

SUOMUSSALMEN KUNNAN TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2025

Kunnanhallitus 31.3.2026 § 73
Valtuusto 1.6.2026

SUOMUSSALMI

Sisällys

1. TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	1
1.1.1. Kunnanjohtajan katsaus	1
1.1.2. Hallinto ja organisaatorakenne	2
1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	8
1.1.4. Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa	12
1.1.5. Henkilöstö	14
1.1.6. Ympäristöasiat	15
1.1.7. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	16
1.1.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	17
1.2. Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	19
1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	22
1.3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	22
1.3.2. Toiminnan rahoitus	23
1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset	25
1.5. Kokonaistulot ja -menot	26
1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous	27
1.6.1. Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	27
1.6.2. Konserniohjaus	27
1.6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	28
1.6.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	28
1.6.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	28
1.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	29
1.7. Tilikauden tuloksen käsittely	32
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	32
2.1. Kuntastrategian toteutuminen	32
2.2. Käyttötalouden toteutuminen	35
2.2.1. Keskusvaalilautakunta	36
2.2.2. Tarkastuslautakunta	36
2.2.3. Valtuusto	37
2.2.4. Kunnanhallitus	37
2.2.5. Maakunnallinen yhteistoiminta	60
2.2.6. Sivistyslautakunta	61
2.2.7. Tekninen lautakunta	110
2.2.8. Vesihuoltolaitos	127
2.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	131
2.4. Investointiosan toteutuminen	133
2.5. Rahoitusosan toteutuminen	136
2.6. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	136
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	138
3.1. Tuloslaskelma	138
3.2. Rahoituslaskelma	139
3.3. Tase	140
3.4. Konsernituloslaskelma	141
3.5. Konsernirahoituslaskelma	141
3.6. Konsernitase	142

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	143
4.1. Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	143
4.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	145
4.3. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	147
4.4. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	151
4.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	153
4.6. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot	154
4.7. Arvonlisäveron palautusvastuu	156
5. ERITYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	157
5.1. Vesihuoltolaitos	157
5.2. Tytäryhteisöjen toimintakertomus- ja tilinpäätöstiedot	159
5.2.1. Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot	159
5.2.2. Asunto Oy Suomussalmen Kuntopolku	166
5.2.3. Asunto Oy Suomussalmen Marjakangas	167
5.2.4. Suomussalmen Energia Oy	168
5.2.5. Suomussalmen Tilapalvelut Oy	174
6. LUETTELOT JA SELVITYKSET	176
6.1. Kirjanpitokirjat ja selvitys kirjanpidon säilyttämisestä	176
6.2. Tositelajit ja tositenumerosarjat	177
6.3. Tunnuksien laskentakaavat	178
6.4. Projektit	179
7. TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	184

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1. Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2025 oli Suomussalmella valtuustokauden vaihtumisen, kuntastrategian uudistamisen ja TE-palvelujen jalkauttamisen vuosi. Huhtikuussa järjestetyt kuntavaalit ja valtuuston koon pienentyminen 31:stä 27:ään valtuutettuun muuttivat päätöksenteon rakenteita. Samalla myös kunnanhallituksen sekä sivistys- ja teknisen lautakunnan kokoonpanoja tarkistettiin. Muutoksilla haettiin sujuvampaa päätöksentekoa ja selkeämpää vastuunjakoa uudella valtuustokaudella.

Kesäkuussa aloittanut valtuusto hyväksyi joulukuussa uuden kuntastrategian vuosille 2026–2030. Strategian visiona on ”parasta elämää perheellesi”. Sen keskeisiä painopisteitä ovat muuttovoiton vahvistaminen, investointien edistäminen, hyvinvoiva arki sekä kestävä uudistuminen. Strategiatyössä määritetyt arvot – yhteisöllisyys, oikeudenmukaisuus, rohkeus ja luottamus – ohjaavat kunnan päätöksentekoa tulevana vuosina.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomussalmi oli vuonna 2025 muuttovoittoinen (+35). Nettomaahanmuutto oli +32 ja maan sisäinen muuttovoitto +3. Tämä osoittaa, että pitkäjänteinen työ kunnan veto- ja pitovoiman vahvistamiseksi tuottaa tulosta. Kokonaisväkiluku laski kuitenkin 81 henkilöllä ja oli vuoden lopussa 6 957. Väestörakenteen muutos heijastuu suoraan palvelutarpeisiin ja korostaa ennakoinnin merkitystä palveluverkon suunnittelussa.

Vuosi 2025 oli ensimmäinen varsinainen toimintavuosi TE-palvelu-uudistuksen jälkeen. Työllisyys- ja kotoutuspalvelujen siirtyminen kunnille lisäsi vastuuta sekä palvelujen järjestämisestä että niiden rahoituksesta. Uudistus on rakenteellinen ja vaikuttaa kunnan talouteen myös tulevana vuosina. Samalla työllisyyspalvelujen onnistuminen on keskeinen osa kunnan elinvoimapolitiikkaa, sillä työvoiman saatavuus, yritysten toimintaedellytykset ja työperäinen maahanmuutto vaikuttavat suoraan kunnan tulevaisuuteen.

Vuoden aikana saatettiin päätökseen Suomussalmen Tilapalvelut Oy:n perustaminen ja yhtiö aloitti toimintansa 1.1.2026. Yhtiöittämisratkaisu koskee hyvinvointialueelle vuokrattuja sekä yritystoiminnan käytössä olevia tiloja. Ratkaisun perustana ovat lainsäädännöstä johtuva yhtiöittämisvelvollisuus, kilpailuneutraaliteetin vaatimukset ja sote-uudistuksen siirtymäsäännökset. Vuokraustoiminnan siirtyminen yhtiölle muuttaa emokunnan talouden rakennetta, mutta kuntakonsernin tasolla vaikutus on kokonaisuutena neutraali.

Kunnan talous toteutui vuonna 2025 kokonaisuutena ennakoitua paremmin. Uutta lainaa ei vuoden aikana nostettu ja lainakantaa pystyttiin edelleen pienentämään. Tämä vahvistaa kunnan taloudellista liikkumavaraa tilanteessa, jossa tuleviin vuosiin kohdistuu epävarmuustekijöitä muun muassa valtionosuusjärjestelmän muutosten, työttömyyden kehityksen ja kustannustason nousun vuoksi.

Investoinneissa painopiste oli peruspalvelujen ja kriittisen infrastruktuurin vahvistamisessa. Kaavateiden kunnostuksiin panostettiin merkittävästi ja palo- ja pelastustoimen uusi kalustohalli parantaa palveluvalmiutta pitkälle tulevaisuuteen. Aittokosken alapuolisten siltojen kunnostus yhteistyössä Fortumin kanssa sekä vesihuollon runkolinjan saneerauksen käynnistyminen vahvistavat kunnan toimintavarmuutta. Lukion siirtyminen Ruukinkankaan koululle tehostaa suunnitelmallisesti tilojen käyttöä. Investoinneilla turvataan arjen sujuvuus ja luodaan edellytyksiä pitkäjänteiselle kehittämiselle.

Vuosi 2025 osoitti, että Suomussalmi kykenee uudistumaan hallitusti. Muuttovoitto vahvistui, uusi kuntastrategia hyväksyttiin ja rakenteellisia ratkaisuja vietiin eteenpäin. Myös asumisen kehittämiseksi on vireillä useita kaavahankkeita, muun muassa ranta-asumisen mahdollistamiseksi. Väestörakenteen muutos ja kuntatalouden pitkän aikavälin paineet edellyttävät kuitenkin jatkuvaa ennakointia ja vastuullista päätöksentekoa.

Kiitän lämpimästi kaikkia suomussalmelaisia, henkilöstöä, luottamushenkilöitä ja yhteistyökumppaneita kulu-neesta vuodesta. Suomussalmi kehittyy yhteistyöllä ja määrätietoisilla päätöksillä. Näin varmistamme, että kuntamme säilyy elinvoimaisena myös tulevana vuosina.

Suomussalmella 23.2.2026

Erno Heikkinen
kunnanjohtaja

1.1.2. Hallinto ja organisaatorakenne

Luottamushenkilöorganisaatio

Valtuusto, kunnanhallitus ja lautakunnat 1.6.-31.12.2025

Valtuusto

Valtuusto kokoontui 4 kertaa ja käsitteli 54 asiaa.

Uusi valtuustokausi 1.6.2025-31.5.2029. Paikkajakauma on seuraava:

Suomen Keskusta	13
Vasemmistoliitto	7
Kansallinen Kokoomus	3
Perussuomalaiset	2
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue	2

Jäsenet (27)

Kyllönen Merja, pj.	Vasemmistoliitto
Heikkinen Juha K., 1. varapj.	Suomen Keskusta
Seppänen Atte, 2. varapj.	Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue
Alanko Jukka-Pekka	Kansallinen Kokoomus
Hagel Paula 10.11.2025 asti	Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue
Heikkinen Pirjo	Suomen Keskusta
Heikkinen Risto	Suomen Keskusta
Helttunen Erja	Suomen Keskusta
Holappa Anne 10.11.2025 alkaen	Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue
Huttu-Juntunen Terttu	Vasemmistoliitto
Juntunen Mikko	Suomen Keskusta
Juntunen Sami	Kansallinen Kokoomus
Kela Mari	Vasemmistoliitto
Kemppainen Tuovi	Suomen Keskusta
Kinnunen Jonna	Vasemmistoliitto
Korvuo Markku	Suomen Keskusta
Laatikainen Janne	Vasemmistoliitto
Manner Leena	Vasemmistoliitto
Manninen Kirsi	Suomen Keskusta
Matero Petteri	Perussuomalaiset
Matero Taina	Vasemmistoliitto
Moilanen Keijo	Suomen Keskusta
Mulari Keijo	Suomen Keskusta
Paasovaara Jari	Suomen Keskusta
Pihlajamaa Sami	Perussuomalaiset
Seppänen Jonna	Suomen Keskusta
Tauriainen Marko	Kansallinen Kokoomus
Timonen Veikko	Suomen Keskusta

Nuorisovaltuuston edustajina uuden valtuuston kokouksissa vuonna 2025 edustivat Emma Kemppainen (3.6., 12.8.), Noora Arhipoff (3.6., 12.8., 11.12.), Martta Hokkanen (10.11., 11.12.) ja Kela Otso (10.11.).

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus kokoontui 12 kertaa ja käsitteli 160 asiaa.

Jäsenet (9)

Kemppainen Tuovi, pj.
Laatikainen Janne, 1. vpj.
Alanko Jukka-Pekka, 2. vpj.
Heikkinen Pirjo
Juntunen Mikko
Matero Taina
Moilanen Keijo
Paasovaara Jari
Seppänen Merja-Liisa

Henkilökohtaiset varajäsenet

Heikkinen Tuula M.
Seppänen Olli
Falck Elina
Seppänen Jonna
Heikkinen Risto
Kinnunen Jonna
Väyrynen Marko
Timonen Veikko
Huttu-Juntunen Terttu

Esittelijä Erno Heikkinen, kunnanjohtaja

Tarkastuslautakunta

Lautakunta kokoontui 4 kertaa ja käsitteli 31 asiaa.

Jäsenet (5)	Henkilökohtaiset varajäsenet
Manninen Kirsi, pj.	Anttonen Satu
Manner Leena, vpj.	Kyllönen Riitta
Holappa Keijo	Kemppainen Markus
Koivumäki Markku	Laine Kimmo
Salmi Aaro	Pajuluoma Markku

Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta ei kokoontunut uuden valtuustokauden alettua vuonna 2025.

Jäsenet (5)	Ei-henkilökohtaiset varajäsenet mainitussa järjestyksessä
Liuski Alpo, pj.	Paasovaara Irene
Keski-Nisula Asko, vpj.	Moilanen Marjo
Holappa Anne	Kemppainen Pentti
Kemppainen Eero	Matero Hannu
Viinikkala Aila	Pohjola Markku
	Huotari Jaana
	Tolvanen Sami
	Seppänen Risto

Sivistyslautakunta

Lautakunta kokoontui 7 kertaa ja käsitteli 73 asiaa.

Jäsenet (9)	Henkilökohtaiset varajäsenet
Kinnunen Jonna, pj.	Strum Saara
Helttunen Erja, vpj.	Pyykkönen Mari
Hagel Paula 10.11.2025 asti	Seppänen Atte
Moilanen Meiju 10.11.2025 alkaen	
Heikkinen Risto	Tolonen Mikko T.
Juntunen Sami	Juntunen Juho
Nissi Reijo	Seppänen Jukka
Pöllänen Jukka	Juntunen Veikko
Seppänen Jonna	Korhonen Darja
Tauriainen Ilmari	Heikkinen Tuula M.
Juntunen Mikko	kunnanhallituksen edustaja
Tauriainen Iina, 4.11.2025 asti	nuorisovaltuuston edustaja
Kemppainen Wilma, 4.11.2025 alkaen	

Tekninen lautakunta

Lautakunta kokoontui 8 kertaa ja käsitteli 64 asiaa.

Jäsenet (9)	Henkilökohtaiset varajäsenet
Mulari Keijo, pj.	Nyman Seppo
Huttu-Juntunen Terttu, vpj.	Matero Taina
Kela Leena	Anttonen Satu
Kinnunen Niina R.	Heikkinen Vuokko
Kyllönen Riitta	Kinnunen Jonna
Matero Petteri	Pihlajamaa Sami
Seppänen Olli	Heikkinen Arto
Tauriainen Marko	Nilkku Heikki
Timonen Veikko	Väyrynen Marko
Laatikainen Janne	kunnanhallituksen edustaja
Junttila Niklas, 7.11.2024 alkaen	nuorisovaltuuston edustaja

Valtuusto, kunnanhallitus ja lautakunnat 1.1.-31.5.2025

Valtuusto

Valtuusto kokoontui 3 kertaa ja käsitteli 39 asiaa.

Edellinen valtuustokausi alkoi 1.8.2021. Paikkajakauma oli seuraava:

Suomen Keskusta	14
Vasemmistoliitto	8
Kansallinen Kokoomus	4
Perussuomalaiset	5

Jäsenet (31)

Veteläinen Milla, pj.	Suomen Keskusta
Holappa Veijo, 1. varapj.	Vasemmistoliitto
Alanko Jukka Pekka, 2. varapj.	Kansallinen Kokoomus
Anttonen Satu	Suomen Keskusta
Falck Elina	Kansallinen Kokoomus
Heikkinen Juha	Suomen Keskusta
Heikkinen Pirjo	Suomen Keskusta
Helttunen Erja	Suomen Keskusta
Holappa Keijo	Perussuomalaiset
Huttu-Juntunen Terttu	Vasemmistoliitto
Härkönen Raimo	Suomen Keskusta
Juntunen Ismo	Perussuomalaiset
Juntunen Mikko	Suomen Keskusta
Kela Jouko	Suomen Keskusta
Kemppainen Tuovi	Suomen Keskusta
Kinnunen Jonna	Vasemmistoliitto
Korvuo Markku	Suomen Keskusta
Kyllönen Merja	Vasemmistoliitto
Laatikainen Janne	Vasemmistoliitto
Matero Petteri	Perussuomalaiset
Moilanen Pentti	Suomen Keskusta
Mulari Keijo	Suomen Keskusta
Pesonen Petri	Kansallinen Kokoomus
Pihlajamaa Sami	Perussuomalaiset
Schroderus Eero	Vasemmistoliitto
Seppänen Jonna	Suomen Keskusta
Seppänen Juhani	Kansallinen Kokoomus
Seppänen Martti	Vasemmistoliitto
Seppänen Merja-Liisa	Vasemmistoliitto
Säkkinen Timo	Suomen Keskusta
Tolvanen Sami	Perussuomalaiset

Nuorisovaltuuston edustajina valtuuston kokouksissa vuonna 2025 keväällä edustivat Emma Kemppainen (24.3.), Noora Arhipoff (24.3.) ja Niklas Junttila (17.2., 27.5.).

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus kokoontui 10 kertaa ja käsitteli 150 asiaa.

Jäsenet (11)

Moilanen Pentti, pj.
Seppänen Merja-Liisa, 1. vpj.
Pihlajamaa Sami, 2. vpj.
Falck Elina
Heikkinen Juha
Heikkinen Pirjo
Kemppainen Tuovi
Laatikainen Janne
Matero Taina
Mulari Keijo
Tolvanen Sami

Henkilökohtaiset varajäsenet

Juntunen Mikko
Kinnunen Jonna
Holappa Keijo
Heikkinen Miia
Korvuo Markku
Heikkinen Tuula M.
Seppänen Jonna
Seppänen Jukka
Huttu-Juntunen Terttu
Tolonen Mikko T.
Matero Petteri

Esittelijä Erno Heikkinen, kunnanjohtaja

Tarkastuslautakunta

Lautakunta kokoontui 7 kertaa ja käsitteli 44 asiaa.

<u>Jäsenet (5)</u>	<u>Henkilökohtaiset varajäsenet</u>
Säkkinen Timo, pj.	Tolonen Martti
Kyllönen Merja, vpj.	Schroderus Eero
Kemppainen Markus	Pyykkönen Risto-Matti
Koivumäki Markku	Kivijärvi Asta
Manninen Kirsi	Huttunen Ritva

Keskusvaalilautakunta

Lautakunta kokoontui 8 kertaa ja käsitteli 46 asiaa.

<u>Jäsenet (5)</u>	<u>Ei-henkilökohtaiset varajäsenet mainitussa järjestyksessä</u>
Keski-Nisula Asko, pj.	Kemppainen Eero, 24.3.2025 asti
Manner Leena, vpj., 17.2.2025 asti	Juntunen Ismo, 24.3.2025 alkaen
Holappa Veijo vpj. 17.2.2025 alkaen	Moilanen Marjo
Manninen Pasi, 17.2.2025 asti	Seppänen Merja-Liisa, 17.2.2025 asti
Mikkonen Hippu, 17.2.2025 alkaen	Laakso Eija, 17.2. alkaen
Paasovaara Irene, 17.2.2025 asti	Kyllönen Marjut
Kemppainen Pertti, 17.2.2025 alkaen	Heikkinen Tuula M., 24.3.2025 asti
Viinikkala Aila	Pyykkönen Leena, 24.3.2025 alkaen
	Laine Kimmo
	Kaartinen Jarmo
	Pöllänen Jukka-Pekka, 24.3.2025 asti
	Salmén Jouni, 24.3.2025 alkaen

Sivistyslautakunta

Lautakunta kokoontui 5 kertaa ja käsitteli 59 asiaa.

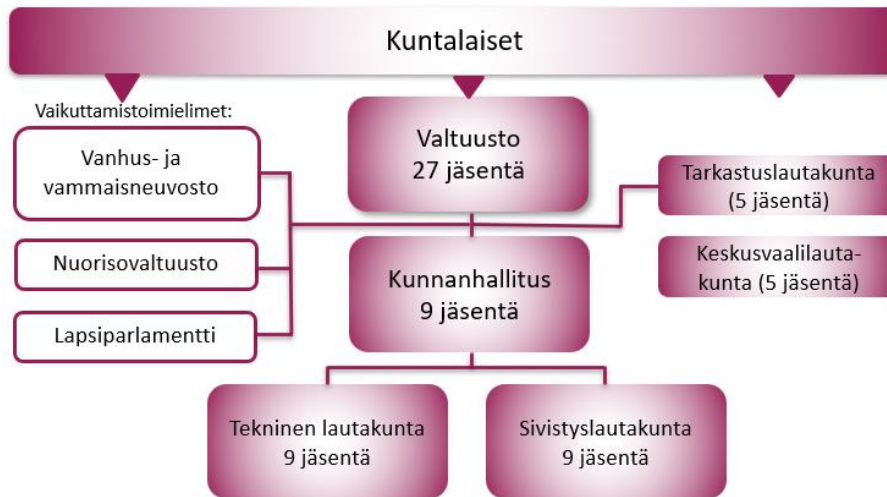
<u>Jäsenet (11)</u>	<u>Henkilökohtaiset varajäsenet</u>
Huttu-Juntunen Terttu, pj.	Manner Leena
Helttunen Erja, vpj.	Moilanen Marjo
Heikkinen Tuula M.	Makkonen Leena
Holappa Keijo	Viinikainen Pasi
Juntunen Ismo	Manninen Pasi
Juntunen Mikko	Räisänen Pauli
Kinnunen Jonna	Juntunen Aune
Korvuo Markku	Pulkka Jarmo
Pesonen Petri	Heikkinen Jonne
Seppänen Jonna	Heikkinen Vuokko
Seppänen Jukka	Pohjola Markku
Kemppainen Tuovi	kunnanhallituksen edustaja
Tauriainen Iina, 7.11.2024 alkaen	nuorisovaltuuston edustaja

Tekninen lautakunta

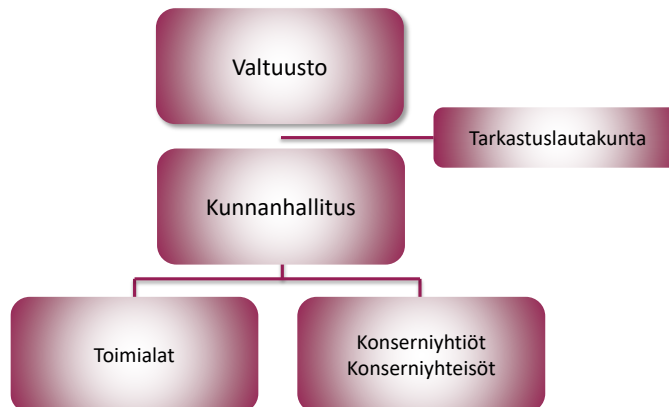
Lautakunta kokoontui 7 kertaa ja käsitteli 66 asiaa.

<u>Jäsenet (11)</u>	<u>Henkilökohtaiset varajäsenet</u>
Härkönen Raimo, pj.	Pöllänen Jukka-Pekka
Seppänen Martti, vpj.	Heikkinen Kari K.
Anttonen Satu	Moilanen Marjo
Heikkinen Arto	Saastamoinen Ari
Kinnunen Niina R.	Veteläinen Milla
Juntunen Elisa	Juntunen Seija
Kela Jouko	Nyman Seppo
Kyllönen Marjut	Heikkinen Miia
Kyllönen Riitta	Holappa Marja-Liisa
Matero Petteri	Pyykkönen Olli-Pekka
Väyrynen Marko	Kemppainen Iiro, 27.6.2024 asti
	Kaartinen Jarmo, 28.6.2024 alkaen
	kunnanhallituksen edustaja
	nuorisovaltuuston edustaja
Laatikainen Janne	
Junttila Niklas, 7.11.2024 alkaen	

Luottamushenkilöorganisaatio

Konserniorganisaatio

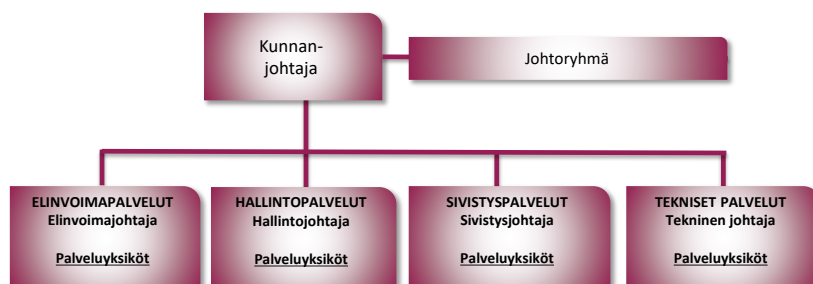
Palveluorganisaatio

Kunnan toiminnot jakautuvat elinvoimapalvelujen, hallintopalvelujen, sivistyspalvelujen ja teknisten palvelujen toimialoihin. Kunnanjohtaja, toimialajohtajat ja muut kunnanjohtajan määräämät henkilöt muodostavat kunnan johtoryhmän. Toimialat jakaantuvat palveluyksiköihin.

Johtoryhmä:

Heikkinen Erno, kunnanjohtaja
 Niemelä Anniina, hallintojohtaja 1.1.-28.9.2025
 Vuolle Antton, vs. hallintojohtaja 29.9.-31.12.2025
 Piirainen Teemu, sivistysjohtaja
 Kinnunen Niina, tekninen johtaja
 Maaninka Jonne, elinvoimajohtaja

Palveluorganisaatio

Tilivelvolliset

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet (ei kuitenkaan valtuutettu) ja asianosaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat

Suomussalmen kunnan tilivelvolliset viran- ja toimenhaltijat:

kunnanjohtaja Erno Heikkinen
hallintojohtaja Anniina Niemelä 1.1.-28.9.2025
vs. hallintojohtaja Antton Vuolle 29.9.-31.12.2025
talouspäällikkö Paula Seppänen
elinvoimajohtaja Jonne Maaninka
työllisyysasiantuntija Miia Moilanen
sivistysjohtaja Teemu Piirainen
Ruukinkankaan koulun rehtori Heli Manninen
tekninen johtaja Niina Kinnunen
rakennustarkastaja Asko Kinnunen
kiinteistöpäällikkö Niko Vesterlund
ympäristötarkastaja Jukka Korhonen
ympäristötarkastaja II Jenni Kuronen

1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Maailmantalouden kasvu hidastuu 3,1 prosenttiin vuonna 2025 ja edelleen 3,0 prosenttiin vuonna 2026. Kasvu elpyy 3,2 prosenttiin vuonna 2027. Geopoliittiset jännitteet varjostavat näkymiä, mutta energiamaarkkinoiden näkymät ovat vakaat.

Euroalueella on suuria eroja maiden kasvunäkymien suhteen. Saksassa talous polkee paikallaan, ja teollisuuden tilanne on vaikea. Toisaalta Ranskassa kasvu on ollut poliittisten jännitteiden keskellä yllättävän nopeaa. Lähivuosien näkymät ovat kokonaisuudessaan varovaisen myönteiset. Ennakoivien indikaattoreiden mukaan teollisuuden näkymät euroalueella ovat haastavat, mutta palveluiden näkymät ovat valoisimmat. Useat maat investoivat aiempaa enemmän puolustukseen. Erityisesti Saksa investoi vahvasti infrastruktuuriin ja puolustukseen. Kuluttajien luottamus elpyy vähitellen.

Yhdysvalloissa yksityinen kulutus on pysytellyt yllättävän vahvana jännitteistä huolimatta. Inflaation kiihtyminen ja samanaikainen työllisyystilanteen heikkeneminen varjostavat kuitenkin näkymiä. On odotettavissa, että tullit välittyvät jatkossa yhä selvemmin kuluttajahintoihin, heikentäen yksityistä kulutusta. Tullien poistaminen monilta elintarvikkeilta tosin vaimentaa jossain määrin tätä vaikutusta. Tekoälyyn liittyvät investoinnit ovat kannatelleet talouskasvua. Investointien näkymät ovat kuitenkin sumuiset epävarmuuden vallitessa. Toisaalta heikentynyt dollari tukee vientiä. Poliittiset jännitteet heikentävät sentimenttiä.

Kiinan kasvunäkymät viittaavat hidastumiseen, kun kotimainen kysyntä ei ole elpynyt kestävästi. Intian talouden vahva veto jatkuu yksityisen kulutuksen turvin, mutta kasvu on kuitenkin tasaantumassa. Japanissa teollisuuden näkymät ovat vaikeat Yhdysvaltojen-viennin vähennyttyä. Rahapolitiikan odotetaan kiristyvän kiihtyvän inflaation oloissa, samalla finanssipolitiikka on vahvasti elvyttävää. Iso-Britannian näkymät ovat haastavat, ja finanssipolitiikan kiristyminen heikentää sentimenttiä. Teollisuus vähentää työvoimaa. Erityisesti rakennusteollisuuden näkymät ovat heikentyneet jyrkästi. Venäjällä kasvu hidastuu voimakkaasti pakotteiden purressa ja inflaation kiihtyessä. Liittovaltion talous on heikkenemässä. Talouden odotetaan elpävän Ruotsissa kotimaisen kysynnän ja elvyttävän finanssipolitiikan ansiosta. Työttömyys on kuitenkin yhä korkealla.

Kauppapoliittinen epävarmuus on vähentynyt solmittujen sopimusten myötä, mutta ei hävinnyt kokonaan. Yhdysvalloissa samanaikainen työttömyyden nousu ja inflaation kiihtyminen voivat haitata talousnäkymiä odotettua enemmän. Tekoälyalaan liittyy lyhyellä aikavälillä riskejä, jotka voivat vähentää investointeja. Venäjän hyökkäyssodan päättymisen Euroopan kannalta epäsuotuisalla tavalla heikentäisi ilmapiiriä. Sään ääri-ilmiöt voivat heikentää erityisesti kehittyvien maiden kasvua.

Tullien asettuminen pysyvästi suhteellisen matalalle tasolle vähentäisi kauppapoliittista epävarmuutta ja lisääisi luottamusta. Puolustukseen suuntautuvilla investoinneilla voi olla odotettua suurempia myönteisiä talousvaikutuksia Euroopassa. Tekoälyllä voi olla pidemmällä aikavälillä odotettua suurempi vaikutus tuottavuuteen ja kasvuun maailmantaloudessa.

Suomen talouden toipuminen on viivästynyt ja bruttokansantuote (BKT) kasvaa tänä vuonna vain 0,2 prosenttia. Kasvua on jarruttanut kotimaisen kysynnän heikkous. Kotitalouksien kulutuksen odotetaan kuitenkin vauhdittuvan, sillä ostovoima on kasvussa ja kasvu nopeutuu ensi vuonna. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat puolestaan kasvattavat investointeja. BKT kasvaa 1,1 prosenttia vuonna 2026, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia 2028. Työllisyys kasvaa vuosina 2026–2028 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,6 prosentista 8,5 prosenttiin vuonna 2028.

Lähde: Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus, talvi 2025: Talousnäkymät (2025:61)

Julkinen talous

Vuosi 2025 on ollut julkiselle taloudelle kaksijakoinen. Alijäämä kohenee, mutta hitaasti veronkorotuksista ja sopeutustoimista huolimatta. Velkasuhde kasvoi odotettua nopeammin erityisesti muista kuin alijäämästä johtuvista syistä. Aiempaan arvioituna tilannetta parantaa loppuvuodeksi oletettujen puolustushankintojen ajoittuminen vasta vuodelle 2026. Valoa synkkään kokonaiskuvaan tuo myös paikallishallinnon menojen maltillinen kasvu.

Vuonna 2026 alijäämä heikkenee 4,5 prosenttiin BKT:sta ja velkasuhde kasvaa 91,6 prosenttiin. Alijäämää painaa ensi vuonna puolustushankintojen ajoittuminen, F35-hankinnan oletetaan alkavan kirjautua menoihin koneiden saapuessa. Lisäksi ensi vuoden tulojen kasvua vaimentaa veronkevennykset. Samalla myös menoihin kohdistuu säästötoimia.

Seuraavina vuosina korkomenot jatkavat nousuaan ja puolustusmenot pysyvät korkealla tasolla. Puolustusmenojen määrärahat kasvavat erityisesti vuonna 2029 korkeammalle tasolle. Verotulojen kasvua vaimentaa myös vuonna 2027 veronkevennykset. Toisaalta kohoava suhdanne lisää verotuloja ja vähentää etuusmenoja. Alijäämä on 3,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2030.

Julkisyhteisöjen velka nousee vuonna 2025 lähelle 90 prosenttia. Hidas talouskasvu sekä syvä alijäämäisyys kasvattavat velanottoa. Lisäksi kuluvana vuonna velanotto kasvaa useista alijäämästä riippumattomista syistä. Näitä syitä on esimerkiksi velkaan tilastoissa luokitellun ARA-korkotukilainakannan kasvu, valtion velanhallinnan sekä työeläkelaitosten johdannaisiin liittyvien käteisvakuuksien kasvu ja emissiotappiot. Velanotto jatkuu seuraavina vuosina hitaampana, kasvattaen velkasuhdetta keskimäärin 1½ prosenttiyksikköä vuodessa. Vuonna 2030 velka on jo lähes 97 prosenttia.

Valtion alijäämä on syvä: tänä vuonna 4,0 prosenttia ja ensi vuonna peräti 4,9 prosenttia suhteessa BKT:hen. Valtion menoja kasvattavat erityisesti puolustushankinnat sekä korkomenojen nousu. Pitkittynyt taantuma ja veronkevennykset puolestaan hidastavat verotulojen kasvua siitä, mitä se parhaimmillaan voisi olla. Ulkoisen toimintaympäristön muutoksesta johtuva menojen kasvu ja suhdanteiden heikkous peittävät alleen sopeutus-toimien myönteiset vaikutukset. Valtion alijäämä asettuu 4,3 prosenttiin ennustejaksos lopulla.

Paikallishallinnon menot kasvavat ennustejaksolla pääasiassa hintojen ja palkkojen nopean nousun vuoksi, mikä ylläpitää alijäämää ennustejaksolla. Hyvinvointialueiden rahoitusasema pysyy likimain tasapainossa vuosina 2025–2027, mutta heikkenee vuoden 2028 jälkeen menojen kasvun vuoksi sekä siksi, että valtion rahoitus perustuu ennusteessa kehyksiin varattuun summaan, joka pienenee vuonna 2028. Paikallishallinnon yhteenlaskettu alijäämä pysyy kuitenkin ennustejaksolla vakaana, sillä kuntahallinnon alijäämä supistuu noin 0,3 prosenttiin verotulojen vahvistuessa ja määräaikaisten valtionosuusleikkausten päättyessä.

Lähde: Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus, talvi 2025: Talousnäkymät (2025:61)

Yleinen taloudellinen tilanne					
Lähde: Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus, Talvi 2025 (2025:61), joulukuu 2025					
**Ennakkotieto					
Muuttuja	2024	2025**	2026**	2027**	2028**
Bruttokansantuote, mrd. €	276	287	298	310	314
Palvelut, volyymin muutos, %	0,0	0,0	1,2	1,3	1,5
Koko teollisuus, volyymin muutos, %	4,0	1,1	1,5	1,9	1,5
Työn tuottavuus, muutos, %	1,3	1,0	0,9	0,9	0,8
Ansiotasoindeksi, muutos, %	3,1	2,9	3,6	3,2	3,2
Työlliset, muutos, %	-1,0	-0,3	0,2	0,9	0,9
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	1,6	0,4	1,2	1,8	1,9
Työllisyysaste (15-64-vuotiaat), %	72,1	71,6	71,5	71,9	72,4
Työllisyysaste (20-64-vuotiaat), %	76,7	76,2	76,1	76,6	77,1
Työttömyysaste, %	8,4	9,6	9,5	9,1	8,5
Veroaste/BKT	42,2	42,4	42,5	42,0	41,9
Julkiset menot/BKT	57,8	57,5	57,9	56,7	56,1
Rahoitusjäämä/BKT	-4,4	-3,9	-4,5	-4,0	-3,9
Julkinen velka/BKT	82,4	89,1	91,6	92,4	93,8
Vaihtotase/BKT, %	-0,7	0,3	-0,4	-0,4	-0,4
Euribor, 3 kk, %	3,6	2,2	2,0	2,0	2,0

Kuntatalous

Kuntatalouden tila heikkeni odotetusti vuodesta 2024. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntataloudessa oli yli 800 miljoonan euron alijäämä vuonna 2025, sillä kuntien kustannukset kasvoivat muun muassa TE-palvelu-uudistuksen myötä reippaasti. Talouden tilan heikkenemistä selittävät myös verotulojen aleneminen sekä valtionosuuksien leikkaukset.

Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 740 miljoonaa euroa vuonna 2025. Vuonna 2025 reilut kolmasosa Manner-Suomen kunnista oli alijäämäisiä tilikauden tuloksella mitattuna. Tulokseltaan alijäämäisissä kunnissa asui noin 44 prosenttia Manner-Suomen väestöstä.

Kunnat myivät omaisuuttaan vuonna 2025 kuitenkin sadoilla miljoonilla euroilla. Kertaerät paransivat yksittäisten kuntien tulosta merkittävästi. Yli 80 prosenttia vuoden 2025 tuloksesta syntyi kolmessa kaupungissa.

Vuosikatteella mitattuna kuntien väliset erot tasoittuivat edelleen vuonna 2025. Suurimpien kaupunkien talous heikkeni eniten, ja niiden vuosikatteet olivat enää vain lievästi muita vahvemmat.

Verorahoitus ei riittänyt kattamaan kaikkia investointeja, sillä kunnat pitivät investointitasonsa korkealla tasolla myös vuonna 2025. Osa investoinneista jouduttiin kattamaan siis lainalla. Investoinnit keskittyvät suuriin kaupunkeihin, minkä seurauksena toiminnan ja investointien rahavirta syveni niissä reippaalle miinukselle.

Lähde: Kuntaliitto: Työttömyys kuritti kuntien taloutta vuonna 2025: Kuntien kulut kasvoivat vuonna 2025 lähes pelkästään työllisyyden hoidon aiheuttamien lisäkulojen vuoksi (Tiedote 3.2.2026)

Kuntien ja kuntayhtymien tuloslaskelma 2021-2025, mrd. €					
Lähde: Kuntaliitto, M.Mehtonen v.2021-2022 (21.2.2024)					
Tutkihallintoa.fi, v. 2023-2025					
	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TPA2025
Toimintatuotot	10,72	10,21	6,03	6,02	6,21
Toimintakulut	-41,94	-43,71	-20,30	-20,50	-21,79
Toimintakate	-31,22	-33,51	-14,27	-14,48	-15,59
Verotulot	25,41	26,77	14,45	13,97	13,94
Valtionosuudet	10,07	10,73	3,63	3,39	4,06
Rahoituserät, netto	0,51	0,26	0,42	0,38	0,44
Vuosikate	4,77	4,26	4,23	3,26	2,85
Poistot	-3,09	-3,17	-2,50	-2,57	-2,56
Satunnaiserät, netto	0,13	0,19	-0,02	0,36	0,46
Tilikauden tulos	1,81	1,28	1,72	1,05	0,75

Kuntien vuosikate ja lainat		Lähde: Kuntaliitto 6.2.2026					
Manner-Suomi		2020	2021	2022	2023	2024	TPA 2025
Vuosikate:							
Mrd. euroa		4,07	3,76	3,45	4,23	3,26	2,85
Asukasta kohti, €		740	681	623	760	585	511
Vuosikate %:a poistoista		170	157	141	170	127	111
Vuosikate %:a investoinneista		119	113	102	116	85	73
Kuntien lkm (ko. vuoden kuntajaolla):							
Kuntien lukumäärä yhteensä		294	293	293	293	293	292
Vuosikate negatiivinen		2	9	16	14	13	8
Tilikauden tulos negatiivinen		27	61	93	53	83	107
Lainakanta:							
Mrd. euroa		19,01	19,03	18,62	18,55	19,06	19,77
Vuosimuutos, %		3,0	0,4	-2,1	-0,4	2,8	3,7
Asukasta kohti, €		3 458	3 465	3 371	3 365	3 490	3 547

Kainuun talousalueen kehitys

Tilastokeskuksen mukaan Kainuun väkiluku oli 31.12.2025 yhteensä 69 249. Edellisen vuoden viimeisenä päivänä väkiluku oli 69 639, laskua 390 henkilöä. Vuonna 2024 väkiluku pieneni 525 henkilöllä.

Väestön väheneminen jatkui ja väestöennusteet ovat edelleen laskevia. Väestörakenteessa aktiiviväestön osuus pienenee voimakkaasti.

Työvoima ja työllisyys

Kainuun työttömyysaste 31.12.2025 oli 12,6 prosenttia (työttömiä työnhakijoita 3807). Vuonna 2024 työttömyysaste oli 10,10 prosenttia ja työttömiä työnhakijoita 3696, vuonna 2023 vastaavat luvut olivat 9,06 prosenttia ja 2886.

Suomussalmen kunnan toiminnan ja talouden kehitys

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Väestön muutokset

Väestön muutokset		Lähde: Tilastokeskus 2.4.2026							
	Syntyneet	Kuolleet	Kuntienv. Netto-muutto	Netto-maahanmuutto	Väestönmuutos	Väkiluvun korjaus	Kokonaismuutos	Muutos, %	Asukasmäärä
2020	27	140	-36	17	-132	-1	-133	-1,72	7 594
2021	29	140	-4	34	-81	-4	-85	-1,12	7 508
2022	36	172	-51	45	-142	1	-141	-1,88	7 367
2023	27	143	-96	20	-192	-3	-195	-2,65	7 172
2024	27	152	-60	49	-136	2	-134	-1,82	7 038
2025	21	138	3	32	-82	1	-81	-1,13	6 957

Suomussalmen kunnan asukasluku oli vuoden 2025 lopussa 6 957. Vuonna 2000 asukasluku oli 11 003. Väestö on vähentynyt ko. ajanjakson aikana yhteensä 4 046 henkilöllä. Väen väheneminen aiheutuu nettomuutotappiosta sekä syntyneiden ja kuolleiden välisestä erosta. Samanaikainen väestön ikääntyminen heikentää huoltosuhdetta ja lisää tarvetta ikäihmisten palveluihin. Tavoitteena on väestön vähentymisen estäminen ja väestörakenteen parantuminen uusien työpaikkojen avulla.

Väestön ikärakenne

Väestön ikärakenne				Lähde: Tilastokeskus 2.4.2026		
	Alle 15 vuotiaiden osuus, %	15-64-vuotiaiden osuus, %	65 vuotta täyttäneiden osuus, %			
2018	10,3	54,8	34,9			
2019	10,4	52,9	36,7			
2020	10,1	52,0	37,9			
2021	9,9	51,2	39,0			
2022	9,8	50,1	40,1			
2023	9,5	49,0	41,6			
2024	9,4	47,9	42,7			
2025	9,1	47,6	43,3			

Asukasluku, työvoima ja työllisyys keskimäärin

Asukasluku, työvoima ja työllisyys									Lähde: Kainuun ELY-keskus 27.1.2026, As.luku Tilastokeskus 2.4.2026									
Suomussalmi	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025										
Koko väestö	7862	7727	7594	7508	7367	7172	7038	6957										
Työvoima	3317	3228	3121	2969	2925	2874	2802	2695										
Työlliset	2814	2771	2643	2571	2581	2492	2384	2290										
Työttömät	503	457	478	398	344	382	418	405										
Työttömyys-%	14,1	13,7	13,8	13,4	11,8	13,3	14,9	15,0										
Työvoiman ulkopuolella olevat	4545	4499	4473	4539	4442	4298	4236	4262										

Työvoima: kaikki 15–74 –vuotiaat, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat työllisiä tai työttömiä
 Työllinen: kaikki 18–74 –vuotiaat, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua
 Työtön: vuoden viimeisenä päivänä työttömänä olleet 15–74 –vuotiaat

Elinkeinorakenne (kunnassa olevien työpaikkojen lukumäärä)

Elinkeinorakenne, alueella työssäkäyvät (työpaikat)						
Lähde: Tilastokeskus 7.3.2025						
31.12.2023	Suomussalmi		Kainuu		Koko maa	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%
Alkutuotanto	209	10,2	1 410	5,2	58 884	2,4
Jalostus	439	21,4	5 409	19,9	490 270	20,3
Palvelut	1 385	67,4	20 095	74,1	1 837 630	76,0
Tuntematon	21	1,0	220	0,8	30 581	1,3
Yhteensä	2 054	100,0	27 134	100,0	2 417 365	100,0

Yritysten toimipaikkojen lukumäärä kunnassa: 855 vuonna 2023.

Työllinen työvoima (kunnassa asuvien, työssäkävien lukumäärä)

Lähde: Tilastokeskus 7.3.2025				
	31.12.2022		31.12.2023	
	lkm	%	lkm	%
Alkutuotanto	234	9,5	221	9,6
Jalostus	594	24,1	524	22,7
Palvelut	1605	65,2	1542	66,8
Tuntematon	28	1,1	21	0,9
Yhteensä	2 461	100	2 308	100,0

Lähteet: Tilastokeskus: Työllinen työvoima 31.12.2023. Työlliseen työvoimaan luetaan kaikki 15–74-vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttöminä työnhakijoina työvoima-toimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua.

Asuntotuotannon määrä ja rahoitusmuodot

vuosi	Valmist. Asuntoja/kpl		Vuokra-as.	Osakeas.	Omakotitalot	MMM rahoitus	Vapaa rahoitus
	yhteensä						
2020	1		0	0	1	0	1
2021	3		0	0	3	0	3
2022	4		0	0	4	0	4
2023	4		0	0	4	0	4
2024	0		0	0	0	0	0
2025	0		0	0	1	0	1

Tilasto: (käyttöönottovuosi)

1.1.4. Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Suomussalmen kuntaorganisaatiossa tapahtui merkittävä muutos kevään 2025 kuntavaalien myötä. Valtuutettujen määrä laski aiemmasta 31:stä 27:ään ja kunnanhallituksen sekä sivistys- ja teknisen lautakunnan jäsenmäärät pienenivät. Uusi valtuusto ja toimielimet aloittivat työnsä tehokkaasti ja syksyn aikana päivitetty kuntastrategia hyväksyttiin joulukuussa linjaamaan toimintaa ja kehittämistä vuosiksi 2026-2030.

Kunnan palvelutuotannossa tapahtui vuonna 2025 merkittävä muutos, kun työllisyydenhoidon palvelujen tuottaminen siirtyi valtiolta kunnalle ja Kajaanin kaupungin hallinnoima Kainuu-Koillismaan työllisyysalue aloitti toimintansa. TE-palvelu-uudistus nosti myös merkittävästi kuntien rahoitusvastuuta työllisyydenhoidon kustannuksista. Muutos näkyy ennen kaikkea toimintakustannusten merkittävänä kasvuna ja sitä kautta toimintakateen heikkenemisenä. Uudistuksen myötä saatu valtionosuuden korotus riittää kattamaan palvelutuotannosta

aiheutuvat kustannukset vain osittain. TE-palvelu-uudistuksen myötä työpalvelukeskus Miilun toiminta supistui merkittävästi ja siirtyi Siikarannasta uusiin tiloihin keskustassa.

Vuoden 2025 aikana jatkettiin kunnan toimitilavuokraustoiminnan yhtiöittämistä perustamalla uusi tytäryhtiö Suomussalmen Tilapalvelut Oy. Vuoden 2026 alusta alkaen yritystoiminnan ja HVA:n vuokrauskäytössä olevien toimitilojen hallinta ja vuokraustoiminta siirtyy kunnalta tilapalveluyhtiölle, mikä aiheuttaa merkittäviä muutoksia erityisesti kunnan taloudessa.

Merkittävimmit valmistuneet investoinnit olivat kaavateiden kunnostuksia (Jalonkatu, Lohitie ja Tammukkatie) sekä uusi kalustohalli palo- ja pelastustoimen käyttöön. Lisäksi toteutettiin Aittokosken alapuolisten siltojen kunnostuksia yhteistyössä Fortumin kanssa sekä käynnistettiin merkittävästi kriittistä infrastruktuuria parantava vesihuoltoverkostoinvestointi kirkonkylän ja Ämmänsaaren välisen runkolinjan osalta. Ruukinkankaan koulualueen kehittymistä ja kunnan monipuolisia liikunta-alueita täydentävä urheilukentän tekonurmi-investointi on myös käynnissä.

Talouslukuja	TP2025	TP2024	TP2023	TP2022	TP2021
Asukasmäärä	6 957	7 038	7 172	7 367	7 509
- muutos, henkilöä	-81	-134	-195	-142	-85
Veroprosentti	8,9	8,9	8,86	21,50	21,50
Työttömyysaste, %	15,00	14,90	13,30	11,80	13,40
Toimintakate, 1 000 €	-20 261	-18 038	-19 095	-59 702	-58 122
Verotulot, 1 000 €	16 713	17 026	17 289	30 823	29 995
Valtionosuudet, 1 000 €	8 520	8 090	7 492	35 346	33 587
Vuosikate, 1 000 €	5 803	7 654	5 640	8 086	5 496
Poistot, 1 000 €	5 598	6 793	5 525	3 283	3 532
Investointien omahankintameno, 1 000 €	3 247	3 662	1 002	9 204	7 999
- asukasta kohti, €	467	520	140	1 249	1 065
Investointien tulorahoitusaste, %	178,7	209,0	562,3	86,3	68,7
Tilikauden yli-/alijäämä, 1 000 €	203	857	576	5 243	1 958
- asukasta kohti, €	29	122	80	712	261
Kumulatiivinen yli-/alijäämä, 1 000 €	18 346	18 143	17 286	16 710	11 464
- asukasta kohti, €	2 637	2 578	2 410	2 268	1 527
Omavaraisuusaste, %	67,7	64,8	86,6	87,3	83,1
Lainakanta, 1 000 €	22 383	25 410	28 437	27 331	25 881
- asukasta kohti, €	3 217	3 610	3 965	3 710	3 447

Talouden tapahtumat vuonna 2025 olivat pääasiassa seurausta toiminnassa tapahtuneista muutoksista. Sekä toiminta- että vuosikate toteutuivat arvioitua merkittävästi paremmin syksyllä 2025 hyväksytyyn talousarviomuutokseen nähden. Toimintakate toteutui 0,886 milj. € ja vuosikate 1,289 milj. € muutettua talousarviota parempina. Kun toimintatuotot toteutuivat 102,42 %:sti (+0,232 milj. €) ja toimintakulut 97,77 %:sti (-0,672 milj. €), toteutui toimintakate 0,886 milj. € muutettua talousarviota parempana. Koska toimintakustannuksissa on mukana myös tuleville vuosille tilinpäätösvalmistelun yhteydessä tehty käytöstä poistettavien rakennusten purkuvaraus 0,445 milj. €, olisi se eliminoimalla todelliset vuoden 2025 toimintakustannukset 1,117 milj. € arvioitua pienemmät ja edelleen toimintakate 1,331 milj. € parempi.

Tukia ja avustuksia saatiin arvioitua 0,229 milj. € enemmän. Summaa selittää osin kirjaustavan muutos paikallishajauksen osalta, mutta myös hankkeisiin saatu rahoitus toteutui hieman ennakoitua parempana.

Henkilöstökustannukset toteutuivat 97,24 %:sti, 0,434 milj. € arvioitua pienempinä. Tämä johtui suurelta osin keväällä 2025 neuvotelluissa työmarkkinaratkaisuisissa sovittujen palkankorotusten kohdistumisesta tuleville vuosille. Kuluneen vuoden korotusten jäivät merkittävästi talousarviossa varauduttua pienemmiksi.

Aine-, tarvike- ja tavaraostot toteutuivat 0,303 milj. € ennakoitua pienempinä. Summasta lähes 0,2 milj. € muodostuu lämmitys- ja sähkökuluista. Lämmityksen osalta kaukolämmön hinnankorotukset jäivät lopulta talousarviossa varauduttua pienemmiksi. Kustannuksia pienensivät myös omat energiatehokkuustoimet sekä jo purettujen tai lähiaikoina purettavien rakennusten energiankäytön loppuminen tai merkittävä väheneminen.

Vuonna 2025 avustuksia maksettiin 0,178 milj. € talousarviossa ennakoitua vähemmän, vaikka TE-palvelu-uudistuksen yhteydessä muuttunut kunnan rahoitusvastuu työttömyysetuuksista toteutui korkean työttömyyden seurauksena 0,073 milj. € talousarviossa ennakoitua suurempana. Mm. yksityisteiden perusparannushankkeita ei toteutunut enakkoon arvioidun mukaisesti, jolloin avustukset ko. hankkeisiin jäivät pienemmiksi.

Jätealalla toimineen yrityksen vuokraamalla kiinteistöllä jouduttiin vuosina 2024-2025 suorittamaan kunnan toimesta ympäristön siivoustöitä yrityksen toiminnan päätyttyä konkurssiin. Kunnalle siivoustöistä jäi kustannuksia 0,117 milj. € aivan loppuvuodesta konkurssipesältä saadusta korvauksesta huolimatta.

Toimialojen toiminnan ja talouden tarkempi toteutuma on esitetty tilinpäätöksen luvussa 2.2. Käyttötalouden toteutuminen.

Verotuloja kertyi hieman muutettua talousarviota enemmän, 16,713 milj. €, mikä on kuitenkin 0,313 milj. € edellisvuotta vähemmän. Kunnallisverojen määrä laski vuoteen 2024 verrattuna 0,632 milj. €, mikä on seurausta vaikeasta työttömyystilanteesta ja osin väestökehityksen aiheuttamasta muutoksesta veropohjassa. Yhteisöverotuottojen kasvu vuoteen 2024 verrattuna oli kuitenkin 0,259 milj. €, mikä herättää pientä toiveikkuutta yritystalouden alavireisyyden kääntymisestä kohti parempaa.

Rahoitustuottojen ja kulujen yhteenlaskettu toteutuma 0,830 milj. € oli 0,254 milj. € parempi, kuin vuonna 2024. Edellisvuoden tapaan sijoitustoiminnan tuotot toteutuivat ennakoitua paremmin, mutta positiivisessa toteutuksessa merkittävä osuus on myös lainakannan ja yleisen korkotason laskun myötä selkeästi aiempiin vuosiin verrattuna pienentyneillä korkokustannuksilla.

Verorahoituksen toteuduttua suunnilleen arvioidun mukaisena ja rahoitustoiminnan tuottojen oltua vielä talousarviomuutoksessakin ennakoitua paremmat, nousi vuosikate lopulta 1,289 milj. € syksyn talousarviomuutosta paremmaksi. Vuosikate olisi ollut 1,734 milj. € ilman vuosina 2027-2028 purettaviin rakennuksiin tehtyä 0,445 milj. €:n purkuvarauksta. Purkuvarauksen lisäksi tilinpäätökseen sisältyy yhteensä 1,121 milj. € arvonalentumiskirjauksia lähivuosina myytävistä ja purettavista kohteista sekä virastotalon ja Karhulanvaaran koulun poistojaltaan 30 vuoden menojäännöksistä.

Investointien omahankintameno oli tilikaudella 3,247 milj. €, mikä on ns. normaalitasoa mittavien koulualueen investointivuosien jälkeen.

Kunnan lainakanta oli tilikauden lopussa 22,383 milj. €, eli 3 217 €/asukas. Uutta lainaa ei vuoden 2025 aikana nostettu lainkaan. Lainakantaa on saatu pienennettyä reippaasti parin viimeisimmän vuoden aikana ja laskennallinen lainanhoitokate on hyvällä tasolla.

Yleisesti kunnan taloudellisen tilanteen voi 2025 tilinpäätöksen ja sen tunnuslukujen perusteella katsoa olevan samalla perushyvällä tasolla, kuin edellisenäkin vuonna. Talousarviomuutoksia hyväksyttiin tilikauden aikana kaikkiaan kolme, joista kaksi kohdistui investointiosaan.

1.1.5. Henkilöstö

Kunnan henkilöstön määrä 31.12.2025 sekä vuoden yhteenlaskettu työpanos

Toimiala	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä	2025 HTV
Kunnanhallitus	1	0	1	1
Elinvoimapalvelut	14	5	19	25,19
Hallintopalvelut	11	2	13	12,11
Sivistyspalvelut	135	34	169	162,16
Tekniset palvelut	69	8	77	79,77
Vesihuoltolaitos	4	0	4	3,89
Yhteensä	234	49	283	284,13
joista kokoaikaisia	212	33	245	
joista osa-aikaisia	22	16	38	

Kunnan henkilöstön määrä vaihtelee vuoden aikana muun muassa virkavapauksien, sijaisuuksien ja tilapäisten työntekijöiden vuoksi. Luvuissa voi taten olla kaksi henkilöä laskettuna samalle vakanssille, mikäli toinen on virkavapaalla ja toinen sijaisena. Vuoden 2025 lopussa kuntaan työ- tai virkasuhteessa oli 283 henkilöä. Vuotta aiempaan muutosta oli -9 henkilöä, jolloin henkilöstön lukumäärä oli 292. Vuoden aikana kunnan palveluksessa olleiden yhteenlaskettu työpanos muodostaa henkilötyövuosien määrän. Ennen vuoden loppua päätyneet palvelussuhteet aiheuttavat sen, että henkilötyövuosien määrä on vuoden lopun henkilöstön lukumäärää suurempi. Edellisvuonna henkilötyövuosia kertyi yhteensä 291,89, eli vuonna 2025 kunta suoriutui tehtävistään edeltävää vuotta pienemmällä henkilöstömäärällä.

Palkat ja palkkiot

Vuosi	Palkat €	Palkkiot €	Yhteensä €
2024	-12 186 074,34	-137 048,35	-12 323 122,35
2025	-12 352 922,88	-158 500,95	-12 511 432,83

Kunnan palkka- ja palkkiomenot kasvoivat vuoden aikana yhteensä hieman alle 190 000 euroa tai 1,5 prosenttia. Nousua selittävät vuoden aikana toteutettu palkkausjärjestelmän uudistus sekä lokakuinen kunta-alan palkkojen yleiskorotus. Lisäksi kokouspalkkioiden tasoa nostettiin kesäkuun alusta lukien, mikä osaltaan on kasvattanut palkkiomenoja.

Sairauspoissaolopäivät

Vuosi	Kalenteripv/htv	Muutos %
2021	13,4	-1
2022	17,75	+32
2023	15,4	-13
2024	11,9	-29
2025	12,1	+2

Sairauspoissaolojen määrä nousi hieman edellisvuodesta, sillä henkilötyövuotta kohden sairauslomapäiviä oli 12,1 kalenteripäivää, kun vastaava luku vuonna 2024 oli 11,9. Työterveyslaitos tilastoi valtakunnallisesti sairauspoissaolot kalenteripäivää/henkilötyövuosi ja tämän tilaston mukaan vuonna 2024 sairauspoissaoloja oli kunnissa keskimäärin 16,3 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden. Vuoden 2025 luku ei ole vielä saatavilla. Sairauspoissaolojen määrän nousu on niin maltillista, ettei siitä voida tehdä olennaisia johtopäätöksiä. Voidaan kuitenkin katsoa, että taso on palautunut jonkinlaiselle pandemiavuosien jälkeiselle normaalitasolle ja tason olevan selkeästi valtakunnallista keskiarvoa parempi.

Keski-ikä kehitys

Vuosi	Vakituiset	Kaikki	Kokoma
2021	49,9	47,96	45,5
2022	50,1	48,1	45,5
2023	50,4	48,4	45,3
2024	50,92	48,9	46,2
2025	51,27	50,6	

Vakituisen henkilöstön keski-ikä nousi 0,35 vuodella ja koko henkilöstön keski-ikä 1,7 vuodella edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2024 koko maassa kunta-alan henkilöstön keski-ikä oli 46,2 vuotta. Vuoden 2025 tieto ei ole vielä saatavilla.

Kunnan toiminta työnantajana perustuu kunnan henkilöstöpoliittiseen ohjelmaan, jota täydentävät asiakirjat kuten henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä henkilöstön koulutus- ja kehittämissuunnitelma. Työsuojelusta vastaava työsuojelutoimikunta kokoontui vuoden aikana 4 kertaa. Yhteistoiminnallinen toimielin HEPO-ryhmä taas kokoontui vuoden aikana 2 kertaa.

Henkilöstöpolitiikan toteumaa seurataan tarkemmin vuosittaisessa henkilöstöraportissa.

1.1.6. Ympäristöasiat

Suomussalmen kunnan omistaman Suomussalmen Energia Oy on vuoteen 2025 saakka ollut päästökauppa- sekä kestävyyskriteerijärjestelmän piirissä ja ympäristötekijät otetaan huomioon osana tuotantolaitoksen tuotannon ohjausta. Yhtiö käyttää ympäristönsuojelussa parasta käytettävissä olevaa BAT-tekniikkaa ja se on ns. BIO95-laitos, jonka päästöistä yli 95 % aiheutuu kestävästä biomassasta.

Suomussalmen kunnan vesihuoltolaitoksella on kolme jätevedenpuhdistamoja. Puhdistamot sijaitsevat Pitämillä, Juntusrannassa ja Hossassa. Niissä puhdistetaan Suomussalmen, Kirkonkylän, Juntusrannan ja Hossan taajamien, sekä niiden lähialueiden jätevedet. Puhdistamojen rakentamiseen ja puhdistettujen jätevesien johtamiseen vesistöön on saatu tarvittavat viranomaisluvut.

Pitämän jäteveden kuormitustarkkailu vuonna 2025 toteutettiin 6 kertaa vuodessa. Pitämän puhdistamo saavutti Vna 888/2006 vähimmäisvaatimukset kaikilta osin. I/II ja II/II jaksoilla puhdistamo on toiminut

velvoitetarkkailun mukaan lupaehtojen mukaisesti kaikilta osin. Raportissa on merkintä, jonka mukaan 13. – 14.8 tarkkailun mukaan kiintoaineen jäännöspitoisuus ylitti lupaehtoa.

Vuonna 2025 Hossan puhdistamo saavutti pääosin (vuosittaiset) lupaehtorajat. Kiintoaineen puhdistustehon osalta ei saavutettu lupaehtoa. Vna 888/2006 vähimmäisvaatimukset saavutettiin vuositasolla kaikilta osin. Hossan jäteveden kuormitustarkkailu vuonna 2025 toteutettiin kolme kertaa.

Vuonna 2025 Juntusrannan puhdistamo on toiminut lupaehtojen mukaisesti, BOD7lle ja kokonaisfosforille asetetut lupaehdot täyttyivät. Myös vuosittaiset Vna 888/2006 vähimmäisvaatimukset saavutettiin puhdistamo. Velvoitetarkkailua suorittava konsultti otti näytteet kaksi kertaa vuodessa tarkkailuohjelman mukaisesti.

Laitoksilla ei ole ollut ilmoitettuja häiriötilanteita.

Suomussalmen kunnan ja Gasum Oy:n kesken solmittiin palvelusopimus jätevedenpuhdistamon jätevesilietteen kuljetus- ja jatkokäsittelypalvelu, jonka perusteella puhdistamoliete toimitetaan Oulun Biotehdas Ky:n laitokselle käsiteltäväksi 1.10.2016 alkaen. Palvelusopimus on voimassa 31.12.2026.

Kainuun ELY-keskus, Ruokavirasto ja Suomussalmen kunnan ympäristölupaviranomainen valvovat lupaehtojen noudattamista. Vuoden 2025 toiminta on tapahtunut lämpölaitoksilla lupaehtojen puitteissa.

Suomussalmen kasvihuonekaasujen päästöjä seurattessa raportissa mukana olevat energiaperäiset päästöt lasketaan kunnassa (maantieteellisenä alueena) kulutetun sähkön, kaukolämmön sekä lämmityksen ja liikenteen polttoaineiden määrän perusteella. Maatalouden osalta laskenta sisältää kunnan alueella tapahtuvan maataloustuotannon päästöt. Jätteiden käsittelyn päästöt lasketaan syntypaikan mukaan.

Suomussalmen päästöt asukasta kohden vuonna 2024 olivat 4,9 t CO₂-ekv ilman teollisuutta, kun ne kaikissa CO₂-raportissa mukana olevissa kunnissa vaihtelivat välillä 1,4–20,0 t CO₂-ekv. Ennakkotiedon mukaan päästö vuonna 2024 oli 4,6 t. CO₂-raportin kuntien keskimääräinen asukaskohtainen päästö vuonna 2024 oli 4,6 t CO₂-ekv. Suomussalmen päästöt ilman teollisuutta pysyivät samalla tasolla vuodesta 2023 vuoteen 2024. Keskimäärin päästöt laskivat CO₂-raportin kunnissa 2 prosenttia. (CO₂ ekv, eli hiilidioksidiekvivalentti on suure, jonka avulla eri kasvihuonekaasujen päästöt voidaan yhteismitallistaa).

Suomussalmen kunnan kaatopaikka on lakkautettu 31.10.2007. Kaatopaikan ympäristövaikutuksia on tarkkailtu Kainuun ELY-keskuksen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti. Suomussalmen kaatopaikan kuormitus on laskettu näytteenottohetkien virtaamien ja vedenlaadun perusteella. Lasketut kuormitukset edustavat näin ollen vain näytteenottoaikoja eikä kuvasta koko vuoden kuormitusta. Vuonna 2025 tehtiin viiden vuoden välein tehtävä tarkkailu kaatopaikan pohjoispuolella sijaitsevasta kunnan tallikiinteistön porakaivosta sekä Mannisen porakaivosta. Kaivovesistä tehtiin samat analyysit kuin pohjavesistäkin. Porakaivovesissä ei ollut havaittavissa kaatopaikkavesien vaikutusta. Suljetun kaatopaikan kuormitus alapuoliseen vesistöön oli sekä kesä- että lokakuussa 2025 kaiken kaikkiaan vähäistä.

1.1.7. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Suomussalmen kunnan tilinpäätökset ovat olleet ylijäämäisiä useana vuonna peräkkäin ja taseeseen kertynyt ylijäämä toimii tarvittaessa hyvänä puskurina tulevaisuudessa. Vuoden 2026 talousarvio on 3,325 M€ ylijäämäinen sisältäen 3,2 M€ satunnaisia tuottoja tilapalveluiden yhtiöittämiseen liittyvästä kiinteistöjen luovutuksesta (nk. apporttisiirto). Varsinaisen toiminnan osalta talousarvio on näin ollen 0,125 M€ ylijäämäinen. Suunnitelmavuodet 2027 ja 2028 on arvioitu olevan alijäämäisiä.

Yritys- ja HVA:n toiminnan käytössä olevien toimitilojen vuokraustoiminnan yhtiöittäminen ja siihen liittyvien kiinteistöjen siirtyminen Suomussalmen Tilapalvelut Oy:n hallintaan 1.1.2026 alkaen vaikuttaa merkittävästi sekä kunnan toimintatuottoihin että -kuluihin. Kaiken kaikkiaan yhtiöittämisen tulosvaikutuksen on arvioitu olevan n. -0,3 M€ (v. 2026), kun huomioon otetaan myös muut rahoitukselliset erät. Lopulliset kokonaistaloudelliset vaikutukset nähdään luonnollisesti vasta yhtiön toiminnan käynnistyttyä ja vakiinnuttua, mutta erityisesti kunnan maksuvalmiuden muutoksia on seurattava tarkasti jo heti vuoden alusta alkaen. Kiinteistöomaisuuden siirto toteutetaan nk. apporttisiirtona ja siihen liittyen kunnan ja yhtiön välille solmittavan vastinparilainasopimuksen myötä yhtiö maksaa kunnalle osuuden siirtyvien kiinteistöjen lainaosuudesta 15 vuoden ajan kevennäen osaltaan kunnan lainanmaksutaakkaa.

Lähtulevaisuuden merkittävimmät haasteet liittyvät toimintatuottojen ja -kulujen (toimintakatteen) kehittymiseen. Tilapalveluyhtiöityksen myötä merkittävästi pienentyvät toimintatuotot ja kevään 2025 työehtosopimusratkaisujen myötä lähivuosina kasvavat henkilöstökulut heikentävät merkittävästi toimintakatetta. Työllisyysetuksien rahoitusjärjestelmään tehdyt muutokset ovat jo lisänneet kunnan kustannuksia ja jatkavat kasvamistaan, mikäli työllisyystilanne ei parane. Talouden tasapainon säilyttämisessä paine on siirtymässä yhä

enemmän verorahoituksen ja rahoitustuottojen kehitykseen, mikä heikentää ennakoitavuutta ja lisää riskiä ylittäviin alijäämiin. Tämän vuoksi tuottojen lisäämiseksi tulee löytää keinoja sekä tehdä tarkoituksenmukaisia toimia kustannusten kasvun pysäyttämiseksi. Palvelutuotannon kehityksen osalta on oltava hereillä, mahdollisuuksien rajoissa ennakoitava ja tarvittaessa reagoitava sekä muuttuviin tarpeisiin, että muutoksiin käytettävissä olevissa resursseissa. Päätöksenteon ketteryyttä ja päätösten taloudellisten vaikutusten arvioinnin merkitystä ei myöskään voi liikaa korostaa.

Kunnallisverotulojen kehitystä haastaa jo vuosia jatkunut huono työllisyystilanne, jonka toivotaan kääntyvän paremmaksi 2026 alkaen. Kuntaliiton veroennusteen mukaan Suomussalmen verotulojen ennakoidaan pysyvän kohtuullisen tasaisena lähivuosina, mutta tilanne voi myös nopeasti muuttua, mikäli työllisyys ei kohene toivotusti ja yritysten taloustilanne parane.

Syksyllä keskeytynyt valtionosuusuudistushanke toi pienen hengähdystauon uhkana olleeseen merkittävään rahoituksen pienenemiseen, mutta uudistuksen ennakoidaan kuitenkin toteutuvan jossain vaiheessa. Millaisena, sitä ei tiedetä, mutta todennäköisesti Suomussalmen valtionosuusrahoitus ei ainakaan kasva ja siihen tarkoituksenmukainen varautuminen on hyvä aloittaa vähintään alustavasti.

Maksuvalmiuden muutosten seuranta korostuu vuokraustoiminnan yhtiöittämisen myötä heikkenevän kassavirran takia. Lisäksi lähivuosien lainojen lyhennykset ovat kohtuullisen merkittäviä. Maksuvalmiuden varmistamisessa erityisen merkittävää on investointien aikataulutuksen suunnittelu rahoitus huomioiden. Tätä ei kuitenkaan tule tehdä korjausvelan kasvamisen kustannuksella, vaan tarvittaessa investointien rahoittamiseen on käytettävä lainarahoitusta.

Tulevan kehityksen yllä leijuvista uhkakuvista huolimatta Suomussalmi katsoo eteenpäin positiivisesti ja uusia ovia avaten. Määrätietoista edunvalvontatyötä jatkamalla, omaa toimintaa rohkeasti kehittämällä ja eri verkostoissa yhteistyötä tekemällä vahvistamme paitsi olemassa olevaa, myös ennakoimme ja varaudumme tulevaan tekemällä omalta osaltamme sen, mikä on tehtävissä.

1.1.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjeen mukaan kunnan ja kuntakonsernin on toimintakertomuksessa arvioitava toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävämpiä riskejä, epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Kunnan toimintaan vaikuttavat yleensä toiminnalliset riskit, rahoitus- ja vahinkoriskit.

Suomussalmen kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on hyväksytty valtuustossa 9.6.2014 § 32. Kunnanhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeet 20.10.2015 § 159.

Kunnan riskiympäristössä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia merkittävien riskien osalta vuoteen 2024 verrattuna.

Strategiset riskit

Kunnan väestö ikääntyminen ja huoltosuhteen heikkeneminen luovat kasvavaa kysyntää erilaisille palveluille. Toisaalla nuorempi väestö muuttaa pois. Näiden seurauksena verotulot ja valtionosuudet tulevaisuudessa pienenevät.

Toiminnalliset riskit

Toiminnallisilla riskeillä tarkoitetaan kunnan päivittäistä toimintaa, johtamista, prosesseja sekä tietoturvaa ja järjestelmiä uhkaavia riskejä.

Henkilöstöön liittyviä riskejä on paljon (esim. fyysinen kunto, stressi ja työuupumus, työn kuormittavuus, matkustus, henkilöstön eläköityminen, työpaikkakehitys). Henkilökunnan poissaolot voivat vaikeuttaa palvelutuotantoa. Henkilöstön koulutusta tarvitaan ja perehdyttämiskäytäntöjä on tarpeen osittain uudistaa ja yhdenmuikaistaa. Uuden henkilöstön tarve tulee ennakoida ja tehtävät määriteltävä etukäteen toimialarajat ylittävästi.

Henkilöstön ikääntyminen tuo mukanaan ikäjohtamisen tarpeen ja henkilöstön eläköityminen saattaa aiheuttaa tulevaisuudessa ammattitaitoisen henkilöstön saatavuusongelmia.

Jokaisen työntekijän kanssa tulee käydä vähintään yksi kehityskeskustelu vuodessa. Henkilöstön tilaa seurataan vuosittaisella henkilöstöraportilla sekä joka toinen vuosi tehtävällä henkilöstökyselyllä. Henkilöstön jaksamiseen tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota.

Tietojärjestelmien toimintahäiriöt, sekä tietoturvallisuuteen ja tietosuojaan kohdistuvat riskit, ovat toiminnallisia riskejä ja niiden hallinta osa organisaation riskienhallintaa. Henkilöstön tietotekniikka- ja tietoturvaosaamisen kehittämiseen on tärkeää panostaa jatkuvasti järjestelmien, ohjelmistojen ja toimintatapojen päivittyessä.

Taloudelliset riskit

Suomussalmen kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen mukaan taloudellisia riskejä on esim. siinä, että tavoitteet eivät ohjaa toimintaa, toiminta ei ole tavoitteiden mukaista ja poikkeamia asetetuista tavoitteista ei huomata tai ei oteta huomioon. Muita riskejä ovat esim., että kirjanpitoa ei hoideta lakien ja määräysten mukaisesti, saatavia ei saada perityksi, varoja tileiltä ja käteiskassoista häviää tai käytetään väärin. Tehtävienjaon epäselvyyksien takia taloushallinnon tehtäviä voi jäädä suorittamatta ja verollisesta myynnistä arvonnalisävero tilittämättä (viivästysseuraamukset) ja vähennykseen tai palautukseen oikeuttava vero saamatta. Keinoja riskien toteutumisen estämiseksi ovat mm. varovaisuuden periaate, toiminnan ja talouden suunnitteluun liittyvät ohjeet, koulutukset, talouden seuranta ja raportointi. Tehtävien eriyttäminen, täsmäytykset, laskujen asiataarkastus ja hyväksyminen, kassavarojen tarkastukset, erilaisten tarkastusraporttien ja laskujen läpikäynti, henkilökunnan koulutus ja ohjeistus arvonnalisäveron käsittelyyn ovat myös keinoja estää riskien toteutuminen.

Merkittävä rahoitusriski on kunnan velkaantumistaso ja mahdolliset korkotason muutokset (nousut). Suurien investointien rahoittaminen lainarahalla on nostanut kunnan lainamäärää vuoteen 2023 saakka ja asettanut haasteita kunnan taloudelle. Vuonna 2025 lainakanta jatko edellisenä vuonna alkanutta laskuaan, kun talousarviolainaa ei nostettu lainkaan, ja suhteellinen velkaantuneisuus lähti laskuun. Kunnan rahoituslaitoksilta olevista lainoista 23 % on kiinteäkorkoista lainaa. Korkotason muutoksiin kunta on pyrkinyt varautumaan suojaamalla lainoja koronvaihtosopimuksilla (johdannaisilla), jotka huomioiden kunnan lainakannasta 74 % on sidottu kiinteään korkoon. Lainojen lyhennykset ovat nykyisellä ohjelmalla korkealla tasolla vielä seuraavat viitisen vuotta, minkä vuoksi mm. investointien suunnittelussa tulee huomioida riittävä maksuvalmius.

Suomussalmen kunnan rahastosijoitusten arvo on vuosien mittaan kasvanut merkittäväksi. Sijoitustoiminnan periaatteet ja sijoitussuunnitelma päivitettiin vuonna 2025 ja samassa yhteydessä tarkistettiin myös sijoitustoimintaan liittyvät riskitasot ja -hallinta. Kunnan sijoitusvarallisuuden hoito on hajautettu kahdelle eri varainhoitajalle, jotka toimivat täyden valtakirjan varainhoitosopimuksilla. Varainhoitosopimukset kilpailutetaan vuoden 2026 alkupuolella.

Suurimmat taloudelliset riskit kunnan talouden kannalta liittyvät talouden tasapainon toteutumiseen. Kunnan tulorahoitus perustuu pääosin verotuksellisiin tuloihin, minkä takia niissä tapahtuvat muutokset vaikuttavat suoraan ja usein varsin nopealla aikajänteellä kunnan talouteen. Meneillään olevilla muutoshankkeilla mm. valtionosuusjärjestelmän uudistamiseksi sekä valtiontalouden haasteilla on omat vaikutuksensa myös kuntatalouteen, mutta ennakoitavuus monen yhtäaikaisen muutostekijän kokonaisvaikutuksesta on vaikeaa.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit ovat toimintaympäristössä tapahtuvia virheitä, toimintahäiriöitä ja onnettomuuksia, jotka aiheuttavat vahinkoa tai menetyksiä. Vahinkoriskit kohdistuvat yleensä asiakkaiden, henkilöstön tai ympäristön turvallisuuteen tai omaisuuteen.

Yksi vahinkoriskityyppi ovat erilaiset tapaturmat. Tapaturmat voivat kohdistua kunnan henkilöstöön, luottamushenkilöihin, asiakkaisiin, oppilaisiin ja opiskelijoihin. Tyypillisesti nämä ovat erilaisia työhön, työmatkoihin tai opiskeluun liittyviä tapaturmia. Tapaturmien varalle kunta on ottanut lakisääteisen työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen, jota on täydennetty vapaaehtoisella tapaturmavakuutuksella ja matkavakuutuksella.

Poikkeukselliset luonnonolosuhteet voivat vaikuttaa kunnan toimintaan monella tavalla. Erilaiset sään ääri-ilmiöt voivat aiheuttaa kiinteistö-, henkilö- ja omaisuusvahinkoja tai niistä voi seurata muita ylimääräisiä kustannuksia. Kovat pakkasjaksot, varsinkin pitkittyessään, voivat aiheuttaa lämmityskustannusten nousua. Lisäksi esimerkiksi vesihuoltojärjestelmät ovat alttiita poikkeuksellisille luonnonolosuhteille. Merkittäviä vahinkoriskejä ovat myös kunnan eri toimitilojen erilaiset sisätilaongelmat, jotka aiheuttavat henkilövahinkoriskejä ja tilojen käytettävyysongelmia.

Riskienhallinnassa keskeistä on varautuminen mahdollisiin häiriötilanteisiin. Vuoden 2024 aikana päivitetty kunnan yleiset sekä toimialakohtaiset valmiussuunnitelmat, jotka toimivat perustana ja ohjenuorana

häiriötilanteisiin varautumisessa käydään läpi jälleen vuonna 2026, minkä lisäksi myös tytäryhtiöt laativat omat valmiussuunnitelmansa.

Vahinkoriskien hallintaan liittyy keskeisesti vakuutusturva, jonka on oltava riittävän kattava. Kunnalla on käytössä vakuutusmeklaripalvelu tarpeellisen asiantuntijuuden varmistamiseksi vakuutusturvaan liittyvissä asioissa sekä kilpailuttamisessa. Vakuutusturvan laajuus ja kattavuus arvioidaan vuosittain ja päivitetään tarpeen mukaan sekä aina muutosten tapahtuessa. Vakuutussopimukset kilpailutettiin kesällä 2024 ja vakuutusturva on ajan tasalla OP Pohjolassa. Tilikaudella 2025 ei tapahtunut merkittäviä henkilö- tai omaisuusvahinkoja. Toiminnan vastuuvakuutus on miljoona euroa.

Kunnalla ei ole vireillä olevia oikeuskäsittelyjä 31.12.2025 tilanteessa.

1.2. Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto on antanut 29.10.2024 päivitetyn yleisohjeen kunnille ja kuntayhtymille tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa annettava tiedot siitä, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Tätä tarkoitusta varten kunnanhallituksen tulee esittää toimintakertomuksessa selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (KuntaL 115.1 §).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnalle asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Valvontaympäristö ja valvonnan sekä riskienhallinnan järjestäminen

Suomussalmen kunnan sisäisen valvonnan yleisohje on hyväksytty kunnanhallituksessa vuonna 2015. Valtuusto on hyväksynyt kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 2014. Ruo- kapalveluissa on laadittu erillinen sisäisen valvonnan ohje, jota päivitetään vuosittain. Vesilaitoksella on laadittu vaarojen arviointi, valvontaohjelma ja varautumissuunnitelma.

Hallintosäännön mukaan (§ 80) valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista kunnassa ja kuntakonsernissa.

Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat sekä valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti. Hallitus antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. (Hallintosääntö § 81)

Lautakunta vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoi kunnanhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. (Hallintosääntö § 82)

Kunnanjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialoillaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. (Hallintosääntö § 83)

Palveluyksikköjen esimiehet vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. (Hallintosääntö § 83)

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta. (Hallintosääntö § 83)

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia

järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi kunnanhallitukselle ja kunnanjohtajalle. (Hallintosääntö § 84)

Sisäistä valvontaa toteutetaan osana normaalia johtamista, seuranta ja arviointia. Käytännössä toimenpiteet voivat vaihdella eri toimialojen välillä. Riskien tunnistamis-, ennakointi- ja hallintaosaamisen lisääminen, uusien työntekijöiden perehdyttäminen, säännölliset varautumisharjoitukset ja yhteistyö eri toimialojen välillä ovat tärkeitä riskienhallinnan kehittämistoimia. Vuoden 2024 aikana päivitettiin kunnan yleiset sekä toimialakohtaiset valmiussuunnitelmat, jotka toimivat perustana ja ohjenuorana häiriötilanteisiin varautumisessa. Valmiussuunnitelmat käydään läpi, päivitetään tarvittavilta osin vuonna 2026. Myös tytäryhtiöt laativat omat valmiussuunnitelmansa.

Hallintosääntö on päivitetty (valtuusto 17.2.2025 § 5) ja se on tullut voimaan 1.6.2025.

Valvontatoimenpiteet

Päätöksenteossa ja johtamisessa noudatetaan Suomussalmen kunnan hallintosääntöä ja toimialaa koskevaa lainsäädäntöä. Valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien päätösten täytäntöönpanosta pidetään luetteloa ja täytäntöönpanoa valvotaan.

Kunnanhallitus seuraa lautakuntien ja konsernien hallitusten työskentelyä esityslistojen ja pöytäkirjojen välityksellä. Kunnan-, hallinto- ja elinvoimajohtajan viranhaltijapäätökset ovat nähtävänä kunnanhallituksessa, sivistysjohtajan ja sivistyspalveluiden yksiköiden esimiesten päätökset sivistyslautakunnassa sekä teknisen palvelujen viranhaltijapäätökset (tekninen johtaja, rakennuttaja- ja maanmittausinsinööri, vesihuolto- ja kiinteistö-päällikkö, rakennus- ja ympäristötarkastaja) teknisessä lautakunnassa neljännesvuosittain. Esityslistat ja pöytäkirjat sekä viranhaltijapäätökset julkaistaan internetissä kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Päätökset valmistellaan huolellisesti, perustellaan ja annetaan kirjallisesti asianosaisille tiedoksi. Viranhaltijapäätökset tehdään Dynasty-asianhallintajärjestelmässä. Kunnanhallitus ei käyttänyt yhtään kertaa kuntalain 92 § mukaista otto-oikeutta lautakuntien tai viranhaltijoiden päätöksiin vuoden 2025 aikana.

Henkilöstöä koskevat päätökset (esim. vuosilomat, sairauslomat) tehtiin Personec F ESS -ohjelmassa. Kukin työntekijä teki hakemuksen sähköisesti ja lähetti sen esimiehelle päätöksen tekemistä varten. Päätös meni sähköisesti suoraan henkilöstöhallinnon järjestelmään palkanlaskennan perusteeksi. Myös työsopimukset ja virkamääräykset tehtiin sähköisillä lomakkeilla Personec F ESS -ohjelmassa. Matkalaskut tehtiin sähköisesti M2-matka- ja kuluhallintajärjestelmässä. Matkalaskujen hyväksyntäkierto, maksatus ja siirto kirjanpitoon tapahtuvat sähköisesti henkilöstön osalta. Luottamushenkilöiden matkat syötetään sähköiseen järjestelmään toimialoilla, mutta ne käyvät läpi saman hyväksyntäkierron ja siirron kirjanpitoon.

Monetra Oulu Oy on hoitanut kunnan talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut 1.1.2020 alkaen. Ostolaskut, las-kenta- ja rahatoimi sekä henkilöstöhallinto on hoidettu Monetran tietojärjestelmissä. Näihin järjestelmiin on rakennettu kontrollijärjestelmät, jotka vähentävät virheiden ja mahdollisten vahinkojen määrää. Talouden seurannassa on Intime-raportointijärjestelmä, joka mahdollistaa määrärahojen käytön ajantasaisen seurannan. Taloushallinnosta toimitetaan automaattisesti raportit heti kauden sulkemisen jälkeen.

Laskujen käsittelyprosessi on määritelty. Laskun hyväksyjä vastaa laskun oikeellisuudesta, oikeasta tilimerkin-nästä ja siitä, ettei käytettävissä olevaa määrärahaa ylitetä. Hän huolehtii siitä, että laskut ja muut maksutosit-teet tulevat viivytystä hyväksytyiksi ja toimitetaan maksettavaksi niin, etteivät maksut viivästy. Asiatarkasta-jana ja hyväksyjänä ei saa olla sama henkilö samassa tositteessa.

Saatavien laskutuksesta, perinnästä ja valvonnasta huolehti Monetra Oulu Oy:n myyntireskontra, perintäyh-tiönä Revire Perintä Oy. Kunnan saatavat annetaan tiedoksi kunnanhallitukselle neljännesvuosittain.

Kunta on valtuuttanut Monetra Oulu Oy:n talous- ja palkkoproessien palvelupäälliköt hyväksymään katemak-suluettelolla palkanmaksupäivittäin ilmoitetun kokonaisneton palkanmaksuun sekä muut palkkahallintoon liit-tyvät maksumääräykset (ansionmenetyskorvaukset, palkanmaksu kassamaksuna normaalista palkanmaksu-aikataulusta poiketen). Kunta saa maksuluettelot tarkastettavakseen pyydettyä.

Teknisen toimialan investointeja pyritään jaksottamaan eri vuosille, jotta investoinnit olisivat kestäväällä pohjalla. Investointien suunnittelussa lähtökohtana on kunnallisteknisen omaisuuden arvon säilyttäminen. Investointien suunnittelussa huomioidaan mm. käyttäjien tarpeet, rakennusosien tekninen käyttöikä sekä muut kunnan lin-jaukset omaisuuden arvon säilyttämisestä.

Kunnanhallituksen 16.12.2025 (§ 304) hyväksymä tietosuoja- ja tietoturvapoliittikka määrittää kunnan tietosuo-jan toteuttamisen ja kehittämisen periaatteet, toimintatavat, vastuut, toimivallat ja valvonnan. Poliittikka koskee kunnan lisäksi koko kuntakonsernia ja niitä sidosryhmiä, jotka toimeksiantonsa puitteissa käsittelevät kunnan

omistamaa ja hallinnoimaa tietoa. Vuoden 2025 päivityksen yhteydessä kunnan tietosuojaja- ja tietoturvapoliitikkaan liitettiin Kainuun kuntien ja Kainuun liiton yhteinen tekoälypolitiikka. Kunnan ICT-palvelut on vuoden 2021 alusta alkaen hoitanut Atea Finland Oy. 1.8.2023 alkaen tietoliikennepalvelut on hankittu Kaisanet Oy:n / Data-Enter Oy:n kautta.

Kunnan vakuutukset kilpailutettiin vuonna 2024 ja ne ovat ajan tasalla. Kunnan työntekijöiden ryhmähenkivakuutus on Kuntien eläkevakuutuksessa. Vapaaehtoiset henkilövakuutukset, työtaturma- ja ammattitautivakuutukset sekä ajoneuvojen, omaisuuden ja toiminnan vakuutukset ovat Pohjola Vakuutus Oy:ssä.

Sopimuksista on toimialojen pidettävä luetteloa ja valvottava vuosittain niiden ajantasaisuutta.

Tieto ja tiedonvälitys

Kunnan toimialojen velvollisuutena on varmistua annettujen ja saatujen tietojen oikeellisuudesta ja ajanmukaisuudesta. Toimialat raportoivat talousarviossa annettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä muista oleellisista havainnoista valtuustolle, kunnanhallitukselle ja tarkastuslautakunnalle kolme kertaa vuodessa: 1. kerran huhtikuussa (tammi-maaliskuu), 2. kerran elokuussa (tammi-kesäkuu) ja 3. kerran lokakuussa (tammi-syyskuu). Lokakuussa on raportoitava myös valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen. Tytäryhtiöt antavat myös vastaavat raportit. Kunnanhallitus on käsitellyt erikseen tytäryhtiöiden tilinpäätökset ja ohjeistaa yhtiökokousedustajat. Tekniset palvelut antaa erilliset selvitykset valmistuneista investoinneista vuosittain.

Taluspäällikkö kokoaa kuukausittain kunnanhallitukselle talousraportin, jossa käydään läpi talousarvion toteutumisen lisäksi muita kunnan kehityslukuja. Talousraportti annetaan kunnanhallitukselle tiedoksi. Sijoitustoiminnan toteutuminen raportoidaan kunnanhallitukselle ja valtuustolle neljännesvuosittain osavuositarkastuksen yhteydessä.

Henkilöstölle tiedotetaan muutoksista, uusista ohjeista yms. intrassa, sähköpostilla ja henkilöstöinfoissa. Tiedotusvälineille lähetetään kokousten esityslistat ja kokousten jälkeen ilmoitetaan tehdyt päätökset. Ulkoista viestintää toteutetaan pääasiassa kunnan nettisivuilla ja sosiaalisen median kanavissa sekä paikallislehden välityksellä.

Seuranta

Hallintosäännön 152 §:n mukaan kunnanhallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liittyvine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään. Viranhaltijapäätökset annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi kunnan jäsenille. Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi kunnan jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Kunnan jäsenelle tehtävän tiedoksiannon tarkoituksena on yleinen tiedottaminen asiasta, mutta myös päätöksen lainvoimaisuuden saavuttaminen. Jos tiedoksiantoa kunnan jäsenelle ei suoriteta, muutoksenhaku-aika ei lähde kulumaan, eikä päätös saa lainvoimaa. Päätöksen lainvoimaiseksi tuleminen edellyttää valitusajan kulumista ja sitä, että päätöksestä ei valiteta valitusviranomaiseen.

Hallintosäännön 36 § mukaan kunnanhallituksen alaisen viranomaisen, lautakunnan alaisen viranomaisen ja lautakunnan jaoston on ilmoitettava kunnanhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kunnanhallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika laskeaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta.

Toimialojen on raportoitava kolme kuukauden välein asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä muista oleellisista havainnoista kunnanhallitukselle ja tarkastuslautakunnalle sisäisten valvonnan ohjeiden mukaan.

1. kerta huhtikuussa (toteutuma 1.1.–31.3.)

2. kerta elokuussa (toteutuma 1.1.–30.6.)

3. kerta lokakuussa (toteutuma 1.1.–30.9.), jolloin on raportoitava valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen.

Vuoden 2025 lopulla valtuusto hyväksyi päivitetty sijoitustoiminnan perusteet ja kunnanhallitus sijoitussuunnitelman vuosille 2026–2030. Kunnan sijoitussalkun varainhoitajien kilpailutus toteutetaan vuoden 2026 alkupuolella. Vuoden 2023 aikana päivitettiin kunnan korkosuojausta ja korkoriskipolitiikan periaatteet.

Talous- ja henkilöstöhallintoon liittyviä ohjeita päivitetään tarpeen mukaan, vähintään uusien järjestelmien käyttöönoton yhteydessä.

Kunnanhallitus toteaa osaltaan, että saatujen selvitysten perusteella kunnan sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan laillisuudesta ja hyvän hallintotavan noudattamisesta sekä varojen ja toiminnan turvaamisesta. Säännöksiä, päätöksiä ja määräyksiä on pääsääntöisesti noudatettu. Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu oleellisia puutteita tilikaudella. Kunnanhallitus toteaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta Suomussalmen kunnassa on järjestetty asianmukaisesti.

Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteiden ja yleisohjeiden päivitystyö käynnistetään vuonna 2026. Vuonna 2026 toteutetaan tietoturvaan ja -suojaan liittyvä koko henkilöstöä koskeva koulutus.

1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma, ulkoiset, 1 000 €	TP 2025	TP 2024
Toimintatuotot	9 038	9 495
Valmistus omaan käyttöön	107	160
Toimintakulut	-29 406	-27 693
Toimintakate	-20 261	-18 038
Verotulot	16 713	17 026
Valtionosuudet	8 520	8 090
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	114	118
Muut rahoitustuotot	1 360	1 326
Korkokulut	-466	-724
Muut rahoituskulut	-178	-143
Vuosikate	5 803	7 655
Poistot ja arvonalentumiset	-5 598	-6 793
Tilikauden tulos	205	862
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-2	-4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	203	858

Tuloslaskelman tunnusluvut	TP 2025	TP 2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	30,8	34,5
Vuosikate/Poistot %	103,7	112,7
Vuosikate, €/asukas	834	1 088
Asukasmäärä	6 957	7 038

Tuloslaskelma osoittaa tulo-rahoituksen riittävyyden palvelujen järjestämisestä sekä muusta vuoden toiminnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseen. Tulo-rahoituksen riittävyyttä kuvataan tuloslaskelman välitulosten – toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen – avulla.

Kunnan ulkoiset toimintatuotot olivat 9,038 milj. € ja toimintakulut puolestaan 29,406 milj. €. Tuottojen ja kulujen erotuksesta muodostuva toimintakate osoittaa verorahoituksella rahoitettavan osuuden toiminnan kuluista. Vuoden 2025 toimintakate -20,261 milj. € heikentyi edellisvuoteen verrattuna 2,223 milj. €. Toimintatuotoilla pystyttiin kattamaan 30,8 % toimintakuluista.

Verorahoituksen kokonaismäärä vuonna 2025 oli 25,234 milj. €. Rahoitus kasvoi edellisvuodesta 0,118 milj. €. Rahoitustuottojen ja -kulujen netto kasvoi 0,254 milj. € (n. 44 %) ollen 0,830 milj. €.

Vuosikate 5,803 milj. € (834 €/asukas) heikkeni edellisvuodesta 1,851 milj. €, eli investointeihin ja lainan lyhennyksiin käytettävissä oleva tulo-rahoitus väheni n. 24 %. Heikkeneminen johtui ennen kaikkea TE-uudistuksen myötä kasvaneista toimintakustannuksista, joita valtionosuusrahoitus ei kattanut läheskään täysimääräisesti.

Poistoja ja arvonalentumisia tilikaudella tehtiin kaikkiaan 5,598 milj. €, mikä on 1,195 milj. € (17,6 %) edellisvuotta vähemmän. Poistoihin sisältyy 1,121 milj. € kertaluonteisia arvonalentumisia.

Heikkenemisestä huolimatta vuosikate riitti kattamaan poistot 103,7 %:sti, vaikka tilinpäätökseen kirjattiin suunnitelman mukaisten poistojen lisäksi merkittävä määrä arvonalentumisia. Tulorahoitus riitti kattamaan toiminnasta aiheutuneet kustannukset ja kunnan talous on tasapainossa.

Tilikauden tulos oli 0,205 milj. € ja ylijäämä rahastojen muutoksen jälkeen 0,203 milj. €. Tulos pieneni edellisvuodesta 0,656 milj. €. Tulokseen vaikutti erityisesti arvonalentumiskirjaukset ja purkuvaraukset, joita ilman tulos olisi ollut 1,770 milj. €.

1.3.2. Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma, 1 000 €	TP 2025	TP 2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 803	7 653
Tulorahoituksen korjauserät	328	-284
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 398	-3 766
Rahoitusosuudet investointeihin	152	104
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustul	130	1 505
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 015	5 212
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	209	157
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 027	-3 027
Oman pääoman muutokset	0	-11
Muut maksuvalmiuden muutokset	-377	-890
Rahoituksen rahavirta	-3 194	-3 771
Rahavarojen muutos	-180	1 441
Rahavarat 31.12.	22 577	22 757
Rahavarat 1.1.	22 757	21 315

Rahoituslaskelman tunnusluvut	TP 2025	TP 2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1 000 €	9 716	2 120
Investointien tulorahoitus, %	178,7	209,0
Laskennallinen lainanhoitokate	1,9	2,1
Kassasta maksut/vuosi, 1 000 €	36 368	35 194
Kassan riittävyys, pv	227	236
Asukasmäärä	6 957	7 038

Toiminnan ja investointien rahavirta kuvaa kuinka paljon tilikauden tuottojen, kulujen ja investointimenojen jälkeen rahavaroja on käytettävissä lainanlyhennyksiin, antolainaukseen ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen välitulostulot tarkoittaa, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevilla rahavaroilla tai lainanotolla.

Rahoituksen rahavirta kertoo rahoitusrakenteen muutoksista tilikaudella. Vuonna 2025 rahoituksen rahavirta oli negatiivinen johtuen pääasiassa lainakannan pienentymisestä 3,027 milj. €, kun uutta lainaa ei nostettu.

Rahavarojen muutos muodostuu toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirran erotuksesta ja osoittaa rahavarojen muutoksen tilikaudella. Kunnan rahavarat vähenivät tilikaudella 0,180 milj. €, edellisenä vuonna ne lisääntyivät 1,441 milj. €.

Viiden vuoden aikajänteellä tarkasteltu toiminnan ja investointien rahavirran kertymä kääntyi positiiviseksi vuonna 2024 ja vahvistui edelleen tilikaudella. Kertymä kuvaa investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä, eikä se saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitusaste kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista (investointimenot vähennettynä niihin kohdistuneilla rahoitusosuuksilla) on rahoitettu tulorahoituksella. Investointien tulorahoitusaste voi vaihdella vuosittain, mutta sen olisi hyvä pidemmän aikavälin tarkastelussa asettua vuosittain 80–120 % välille, jotta tasapaino säilyy. Vuonna 2025 tulorahoitus kattoi investoinnit 178,7 %:sti ja vaikka tulorahoitusaste heikkeni edellisestä vuodesta, on se edelleen vahvalla tasolla.

Tulorahoituksen riittävyyttä lainanlyhennysten ja korkojen maksuun kuvataan laskennallisella lainanhoitokatteella. Tunnusluvun laskennassa lainakanta on jaettu kahdeksalla (oletettu keskimääräinen jäljellä oleva laina-aika). Lainanhoitokyvyn katsotaan olevan hyvä, kun tunnusluku on yli 2 ja tyydyttävä välillä 1–2. Luotettavamman kuvan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua pidemmällä aikavälillä.

Kunnan maksuvalmius kuvaa monenko päivän keskimääräiset kassasta maksut kunnan rahavarat (rahoitusarvopaperit ja kassavarat) riittävät kattamaan. Rahavarojen vähenemisestä huolimatta kunnan maksuvalmius säilyi hyvällä tasolla ja oli tilikauden päättyessä 227 päivää.

1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

VASTAAVAA, 1 000 €	TP2025	TP2024	VASTATTAVAA, 1 000 €	TP2025	TP2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	59 765	62 857	OMA PÄÄOMA	57 764	57 558
Aineettomat hyödykkeet	41	78	Peruspääoma	35 569	35 569
Aineettomat oikeudet	41	78	Muut omat rahastot	3 849	3 846
Aineelliset hyödykkeet	51 958	54 290	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	18 143	17 286
Maa- ja vesialueet	6 365	6 378	Tilikauden yli-/alijäämä	203	857
Rakennukset	34 302	37 004	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET	445	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 488	9 230	VARAUKSET		
Koneet ja kalusto	947	1 220	Vapaaehtoiset varaukset	445	0
Muut aineelliset hyödykkeet	122	122	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	339	333
Ennakkomaksut ja keskener. hank.	734	336	Lahjoitusrahastojen pääomat	339	333
Sijoitukset	7 767	8 488	VIERAS PÄÄOMA	27 542	31 057
Osakkeet ja osuudet	7 620	7 615	Pitkäaikainen	20 309	23 306
Muut lainasaamiset	0	726	Lainat rah. ja vak.laitoksilta	19 356	22 383
Muut saamiset	147	147	Liittymismaksut ja muut velat	952	923
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	50	50	Lyhytaikainen	7 233	7 751
Lahjoitusrahastojen varat	50	50	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	716	716
VAIHTUVAT VASTAAVAT	26 275	26 042	Lainat julkisyhteisöiltä	2 311	2 311
Saamiset	3 698	3 285	Saadut ennakot	100	192
Pitkäaikaiset saamiset	1 950	1 823	Ostovelat	1 460	1 973
Myyntisaamiset	1 216	1 329	Liittymismaksut ja muut velat	251	238
Lainasaamiset	690	450	Siirtovelat	2 395	2 321
Muut saamiset	44	44	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	86 090	88 948
Lyhytaikaiset saamiset	1 749	1 462	Taseen tunnusluvut	TP2025	TP2024
Myyntisaamiset	703	651	Omavaraisuusaste, %	67,7	64,8
Lainasaamiset	316	50	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	80,1	89,2
Muut saamiset	136	240	Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	18 346	18 143
Siirtosaamiset	593	521	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 637	2 578
Rahoitusomaisuusarvopaperit	18 692	17 808	Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	22 383	25 410
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	18 692	17 808	Lainakanta 31.12., €/asukas	3 217	3 610
Rahat ja pankkisaamiset	3 885	4 948	Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	22 674	25 750
VASTAAVAA YHTEENSÄ	86 090	88 948	Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	3 259	3 659
			Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	0	726
			Asukasäärä	6 957	7 038

Vastaavaa

Pysyvät vastaavat sisältävät aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, jotka vaikuttavat tuotannontekijöinä useana tilikautena, sekä osakkeet, osuudet ja muut sijoitukset. Vaihtuvat vastaavat sisältävät pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset, rahoitusarvopaperit ja pankkisaamiset (kassavarat).

Tilikaudella siirrettiin Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratilojen ja Asunto Oy Suomussalmen Marjakankaan lainat pysyvien vastaavien sijoituksista pitkä- ja lyhytaikaisiin lainasaamisiin. Asunto Oy Suomussalmen Marjakankaan aina on sovittu maksettavaksi kokonaan vuonna 2026 ja Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratilojen on määrä suorittaa lainojensa takaisinmaksu kunnalle vuoden 2028 loppuun mennessä.

Vastattavaa

Taseen vastattavaa-puoli muodostuu omasta ja vieraasta pääomasta (veloista) sekä tilinpäätössiirtojen kertymästä ja tehdyistä varauksista. Vastattavaa osoittaa miten vastaavaa-puolen varallisuus on rahoitettu.

Muut omat rahastot 3,849 milj. € koostuu kunnan perustamien rahastojen pääomista, joista suurimpina elinkeinojen kehittämisrahasto 3,244 milj. €, vahinkorahasto 0,322 milj. € ja harrastajakulttuurirahasto 0,130 milj. €.

Tilinpäätöksessä tehdyt varaukset 0,445 milj. € lähivuosina purettaviksi suunniteltujen kohteiden purkukustannuksiin näkyvät taseen vapaaehtoisissa varauksissa, josta ne puretaan purkutöiden toteuduttua.

Kunnan lainakanta pienentyi tilikaudella hieman yli 3 milj. € ollen tilinpäätöshetkellä 22,383 milj. €. Kunnalla ei ole enää pysyvien vastaavien sijoituksiin merkittyjä lainasaamia johtuen tehdyistä kiinteistö- ja asuntoyhtiön lainasaamisten tasekäsittelymuutoksista.

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Hyvän viitetasona voidaan pitää yli 50 %:n ja erinomaisena yli 70 %:n omavaraisuusastetta. Alhainen omavaraisuusaste merkitsee suurta velkarasitetta. Suomussalmen kunnan omavaraisuusaste parani edellisvuodesta 67,7 %:iin ja lähentelee kuntatalouden erinomaista tavoitetasoa.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. Suomussalmen kunnan suhteellinen velkaantuneisuus on kehittynyt viime vuosina parempaan suuntaan johtuen erityisesti lainakannan pienentymisestä.

1.5. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulot ja -menot lasketaan kunnan tulos- ja rahoituslaskelmista ulkoisilla erillä. Laskelmiin huomioidaan varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja rahankäyttö.

Kokonaistulot vuonna 2025 olivat 36,564 milj. € ja -menot 36,368 milj. €, joiden erotukseksi muodostui 0,197 milj. €. Edelliseen vuoteen verrattuna kokonaistuotot vähenivät 0,973 milj. € ja -kulut kasvoivat 1,164 milj. €.

TULOT, 1 000 €	2025	2024	MENOT, 1 000 €	2025	2024
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	9 038	9 495	Toimintakulut	29 406	27 693
Verotulot	16 713	17 026	-valmistus omaan käyttöön	-107	-160
Valtionosuudet	8 520	8 090	Korkokulut	466	724
Korkotuotot	114	118	Muut rahoituskulut	178	143
Muut rahoitustuotot	1 360	1 326	Satunnaiset kulut	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät	328	-284	Pakollisten varausten muutos		
-Pysyvien vastaavien			-Pakollisten varausten lis (+), väh. (-)		
hyödykkeiden luovutusvoitot			-Pysyvien vastaavien		
Investoinnit			hyödykkeiden luovutustappiot		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	152	104	Investoinnit		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	130	1 505	Investointimenot	3 398	3 766
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	209	157	Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 027	3 027
Lyhytaikaisten lainojen lisäys			Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0
Oman pääoman lisäykset	0	0	Oman pääoman vähennykset	0	11
Kokonaistulot yhteensä	36 564	37 537	Kokonaismenot yhteensä	36 368	35 204

1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan (emoyhteisö) sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

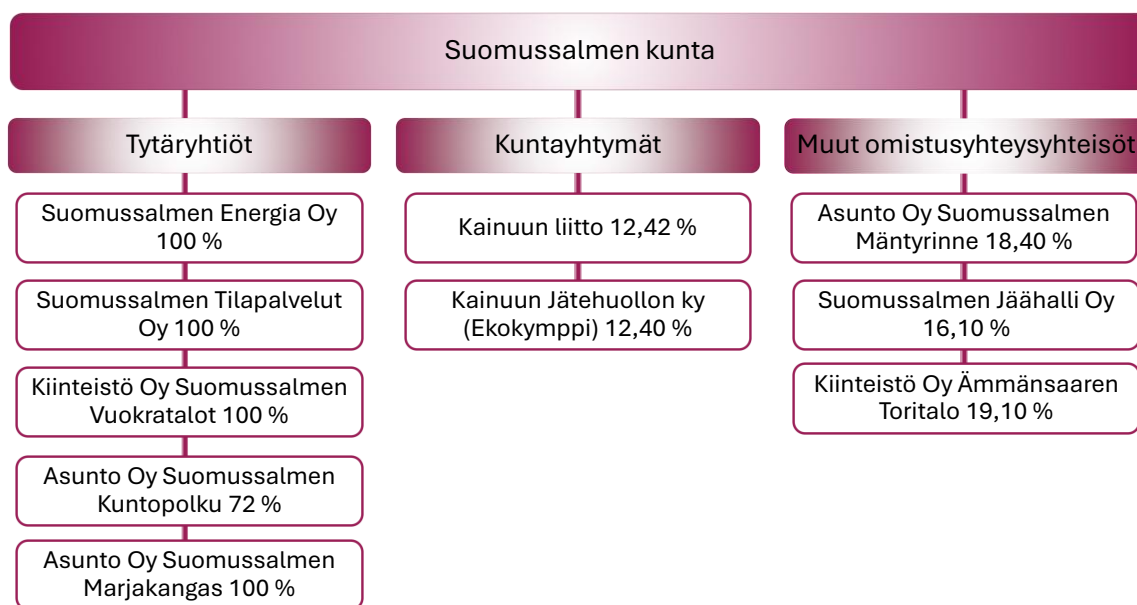
Tytäryhteisö on yhteisö, jossa emoyhtiöllä on määräämisvalta. Osakkuusyhteisö on yhteisö, jonka äänivallasta konsernin emoyrityksellä on 20–50 prosentin osuus suoraan tai välillisesti.

Kuntalain mukaan kuntakonsernia tarkastellaan entistä enemmän myös taloudellisena kokonaisuutena: talousarviossa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Myös esimerkiksi ns. kriisikuntakriteerit on ulotettu konsernitasolle.

Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös (KuntaL 114 §). Kuntayhtymä yhdistellään aina kunnan konsernitilinpäätökseen riippumatta siitä, mikä on kunnan osuus kuntayhtymän varoista ja veloitteista. Yhdistely tehdään omistusosuuden mukaisesti.

1.6.1. Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Konsernirakenne ja kunnan omistusosuus

Suomussalmen kunnan konsernitilinpäätökseen on yhdistelty peruskunnan lisäksi kaikki viisi tytäryhtiötä sekä kaksi kuntayhtymää, joissa kunta on osakkaana.

Muita omistusyhteisyyhteisöjä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen niiden vähäisen merkityksen vuoksi.

1.6.2. Konserniohjeus

Valtuusto hyväksyi 10.11.2025 (§ 72) kunnan päivitetty konserniohjeet, jotka astuivat voimaan 11.11.2025. Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa konserniohjauksen menettelytapoja ja tehostaa johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja konsernin kokonaisuus huomioiden. Ohjeessa määritellään yhteisöjen johdon rooli ja velvollisuudet sekä pelisäännöt sille, miten kunta käyttää määräämisvaltaa yhteisöissään. Tytäryhteisöt sitoutuvat konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan ja ohjeesta poikkeamiselle tai noudattamatta jättämiselle on esitettävä perusteltu syy.

Valtuusto on hyväksynyt talousarviokäsittelyn yhteydessä kunnan tytäryhtiöiden toiminnalliset tavoitteet, talousarviot ja –suunnitelmat, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Tytäryhtiöt seuraavat toimintaansa ja raportoivat siitä kunnanhallitukselle konserniohjeen mukaisesti.

Kunnan konserniohjausta konserniin kuuluvissa yhteisöissä toteutetaan hallintosäännössä määritetyn konsernijohdon sekä yhteisöjen hallituksiin ja yhtiökokouksiin nimettyjen edustajien välityksellä. Konsernijohdon ovat muodostaneet hallintosäännön 23 § mukaisesti kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Tehtävä- ja toimivaltajako on kuvattu hallintosäännön 24 §:ssä.

1.6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Merkittävin muutos kuntakonsernissa vuonna 2025 oli Suomussalmen Tilapalvelut Oy:n perustaminen 18.6.2025. Yhtiö perustettiin sosiaali- ja terveystoimen, palo- ja pelastustoimen sekä yritystoiminnan käytössä olevien tilojen vuokraustoiminnan toteuttajaksi ja ko. toiminnassa olevat kiinteistöt siirretään nk. apporttsiirtona yhtiölle 1.1.2026. Vuoden 2025 aikana toteutettiin tarvittavat valmistelut yhtiön toiminnan käynnistämiseksi.

Suomussalmen Energia Oy:n toimitusjohtajan tehtävää hoitanut Timo Nissinen irtisanoutui 28.10.2025 alkaen yhtiön palveluksesta ja yhtiön hallitus käynnisti toimitusjohtajan hakuprosessin. Uudeksi toimitusjohtajaksi valittiin 1.2.2026 alkaen Janne Palojärvi.

Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalojen toimitusjohtaja vaihtui tilikauden aikana kahdesti. Toimitusjohtajana Leena Kelan jälkeen 21.4.2025 aloittanut Kati Heikkinen irtisanoutui tehtävästään kesällä ja hänen tilalleen toimitusjohtajana aloitti 1.8.2025 Pekka Matero.

Tytäryhtiöiden osalta oleelliset tilikauden tapahtumat sekä talouden ja toiminnallisten tavoitteiden toteutummat on esitetty yhtiöittäin tilinpäätöksen luvussa 5.2 Tytäryhteisöjen toimintakertomus- ja tilinpäätöstiedot.

Koko kuntakonsernin tilikauden tulos 2,007 milj. € parani vuoteen 2024 verrattuna 0,280 milj. €. Vaikka vuosikate heikkeni, riitti se kattamaan poistot 136 %:sti. Toiminta- ja vuosikatetta heikensi erityisesti TE-palvelu-uudistuksen myötä peruskunnassa kasvaneet toimintakulut.

Konsernin lainakanta on pienentynyt lyhennysohjelmien mukaisesti vuonna 2025, kun uutta lainaa ei nostettu kunnassa tai tytäryhtiöissä. Lainakannan pienentymisen myötä myös suhteellinen velkaantuneisuusaste parani huomattavasti.

1.6.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Suomussalmen Tilapalvelut Oy:n varsinainen toiminta käynnistyy 1.1.2026, kun yhtiöittämiseen liittyvä konkreettinen kiinteistöjen siirto yhtiön hallintaan tapahtuu. Ensimmäisen varsinaisen toimintavuoden keskeisimmät toimet liittyvät toiminnan operatiiviseen vakiinnuttamiseen ja kannattavuuden varmistamiseen. Yhtiöllä ei ole omaa henkilöstöä, vaan kaikkien tarpeellisten tehtävien hoitaminen ostetaan kunnalta. Hyvinvointialueelta odotetaan tarvittavia päätöksiä mahdollisen uuden terveysasemainvestoinnin käynnistämiseksi.

Suomussalmen Energia Oy:n tulokseen on vaikuttanut jo useamman vuoden ajan päästökauppajärjestelmän kautta toteutetut päästöoikeuksien myynnit, joita se on voinut tehdä tuottaessaan itse myymänsä lämpöenergian hakkeella. Yhtiöllä on vielä jonkin verran jäljellä vuoden 2024 päästöoikeuksia, joiden myynti toteutunee vuoden 2026 aikana. Jatkossa se ei kuitenkaan enää saa ilmaisia oikeuksia päästökauppajärjestelmästä, jolloin yhtiön talous ja tuloksetekokyky tulee nojaamaan puhtaasti energian myyntiin korostaen entisestään tuotantokustannusten hallinnan merkitystä.

Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalojen kiinteistönhuoltosopimus kunnan kanssa päättyi 31.12.2025 ja yhtiö hoitaa jatkossa pääosan kiinteistönhuoltoon liittyvistä tehtävistä omana työnään. Yhtiön tavoitteena on tehostaa käyttöastetta ja sitä kautta talouttaan kiinteistökannan uudelleentarkastelulla erityisesti sivukylillä sijaitsevien asuinkiinteistöjen osalta.

Koko kuntakonsernin osalta vuonna 2026 toteutetaan erityisesti konsernihallinnon osaamisen lisäämiseen tärkeä yhteinen KHO-koulutus, johon osallistuvat kunnan konsernijohto ja viranhaltijoita sekä tytäryhtiöiden toimiva johto ja hallituksen jäsenet. Lisäksi tarkastellaan toiminnan kehittämistarpeita mm. riskienhallintayhteistyön ja tavoitteellisen konsernikehittämisen osalta.

1.6.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan, ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuutta. Myös tytäryhteisöjen hallituksen jäsenten tulee ohjata ja valvoa toimintaa yhtiössä niin, että se vastaa omistajan tahtoa.

Tytäryhteisön tulee antaa seurantaa varten kunnalle neljännesvuosittain raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehitymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Tytäryhteisöllä tulee olla tätä varten riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet. Todennäköisesti realisoituvasta riskistä on raportoitava viipymättä konsernijohtolle.

Konsernivalvontaa on suoritettu kunnan hallintosäännön ja konserniohjeen mukaisesti sekä konsernijohton toimesta, että yhtiöiden hallitukseen ja yhtiökokouksiin valittujen edustajien välityksellä, joita on tarvittaessa ohjeistettu omistajapoliittisten linjausten toteuttamisessa. Yhtiöt ovat raportoineet toiminnan ja talouden toteutumisesta konserniohjeen mukaisesti neljännesvuosittain ja talousraportit on otettu osaksi kunnan osavuosisaksauksia ja tilinpäätöstä. Suomussalmen Tilapalvelut Oy:n osalta raportointia ei ole edellytetty vuoden 2025 osalta yhtiön ollessa vasta perustamisvaiheessa ja varsinaisen toiminnan käynnistyessä 1.1.2026. Kaikkien yhtiöiden tilinpäätöksistä on järjestetty kunnanhallitukselle erilliset esittelyt. Kunnan edustajat yhtiöiden hallitukseen on nimetty asiaa koskevat säädökset ja ohjeet huomioiden valtuustokauden vaihdoksen yhteydessä. Konserniohjeen mukaisesti tytäryhteisöt ovat tarvittaessa pyytäneet konsernijohton ennakkokannan päättäessä toiminnan tai talouden kannalta merkittävistä tai periaatteellisista asioista. Yhtiöiden hallitukset vastaavat yhtiöidensä oman riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toteuttamisesta.

Vuoden 2026 alkupuolella toteutetaan kuntakonsernin johdolle ja hallitusten jäsenille suunnattu yhteinen kuntayhtiön hallitusosaaja (KHO) -koulutus. Koulutuksen myötä pureudutaan myös tavoitteelliseen konsernikehittämiseen ja -yhteistyön lisäämiseen tarpeellisiksi katsotuissa teemoissa. Tavoitteena on edesauttaa paitsi konserniyhtiöiden oman toiminnan ja hallinnon kehittämistä, myös edistää koko kuntakonsernin kehittymistä, taroituksenmukaista konserniohjausta ja -valvontaa sekä riskienhallintaa.

1.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Tuloslaskelma, ulkoiset, 1 000 €	TP 2025	TP 2024
Toimintatuotot	15 324	15 532
Toimintakulut	-33 554	-31 629
Toimintakate	-18 230	-16 097
Verotulot	16 638	16 949
Valtionosuudet	8 520	8 090
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	43	38
Muut rahoitustuotot	1 262	1 228
Korkokulut	-486	-740
Muut rahoituskulut	-185	-156
Vuosikate	7 562	9 312
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 435	-5 334
Arvonalentumiset	-1 121	-2 253
Tilikauden tulos	2 007	1 726
Tilinpäätössiirrot	7	10
Tilikauden verot	-187	-145
Laskennalliset verot	-4	-40
Vähemmistöosuudet	11	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 834	1 551
Tuloslaskelman tunnusluvut	TP 2025	TP 2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	45,7	49,1
Vuosikate/Poistot, %	136,1	122,8
Vuosikate, €/asukas	1 087	1 323
Asukasmäärä	6 957	7 038

Rahoituslaskelma, 1 000 €	TP 2025	TP 2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 562	9 312
Tilikauden verot	-187	-145
Tulorahoituksen korjaukset	315	-290
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 675	-4 006
Rahoitusosuudet investointimenoihin	155	104
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	147	1 427
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 318	6 401
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-518	78
Antolainasaamisten vähennys	0	-78
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	95	48
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 039	-3 081
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-116	-72
Muut maksuvalmiuden muutokset	341	-1 373
Rahoituksen rahavirta	-3 237	-4 477
Rahavarojen muutos	1 081	1 924
Rahavarat 31.12.	25 906	24 825
Rahavarat 1.1.	24 825	22 901
Rahoituslaskelman tunnusluvut	TP 2025	TP 2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	14 878	5 373
Investointien tulorahoitus, %	215	239
Laskennallinen lainanhoitokate	2,4	2,5
Kassan riittävyys, pv	230	228

TASE, VASTAAVAA, 1 000 €	TP2025	TP2024	TASE, VASTATTAVAA, 1 000 €	TP2025	TP2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	63 499	65 555	OMA PÄÄOMA	61 881	60 052
Aineettomat hyödykkeet	63	103	Peruspääoma	35 569	35 569
Aineettomat oikeudet	62	101	Arvonkorotusrahasato	84	84
Muut pitkävaikutteiset menot	1	1	Muut omat rahastot	4 257	4 262
Aineelliset hyödykkeet	62 915	64 924	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	20 138	18 587
Maa- ja vesialueet	6 811	6 771	Tilikauden yli-/alijäämä	1 834	1 551
Rakennukset	37 662	39 841	VÄHEMMISTÖOSUUDET	19	30
Kiinteät rakenteet ja laitteet	16 102	16 083	PAKOLLISET VARAUKSET	556	116
Koneet ja kalusto	1 088	1 356	Muut pakolliset varaukset	556	116
Muut aineelliset hyödykkeet	463	504	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	728	1 056
Ennakkomaksut ja keskeneräiset	789	368	Valtion toimeksiannot	363	696
Sijoitukset	522	529	Lahjoitusrahastojen pääomat	339	333
Osakkuusyhteisöosuudet	51	51	Muut toimeksiantojen pääomat	27	27
Muut osakkeet ja osuudet	233	242	VIERAS PÄÄOMA	30 610	34 108
Muut saamiset	238	236	Pitkäaikainen	22 397	25 410
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	412	746	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 769	22 804
Valtion toimeksiannot	363	696	Lainat julkisyhteisöiltä	0	15
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	50	50	Ostovelat	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	29 884	29 062	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 135	1 102
Vaihto-omaisuus	667	705	Siirtovelat		
Aineet ja tarvikkeet	667	705	Laskennalliset verovelat	1 493	1 489
Saamiset	3 310	3 532	Lyhytaikainen	8 213	8 698
Pitkäaikaiset saamiset	1 332	1 445	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	918	893
Myyntisaamiset	1 216	1 329	Lainat julkisyhteisöiltä	2 326	2 360
Lainasaamiset	72	72	Saadut ennakot	120	214
Muut saamiset	44	44	Ostovelat	1 647	2 158
Lyhytaikaiset saamiset	1 978	2 086	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	498	485
Myyntisaamiset	1 164	1 138	Siirtovelat	2 703	2 589
Lainasaamiset	39	0	Laskennallinen verovelka		
Muut saamiset	173	400	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	93 795	95 363
Siirtosaamiset	602	548			
Rahoitusarvopaperit	18 692	17 808			
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	18 692	17 808			
Rahat ja pankkisaamiset	7 214	7 017			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	93 795	95 363			

Taseen tunnusluvut	TP2025	TP2024
Omavaraisuusaste, %	66,1	63,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	75,3	83,5
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	21 972	20 138
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	3 158	2 862
Konsernin lainat, €/asukas	3 308	3 706
Konsernilainakanta 31.12., 1 000 €	23 013	26 072
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	23 043	26 072
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	3 312	3 756
Konsernilainasaamiset 31.12., 1 000 €	0	0
Kunnan asukasmäärä	6 957	7 038

1.7. Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (Kuntalaki § 115).

Suomussalmen kunnanhallitus esittää tilikauden 204 610,87 € ylijäämäisen tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- harrastajakulttuurirahastoa kartutetaan 18 611,77 €
- rahastoja puretaan ja lisätään tilikauden tulokseen yhteensä 17 085,38 € seuraavasti:
  - o Kianta-Opiston juhluvuoden rahasto 4 995,00 €
  - o koulutusrahasto 821,00 €
  - o kylien kehittämisrahasto 5 024,55 €
  - o nuorten musiikkiharrastukset 1 582,73 €.

Tuloksen käsittelyn jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostuu 203 084,48 €, joka kirjataan omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

Suomussalmen kunnalla ei ole taseessa kattamatonta alijäämää.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. Kuntastrategian toteutuminen

Suomussalmen kunnan toimintastrategia ja organisaatio

Suomussalmen kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 20.6.2022 kuntastrategian *Suomussalmi nyt ja huomenna* vuosille 2022–2025. Strategian visiossa Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.

Suomussalmi on myös kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.

Visioon sisältyy myös arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys, jotka takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle. Lisäksi menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Suomussalmen kunnan kannalta keskeiset menestystekijät ovat:

Uudistuminen
Identiteetti
Elinvoimaisuus
Yhteisöllisyys
Hyvinvointi

Kuntastrategian toteuttamiseksi laaditaan erilaisia toimenpideohjelmia.

Strategian toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain talousarvion laatimisen ja tilinpäätöksen sekä osa-vuosikatsausten yhteydessä.

Suomussalmen visio

Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.

Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikujan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.

Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.

Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

1. Uudistuminen

- Uskallamme unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle
- Olemme vastuullinen työnantaja ja pidämme huolta hyvinvoivasta henkilöstöstä
- Teemme päätöksiä suunnitelmallisesti ja huolehditään taloudesta kestävästi
- Tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti ja hyödynnämme digitalisaatiota koko kuntakonsernissa

2. Identiteetti

- Omaleimainen kulttuuri, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme
- Vahva ja terve itsetunto: arvostamme omaa osaamistamme ja vahvuuksiamme
- Lisäämme tunnettuutta nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia
- Tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

3. Elinvoimaisuus

- Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen
- Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen
- Huomioimme ympäristöasiat päätöksenteossa ja hyödynnetään luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien

4. Yhteisöllisyys

- Kuuntelemme ja kunnioitamme toisiamme luoden turvallisen ja suvaitsevan elinympäristön – kaikki yhdessä
- Tuemme aktiivisten yhdistysten toimintaa
- Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen

5. Hyvinvointi

- Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä
- Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen

Kuntastrategian toteutuminen

Vuoden 2025 talousarvion tavoitteet perustuivat kuntastrategiaan 2022–2025, jonka visiona oli muuttovoittoinen, vetovoimainen ja elinvoimainen Suomussalmi, jossa arjen helppous, monipuoliset palvelut, luontoon ja kulttuuriin nojaava identiteetti sekä menestyvä yritystoiminta luovat perustan hyvälle elämälle.

Strategian toteutumista on seurattu toimialakohtaisessa raportoinnissa säännöllisesti. Arviointi on ollut osin laadullista, koska strategiassa ei kaikilta osin ollut asetettu määrällisiä mittareita. Uudessa strategiassa vuosille 2026–2030 tavoitteiden mittarointia tullaan täsmentämään.

Strategiakauden keskeinen väestötavoite, muuttovoiton saavuttaminen, toteutui vuonna 2025 (+35). Tämä vahvistaa kunnan veto- ja pitovoimaa sekä tukee elinvoimaisuuden ja identiteetin tavoitteita. Kokonaisväkiluvun lasku osoittaa kuitenkin väestörakenteen muutoksen jatkuvan ja edellyttää pitkäjänteisiä toimia.

Uudistumisen näkökulmasta päätöksenteko oli suunnitelmallista ja taloudenhallinta vakaata. Rakenteelliset ratkaisut, toimintatapojen kehittäminen ja yhteistyö kuntalaisten sekä eri toimijoiden kanssa ovat tukeneet strategian tavoitteita. Palvelujen jatkuvuuden ja arjen sujuvuuden turvaaminen vahvistaa hyvinvoinnin edellytyksiä. Kokonaisuutena strategian suunta oli oikea ja keskeiset tavoitteet toteutuivat strategiakauden päättyessä myönteisesti.

2.2. Käyttötalouden toteutuminen

YHTEEENVETO KÄYTTÖTALOUSTESTA 2025

Valtuuston sitovuustaso, toimielin netto	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkupu	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	14 913 148,67	14 577 175,00	14 457 175,00	14 682 619,99	101,56%	225 444,99
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	159 646,84	124 300,00	124 300,00	107 139,45	86,19%	-17 160,55
TOIMINTAKULUT	-33 110 956,56	-35 928 550,00	-35 728 550,00	-35 050 856,52	98,10%	-677 693,48
TOIMINTAKATE	-18 038 161,05	-21 227 075,00	-21 147 075,00	-20 261 097,08	95,81%	-885 977,92
Rahoitustuotot ja -kulut	-102 994,04			-79 924,07		79 924,07
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 540 347,83	-4 666 185,00	-4 496 185,00	-4 477 774,40	99,59%	-18 410,60
Arvonalentumiset	-2 252 591,31			-1 120 563,86		1 120 563,86
Poistot ja arvonalentumiset	-6 792 939,14	-4 666 185,00	-4 496 185,00	-5 598 338,26	124,51%	1 102 153,26
Tilikauden tulos	-24 934 094,23	-25 893 260,00	-25 643 260,00	-25 939 359,41	101,15%	296 099,41
Rah. muutos / Rah. lisäys (-) tai väh.	-3 824,45			-1 526,39		1 526,39
Vyörytykset				0,00		0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-24 937 918,68	-25 893 260,00	-25 643 260,00	-25 940 885,80	101,16%	297 625,80
Keskusvaalilautakunta	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
TOIMINTATUOTOT	44 654,40	13 000,00	13 000,00	8 633,80	66,41%	-4 366,20
TOIMINTAKULUT	-49 925,63	-50 000,00	-50 000,00	-25 234,43	50,47%	-24 765,57
TOIMINTAKATE	-5 271,23	-37 000,00	-37 000,00	-16 600,63	44,87%	-20 399,37
Tilikauden tulos	-5 271,23	-37 000,00	-37 000,00	-16 600,63	44,87%	-20 399,37
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5 271,23	-37 000,00	-37 000,00	-16 600,63	44,87%	-20 399,37
Tarkastuslautakunta	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
TOIMINTAKULUT	-22 906,15	-21 399,00	-21 399,00	-29 536,88	138,03%	8 137,88
TOIMINTAKATE	-22 906,15	-21 399,00	-21 399,00	-29 536,88	138,03%	8 137,88
Tilikauden tulos	-22 906,15	-21 399,00	-21 399,00	-29 536,88	138,03%	8 137,88
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-22 906,15	-21 399,00	-21 399,00	-29 536,88	138,03%	8 137,88
Valtuusto	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
TOIMINTAKULUT	-44 236,76	-56 248,00	-56 248,00	-63 494,25	112,88%	7 246,25
TOIMINTAKATE	-44 236,76	-56 248,00	-56 248,00	-63 494,25	112,88%	7 246,25
Tilikauden tulos	-44 236,76	-56 248,00	-56 248,00	-63 494,25	112,88%	7 246,25
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-44 236,76	-56 248,00	-56 248,00	-63 494,25	112,88%	7 246,25
Kunnanhallitus	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
TOIMINTATUOTOT	1 004 112,00	891 869,00	891 869,00	1 060 285,99	118,88%	168 416,99
TOIMINTAKULUT	-4 738 654,94	-6 300 972,00	-6 200 972,00	-6 101 935,54	98,40%	-99 036,46
TOIMINTAKATE	-3 734 542,94	-5 409 103,00	-5 309 103,00	-5 041 649,55	94,96%	-267 453,45
Poistot ja arvonalentumiset	-12 065,93	-5 527,00	-5 527,00	-20 388,71	368,89%	14 861,71
Tilikauden tulos	-3 746 608,87	-5 414 630,00	-5 314 630,00	-5 062 038,26	95,25%	-252 591,74
Rah. muutos/Rah. Lis. (-) tai väh. (+)	11 500,00			9 757,65		9 757,65
Vyörytykset				1 288 693,57		1 288 693,57
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 735 108,87	-5 414 630,00	-5 314 630,00	-3 763 587,04	70,82%	-1 551 042,96
Kainuun liitto	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
TOIMINTAKULUT	-273 398,00	-272 900,00	-272 900,00	-272 866,00	99,99%	-34,00
TOIMINTAKATE	-273 398,00	-272 900,00	-272 900,00	-272 866,00	99,99%	-34,00
Tilikauden tulos	-273 398,00	-272 900,00	-272 900,00	-272 866,00	99,99%	-34,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-273 398,00	-272 900,00	-272 900,00	-272 866,00	99,99%	-34,00
Sivistyslautakunta	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
TOIMINTATUOTOT	1 266 713,16	1 228 773,00	1 228 773,00	1 322 571,45	107,63%	93 798,45
TOIMINTAKULUT	-16 297 412,97	-17 522 677,00	-17 422 677,00	-16 628 859,51	95,44%	-793 817,49
TOIMINTAKATE	-15 030 699,81	-16 293 904,00	-16 193 904,00	-15 306 288,06	94,52%	-887 615,94
Poistot ja arvonalentumiset	-571 293,43	-610 717,00	-610 717,00	-920 584,70	150,74%	309 867,70
Tilikauden tulos	-15 601 993,24	-16 904 621,00	-16 804 621,00	-16 226 872,76	96,56%	-577 748,24
Rah. muutos/lis(-) tai väh(+)	-15 324,45			-11 284,04		11 284,04
Vyörytykset				-1 012 959,03		1 012 959,03
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-15 617 317,69	-16 904 621,00	-16 804 621,00	-17 251 115,83	102,66%	446 494,83
TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
TOIMINTATUOTOT	11 410 986,65	11 219 033,00	11 099 033,00	11 024 189,80	99,33 %	-74 843,20
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	138 575,33	85 000,00	85 000,00	77 802,48	91,53 %	-7 197,52
TOIMINTAKULUT	-10 835 509,76	-10 777 204,00	-10 777 204,00	-11 182 100,69	103,76 %	404 896,69
TOIMINTAKATE	714 052,22	526 829,00	406 829,00	-80 108,41	-19,69 %	486 937,41
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 700 602,95	-3 770 121,00	-3 600 121,00	-3 247 018,76	90,19 %	-353 102,24
Arvonalentumiset	-2 241 901,80			-1 120 563,86		1 120 563,86
Poistot ja arvonalentumiset	-5 942 504,75	-3 770 121,00	-3 600 121,00	-4 367 582,62	121,32 %	767 461,62
Tilikauden tulos	-5 228 452,53	-3 243 292,00	-3 193 292,00	-4 447 691,03	139,28 %	1 254 399,03
Vyörytykset				-213 388,55		213 388,55
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5 228 452,53	-3 243 292,00	-3 193 292,00	-4 661 079,58	145,96 %	1 467 787,58
Vesihuoltolaitos	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
TOIMINTATUOTOT	1 186 682,46	1 224 500,00	1 224 500,00	1 266 938,95	103,47 %	42 438,95
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	21 071,51	39 300,00	39 300,00	29 336,97	74,65 %	-9 963,03
TOIMINTAKULUT	-848 912,35	-927 150,00	-927 150,00	-746 829,22	80,55 %	-180 320,78
TOIMINTAKATE	358 841,62	336 650,00	336 650,00	549 446,70	163,21 %	212 796,70
Rahoitustuotot ja -kulut	-102 994,04			-79 924,07		79 924,07
Suunnitelman mukaiset poistot	-256 385,52	-279 820,00	-279 820,00	-289 782,23	103,56 %	9 962,23
Arvonalentumiset	-10 689,51			0,00		0,00
Poistot ja arvonalentumiset	-267 075,03	-279 820,00	-279 820,00	-289 782,23	103,56 %	9 962,23
Tilikauden tulos	-11 227,45	56 830,00	56 830,00	179 740,40	316,28 %	122 910,40
Vyörytykset				-62 345,99		62 345,99
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-11 227,45	56 830,00	56 830,00	117 394,41	206,57 %	60 564,41
Sisäiset	2024	Alkupu	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
Sisäiset	5 417 712,97	5 650 760,00	5 650 760,00	5 644 699,86	99,89%	-6 060,14

2.2.1. Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	44 654,40	13 000,00	13 000,00	8 633,80	66,41%	-4 366,20
TOIMINTAKULUT	-49 925,63	-50 000,00	-50 000,00	-25 234,43	50,47%	-24 765,57
TOIMINTAKATE	-5 271,23	-37 000,00	-37 000,00	-16 600,63	44,87%	-20 399,37
Tilikauden tulos	-5 271,23	-37 000,00	-37 000,00	-16 600,63	44,87%	-20 399,37
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5 271,23	-37 000,00	-37 000,00	-16 600,63	44,87%	-20 399,37

Keskusvaalilautakunta	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	44 654,40	13 000,00	13 000,00	8 633,80	66,41%	-4 366,20
TOIMINTAKULUT	-48 009,58	-50 000,00	-50 000,00	-22 763,03	45,53%	-27 236,97
TOIMINTAKATE	-3 355,18	-37 000,00	-37 000,00	-14 129,23	38,19%	-22 870,77
Tilikauden tulos	-3 355,18	-37 000,00	-37 000,00	-14 129,23	38,19%	-22 870,77
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 355,18	-37 000,00	-37 000,00	-14 129,23	38,19%	-22 870,77

2.2.2. Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTAKULUT	-22 906,15	-21 399,00	-21 399,00	-29 536,88	138,03%	8 137,88
TOIMINTAKATE	-22 906,15	-21 399,00	-21 399,00	-29 536,88	138,03%	8 137,88
Tilikauden tulos	-22 906,15	-21 399,00	-21 399,00	-29 536,88	138,03%	8 137,88
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-22 906,15	-21 399,00	-21 399,00	-29 536,88	138,03%	8 137,88

Tarkastuslautakunta	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTAKULUT	-22 476,60	-20 899,00	-20 899,00	-28 907,42	138,32%	8 008,42
TOIMINTAKATE	-22 476,60	-20 899,00	-20 899,00	-28 907,42	138,32%	8 008,42
Tilikauden tulos	-22 476,60	-20 899,00	-20 899,00	-28 907,42	138,32%	8 008,42
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-22 476,60	-20 899,00	-20 899,00	-28 907,42	138,32%	8 008,42

Tarkastuslautakunnan toiminta

Lautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamata alijäämää. Lautakunta huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä kulta-kin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aiheita.

Varsinaisen tilintarkastuksen suorittaa tilintarkastusyhteisö, jonka tehtävänä on tarkastaa mm. seuraavat asiat:

1. Onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.
2. Antavatko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.
3. Ovatko valtionosuuksien perusteista annetut tiedot oikeita.
4. Onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Tarkastuslautakunta valitsee vuosittain tarkastuksen painopistealueet.

Kuntalain 84 § edellyttää, että tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuusilmoitusten tekemistä vuodesta 2017 lähtien. Lisäksi tarkastuslautakunta saattaa ilmoitukset tiedoksi valtuustolle.

2.2.3. Valtuusto

Valtuusto	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTAKULUT	-44 236,76	-56 248,00	-56 248,00	-63 494,25	112,88%	7 246,25
TOIMINTAKATE	-44 236,76	-56 248,00	-56 248,00	-63 494,25	112,88%	7 246,25
Tilikauden tulos	-44 236,76	-56 248,00	-56 248,00	-63 494,25	112,88%	7 246,25
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-44 236,76	-56 248,00	-56 248,00	-63 494,25	112,88%	7 246,25

Valtuusto	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTAKULUT	-44 236,76	-56 248,00	-56 248,00	-61 874,25	110,00%	5 626,25
TOIMINTAKATE	-44 236,76	-56 248,00	-56 248,00	-61 874,25	110,00%	5 626,25
Tilikauden tulos	-44 236,76	-56 248,00	-56 248,00	-61 874,25	110,00%	5 626,25
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-44 236,76	-56 248,00	-56 248,00	-61 874,25	110,00%	5 626,25

2.2.4. Kunnanhallitus

Kunnanhallitus	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	1 004 112,00	891 869,00	891 869,00	1 060 285,99	118,88%	168 416,99
TOIMINTAKULUT	-4 738 654,94	-6 300 972,00	-6 200 972,00	-6 101 935,54	98,40%	-99 036,46
TOIMINTAKATE	-3 734 542,94	-5 409 103,00	-5 309 103,00	-5 041 649,55	94,96%	-267 453,45
Poistot ja arvonalentumiset	-12 065,93	-5 527,00	-5 527,00	-20 388,71	368,89%	14 861,71
Tilikauden tulos	-3 746 608,87	-5 414 630,00	-5 314 630,00	-5 062 038,26	95,25%	-252 591,74
Rah. muutos/Rah. Lis. (-) tai väh. (+)	11 500,00			9 757,65		9 757,65
Vyörytykset				1 288 693,57		1 288 693,57
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 735 108,87	-5 414 630,00	-5 314 630,00	-3 763 587,04	70,82%	-1 551 042,96

Kunnanhallitus	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	996 838,70	891 869,00	891 869,00	1 058 763,39	118,71%	166 894,39
TOIMINTAKULUT	-4 416 751,71	-6 049 682,00	-5 949 682,00	-5 754 110,29	96,71%	-195 571,71
TOIMINTAKATE	-3 419 913,01	-5 157 813,00	-5 057 813,00	-4 695 346,90	92,83%	-362 466,10
Poistot ja arvonalentumiset	-12 065,93	-5 527,00	-5 527,00	-20 388,71	368,89%	14 861,71
Tilikauden tulos	-3 431 978,94	-5 163 340,00	-5 063 340,00	-4 715 735,61	93,13%	-347 604,39
Rah. Muutos/Rah.lis. (-) tai väh.(+)	11 500,00			9 757,65		9 757,65
Vyörytykset				1 288 693,57		1 288 693,57
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 420 478,94	-5 163 340,00	-5 063 340,00	-3 417 284,39	67,49%	-1 646 055,61

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Kunnanhallitus johtaa, valvoo ja arvioi kunnan hallintoa ja vastaa kunnan taloudellisten ja yleisten toimintaedellytysten kehittämisestä.

Kunnanhallituksen tehtävänä on kuntalaissa säädetyllä tavalla:

- vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Uskallamme unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle.	Työurajohtamisen käsikirjan jalkauttaminen	Työurajohtamisen käsikirjasta kaksi infoa henkilöstölle ja yksi kunnanhallitukselle.	Toteutunut osittain. Kunnanhallitukselle ja henkilöstölle pidetty yhdet infot. Henkilöstölle pidetty useita yksikkökohtaisia infoja, joissa käsitelty mm. työurajohtamisen käsikirjaa.
	Sähköisen arkiston hankinta	Sähköinen arkisto hankitaan vuoden 2025 aikana.	Toteutunut.
	Kunnan pienhankintaohjeen päivittäminen	Päivitetty vuoden 2025 aikana.	Ei toteutunut. Valtuustoaloitteen myötä siirretty tekpaan valmisteltavaksi.
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa ja työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota.	Henkilöstön hyvinvointikampanja	Henkilöstön hyvinvointikampanjaan sisältyy kilometrikisa (pyöräily/lenkkeily/hiihto).	Toteutunut.
	Työhyvinvointietuuden käyttöön kannustaminen.	Työhyvinvointietuuden käyttöaste vähintään 80 %.	Toteutunut. Käyttöaste 83,77 %.
	Henkilöstö huomioidaan uudessa kuntastrategiassa.	Visio/tavoitetila myös henkilöstöä koskien.	Toteutunut.
Toimintaa suunnitellaan tarkoituksenmukaisella tavalla ja strategia huomioiden.	Kuntastrategian päivitys	Kuntastrategian päivitykseen osallistuvat sekä vanha että uusi valtuusto.	Toteutunut.
	Ylijäämien hallittu käyttö.	Vuosikatteen suhde poistoihin ja taseen ylijäämä	Molemmat toteutunut.
	Tiedolla johtamisen kehittäminen	Johdon raportointia kehitetään uudella raportointityökalulla.	Toteutunut. Otettu käyttöön Opiferus-ohjelmisto.

Digitalisaatiota hyödynnetään tiedon kulun parantamiseksi ja työajan käytön tehostamiseksi. Kunnan digitaaliset palvelut	Suomi.fi-palvelukuvauksien ajantasaisuus. Kunnan verkkokaupan käytön seuranta ja raportointi.	Kaikki toimialat ovat tarkistaneet ja korjanneet palvelukuvauksensa. Kunnan verkkokaupan tapahtumatilastoista koonti 2 x vuodessa.	Toteutunut. Toteutunut.
Vaalien sähköisten järjestelmien käytön edistäminen	Kunnanhallitus valitsee äänestyspaikat siten, että niissä voidaan hyödyntää kunnan nettiyhteyksiä ja sähköisiä vaaliluetteloita.	Sähköisten vaaliluetteloiden käyttö molemmilla äänestysalueilla.	Toteutunut.

Perustelut:

Vuonna 2025 järjestetään sekä kunta- että aluevaalit. Erityisesti kuntavaalit tuovat uutta mukanaan valtuustokauden vaihtuessa. Esimerkiksi kuntastrategia päivitetään tässä yhteydessä.

Kestävä taloudenpito edellyttää, että toimintakulut sopeutetaan vuosikatetavoitteeseen ja kuluja voidaan kasvattaa vain tulorahoituksen kasvun verran. Toimintaympäristössä tapahtuvat palvelujen kysynnän muutokset huomioidaan ja niihin varaudutaan ennalta.

Henkilöstön hyvinvointia koskien Omalla uralla-hankeen jalkauttamisvuosi on vuonna 2025, jolloin uusi henkilöstöpolitiikka, valmennukset sekä työurajohtamisen käsikirja jalkautuvat käyttöön. Tavoitteena on, että myös henkilöstön hyvinvointikampanja jatkuu edelleen ja kehittyä yhä houkuttelevammaksi.

Hankintatoimi on tärkeä osa kunnan strategista päätöksentekoa. Kunnan pienhankintaohjetta uudistetaan siten, että hankintaprosessit ovat nykyaikaisia ja sujuvia.

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Viestintää hyödynnetään kuntakuvan kehittämiseksi	Uusien nettisivujen kehittäminen edelleen. VisitSuomussalmi.fi-sivustoa mainostetaan myös kuntalaisille kotikuntamatkailun ja kuntaidentiteetin kehittämiseksi.	Uusilla nettisivuilla on hyödynnetty suomi.fi-palvelukuvauksia jokaisella toimialalla. Yksi tietoisuus/artikkeli kuntalaisten näkökulmasta	Toteutunut osittain. Palvelukuvaukset on tehty, nettisivujen rikastaminen ja suomi.fi-viennit ovat toiminnallisuuksien osalta vielä kesken. Toteutunut.
Uusien tulijoiden osallisuutta ja kuntaan kiinnostumista tuetaan aktiivisesti.	Järjestetään tapahtuma yhdistyksiin ja harraste-toimijoihin verkostoitumiseksi	Tapahtuman toteutumisen	Järjestöiltä toteutunut Ei toteutunut.

	Järjestetään uusien asukkaiden vapaamuotoisia kahvitelutilaisuuksia	Tilaisuuksien toteutuminen – osallistujamäärä	
	Yhdenvertaisuutta ja kotoutumista tukevan harrastustoiminnan avustus	Avustuslomake uudistetaan.	Toteutunut.

Perustelut: Tapahtumia hyödynnetään identiteetin kehittämisessä, sillä ne lisäävät osallisuutta. Viestinnällä tuodaan edelleen esille kunnan aktiivista toimintaa, mihin liittyy myös kunnan molempien nettisivujen kehittäminen.

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Työllisyyden kehittäminen	Kohdennetaan työllistämisen kuntalisää oppisopimuserusteen työllistämiseen kunnan yksiköissä	Työttömyysaste Oppisopimussopimusten määrä kunnan yksiköissä	Kumulatiivinen vuoden työttömyysaste 13,1 % 5
Uusien opintomahdollisuuksien kehittäminen Suomussalmella	Ammattiopintojen suorittamisen tukeminen Suomussalmella Taitotehdas -mallilla	Aloitettujen opintojaksojen määrä Taitotehtaassa	38
Pakolaisten kotoutumisen tukemisen uudet mallit.	Perheen kotoutumissuunnitelman malli.	Perheiden kotoutumissuunnitelmat tehdään, vaikka lakivelvoite poistuisikin.	Toteutunut.
Suomussalmi on muutovoittoipaikkakunta	Kunnan veto- ja pitovoiman lisääminen lapsiperheiden näkökulmasta Työperäisten muuttajien asettautumispalvelumalli – työ, puoliso työ, asuminen, tukipalvelut, maahanmuuttajaohjaus Monikanavainen muuttajamarkkinointi – asuminen ja rakentamismahdollisuudet veden äärelle, luonto ja vapaa-aika, palvelut ja työmahdollisuudet	Kunnallisen lapsilisämallin selvittäminen Asettautumispalvelumalli lanseerattu ja käytössä. Hallintopalvelut selvittävät tätä myös kaikille uusille kuntalaisille. Muuttotilastot – positiivinen nettomuutto	Lapsiperheiden tukemiseksi selvitetty kotiapu toiminnan mahdollisuutta ja solmittu yhteistyösopimus MLL:n kanssa Ei toteutunut. Maahanmuuttajien osalta toimii hyvin, mutta varsinaista asettautumispalvelumallia ei ole lanseerattu. Toteutunut (+35).

	<p>Asuminen. Omakotirakentamista palvelevat rantatontit Ämmänsaaren lähitöllä – vapaa-ajan tontit Valokuidun saatavuuden edistäminen</p> <p>Vapaa-aika. Tunnistettujen vahvuuksien hyödyntäminen kuntamarkkinoinnissa</p> <p>Työ. Monipuolisen työpaikkatarjonnan esittely markkinoinnissa</p> <p>Työpaikkavarannon laajentaminen yritysinvestointien kautta</p>	<p>Myönnetyt omakotitalojen ja vapaa-ajanasuntojen rakennusluvut</p> <p>Valokuiturakentamisen toteutuminen Ämmänsaaren / Kk alueella</p> <p>Työpaikat esillä kampanjoissa ja esittelymateriaaleissa</p> <p>Uuden teollisuusekosysteemin konseptin lanseeraaminen – maankäytön huomioiminen osana ekosysteemin valmistelua</p>	<p>Uusia okt. yksi kpl, vapaa-ajan asuinrakennukset 22 kpl</p> <p>Kirkonkylällä selvitetty halukkaat liittyjät valokuituverkkoon.</p> <p>Toteutunut</p> <p>Toteutunut, Kurimon teollisuusinvestointikohteet markkinoinnissa</p>
--	--	---	---

Perustelut: Elinvoimatyö kytkeytyy vuonna 2025 paljon niin työllisyyspalvelujen, kotoutumispalvelujen kuin matkailunkin kehittämiseen, kuitenkin viihtyisyyttä, rakentamista ja kunnan palvelujen saavutettavuutta unohtamatta. Kuntaan kiinnittymistä tuetaan asettautumispalveluilla, jota tuotetaan esimerkiksi työperäisille maahanmuuttajille. Tavoitteena on selvittää vuoden 2025 aikana asettautumispalvelujen tuottaminen kaikille uusille kuntalaisille. Edelleen myös vuonna 2025 ammattiopintojen suorittamista kunnassa kehitetään, mihin liittyvät keskeisesti oppisopimuskoulutus ja Taitotehdas-hanke.

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Uudet ja vanhat kuntalaiset löytävät verkostot ja vapaa-ajan tekemistä.	Järjestetään kuntalaisille suunnattu yhteinen tapahtuma, jossa aktiiviset yhdistykset tulevat tutuiksi.	Järjestetty yhteinen tapahtuma	Toteutunut.
Yhteistyötä ja tiedonvaihtoa kunnan ja järjestöjen välillä kehitetään.	Kunta tukee järjestöjen järjestöosaamista ja aktiivisuutta. Kyläparlamenttien järjestäminen	Järjestöille koulutus järjestötoiminnasta toteutuu vuoden 2025 aikana. Järjestetään kaksi kyläparlamenttia vuoden aikana.	Toteutunut. Toteutunut.
PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma

Kunnan hyvinvointi-, terveys- ja turvallisuustyötä kehitetään.	Hyvinvointisuunnitelman päivittäminen	Laaja hyvinvointisuunnitelma ja siihen liitännäiset hyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuonna 2025.	Ei toteutunut. Hyvinvointisuunnitelman valmistelu siirtyi uudelle kuntastrategiakaudelle vuoteen 2026.
	Suunnitelmien ajantasaisuus ja laadinta.	Osallisuussuunnitelman sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivittäminen.	Toteutunut osittain. Osallisuussuunnitelma siirtyi vuodelle 2026, jotta uusi kuntastrategia ja hyvinvointisuunnitelma voidaan huomioida. Henkilöstöpoliittinen sekä toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitetty.

Perustelut: Yhteisöllisyys ja hyvinvointi kytkeytyvät hyvin kiinteästi toisiinsa. Vuosi 2025 tuo mukanaan esimerkiksi osallisuussuunnitelman laatimisen sekä hyvinvointisuunnitelman päivittämisen. Niin ikään tapahtumia hyödynnetään yhteisöllisyyden lisäämisessä, esimerkiksi kyläparlamentit on nähty hyödyllisinä tapahtumina, jossa tutustutaan toisiin ja tuodaan esille kylien ajankohtaisia asioita. Vuonna 2025 tavoitteena on esimerkiksi järjestää kylätoimijoille koulutusta yhdistystoiminnasta.

Keskeiset muutokset, toiminta

Vuosi 2025 on monellakin tapaa muutosten vuosi, sillä kuntavaalit tuovat mukanaan valtuuston vaihtumisen ja keskeisten asiakirjojen päivittämisen tarpeet.

Vuoden 2025 alusta TE-palvelut siirtyvät valtiolta kunnalle, mikä on vaatinut jo nyt muutoksia kunnan talouden ja toiminnan suunnitteluun vuotta 2025 ajatellen. Muutoksen myötä kunnan henkilöstömäärä kasvaa ja velvoitteet sekä kulut osaltaan lisääntyvät. Tämän vuoksi vuoden 2024 lopulla työllisyyspalveluissa on valmisteltu esimerkiksi Miilun toiminnan uudelleen järjestämistä. Osaltaan muutos on vaatinut myös uusien toimintamallien suunnittelua työllistymisen edistämiseksi, sillä esimerkiksi palkkatuki ei vuonna 2025 ole hyödynnettävissä, minkä vuoksi työmarkkinoille suoraan ohjaaminen ja yhteistyö paikallisten työnantajien kanssa on erittäin tärkeää.

Vuoden 2025 myös TE-uudistukseen kytkeytyvä KOTO-lain uudistus astuu voimaan. Niin ikään kotolain uudistuksen myötä kunnan velvoitteet kasvavat, sillä esimerkiksi yhteiskuntaorientaation ja kotokoulutusten järjestämisvastuu siirtyvät valtiolta kunnille. Myös ohjaus- ja neuvontavelvoite laajenee entisestään, mikä tarkoittaa sitä, että näitä maahanmuuton palveluita täytyy tarjota kaikille maahanmuuttajille vierailun kestosta tai syystä riippumatta.

Suomussalmen kunnan työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut ovat valmistautuneet tarjoamaan palveluitaan myös muille Kainuun kunnille esimerkiksi vieraskielisiä työnhakijoita koskien.

Vastuuhenkilöt:

Kunnanjohtaja Erno Heikkinen, p. 044 777 3344

Hallintojohtaja Anniina Niemelä, p. 040 688 4499, 1.1.-28.9.2025

Vs. hallintojohtaja Antton Vuolle, p. 040 688 4499, 29.9.-31.12.2025

Elinvoimajohtaja Jonne Maaninka, p. 040 6884480

Koko kunnan henkilöstön määrä ja kustannukset/asukas (ulkoiset)	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Henkilöstömäärä	230	224	241	234
Henkilöstömenot, €/asukas	2144	2129	2273	2199
Toimintakulut, €/asukas	4133	3936	4372	2913
Toimintakate/asukas	2663	2564	3064	3064

Vuosi	Kuntalaisaloitteet	Valtuustoaloitteet
2020	12	7
2021	10	5
2022	14	5
2023	7	2
2024	6	1
2025	8	6

Hallintopalvelut

Hallintopalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	747 285,31	274 680,00	274 680,00	413 847,37	150,67%	139 167,37
TOIMINTAKULUT	-2 649 451,03	-1 751 933,00	-1 751 933,00	-1 766 306,49	100,82%	14 373,49
TOIMINTAKATE	-1 902 165,72	-1 477 253,00	-1 477 253,00	-1 352 459,12	91,55%	-124 793,88
Poistot ja arvonalentumiset	-11 207,57	-4 669,00	-4 669,00	-4 668,72	99,99%	-0,28
Tilikauden tulos	-1 913 373,29	-1 481 922,00	-1 481 922,00	-1 357 127,84	91,58%	-124 794,16
Vyörytykset				1 397 019,50		1 397 019,50
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 913 373,29	-1 481 922,00	-1 481 922,00	39 891,67	-2,69%	-1 521 813,67

Hallintopalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	740 119,13	274 680,00	274 680,00	412 675,57	150,24%	137 995,57
TOIMINTAKULUT	-2 469 705,01	-1 671 023,00	-1 671 023,00	-1 683 194,53	100,73%	12 171,53
TOIMINTAKATE	-1 729 585,88	-1 396 343,00	-1 396 343,00	-1 270 518,96	90,99%	-125 824,04
Poistot ja arvonalentumiset	-11 207,57	-4 669,00	-4 669,00	-4 668,72	99,99%	-0,28
Tilikauden tulos	-1 740 793,45	-1 401 012,00	-1 401 012,00	-1 275 187,68	91,02%	-125 824,32
Vyörytykset				1 397 019,50		1 397 019,50
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 740 793,45	-1 401 012,00	-1 401 012,00	121 831,83	-8,70%	-1 522 843,83

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Hallintopalvelut vastaa:

- Valtuuston ja kunnanhallituksen päätöksenteon valmistelusta sekä tarkastuslautakunnan kokousten valmistelusta tarkastuslautakunnan ohjeiden mukaisesti.
- Päätöksenteon lainmukaisuudesta
- Henkilöstö-, arkisto- ja taloushallintopalveluista
- Sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä sekä viestinnän kehittämisestä
- Maahanmuutto-, pakolaisohjauspalvelujen järjestämisestä
- Kunnan omien tietojärjestelmien toimivuudesta ja integroinnista palveluntuottajan järjestelmäympäristöön sekä sähköisen asioinnin kehittämisestä
- Vaalien järjestämisestä

Hallintopalvelut toteuttaa:

- Kunnanhallituksen hallintopalvelujen toimialalle määrittelemiä tavoitteita ja toimenpiteitä:
  - Väestökehityksen tukeminen (pakolaisten vastaanotto ja palvelut, viestintä)
  - Digitaalisten toimintamallien edistäminen (palvelut, osallisuus, osaaminen)
  - Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen
  - Viestintä ja sen välineet
  - Henkilöstöpolitiikan yhteiset linjaukset ja toimeenpano
  - Vaalit
- Hallintopalvelujen toimialakohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet:

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
<p>Toimimme työnantajana vastuullisesti ja huolehdimme henkilöstön hyvinvoinnista.</p> <p>Henkilöstöpalvelujen roolia kehitetään</p>	<p>Henkilöstön hyvinvointikampanja</p> <p>Esihenkilövalmennusalusta otetaan käyttöön</p> <p>Henkilöstöhallinnon prosessit ovat kunnossa</p>	<p>Henkilöstön hyvinvointikampanjassa vähintään 6 aktiviteettia.</p> <p>Esihenkilövalmennusalusta otetaan käyttöön alkuvuodesta 2025.</p> <p>JML-prosessi ja käyttöoikeuslomakkeet ovat käytössä</p>	<p>Toteutunut. Aktiviteetteja järjestettiin 7 kpl.</p> <p>Toteutunut osittain. Esihenkilövalmennusalusta on otettu käyttöön, mutta koulutusmateriaali ei valmistunut vuoden aikana.</p> <p>Toteutunut osittain. Työ aloitettu ja prosessit karotoitettu. Toteutuksen osalta siirretty vuoteen 2026, koska ICT-palvelujen tuottaja vaihtui ja lomakkeet uudistuvat.</p>
Kehitämme kuntalaisten osallisuutta.	Kuntastrategiakysely	Kuntastrategiakysely toteutuu vuonna 2025.	Toteutunut.
	Lapsiparlamenttitoiminnan juurruttaminen käytäntöön.	Lapsiparlamentti koontuu 2 kertaa vuonna 2025.	Toteutunut.
Kehitämme toimintaa ja palvelutuotantoa digitalisaation avulla, kuitenkin saavutettavuus huomioiden.	Kirkonkylällä otetaan käyttöön sähköinen vaaliluettelo.	Sähköisen vaaliluettelon käyttöönotto molemmilla äänestysalueilla 2025.	Toteutunut.
	Tietoturva- ja tietosuojapolitiikka on ajantasaista.	Tietoturva- ja tietosuojapolitiikka päivitetään vuonna 2025.	Toteutunut.
	Osavuosisikatsusten ja talousarviokirjan rakenteellinen uudistaminen ja raportoinnin automatisoinnin edistäminen	Osavuosisikatsaus ja talousarviokirja päivitetty (ulkoasu ja rakenteet)	Toteutunut osittain. Osavuosisikatsuksen osalta toteutettu, mutta talousarviokirjan osalta siirretty vuodelle 2026.

	Verkkokauppa on aktiivisessa käytössä ja käyttötilastoja tarkastellaan toiminnan kehittämiseksi.	Verkkokaupan kävijätilastoista ja tarjottavista palveluista laaditaan koonti vuotta 2025 koskien.	Toteutunut. Vuodelta 2025 toimitettu kunnanhallitukselle tiedoksi kaksi myyntiraporttia.
	Toimistotiimi	Selvitämme toimistotiimin toteuttamisen mahdollisuudet ja riskit, selvitys tehty vuoden 2025 aikana.	Toteutunut.

Perustelut: Uudistuminen on tärkeä osa hallintopalvelujen toimintaa ensi vuonna, sillä tulevaan vuoteen osuvat niin kuntavaalit kuin niitä seuraava valtuustokauden vaihtuminenkin. Kuntastrategian päivittäminen ja siihen kytkeytyvien asiakirjojen kuten talousarviokirjan päivittäminen on niin ikään edessä. Samalla on hyvä tarkastella myös sisäistä toimintaa ja riskienhallintaa, minkä vuoksi esimerkiksi toimistotiimijärjestyksen selvittäminen on ajankohtaista tulevien aikojen henkilöstö- ja toimintasuunnittelua ajatellen.

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Viestintä on suunnitelmallista	Viestintästrategia päivitetään tukemaan uutta kuntastrategiaa ja vetämään viestinnän suuntaaviivat lähivuosille. Palautekysely uusista nettisivuista. Myös melko uudesta intranetistä tehdään palautekysely.	Viestintästrategia ja –suunnitelma on päivitetty. Toteutuu vuoden 2025 aikana. Toteutuu vuoden 2025 aikana.	Ei toteutunut. Viestintäsuunnitelma päivitetään uuden kuntastrategia-kauden aikana. Toteutunut. Toteutunut.
Viestintä tukee matkailun kasvua ja kotoutumista	Täydennetään nettisivujen kieliversioita, etenkin englanniksi.	Käännettyjen nettisivujen tai tietojen määrä.	Toteutunut. Englanniksi käännettyjä sivukokonaisuuksia/pääotsikoita 3 toimialalla: Hallinto, sivistyspalvelut, elinvoimapaalvelut. Lisäksi matkailun sivut käännetty kokonaisuudessaan.
Maahanmuuttopalvelut toimivat tärkeänä osana kunnan kotouttamistyötä, jossa toimialojen välinen tiedonvaihto on jouhevaa.	Maahanmuuton asiakastietojärjestelmän käyttöönotto. Kotoutumista ja yhdenvertaisuutta edistävän avustuksen jakaminen	Toteutuminen vuoden 2025 aikana. Vähintään kolme toimijaa hakee avustusta.	Toteutunut. Toteutunut. Hakijoita oli yhteensä 14.

Perustelut: Viestintä tukee kunnan identiteetti- ja imagotyötä, minkä vuoksi on erittäin tärkeää, että viestintä kytkeytyy kuntastrategian päivittämistyöhön. Osaltaan nettisivujen kieliversioiden täydentäminen tukee sekä

matkailua että kunnan omia kotoutumispalveluja. Maahanmuuttopalveluissa KOTO- ja TEPA-uudistusten muutoksen myötä tulevan uuden asiakastietojärjestelmän onnistunut käyttöönotto on tärkeää.

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Saavutettavuus ja kunnan ikärakenne huomioidaan palvelujen suunnittelussa, siten että palvelujen jouheva käyttö sujuvoittaa arkea.	Kirkonkylällä ennakkoäänestys kahtena päivänä kunta- ja aluevaaleissa.	Kaksi EÄ-päivää myös Kirkonkylän puolella.	Toteutunut.
	Äänestysauton päiviä lisätään	Vähintään yksi lisätty päivä ennakkoäänestyksen aikaan.	Toteutunut.
	Tulevissa vaaleissa yleiset vaalimainostelineet varustetaan suojamuoveilla ilkeivallan ehkäisemiseksi.	Suojamuovit asennettu.	Toteutunut.
Uusille kuntalaisille tarjotaan neuvontaa ja helpotetaan paikkakunnalle juurtumista	Suunnitelma asettautumis- palvelujen tarjoamisesta maahanmuuttopalvelujen ohella	Suunnitelma valmis vuoden 2025 aikana.	Ei toteutunut. Kotoutumis- palveluiden työmäärän kehitystä tarkkaillaan lakimuutosten ja kuntien välisen yhteistyön osalta. Kotoutumis- palvelut tarjoavat neuvontaa kaikille uusille kuntalaisille.
	Nettisivujen kieliversioiden täydentäminen		Toteutunut.

Perustelut: Kunta- ja aluevaaleissa tarkoituksena helpottaa äänestämistä kirjastoauton kiertopäiviä lisäämällä vähintään yhdellä päivällä ja Kirkonkylän kahdella ennakkoäänestyspäivällä. Maahanmuuttopalvelujen osastamisesta on hyvä hyödyntää myös kaikkien uusien kuntalaisten neuvonnan osalta, mihin liittyy suunnitelma asettautumis- palvelujen tarjoamisesta. Neuvontaa tarjotaan jo nyt palvelualoilla tarpeen mukaan, mutta sen olisi olla suunnitelmallisempaa ja hyvin viestittyä.

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Vaikuttamistoimielinten toiminta ja kokoonpano on luottamushenkilöille tuttua ja keskusteluyhteys on hyvä.	Vaikuttamistoimielinten aamukahvitalaisuudet	Nuorisovaltuuston sekä vanhus- ja vammaisneuvoston järjestämät aamukahvitalaisuudet päättäjille toteutuvat.	Toteutunut osittain. Vanhus- ja vammaisneuvoston tilaisuus toteutui. Nuorisovaltuusto järjesti kahvitalaisuuden kuntavaaliehdokkaille.

Aktiivisilla yhdistyksillä on toimivat tilat kumppanuustalolla ja yhteistyötä yhteisten asioiden hyväksi voidaan kehittää säännöllisillä tapaamisilla.	Matalan kynnyksen toiminnan jatkaminen.	Kunnan edustaja osallistuu Kumppanuustalon kokouksiin vähintään 2 kertaa.	Toteutunut. Lisäksi järjestetty yhteistyössä Kumppanuustalon avoimien ovien päivä.
Vahvistetaan kuntalaisten osallisuutta ja osallistumismahdollisuuksia kunnan toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä	Laaditaan osallisuussuunnitelma toimenpiteiden osallisuuden edistämiseksi	Osallisuussuunnitelma valmis 2025 aikana	Ei toteutunut. Osallisuussuunnitelman päivittäminen siirtyi vuodelle 2026.

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä.

Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Tapahtumia hyödynnetään osallisuuden edistämässä ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistämässä.	Tehdään vanhustenviiikon aikana kysely yli 75-vuotiaille hyvinvoinnin ja palvelujen hyödynnettävyyden nykytilasta.	Kyselyn toteutuminen.	Toteutunut. Kysely toteutettiin hyvinvointikyselyn yhteydessä.
	Hyvän mielen aamukahvivilaisuudet	Hyvän mielen aamukahvit vähintään kerran vuonna 2025.	Toteutunut.
	Strategiakyselyyn vastata myös kesän tapahtumissa.	Vähintään kahdessa tapahtumassa mahdollisuus vastata strategiakyselyyn.	Ei toteutunut. Strategiakysely ajoittui syksyyn. Kuitenkin sähköisen lomakkeen lisäksi vastaaaminen paperille mm. kirjastolla ja kylpylällä on ollut mahdollista.
Luontoa hyödynnetään hyvinvointia lisäävänä tekijänä			
	Henkilöstön luontoliikuntapäivä.	Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuus luontoretkeen.	Toteutunut.
Hallintopalvelut osallistuvat aktiivisesti hyvinvointiasiakirjojen päivittämiseen	Hyvinvointisuunnitelmat ovat visuaalisesti selkeitä ja tuovat esille kunnan ilmettä.	Hyvinvointisuunnitelmien päivitys ja visuaalisuus.	Ei toteutunut. Hyvinvointisuunnitelmien päivittäminen siirtyi vuodelle 2026.

Perustelut: Sekä hyvinvoinnin että yhteisöllisyyden kohdalla toiminnan tavoitteissa on viittauksia vaikuttamistoimielimiin, joita on hyvä hyödyntää niin strategiatyössä kuin hyvinvointisuunnitelmien päivittämisessäkin. Tavoitteena on, että vaikuttamistoimielinten kahvivilaisuudet jatkuvat edelleen.

Matalan kynnyksen toimintaa tuetaan edelleen ja kunnan edustaja osallistuu Kumppanuustalon tapaamisiin aina mahdollisuuksien mukaan. Osallisuutta tuetaan osallisuussuunnitelman laatimisella - myös erilaiset kyselyt ovat osa osallisuuden tukemista.

Keskeiset muutokset, toiminta

Vuonna 2025 hallintopalvelujen toimintaan vaikuttavat kunta- ja aluevaalit, joista erityisesti kuntavaalit tuovat lisätyömäärää erityisesti käytännön järjestelyjen mutta myös vaalien tuloksen toimeenpanon myötä. Vuonna 2025 valtuustokausi vaihtuu, mihin kytkeytyvät uusien asiakirjojen valmistelu, luottamushenkilöiden koulutus ja uusi kuntastrategia. Muutoksen yhteydessä tavoitteena on uudistaa esimerkiksi talousarviokirja, minkä lisäksi hallintopalveluilla on keskeinen rooli kunnan hyvinvointiasiakirjojen päivittämiseen yhdessä HYTE-koordinaattorin ja EMPT-yhteyshenkilön kanssa.

Yksi iso muutos on sähköisen arkiston hankinta ja siihen liittyvien käytäntöjen luominen sekä kehittäminen. Osataan tähän kytkeytyä myös tietosuoja- ja tietoturvapoliitikan päivittäminen.

Suuri muutos toimintaa koskien ovat myös KOTO- ja TEPA-lain uudistukset, jotka tuovat lisävelvoitteita myös kunnan maahanmuuttopalveluihin. Jatkossa neuvontaa ja ohjausta pitää tarjota kaikille maahanmuuttajille vierailun ajankohdasta ja syystä riippumatta, minkä lisäksi kunnan hallintopalvelut tuottavat myös kunnan työllisyysalueen, Ristijärven, Paltamon, Hyrynsalmen ja Puolangan kunnille työllisyysalueen tehtäviin kuuluvat kotokoulutukset sekä vieraskielisten työllisyysasiakkaiden palveluiden tulkkauspalvelut. Lisäksi kunnan maahanmuuttopalvelut tarjoavat uuden KOTO-lain mukaiset palvelut Puolangan ja Hyrynsalmen kunnille. Nämä lakimuutokset vaativat kiinteää yhteistyötä toimialojen ja yksikköjen, kuten maahanmuuttopalvelujen, työllisyyspalvelujen, tila- ja palvelujen ja perusopetuksen sekä Kianta-Opiston kesken.

Vastuuhenkilöt:

Hallintojohtaja Anniina Niemelä, p. 040 688 4499, 1.1.-28.9.2025

Vs. hallintojohtaja Antton Vuolle, p. 0404 688 4499, 29.9.-31.12.2025

Taluspäällikkö Paula Seppänen, p. 040 688 4553

HALLINTOPALVELUT, ulk.	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Henkilöstömäärä	9	10	10,6	11
Henkilöstömenot, €/asukas	95,13	98,27	105,04	108,94
Toimintakulut, €/asukas	133,69	124,57	150,17	146,99
Toimintakate/asukas	95,20	96,58	110,48	110,99

Elinvoimapalvelut

Elinvoimapalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	209 811,07	591 729,00	591 729,00	619 720,67	104,73%	27 991,67
TOIMINTAKULUT	-1 044 324,95	-3 391 845,00	-3 291 845,00	-3 219 778,56	97,81%	-72 066,44
TOIMINTAKATE	-834 513,88	-2 800 116,00	-2 700 116,00	-2 600 057,89	96,29%	-100 058,11
Poistot ja arvonalentumiset	-858,36	-858,00	-858,00	-2 519,96	293,70%	1 661,96
Tilikauden tulos	-835 372,24	-2 800 974,00	-2 700 974,00	-2 602 577,85	96,36%	-98 396,15
Rah. muutos/Rah. lis. (-) tai väh. (+)	11 500,00					0,00
Vyörytykset				-108 325,93		108 325,93
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-823 872,24	-2 800 974,00	-2 700 974,00	-2 710 903,78	100,37%	9 929,78

Elinvoimapaalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	209 811,07	591 729,00	591 729,00	619 369,87	104,67%	27 640,87
TOIMINTAKULUT	-975 288,59	-3 290 135,00	-3 190 135,00	-3 040 567,13	95,31%	-149 567,87
TOIMINTAKATE	-765 477,52	-2 698 406,00	-2 598 406,00	-2 421 197,26	93,18%	-177 208,74
Poistot ja arvonalentumiset	-858,36	-858,00	-858,00	-2 519,96	293,70%	1 661,96
Tilikauden tulos	-766 335,88	-2 699 264,00	-2 599 264,00	-2 423 717,22	93,25%	-175 546,78
Rah. muutos Rah.lis. (-) tai väh.(+)	11 500,00					0,00
Vyörytykset				-108 325,93		108 325,93
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-754 835,88	-2 699 264,00	-2 599 264,00	-2 532 043,15	97,41%	-67 220,85

Työllisyyspalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT		195 130,00	195 130,00	98 249,91	50,35%	-96 880,09
TOIMINTAKULUT		-2 115 714,00	-2 015 714,00	-1 835 593,65	91,06%	-180 120,35
TOIMINTAKATE		-1 920 584,00	-1 820 584,00	-1 737 343,74	95,43%	-83 240,26
Tilikauden tulos		-1 920 584,00	-1 820 584,00	-1 737 343,74	95,43%	-83 240,26
Vyörytykset				-86 182,03		86 182,03
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-1 920 584,00	-1 820 584,00	-1 823 525,77	100,16%	2 941,77

Työllisyyspalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT		195 130,00	195 130,00	97 899,11	50,17%	-97 230,89
TOIMINTAKULUT		-2 084 694,00	-1 984 694,00	-1 746 427,77	87,99%	-238 266,23
TOIMINTAKATE		-1 889 564,00	-1 789 564,00	-1 648 528,66	92,12%	-141 035,34
Tilikauden tulos		-1 889 564,00	-1 789 564,00	-1 648 528,66	92,12%	-141 035,34
Vyörytykset				-86 182,03		86 182,03
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-1 889 564,00	-1 789 564,00	-1 734 710,69	96,93%	-54 853,31

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raatteen tien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Elinvoimapaalvelut tukee, edistää ja kehittää yritysten toimintaedellytyksiä siten, että nykyiset yritykset säilyvät elinvoimaisina ja kuntaan saadaan uusia yrityksiä, asukkaita ja osaavaa työvoimaa. Elinvoimapaalvelut tukevat työnhakijoiden työllistymistä ja toimeenpanevat lakisääteisiä työllisyyspalveluita osana Kainuu-Koillismaa työllisyysaluetta. Elinvoimapaalveluihin kuuluvat yritys-, matkailu-, työllisyys- ja maaseutupalvelut.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltamalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma

Huolehditaan henkilöstön hyvinvoinnista ja positiivisesta ilmapiiristä	Tyhy-tilaisuudet, tiimitapaamiset, kuulumisten vaihto, kehittämiskeskustelut Jatkuva vuorovaikutus työyhteisössä, kuulumisten kysely ja kuunteleminen	Tapaamisten ja keskusteluiden toteutuminen	Toteutunut Toteutunut
Kehitetään tilastointia, seurantaa ja tiedolla johtamista – organisaation omasta toiminnasta sekä toimintaympäristöstä	Yritys- ja työnhakija-asiakkaalle tarjotaan palveluita kirjattujen tarvetietojen mukaisesti – yritysdataa hyödynnetään myös työnhakijoiden ja tulomuuttajien palvelussa Digimarkkinoinnin tuloksellisuutta seurataan	Aktiviteettien kirjaaminen ja tiedon käyttäminen Toteutuneet kampanjat, saavutettu yleisö – impressiot ja konversiot	Toteutunut 6 radiokampanjaa P-Pohjanmaa ja P-Savo TV Uusimaa 938 000 ja Pirkanmaa+K-Häme 419 000 kontaktia Digikampanjat valtakunnallinen 12 229 289 impressiota ja 65 738 konversiota
Uudistetaan ja digitalisoidaan toimintatapoja ja palvelutarjontaa	muutasuomussalmelle.fi -sivun kääntäminen englanniksi	Sivu käännetty englanniksi	Käännetty ja julkaistu Investinsuomussalmi.fi julkaistu suomi/englanti

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuttamamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Omaleimaiseen kulttuuriin perustuvaa matkailumarkkinointia ja -tuotteistamista kehitetään	Uusien matkailutuotteiden rakentamisen tukeminen	Uudet matkailutuotteet yhteistyössä yritysten kanssa	2 uutta tuotetta
Toteutetaan monikanavaista kunta-markkinointia, joka lisää alue- ja kohdebrändien tunnettua	Toteutetaan monikanavaista, kohdennettua markkinointia – display – Facebook ja Instagram oma sisältö + vaikuttajat – Radio + Tv – Infonäytöt ja ulkotilamainonta Kv-markkinalle kohdennettu somesisältö	4 online kampanjaa 5 radiokampanjaa 1 Tv-kampanja 2 kv-markkinalle suunnattua vaikuttajakampanjaa	8 online 6 radio 1 Tv 2 messut 3 kv-some-vaikuttajavierailua toteutunut
Työperäistä tulomuuttoa tukevien rakenteiden kehittäminen	Suomussalmen Taitotehtaan hyödyntäminen kotouttamisessa – koto-asiakkaiden ohjaaminen kohti ammattiopintoja Taitotehtaassa	Vieraskielisiä opiskelijoita ohjautunut Taitotehtaan opiskelijoiksi	1 opiskelija, 12 KAPOS-koulutuksessa

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden.

Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Edistetään toimivien ja aloittavien yritysten menestymisen edellytyksiä	<p>Yrittäjätilaisuuksia järjestään eri teemoilla</p> <p>Yrittäjien kiertomatka suomussalmelaisissa yrityksissä</p> <p>Jokainen perustettu uusi yritys kontaktoidaan vuoden aikana</p> <p>Yrittäjähenkisten WA-ryhmän kattavuus</p> <p>Yritysryhmä- ja kehittämishankkeiden toteuttaminen – KAMK yhteistyö</p> <p>Osallistutaan kutsuttaessa yrittäjä- ja matkailuyhdistysten tilaisuuksiin</p> <p>Kehitetään kunnantalon etätyötilaa</p>	<p>6 yrittäjätilaisuutta toteutunut</p> <p>Kiertomatka toteutettu päivämatkana</p> <p>Kontaktoitu kaikki uudet yritykset, joiden yhteystiedot saatavilla</p> <p>WA-osallistujamäärä 140</p> <p>Osallistuminen kolmeen yritysten toimintaedellytyksiä lisäävään hankkeeseen</p> <p>Läsnäolo tilaisuuksissa</p> <p>Etätyötilaa kehitetty – näkyvyys kasvanut</p>	<p>9</p> <p>Toteutunut</p> <p>Toteutunut</p> <p>157 jäsentä</p> <p>Osallistuttu 14 hankkeeseen</p> <p>Toteutunut</p> <p>Ei toteutunut</p>
Yrityspalveluiden pisteet nousevat Yrittäjien Kuntabarometrissa	Seuraava tarkasteluvuosi 2026	Pisteet > suhteessa 2024	
Uusien investointien saaminen kuntaan	<p>Nordic Talcin talkkituotantoinvestoinnin edesauttaminen – YVA-prosessi, sähköverkko, logistiset yhteydet</p> <p>Uuden teollisuusekosysteemin konseptointi Suomussalmelle – Pesiön terminaalialueen, Kurimon ja Ruokapuiston tarkastelu sijoittumisvaihtoehtoina – haketuslaitoksen huomioiminen selvityksessä</p> <p>Investorikontaktointi investointien houkuttelemiseksi teollisuusekosysteemin mukaisiin liiketoimintoihin</p> <p>Hossan investorimarkkinointi</p> <p>Uusien matkailutoimijoiden saaminen alueelle</p>	<p>Nordic Talcin tarpeita kuultu ja niihin reagoitu ajantasaisesti – kunnan toimenpiteet tapauskohtaisen arvioinnin perusteella</p> <p>Teollisuusekosysteemin konsepti tehty</p> <p>Investorikontaktointia tehty</p> <p>1 toteutunut majoitusinvestointi vuosittain</p> <p>1 uusi matkailuyritys alueelle</p>	<p>Kurimo – Saarikylä voimalinjan suunnittelukustannusten ja kaminen. Pesiön talkkiterminaalien esivalmistelu.</p> <p>Konsepti valmis ja investointikohde-esitykset julkaistu investisuomussalmi.fi</p> <p>Kurimon aurinkovoimalan esiselvitys valmistunut</p> <p>Toteutunut</p> <p>Aurinkovoimala- ja datakeskusinvestoinnit valmistelussa</p> <p>1 investointi toteutui 18 vuodepaikkaa, 1 osittain 8 vuodepaikkaa</p> <p>Toteutui Henjan Oy/Piispan Pysäkki</p>

Omistajanvaihdosten tukeminen	Omistajanvaihdosten tukeminen maakunnallisena yhteistyönä	Omistajanvaihdoksia tuettu	Omistajanvaihdosinfo järjestetty
Matkailun aluetaloudellinen vaikutus >16 milj. € Edistetään matkailuyritysten;	Matkailun kehittämishankkeet ja toimenpiteet Matkailun kehittämissuunnitelma	Toteutetaan kehittämissuunnitelman toimenpiteitä	Valmisteltu Eino – kehittämishanke – kielteinen rahoituspäätös
toiminnan aloittamista ja omistajanvaihdoksia – 3 perustettua yritystä vuodessa	Markkinointi uusien yritysten houkuttelemiseksi – perustamisneuvonta Selvitetään uudelleen Jätkänpuiston alueen hyödynnettävyys yrityskäyttöön Vapaa-ajanasuntojen vuokrauspotentiaalin selvittäminen	Uusien matkailuyritysten määrä sis. omistajanvaihdosten toteutuminen Tarjolle saatujen vuodepaikkojen ja mökkien määrä	1 uusi Elpa toteuttanut selvityksen vastauksena valtuustoaloitteeseen. Jatkotoimenpiteet tekpa. 4 uutta vuodepaikkaa.
Verkko-ostettavuutta – visitsuomussalmi.fi sivuston jatkokehitys	Matkailuyritysten verkko-kaupan kehittäminen Visit Suomussalmi -sivuston palveluiden monipuolisuus	Verkkokauppojen määrä kasvanut Sivustolle lisätyt uudet palvelut	Ei uusia Superhakutoiminto Visit -sivustolle
Osaamista ja kilpailukykyä	Organisoidaan ja välitetään koulutuksia yrityksille Tuetaan yritysten tuotekehitystä	3 koulutusta matkailuyrittäjille vuosittain Tuettu 3 yrityksen tuotekehitystä	3 toteutunut 3 toteutunut
Kv-matkailun ja matkanjärjestäjäyhteistyön kehittäminen	Oma työ ja hanketyö Kansainvälisten matkanjärjestäjien FAM-kiertueiden järjestäminen Kehitetään palvelupaketteja alueelle Osallistuminen myyntitapahtumiin	1–2 kansainvälisten matkanjärjestäjien FAM-kiertuetta vuodessa Uudet kokonaisuudet ja paketit 2 myyntitapahtumaa/vuosi	4 FAM toteutunut Talviohjelmapakettia työstetty Suomussalmen eteläiselle Osallistuttu 4 myyntitapahtumaan
Ympärivuotisuuden kasvattaminen matkailussa	Talvituotekehitys Kohdennetaan markkinointia lähtömaiden lomasesonkiin Kehitetään ympärivuotisesti tapahtumia	Uusi matkanjärjestäjille suunnattu talvituotekokonaisuus lanseerattu Kohdennettu markkinointia Keski-Euroopan lomasesonkeihin Tapahtumien kävijämäärä kasvanut	Talvipaketti myynnissä 2 yrityksen päiväohjelmana Osallistujamäärä: Kainuu Trail 648 (v. 2024 545) Raatteen Marssi 149 (v. 2024 93)

Matkailualueita kehitetään vastuullisena matkailukohteena	Matkailuyritysten vastuullisuuden nykytila Matkailuyritysten STF-prosesseja tuetaan	Kyselylomake 1 uusi yritys STF-polulla	Annettu apua STF-polulla Ei uusia
Hossan kävijämäärä > 100 000 vuodessa	Palveluinfran kehittäminen Majoituskapasiteetti kasvaa – 20 uutta vuodepaikkaa Hossan matkailumarkkinointi	Investoinnit palveluinfraan Majoitusinvestoinnit Markkinointikampanjat	Ei investointeja palveluinfraan – Hossan työntekijäasunnot selvityksen kohteena 26 uutta vuodepaikkaa 9 kampanjaa
Reittikehitys	Otetaan käyttöön uusia maastopyöräreittejä Ämmänsaari – Kaunisniemi tehdään uusi maastopyöräreitti Julkisten liikenneyhteyksien säilyttäminen Suomussalmelle ja Hossaan – käyttäjämäärän lisääminen	Reittien käyttöönotto Olemassa olevien yhteyksien määrä	2 uutta reittiä Toteutunut Vaikutettu Elyyn leikkausten välttämiseksi
Edistetään ammatillista osaamista työelämän tarpeet huomioiden	Tarjotaan Suomussalmen Taitotehtaan kautta ammatillista opiskelumahdollisuutta eri aloille Tutkinnon osien ja sitä pienempien osioiden opiskelu tukena työvoiman saatavuuden ja ammattitaidon lisäämiseksi Lisätään suomussalmelaisten ammattiosaamista työntantajien tarpeita vastaavasti Kotoutumiskoulutuksen tarjoaminen työllistymisen edistämiseksi – ohjaus kohti Taitotehtasopintoja	Taitotehtaassa opiskelee 15 hlöä vuoden aikana Opiskelijoille löydetään työharjoitteluympäristöt paikallisista työpaikoista	38 opiskelijaa Kaikilla Taitotehtaan 38 opiskelijalla työharjoitteluympäristöt paikallisilla työpaikoilla Koto -koulutusta tarjolla Suomussalmella
Edistetään jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia innovatiivisin koulutusratkaisuin	Ryhmävalmennuksen järjestäminen työttömille työnhakijoille.	Ryhmävalmennus toteutettu	2 toteutunut
Kumulatiivinen työttömyysaste < 12 % Kaksisuuntainen työllisyystyö; työnantajat saavat työntekijöitä, työnhakijat löytävät työpaikkoja	Työllisty Suomussalmelle-tilaisuuden järjestäminen Yhteistyön lisääminen vieraskielisin työvoiman saatavuuteen liittyvien verkostojen kanssa. Kehittämisyryhmän toimintaan osallistuminen.	Työttömyystilasto Virta yli 3kk työttömyyteen alle 50 % Kehittämistyöryhmätyöhön osallistuminen	Töissä Suomussalmella- tapahtuma järjestetty Osallistuttu

<p>Työnantajapalveluiden kehittäminen</p>	<p>Tarjotaan työnantajille työllistämisen kuntalisä poistuvan palkkatuen korvaamiseksi. Luodaan kuntalisän hakemiselle ja maksatukseen yksinkertainen ja sujuva toimintamalli.</p> <p>Työnhakijoiden ohjaaminen eläkeselvittelyyn ja kuntoutuskursseille - yhteistyö hyvinvointialueen kanssa.</p> <p>Työnantajakontaktointi osana työllisyyspalveluita (käynnit ja infotilaisuudet)</p> <p>Täsmätyökykyisten työnhakijoiden työllistymisen tukeminen</p> <p>Tarjotaan matalan kynnyksen vuokra-asumista työperäisille muuttajille</p>	<p>Kuntalisä tarjolla</p> <p>Eläkeselvittelyjen ja kuntoutuskurssien toteuttaminen</p> <p>Työnantajakontaktointia tehty ja työvoimaa löydetty tarpeisiin</p> <p>Kuntalisä tarjolla täsmätyökykyisiä työllistävälle</p> <p>Matalan kynnyksen asumisratkaisu tarjolla</p>	<p>Käytössä</p> <p>Toteutunut, mutta haasteita päästä eläkkeelle. Kelan kuntoutuksiin ohjattu asiakkaita</p> <p>Toteutunut</p> <p>Toteutunut</p> <p>Tarjolla</p> <p>Tarjolla</p>
<p>TE24 siirron toteuttaminen</p> <p>TE24- ja KOTO - uudistus</p>	<p>Kunnalle siirtyneet lakisääteiset palvelut integroidaan osaksi kunnan palvelutuotantoa</p> <p>Työnantajien ja -hakijoiden palveluprosessin sujuvuuden kehittäminen</p> <p>Lakisääteisten palveluiden lisäksi tarjotaan: ryhmä- ja yksilövalmennusta, työkykykoordinaattorin palveluita, TYM-palvelua, Miilun kierrätysmyymälän työkokeilu- ja harjoittelupaikkoja. Tarjotaan ohjausta kunnan yksiköiden harjoittelijoille ja työkokeilijoille</p> <p>Kotoutumispalveluiden järjestäminen maahan muuttaneille työnhakija-asiakkaille: osaamisen ja palvelutarpeen arviointi, kotoutumissuunnitelma. Monikielisen yhteiskuntaorientaation ja kotoutumiskoulutuksen järjestäminen.</p> <p>Puolisotyöpaikkapalvelun järjestäminen työperäisten muuttajien puolisoiille</p>	<p>Henkilöresurssi ja toimenkuvat määritetty</p> <p>Selkeät vastuuhenkilöt ja sujuva tuki työnhakijoille työnhakuprosessissa ja työnantajille rekrytointiprosessissa</p> <p>Palvelut käytössä</p> <p>On saatu luotua toimivat kotoutumispalvelut ja selkeä puolisotyöpaikkapalvelu</p>	<p>Toteutunut</p> <p>Toteutunut</p> <p>Palvelut käytössä</p> <p>Käytössä</p>

	<p>Työllisyyspalveluiden kotisivujen päivittäminen ja ajankohtaisten tiedotteiden julkaiseminen</p> <p>Laaditaan Suomussalmen työllisyyspalveluiden palvelumalli 2025 – sis. työperäiset maahanmuuttajat.</p>	<p>Kotisivuja on päivitetty 1 krt/kk, tiedotteita 4 krt/vuodessa</p>	<p>Kotisivuja päivitetty säännöllisesti, 1 tiedote</p>
--	---	--	--

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
<p>Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.</p>			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
<p>Palveluja kehitetään paikallisten yhteisöjen kanssa aktiivisella kumppanuudella</p>	<p>Osallistutaan yhdistysten kokoontumisiin Kumppanuustalolla</p> <p>Järjestöillan järjestäminen</p>	<p>Osallistuminen</p> <p>Järjestäminen, sovittu vuosittaiseksi</p>	<p>3 kertaa</p> <p>Toteutunut</p>
<p>Aktiivisten yhdistysten toiminnan tukeminen</p>	<p>Kaksi kyläparlamenttia vuosittain</p> <p>Tarjotaan väliaikaista siltarahoitusta yhdistyksille, esim. investointihankkeissa.</p>	<p>Kyläparlamenttien toteutuminen</p> <p>Siltarahoitusta tarjottu</p>	<p>Toteutunut</p> <p>Esitelty 2 kertaa kyläparlamenteissa, tarjolla</p>
<p>Matkailutoimijat yhdessä kehittämisteemojen ympärille</p>	<p>Järjestetään matkailutoimijoiden tapaaminen 2 krt vuodessa</p>	<p>Yhteisten tapaamisten toteutuminen</p>	<p>Toteutunut</p>

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
<p>Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kii-reestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.</p>			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
<p>Matkailutoimisto palvelee matkailijoita, mökkiläisiä ja paikallisia</p>	<p>Matkailutoimisto tukee paikallisten palveluiden löytämistä</p>	<p>Kasvokkain tapahtuva asiakaspalvelu tarjolla</p>	<p>Toteutunut</p>
<p>Retkeilyreitittarjonta ja kuvaukset edistävät myös paikallisten hyvinvointia</p>	<p>Reittikuvausten kirjoittaminen suomi – englanti</p> <p>Reittien siirtäminen palvelualustoille.</p>	<p>5 uutta reittikuvausta</p> <p>Uudet reitit käytettävissä alustoilla.</p>	<p>Toteutunut</p> <p>3</p>

Keskeiset muutokset, toiminta

Elinvoimapaalvelut koostuvat yritys-, matkailu-, maaseutu- ja työllisyyspalveluista.

Työllisyyspalveluiden tehtävänä on hoitaa työvoimaviranomaisen lakisääteisiä ja oman kunnan tarjoamia henkilöasiakaspalveluita työnhakijoille mukaan lukien vieraskieliset työnhakijat. Työnantajia tuetaan työvoiman saataavuudessa ja osaavan henkilöstön kouluttautumisessa. Suomussalmen Taitotehdas -toiminnalla tarjotaan ammatillista koulutusta nuorille ja aikuisille sekä tuetaan yrityksiä osaavan työvoiman saatavuudessa ja lisäämällä nykyisen henkilökunnan osaamista.

Suomussalmi järjestää lakisääteiset työllisyysviranomaisen tehtävät osana Kainuu-Koillismaa työllisyysaluetta, jonka vastuukuntana toimii Kajaanin kaupunki.

Osallistutaan säännöllisesti Suomussalmen Yrittäjät ry:n ja Ylä-Kainuun Yrittäjänaiset ry:n sekä alueen matkailuyhdistyksien ja elinvoimayhteistyöryhmän sekä muiden yhteistyötahojen toimintaan.

Luontomatkailun kehittämisessä keskitytään Hossan alueen palvelutarjonnan ja kävijävolyymien kasvattamiseen. Tavoitteena on saada alueesta vahvuksiensa kautta tunnistettava, kansainvälinen, ja ympärivuotiset palvelut tarjoava esteetön luontomatkailukohde. Kuntakeskuksen alueen matkailua edistetään luontoliikuntainfraa sekä digitaalisia jakelu- ja markkinointikanavia kehittämällä huomioiden myös historia- ja kulttuurikohteet. Varmistetaan digitaalisen ostopolun toimivuus koko kunnan matkailusektorilla.

Edesautetaan uusien yritysinvestointien saamista kuntaan valmistelemalla uuden teollisuusekosysteemin konsepti osana Suomussalmen teollisuuden kasvuloikka -hanketta. Uusien investointien aihioita pyritään löytämään nykyisen yritystoiminnan arvoketjuista sekä muutoin elinvoimaohjelman mukaisilta kärkitoimialoilta.

Puretaan elinkeinojen kehittämisrahastossa olevia määrärahoja elinkeinotoimintaa edistäviin hankkeisiin.

Vastuuhenkilö:

Elinvoimajohtaja Jonne Maaninka puh. 040 688 4480

ELINVOIMAPALVELUT	TP2023	TP2024	TA2025*	TP2025*
Henkilöstömäärä	7	7	14	14
Henkilöstömenot, €/asukas	74,1	82,4	158,9	173,5
Toimintakulut, €/asukas	134,1	174,2	475,5	437,2
Toimintakate, €/asukas	107,9	119,4	390	348,1

*TE-palvelut siirtyivät kunnille 1.1.2025.

Työttömyysetuuksien kuntarahoitusosuus

Vuoden 2015 alusta alkaen kunnan maksuosuus työmarkkinatuesta on ollut 50 % 300–999 päivää työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden ja 70 % yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden työmarkkinatuesta.

Vuoden 2025 alusta alkaen kunta maksaa työmarkkinatuesta, peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa 10 % 101-200 päivän, 20 % 201-300 päivän, 30 % 301-400 päivän, 40 % 401-700 päivän ja 50 % >701 päivän työttömyysjaksoista.

Suomussalmen kunnan työmarkkinatuen maksuosuudet ovat olleet seuraavat:

vuosi	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
euroa	714 448	240 302	304 247	309 064	418 307	432 726	352 293	374 259

Vuodesta 2025 alkaen työttömyysetuuksien maksujärjestelmä muuttuu siis siten, että kunnat osallistuvat työttömyysetuuden perusosan suuruisen osan rahoitukseen nykyistä varhaisemmassa vaiheessa. Rahoitusvastuu laajenee koskemaan myös ansio- ja peruspäivärahaa. Työttömien palveluihin aktivointi ei enää siirrä etuuden rahoitusvastuuta valtiolle.

Työttömyysetuuksien rahoituksen uudistus kompensoidaan kunnille poikkileikkaushetken mukaisena. Muuttumattoman kompensaaation vuoksi työllisyyskehityksellä on jatkossa nykyistä suurempi vaikutus kunnan rahoitukseen.

PROJEKTIT

1490 Kunnanhallituksen projektit	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	30 537,51	25 460,00	25 460,00	25 460,00	100,00%	0,00
TOIMINTAKULUT	-67 547,21	-87 087,00	-87 087,00	-57 178,73	65,66%	-29 908,27
TOIMINTAKATE	-37 009,70	-61 627,00	-61 627,00	-31 718,73	51,47%	-29 908,27
VUOSIKATE	-37 009,70	-61 627,00	-61 627,00	-31 718,73	51,47%	-29 908,27
Tilikauden tulos	-37 009,70	-61 627,00	-61 627,00	-31 718,73	51,47%	-29 908,27
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-37 009,70	-61 627,00	-61 627,00	-31 718,73	51,47%	-29 908,27

Kunnanhallituksen projektit	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	30 537,51	25 460,00	25 460,00	25 460,00	100,00%	0,00
TOIMINTAKULUT	-66 611,61	-87 087,00	-87 087,00	-57 178,73	65,66%	-29 908,27
TOIMINTAKATE	-36 074,10	-61 627,00	-61 627,00	-31 718,73	51,47%	-29 908,27
Tilikauden tulos	-36 074,10	-61 627,00	-61 627,00	-31 718,73	51,47%	-29 908,27
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-36 074,10	-61 627,00	-61 627,00	-31 718,73	51,47%	-29 908,27

Elinvoimapalveluiden projektit	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	189 240,01	376 099,00	376 099,00	477 050,09	126,84%	100 951,09
TOIMINTAKULUT	-313 803,11	-500 897,00	-500 897,00	-557 841,21	111,37%	56 944,21
TOIMINTAKATE	-124 563,10	-124 798,00	-124 798,00	-80 791,12	64,74%	-44 006,88
VUOSIKATE	-124 563,10	-124 798,00	-124 798,00	-80 791,12	64,74%	-44 006,88
Tilikauden tulos	-124 563,10	-124 798,00	-124 798,00	-80 791,12	64,74%	-44 006,88
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-124 563,10	-124 798,00	-124 798,00	-80 791,12	64,74%	-44 006,88

Elinvoimapalveluiden projektit	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	189 240,01	376 099,00	376 099,00	477 050,09	126,84%	100 951,09
TOIMINTAKULUT	-309 648,36	-500 897,00	-500 897,00	-552 756,54	110,35%	51 859,54
TOIMINTAKATE	-120 408,35	-124 798,00	-124 798,00	-75 706,45	60,66%	-49 091,55
Tilikauden tulos	-120 408,35	-124 798,00	-124 798,00	-75 706,45	60,66%	-49 091,55
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-120 408,35	-124 798,00	-124 798,00	-75 706,45	60,66%	-49 091,55

Omalla uralla -työrajohtamisella kohti uudistuvaa henkilöstöpolitiikkaa -hanke

Omalla uralla – työrajohtamisella kohti uudistuvaa henkilöstöpolitiikkaa – hanke alkoi 1.1.2024 ja päättyi 31.12.2025. Kevalta saatiin työelämän kehittämisrahaa 50 000 euroa.

Hankekoordinaattori Mari Vesterlund aloitti 60 % työajalla, 1.10.2024 työaika muutettiin 100 %. Projektipäällikkönä toimi hallintojohtaja Anniina Niemelä 28.9.2025 saakka, jonka jälkeen projektipäällikkönä toimi vs. hallintojohtaja Antton Vuolle hankkeen loppuun saakka.

Hankkeen tavoitteena oli vahvistaa Suomussalmen kunnan henkilöstön ja esihenkilöiden työuratietoisuuden lisäämistä sekä yhtenäisten selkeiden käytänteiden luomista työuran ja työkyvyn eri vaiheisiin. Lisäksi hankkeen tavoitteena oli uudistaa henkilöstöpolitiikka nykypäivää ja henkilöstön tarpeita vastaaviksi.

Hankkeen toimenpiteenä valmistui työrajohtamisen käsikirja, josta löytyy erilaisia toimintamalleja työuran ja työkyvyn vaiheisiin. Käsikirjan rinnalle laadittiin työrakeskustelun malli ja työkyvyn hallintamalli, jotka osaltaan tukevat työrajohtamista. Kunnan henkilöstöpolitiikkaa päivitettiin enemmän työrajohtamista tukevaksi. Hankkeen aikana järjestettiin koulutuksia ja infoja sekä esihenkilöille että koko henkilöstölle. Hankkeen aikana henkilöstölle tarjottiin matalan kynnyksen keskusteluapukokeilu, jonka kautta pystyi saamaan ennaltaehkäisevää keskusteluapua työuran muutostilanteisiin. Esihenkilöille ja henkilöstölle tarjottiin mielenterveyden ensiapu- koulutukset. Fyysiseen työkykyyn keskityttiin työterveyshuollon kanssa suunniteltujen ergonomiakierrosten kautta. Molempina vuosina järjestettiin henkilöstön Omalla uralla-päivä.

Suomussalmen Taitotehdas -hanke

Suomussalmen Taitotehdas -hankkeen toteutusaika on 1.5.2024-30.4.2027. Hanke toteutetaan yhteishankkeena Suomussalmen kunnan ja Kainuun ammattiopiston kanssa.

Hankkeeseen tehtiin muutoshakemus keväällä 2025, jotta saadaan käyttöön kaikki suunnitellut kustannukset. Elisa Axelsson tekee osa-aikaisen opettajaohjaajan työtä 1.8.2025 alkaen 20 % työajalla ja Raili Tolonen tekee osa-aikaisen opettajaohjaajan työtä 1.9.2025 alkaen 42 % työajalla. Mervi Manninen jatkaa 100 % työajalla projektipäällikkönä.

Yhteishankkeessa Suomussalmen kunta vastaa hankkeen koordinoinnista ja tilojen järjestämisestä sekä omalta osaltaan työelämäyhteistyöstä. Kainuun ammattiopisto järjestää Taitotehdas-oppimisympäristön opiskelijoille ammatillisen opetuksen ja laatii opiskelijoiden kanssa yksilölliset opintopolut opiskeluiden ajaksi sekä toteuttaa omalta osaltaan työelämäyhteistyötä. Tavoitteena on, että Taitotehdas-toiminta jäisi pysyväksi toimintamalliksi Suomussalmelle hankkeen päätyttyä.

Hankkeessa tehdään yhteistyötä työelämän kanssa ja vastataan työvoiman tarpeeseen. Yhteistyötä tehdään myös työllisyyspalveluiden, perusopetuksen, nuorisopalveluiden, maahanmuuttajakoulutusten ja muiden organisaatioiden kanssa. Tavoitteena on luoda pysyvä toimintamalli. Kohdealueena on Suomussalmi, Hyrynsalmi ja Puolanka.

Ensimmäisen toimintavuoden aikana hankkeeseen on saatu osallistujia 92. Koko hankkeen tavoite on 121 osallistujaa. Opiskelijoita on koko hankkeen aikana ollut 33, joista kuusi on valmistunut koko tutkintoon ja yksi tutkinnon osaan, kaksi on keskeyttänyt opinnot. Yrityksiä/organisaatioita on hankkeessa mukana 28. Hankkeen tavoitteena on 15 opiskelijaa/vuosi sekä vastata 15 yrityksen työvoiman tarpeeseen. Opintojen joustavuus mahdollistaa oppivelvolliselle, alanvaihtajalle tai työttömyysuhanalaiselle kouluttautumisen toisen asteen koko tutkintoon tai tutkinnon osiin. Hankkeen aikana opiskelija kerryttää ammattitaitoaan käytännönläheisillä työssäoppimisjaksoilla joko koulutus- tai oppisopimuksella. Valmistumisen jälkeen tai jo opintojen aikana opiskelijoilla on mahdollisuus työllistyä omalla paikkakunnalla toimivaan yritykseen tai organisaatioon.

Rethinking North – matkailun ympärivuotisuus menestystekijäksi -hanke

Rethinking North -hanke käynnistyi 1.9.2023, ja sen toiminta-aika on 31.5.2026 saakka. Hankkeen päätoteuttaja on Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy (Kuusamo ja Taivalkoski), ja osatoteuttajat ovat Ruka-Kuusamo Matkailu ry, Sallan kunta, Pudasjärven Kehitys Oy ja Suomussalmen kunta. Hankkeen päätavoitteet ovat matkailualueen ympärivuotisuuden kehittäminen, kansainvälisen tunnettuuden parantaminen ja uusien tuotteiden tuotteistaminen potentiaalisille kansainvälisille matkailijaryhmille.

Hankkeen toimenpiteisiin kuuluu Suomussalmen kestävän ympärivuotisen matkailun kehittäminen kansainvälisille markkinoille. Tähän sisältyvät matkailun uudet liiketoimintamahdollisuudet, markkinointi ja alueen tunnettuuden vahvistaminen. Lisäksi hankkeen toimenpiteenä on digitaalisen ja fyysisen saavutettavuuden parantaminen, mihin sisältyy myös tiedolla johtaminen ja matkaketjujen kehittäminen.

Hankkeen projektipäällikkönä toimi **Joonas Boren** ja projektikoordinaattorina **Olga Kannoeva**.

Vuoden 2025 keskeiset toimenpiteet

Vuoden 2025 keskeiset toimenpiteet keskittyivät kansainvälisen matkailun kehittämiseen erityisesti matalaseasonkien aikana Rethinking North (ReiNo) -hankkeen puitteissa sekä alueen matkailutuotteiden löydettävyyden ja markkinointimateriaalien vahvistamiseen.

Kevätkauden (tammi–huhti) toimenpiteet

Kevätkaudella toteutettiin Rethinking North (ReiNo) -hankkeen toimenpiteitä, jotka keskittyivät kansainvälisen matkailun edistämiseen erityisesti matalaseasonkina. Keskeisiä toteutuksia olivat osallistuminen Matkamessuille ammattilais- ja yleisöpäivinä, saksalaisten mediavaikuttajien vierailu, markkinointimateriaalien kuvaukset, kansainvälisten matkanjärjestäjien vierailu sekä osallistuminen Winter Fun Workshop -tapahtumaan. Lisäksi hankittiin digitaalinen tuotemanuaali englannin ja saksan kielillä sekä käännettiin Visit Suomussalmen verkkosivuja saksan ja ranskan kielille.

Kesäkauden (touko–elokuu) toimenpiteet

Kesäkaudella toteutettiin Rethinking North (ReiNo) -hankkeen toimenpiteitä, jotka keskittyivät kansainvälisen matkailun edistämiseen erityisesti matalasesonkina. Keskeisiä toteutuksia olivat saksalaisten toimittajien ja kansainvälisten matkanjärjestäjien vierailut, tuotteistamisen ja digitaalisen löydettävyyden työpajat, osallistuminen Summer Fun Workshop -tapahtumaan, kotimaisten ja saksalaisten mediavaikuttajien vierailut sekä kuva- ja videotuotannot Hossassa.

Syyskauden (syyskuu–joulukuu) toimenpiteet

Syyskaudella toteutettiin Rethinking North (ReiNo) -hankkeen toimenpiteitä, jotka keskittyivät kansainvälisen matkailun edistämiseen erityisesti matalasesonkina. Keskeisiä toteutuksia olivat saksalaisten vaikuttajien (Finn-touch) ja kansainvälisten matkanjärjestäjien vierailut, osallistuminen Meet Finland -tapahtumaan Tanskassa sekä Outdoor Travel Workshop -tapahtumaan Koliilla, kahden artikkelin tuottaminen saksalaisiin matkailulehtiin, image-sitteen tuotanto (englanti & saksa) sekä markkinointikampanja Alankomaissa.

Suomussalmen teollisuuden kasvuloikka -hanke

Suomussalmen teollisuuden kasvuloikka -hanke, vuosiraportti 2025. Suomussalmen teollisuuden kasvuloikka hanke aloitettiin 1.5.2024 ja hanke kestää 30.4.2026 saakka. Hankkeen toteuttajana on Suomussalmen kunta. Hankkeessa työskentelee yksi päätoiminen työntekijä, projektipäällikkö Hannu Juntunen.

Vuoden 2025 alusta jatkettiin työskentelyä teollisuuskonseptin parissa Macon Oy:n kanssa. Mehi Oy:n ja Kemet Electronics Oy:n kanssa järjestettiin useita palavereja, joissa kartoitettiin yritysten kehityskohteita Suomussalmella sekä kartoitettiin mahdollisuuksia nostaa toimitilojen ja toiminnan energiatehokkuutta. Mehin osalta toimitiloihin liittyvät kysymykset olivat aktiivisesti esillä aina uusien toimitilojen investointimahdollisuuksien selvittämiseen saakka. Kemetin osalta haettiin mahdollisuuksia toiminnan laajentamiseen nykyisissä toimitiloissa. Kemetin osalta edettiin selvittämään (kunnan omistaman) toimitilan soveltuvuutta akkujen tuotantotilaksi. Kemetin nykyisin valmistamien filmikondensaattorien valmistustekniikassa on yhtäläisyyksiä akkukennojen valmistustekniikan kanssa. Selvitys valmistui vuoden lopussa ja jatkotoimenpiteistä päätetään kevään 2026 aikana.

Biohiilen tuotantomahdollisuuksia Kurimon teollisuusalueella selvitettiin useaa reittiä. Tuotantotekniset vaihtoehdot ovat panostoiminen tuotantomalli ja jatkuvatoiminen tuotantomalli. Molempiin vaihtoehtoihin löytyy laiteoimittajia ja referenssilaitoksia. Biohiilen kannattava liiketoiminta ei kuitenkaan näytä kovinkaan lupaavalta nykyisellä raaka-aineen, tuotantokustannusten ja lopputuotteen markkinahinnalla. Investointimahdollisuus ei ole edennyt alustavia keskusteluja pidemmälle mutta mahdollisuus kannattaa pitää esillä ja aktivoitua liiketoimintaympäristössä mahdollisesti tapahtuvien muutosten jälkeen.

Aurinkovoimalan, Kurimo Solar, suunnitelmat ovat edenneet ja toteutettavuusselvityksiä sekä maaperätutkimuksia hankittiin CFE Finland Oy:ltä kevään aikana. Syksyn aikana keskusteluja on käyty useamman aurinkovoimalainvestorin kanssa ja neuvottelut etenevät kohti yhteistyösopimusta ja investointipäätöstä vuoden 2026 alkupuolella.

Kurimoon sijoittuvan datacenterin osalta keskusteluyhteys on aktiivinen yhden ulkomaisen toimijan kanssa. Investointimahdollisuutta edistetään ja datacenterin investointi on kytköksissä aurinkovoimalan investointipäätökseen. Kevään aikana rakennettiin www.investinsuomussalmi.fi sivustoa, johon on koottu Suomussalmen teollisten investointimahdollisuuksien esittelymateriaalia. Nettisivua päivitetään jatkuvasti ja sivustoa hyödynnetään investointimahdollisuuksien markkinoinnissa. Nettisivujen maksullista markkinointia, esim. Google, tehdään tarpeen mukaan ja sivustoa pidetään esillä kunnan SoMe kanavissa kuten esim. LinkedIn ja Facebook.

Syksyllä käynnistettiin investorihaiku ostopalveluna Macon Oy:ltä ja omana työnä. Investorikontaktoinnissa on hyödynnetty aiemmin laadittua www.investinsuomussalmi.fi sivustoa ja henkilökohtaisia kontaktiverkostoja. Lokakuussa osallistuimme Alihankinta 2025 tapahtumaan Tampereella, jossa pääsimme keskustelemaan laajasti eri sidosryhmien kanssa Suomussalmen tarjoamista investointimahdollisuuksista. Erityisesti Suomussalmella tarjolla oleva bioraaka-aine tarjoaa teollisia investointimahdollisuuksia. Hanke on ollut esillä paikallisissa tapahtumissa, perinteisessä printtimediassa ja sosiaalisen median eri kanavissa. Hanke on edennyt aikataulussa ja projektisuunnitelmaa on toteutettu hyväksytyin budjetin puitteissa siten että hanke voidaan päättää suunnitelman mukaisesti huhtikuun lopussa 2026.

2.2.5. Maakunnallinen yhteistoiminta

Kainuun liitto

Kainuun liitto	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTAKULUT	-273 398,00	-272 900,00	-272 900,00	-272 866,00	99,99%	-34,00
TOIMINTAKATE	-273 398,00	-272 900,00	-272 900,00	-272 866,00	99,99%	-34,00
Tilikauden tulos	-273 398,00	-272 900,00	-272 900,00	-272 866,00	99,99%	-34,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-273 398,00	-272 900,00	-272 900,00	-272 866,00	99,99%	-34,00

Kainuun liitto	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTAKULUT	-273 398,00	-272 900,00	-272 900,00	-272 866,00	99,99%	-34,00
TOIMINTAKATE	-273 398,00	-272 900,00	-272 900,00	-272 866,00	99,99%	-34,00
Tilikauden tulos	-273 398,00	-272 900,00	-272 900,00	-272 866,00	99,99%	-34,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-273 398,00	-272 900,00	-272 900,00	-272 866,00	99,99%	-34,00

Kainuun liiton jäsenkunnat ovat Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi.

Jäsenkuntien maksuosuuden suuruus määräytyy edellisen vuoden joulukuun lopun Tilastokeskuksen virallisen väkiluvun mukaisessa suhteessa. Suomussalmen maksuosuus vuodelle 2025 oli 0,273 milj. € (noin 39 €/asukas). Maksuosuus pysyi suunnilleen samana edelliseen vuoteen verrattuna.

Vastuhenkilö:

Taluspäällikkö Paula Seppänen, puh. 040 688 4553

2.2.6. Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup	2025	1-12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	1 266 713,16	1 228 773,00	1 228 773,00	1 322 571,45	107,63%	93 798,45
TOIMINTAKULUT	-16 297 412,97	-17 522 677,00	-17 422 677,00	-16 628 859,51	95,44%	-793 817,49
TOIMINTAKATE	-15 030 699,81	-16 293 904,00	-16 193 904,00	-15 306 288,06	94,52%	-887 615,94
Poistot ja arvonalentumiset	-571 293,43	-610 717,00	-610 717,00	-920 584,70	150,74%	309 867,70
Tilikauden tulos	-15 601 993,24	-16 904 621,00	-16 804 621,00	-16 226 872,76	96,56%	-577 748,24
Rah. muutos/lis(-) tai väh(+)	-15 324,45			-11 284,04		11 284,04
Vyörytykset				-1 012 959,03		1 012 959,03
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-15 617 317,69	-16 904 621,00	-16 804 621,00	-17 251 115,83	102,66%	446 494,83

Sivistyslautakunta	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	1 225 680,73	1 200 073,00	1 200 073,00	1 249 057,10	104,08%	48 984,10
TOIMINTAKULUT	-12 001 567,37	-12 809 497,00	-12 709 497,00	-12 075 026,92	95,01%	-634 470,08
TOIMINTAKATE	-10 775 886,64	-11 609 424,00	-11 509 424,00	-10 825 969,82	94,06%	-683 454,18
Poistot ja arvonalentumiset	-571 293,43	-610 717,00	-610 717,00	-920 584,70	150,74%	309 867,70
Tilikauden tulos	-11 347 180,07	-12 220 141,00	-12 120 141,00	-11 746 554,52	96,92%	-373 586,48
Rah. muutos/lis(-) tai väh(+)	-15 324,45			-11 284,04		11 284,04
Vyörytykset				-1 012 959,03		1 012 959,03
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-11 362 504,52	-12 220 141,00	-12 120 141,00	-12 770 797,59	105,37%	650 656,59

Sivistyspalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup	2025	1-12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	893,31	17 500,00	17 500,00	1 751,68	10,01%	-15 748,32
TOIMINTAKULUT	-162 412,70	-194 035,00	-194 035,00	-172 318,89	88,81%	-21 716,11
TOIMINTAKATE	-161 519,39	-176 535,00	-176 535,00	-170 567,21	96,62%	-5 967,79
Tilikauden tulos	-161 519,39	-176 535,00	-176 535,00	-170 567,21	96,62%	-5 967,79
Vyörytykset				170 567,14		170 567,14
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-161 519,39	-176 535,00	-176 535,00	-0,07	0,00%	-176 534,93

Sivistyspalveluiden hallinto	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	393,31	17 000,00	17 000,00	1 251,68	7,36%	-15 748,32
TOIMINTAKULUT	-148 134,23	-179 435,00	-179 435,00	-157 520,76	87,79%	-21 914,24
TOIMINTAKATE	-147 740,92	-162 435,00	-162 435,00	-156 269,08	96,20%	-6 165,92
Tilikauden tulos	-147 740,92	-162 435,00	-162 435,00	-156 269,08	96,20%	-6 165,92
Vyörytykset				170 567,14		170 567,14
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-147 740,92	-162 435,00	-162 435,00	14 298,06	-8,80%	-176 733,06

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Sivistyslautakunnan tehtävänä on palvella kuntalaisia ja luoda mahdollisuuksia sivistyspalvelujen laadukkaalle ja tarkoituksenmukaiselle järjestämiselle. Sivistyslautakunnan tehtävissä edistetään kuntalaisten hyvinvointia ja luodaan monipuoliset mahdollisuudet kasvuun, kehitykseen, oppimiseen sekä vapaa-ajan harrastustoimintaan eri-ikäisille kuntalaisille.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen

Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Suomussalmen kunnan yhtenäisen perusopetuksen pedagoginen kehittäminen on jatkuvaa	Kehittämistyön eteneminen kehittämissuunnitelman mukaisesti	Kehittämistyön toteutuma <ul style="list-style-type: none"> kehittämistyön arviointi kuluneelta vuodelta uuden toimintavuoden tavoitteiden asettaminen 	Rehtorimentorointi on käynnissä. Oppimaan oppimisen seurantatutkimus on toteutettu. Lukuvuoden 2025–2026 pedagogisen kehittämistyön suunnittelu on tehty, toiminta on käynnissä.
Uusien toimintaympäristöjen yhteiskäyttö on joustavaa	Tilojen joustava yhteiskäyttö kehittyä eri toimijoiden kesken	Kehittämistyön toteutuma, tiloja käyttää aktiivisesti väh. 5 eri tehtäväalueen toimijaa Lukio muuttaa uuteen Ruukinkankaan koulurakennukseen 8/2025	Toteutunut, käyttäjäryhmiä on kevätlukukaudella ollut väh. 5. Lukiorakennus on tyhjennetty käyttäjän irtaimistosta, muutto tehty ja lukiorakennuksen purku on toteutunut. Lukio aloitti lukuvuoden 2025–2026 suunnitelman mukaisesti uudessa koulurakennuksessa. Lukion muuttoon liittyvät kalusto- ja tarvikkehankinnat on toteutettu.
Sivistyspalveluiden taloudellinen järjestäminen huomioiden palveluiden järjestäjää koskevat velvoitteet	Sivistyspalveluiden johtoryhmä seuraa säännöllisesti talouden toteutumaa muutoksiin aktiivisesti reagoituen	Talousarvion toteutumavertailut käsitellään kuukausittain sivistystoimen johtoryhmässä	Toteutumavertailut on käsitelty sivistystoimen kokouksissa. Sivjory kokoukset 12 kertaa.
Sivistyspalveluiden henkilöstön osaaminen pysyy ajan tasalla ja henkilöstö on motivoitunutta	Henkilöstömitoitus on taroituksenmukainen eri tehtävissä Täydennyskoulutustarjontaa hyödynnetään, väh. 1pv/hlö/vuosi Kehityskeskustelut	Työhyvinvointikyselyiden tulokset Täydennyskoulutukseen osallistuminen, OSS-järjestelmän hyödyntäminen koulutusseurannassa Kehityskeskustelut toteutetaan kerran vuodessa, toteutuksen raportointi palveluyksiköittäin.	Jaettu yksiköihin, osallistuttu yhteiseen käsittelyyn esihenkilöinfossa. OSS-kirjausten mukainen täydennyskoulutuspäivien ka. toteutuma 3,2 pv/htv Toteutunut. Yksiköiden ohjeistus on tapahtunut sivistystoimen kautta. Kehityskeskusteluraportointi tapahtuu yksiköittäin.

			Sivistyspalveluiden hallinnon esihenkilö- vastuuseen kuuluvien osalta keke-to- teuma on 100 %.
--	--	--	--

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulli- joiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Sivistyspalveluiden toi- minnasta viestitään posi- tiivisesti eri medioissa omaa osaamista, identi- teettiä ja vahvuuksia ar- vostaen	Medianäkyvyydestä sivi- tyspalveluiden eri tehtä- vissä huolehditaan aktiivi- sesti	Medianäkyvyys, määrä ja laatu Sivistyspalveluiden aktii- vinen hanketyö (projektit) on kuvattu kunnan www- sivuilla	Julkaisuja on tuotettu eri medioihin aktiivisesti palveluyksiköittäin. Toteutunut.

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomi- oiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon hel- massa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen,

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Yrittäjyyskasvatus näkyy toiminnassa lasten ja nuorten palveluissa, kou- luilla ja oppilaitoksissa	Yrittäjäyhteistyö toimii ja lukion yrityskurssit jär- jestetään suunnitelman mukaan	6.luokkalaisten ja 9. yri- tuskylä-vierailut toteutu- vat. Lukion yrityskurssit toteu- tuvat	Toteutettu kevät- ja syyslukukausien ai- kana. NYT-yhteistyötä jatketaan vuosille 2026 – 2029. Toteutunut.
Teemme yhteistyötä toi- sen asteen eri koulutus- toimijoiden kanssa mah- dollistaen verkkopedago- giikan ja monimuoto- opis- kelun mahdollisuudet	Lukiossa jatketaan filiaa- liyhteistyötä. Yhteistyötä tiivistetään ammatillisen koulutuksen toimijoiden kanssa moni- muoto-opiskelun, verkko- pedagogiikan sekä oppi- sopimusopiskelun osalta	Etäkurssien määrä vähin- tään 10. Yhteistyötapaamiset am- matillisen koulutuksen järjestäjän kanssa järjes- tetään vuosittain Sivistyspalveluiden henki- löstöressurssivaraus toteu- tuu Taitotehdas-hanke- suunnitelman mukaisesti toimintaan kohdistettuna.	Kevätlukukausi 7, syyslukukausi 10+1 to- teutunut Neljä tapaamista on järjestetty ml. hanke- toiminta. Toteutunut hanke- suunnitelman mukai- sesti.

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Sivistyspalveluiden toiminta järjestetään asiakasnäkökulmasta	Sivistyspalveluiden eri tehtävissä järjestetään säännöllisesti asiakaspalautekyselyitä ja toimintaa kehitetään tuloksia hyödyntäen	Asiakaspalautekyselyt (määrä) ja niiden tulokset (laatu)	Asiakaspalautekyselyt toteutettu yksiköissä oman aikataulun mukaisesti.
Sähköiset asiointipalvelut ovat sivistyspalveluissa kattavasti käytössä.	Uusia osallistumis- ja asiointimahdollisuuksia lisätään yksiköissä digitalisaatiota hyödyntämällä.	Sivistyspalveluissa hyödynnetään verkkokauppaa. Oppilashallinto-ohjelmiston käyttöä tehostetaan. Digitaaliset hakulomakkeet palveluihin on käytössä.	Toteutunut, sähköiset asiakaspalvelut ovat laajasti käytössä. Päivitystyö on edennyt, erityisesti varhaiskasvatuksen toiminnan ohjausjärjestelmän osalta. Oppilashallinto-ohjelmistoa on täydennetty mm. Poissaoloseurannan osalta. Kainuun kirjastojen sähköisiä järjestelmiä yhdenmukaistettu vuoden 2025 aikana.

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Lasten ja nuorten hyvinvointi kehitty yhteistyöllä	Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä kuntatasoinen suunnitelma ohjaa palveluiden järjestämistä ja näkyvät sivistyspalvelujen tehtävien suunnitelmissa	Kunnan opiskeluhuollon ohjausryhmä kokoontuu väh. 2 kertaa vuodessa. Kunnan opiskeluhuollon ohjausryhmä seuraa toteutumaa vuosittain.	Toteutunut, 2 kokouksesta on järjestetty. Toteutunut, Kainuun alueen hyvinvointisuunnitelmaan on annettu palautekyselyyn / toteutuma-arviointiin vastaus kuntamme osalta.
Kunnan hyvinvointisuunnitelman tavoitteet konkretisoituvat sivistyspalvelujen toiminnoissa	Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet on purettu osaksi yksiköiden toimintasuunnitelmia	Sivistystoimen johtoryhmä seuraa toteutumaa vuosittain	Keväällä 2025 työstettiin laaja hyvinvointikertomus, lasten ja nuorten hyvinvointikertomus sekä kulttuurihyvinvointikertomus kuluneelta kaudelta arviointitietoon pohjautuen.

			Valtuusto käsitteli kertomukset 5/2025. Hyvinvointisuunnitelmien tavoitteet on huomioitu TA2026 valmistelussa.
--	--	--	--

Keskeiset muutokset, toiminta

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukio- ja kansalaisopisto-opetuksen, taiteen perusopetuksen, nuorisotyön, kirjasto- ja kulttuuri- sekä liikuntapalvelujen järjestämisestä. Sivistyslautakunta koontuu 10–11 kertaa vuodessa. Sivistystoimen johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti kalenterivuoden aikana. Johtoryhmä tukee sivistyspalvelujen toiminnan koordinoitua.

Strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden lisäksi sivistyspalvelujen toimintaa ohjaa myös kunnan hyvinvointisuunnitelmassa, maakunnallisessa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa sekä kuntakohtaisessa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa asetetut tavoitteet.

Sivistyspalveluissa osallistutaan aktiivisesti hankerahoitushakuihin, joilla tuetaan ja kehitetään toimintaa. Lasten ja nuorten määrä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa on kunnassa vähenevä. Toimintaa järjestetään ja suunnitellaan tuleville vuosille lapsi- ja oppilasmääräennusteet huomioiden. Sivistyslautakunnan kokouksiin on kutsuttuna nuorisovaltuuston edustaja. Sivistyslautakunnan sekä viranhaltijoiden edustus on mukana Lasten Parlamentti-toiminnassa.

Toteuma TP2025

Talousarviovuoden 2025 toiminta on sivistyslautakunnan osalta edennyt talousarviossa määriteltyjen talouden ja toiminnan tavoitteiden mukaisesti. Sivistyslautakunta on kokoontunut 12 kertaa, sivistystoimen johtoryhmän kokouksia oli myös 12. Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin talousarvion tavoitteiden mukaisesti ja ne on raportoitu tavoitetaulukoiden toteutumaportoinnin mukaisesti yksiköittäin. Valtuustokausi vaihtui ja uusi valtuusto aloitti kesäkuussa 2025. Tämän seurauksena myös sivistyslautakunnan kausi vaihtui ja uuden lautakunnan järjestäytymiskokous pidettiin kesäkuussa 2025.

Sivistyslautakunnan talouden kaikkien kulujen toimintakatteen toteutumaprosentti on TP2025 osalta 94,52 %. Toimintakulujen toteutumaprosentti on vastaavasti 95,44 %. Osavuosisraportoinnissa 1–9 ennakoitiin jo lautakunnan tekevän positiivisen tuloksen, tuolloin toimintakulujen toteutumaprosenttiarvio oli 97,1 %. Toimintakatteen talousarviota parempaan toteutumiseen vaikutti toimintatuottojen parempi toteutuminen. Tilinpäätösennusteen laadintavaiheessa näytti toimintatuotot jäävän selkeästi alle talousarvion, mutta viimeisen vuosineljänneksen aikana tuotot kääntyivät n. 94 000 euroa positiiviseksi mm. kotikuntakorvausten sekä myyntituottojen osalta. Koko sivistyslautakunnan kaikkien henkilöstökulujen toteutumaprosentti on 96,23 %. Talousarvioon varatut palkankorotukset toteutuivat vasta loppuvuodesta, joka osaltaan vaikutti henkilöstökulujen toteutumaan koko vuoden osalta. Asiakaspalveluiden ostoissa toteutuma jäi 94,0 % tasolle kuljetus- ja asiantuntijapalveluiden hankintojen toteutuessa talousarvioon ennakoitua paremmin. Sivistyslautakunnan investointiohjelman mukaiset hankinnat saatiin toteutettua suunnitelman mukaan.

Ruukinkankaan uuden koulun hankesuunnitelman mukainen III-vaihe on käynnissä ja lukion muutto Ruukinkankaan yhtenäiskoulun tiloihin toteutettiin heti kevätlukukauden päätyttyä. Lukiorakennus tyhjennettiin käyttäjän irtaimistosta, investointiohjelman mukaiset hankinnat tehtiin ja valmistava opetus sekä aikuisten perusopetus siirtyivät kunnan muihin toimitiloihin. Lukion toiminta, valmistava opetus sekä aikuisten perusopetus aloittivat syyslukukauden suunnitelman mukaisissa tiloissa. Vanhan lukiorakennuksen purkutoimet ovat päättyneet. Piha-alueen rakentaminen valmiiksi toteutuu kesällä 2026, jolloin yhtenäiskoulun rakentamisprosessi saadaan kokonaisuudessaan päätökseen.

Ajankohtaiset, velvoittavat koulujen ja oppilaitosten opetussuunnitelmamuutokset on sivistyslautakunnassa käsitelty toimintavuoden aikana. Oppimisen tuen kokonaisuudistukseen liittyvät opetussuunnitelmamuutokset on hyväksytty sivistyslautakunnassa kesäkuun kokouksessa, samoin perusopetuksen uudet järjestyssäännöt. Uudet järjestyssäännöt ohjaavat nyt perusopetuslain muutoksen myötä entistä tarkemmin oppilaiden mobiililaitteiden käyttöä kouluajana. Lukuvuoden 2025–2026 toiminta on käynnissä uudistusten velvoitteiden mukaisesti, siisäänajo ja uusien toimintaa ohjaavien käytänteiden jalkautus tapahtuu käynnissä olevan lukuvuoden aikana. Siirtymäkausi oppimisen tuen opetussuunnitelmamuutosten osalta päättyi elokuussa 2026.

Uusia esiopetuksen oppilaita aloitti syksyllä 2025 yhteensä 32. Esiopetusryhmiä perustettiin kuntaan kaksi, yksi molemmille kouluille. Oppilasmäärän vähentyminen huomioidaan ennustetietojen mukaisesti ja toimintaa sopeutetaan opetukseen osallistuvien oppilaiden määrän mukaan. Myös varhaiskasvatuksen toiminnassa huomioidaan palveluita käyttävien määrän väheneminen ja sen vaikutukset tarvittavaan palvelutoimintaan. Perusopetuksen päättävien oppilaiden yhteishaussa keväällä II-asteen opintoihin Suomussalmen lukioon kohdistui 26 ensisijaista hakemusta, joista 24 omalta paikkakunnalta. Lukion tavoitteena pidettävä 40 %:n osuus perusopetuksen päättävästä ikäluokasta toteutui ensisijaisten hakemusten osalta.

Syksyn tilastointipäivänä 20.9.2025 oli lukion opiskelijamäärä 71, vahvan yksisarjaisen lukion tavoitteen mukaisesti. Suomussalmen kunnan perusopetuksessa oli oppilaana Karhulanvaaran koululla vuosiluokilla 1-6 yhteensä 121 oppilasta, esiopetuksessa 12 oppilasta sekä valmistavassa opetuksessa 2 oppilasta. Ruukinkankaan koulussa oli vuosiluokilla 1–9 yhteensä 352 oppilasta, esiopetuksessa 19 oppilasta sekä aikuisten perusopetuksessa virastotalolla 11 opiskelijaa. Varhaiskasvatus aloitti syksyllä toimintansa Pitämän, Taivalkehdon, Karhulanvaaran sekä Ruhtinansalmen päiväkotien tiloissa tuttuun tyyliin. Haka-talojen tilapäisistä lisätiloista on varhaiskasvatuksen osalta luovuttu.

Vastuuhenkilö:

Sivistysjohtaja Teemu Piirainen, puh. 040 688 4545

SIVISTYSLAUTAKUNTA ulk + sis	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Henkilöstömäärä	144,8	145,9	141,6	139,8
Henkilöstömenot, €/asukas	1282,11	1271,27	1370,64	1312,46
Toimintakulut, €/asukas	2362,13	2316,29	2517,36	2390,92
Toimintakate/asukas	2196,71	2136,26	2339,82	2200,76
Lautakunnan kokoukset, kpl	12	12	10 - 11	12

SIVISTYSPALVELUT ulk + sis	TP2023	TP2024	TA2024	TP2025
Henkilöstömäärä	2	2	2	2
Henkilöstömenot, €/asukas	17,13	17,21	18,03	18,78
Toimintakulut, €/asukas	26,95	23,08	28,04	24,78
Toimintakate/asukas	26,79	22,96	25,51	24,52
Johtoryhmän kokoukset, kpl	12	12	11	12

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup	2025	1-12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	148 933,50	101 700,00	101 700,00	110 255,58	108,41%	8 555,58
TOIMINTAKULUT	-3 188 680,52	-3 245 230,00	-3 245 230,00	-3 194 680,94	98,44%	-50 549,06
TOIMINTAKATE	-3 039 747,02	-3 143 530,00	-3 143 530,00	-3 084 425,36	98,12%	-59 104,64
Poistot ja arvonalentumiset	-6 596,76	-14 930,00	-14 930,00	-15 972,12	106,98%	1 042,12
Tilikauden tulos	-3 046 343,78	-3 158 460,00	-3 158 460,00	-3 100 397,48	98,16%	-58 062,52
Vyörytykset				-217 932,04		217 932,04
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 046 343,78	-3 158 460,00	-3 158 460,00	-3 318 329,52	105,06%	159 869,52

Varhaiskasvatus	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	148 933,50	101 700,00	101 700,00	110 255,58	108,41%	8 555,58
TOIMINTAKULUT	-2 513 892,77	-2 598 110,00	-2 598 110,00	-2 506 496,26	96,47%	-91 613,74
TOIMINTAKATE	-2 364 959,27	-2 496 410,00	-2 496 410,00	-2 396 240,68	95,99%	-100 169,32
Poistot ja arvonalentumiset	-6 596,76	-14 930,00	-14 930,00	-15 972,12	106,98%	1 042,12
Tilikauden tulos	-2 371 556,03	-2 511 340,00	-2 511 340,00	-2 412 212,80	96,05%	-99 127,20
Vyörytykset				-217 932,04		217 932,04
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 371 556,03	-2 511 340,00	-2 511 340,00	-2 630 144,84	104,73%	118 804,84

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raatteentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Suomussalmen kunta järjestää laadukasta varhaiskasvatusta, jonka tehtävänä on edistää lapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja syrjäytymistä ehkäisevää palvelu.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Sitoutuminen varhaiskasvatussuunnitelmien mukaisten tavoitteiden ja pedagogiikan innostavaan, uutta kokeilevaan ja rohkeaan käyttöön lapsiryhmissä myönteisellä tavalla. Uuden varhaiskasvatusohjelman käyttöönotto.	Koulutukset, henkilöstön vahvuuksien käyttö eri toiminnoinnissa lapsiryhmissä. eVakan hyödyntäminen varhaiskasvatuksessa ja vanhempien kanssa tehtävässä yhteistyössä.	eVakan käyttöönotto ja sen toimivuus. Arviointi vanhemmille, lapsille ja henkilöstölle 3 vuoden välein. (Seuraavaksi 2025 syksy).	28.2.25 vanhemmat pääsivät käyttämään eVakaa ja ilmoittamaan lastenhoitoajat ja poissaolot. eVakassa toimii 1.8.2025 alkaen lasten varhaiskasvatussuunnitelmat ja viestintä.
Varhaiskasvatus tekee ammatillista yhteistyötä yli kuntarajojen.	Hankeyhteistyö Kainuun alueen kuntien kanssa.	Väh.1 yhteinen hanke/vuosi eVaka Kainuun kuntien yhteisen toiminnanohjauksen järjestelmän käyttöönotto.	Toteutunut. eVakaan toimintoja kehitetään edelleen.
Varhaiskasvatushenkilöstö osallistuu aktiivisesti täydennyskoulutukseen.	Varhaiskasvatuksen omat koulutukset ja muut täydennyskoulutus.	3/koulutuspäivää/toimintakausi/hlö. Huomioidaan koulutuksissa työntekijän omat kiinnostuksen kohteet koulutuksia suunniteltaessa.	Koulutukset ovat toteutuneet suunnitelmien mukaan.

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Itsetunnon vahva suomussalmelainen lapsi.	Vahvistetaan lapsen tietoja ja taitoja lisäämällä lapsen osallisuutta ja ottamalla huomioon lapsen yksilölliset tarpeet.	ArviD-arvioinnit 3 vuoden välein. (Seuraava 2025 syksy).	Arvid ei toteudu vaan tilalle on tullut VALSSI (varhaiskasvatuksen laadun hallintajärjestelmä), johon on saatu OKMltä hankerahotusta, hanketta koordinoi varhaiskasvatuksen opettaja. Kyselyt vanhemmille, henkilöstölle ja lapsille helmikuussa 2026.

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden.

Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Varhaiskasvatus tukee kunnan elinvoimaisuutta.	Kaikille lapsille järjestetty terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatuspaikka. Tiivis yhteistyö maahanmuuttokoordinaattorin ja paikallishjaajan kanssa.	100 % varhaiskasvatusta tarvitsevat lapset. Tiedotteet on heidän omalle kielelleen käännetty. Tulkkauspalvelut.	Kaikki lapset saaneet hoitopaikan. Käytössä, yhteistyötä tehdään.

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhteisöjen toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Erilaisuuden hyväksyminen, suvaitsevaisuus.	Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon yksilöllisesti lapsen kehityksen ja oppimisen tarpeet. Toimimme inklusiivisten periaatteiden mukaisesti.	Varhaiskasvatussuunnitelman säännöllinen arviointi. (Valssi 1.1.2024). Kolmiportainen tuki; hallintopäätökset tehty. Varhaiskasvatuksen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus -asiakirja valmistuu.	Valssin käyttöönotto on toteutunut. Hallintopäätökset tehty. Asiakirjaa työstetty.

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.⁹

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
---------	--------------	----------	----------------

Hyvinvoiva lapsi.	Laadukas varhaiskasvatus; edistetään jokaisen lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, terveyttä ja hyvinvointia.	Pedagogiikassa korostuu; Luonnon, liikunnan, levon, leikin ja ravinnon tasapainoisuus lapsen päivässä varhaiskasvatuksessa.	Varhaiskasvatuksessa on toteutettu varhaiskasvatussuunnitelmaan pohjautuvaa laadukasta ja suunnitelmallista pedagogiikkaa, jossa on korostunut luonnon, liikunnan, levon, leikin ja ravinnon tasapainoisuus lapsen varhaiskasvatuksessa.
	Riittävä henkilöstö.	Henkilöstö on lain mukainen. Lapsiryhmät ovat lainmukaiset.	Henkilöstö ollut lainmukainen, myös lapsiryhmät.
	Asianmukainen työympäristö.	Päiväkotitoimintaan rakennetut turvalliset ja puhtaat tilat, joihin kaikki varhaiskasvatuksessa olevat lapset mahtuvat.	Olemme luopuneet ns. Tilapäisistä tiloista 1.6.2025 alkaen.
Hyvinvoiva henkilöstö.	Tyhy-toiminta.	Virkistyspäivä koko varhaiskasvatuksen henkilöstön yhteinen.	Virkistyspäivä on järjestetty yhteisesti koko henkilöstölle
	Kehityskeskustelut.	Kehityskeskustelut käyty, 1/toimintakausi.	Käyty.
	Yhteisöllisyyteen panostaminen.	Yhteiset tapahtumat.	Yhteisiä tapahtumia on järjestetty.

Keskeiset muutokset, toiminta 2025

Käytämme Hakatalojen tiloja 31.5.2025 saakka ja sen jälkeen mahdumme päiväkodin tiloihin Taivalkehtoon ja Pitämän päiväkotiin. Karhulanvaaran päiväkotiryhmä jatkaa sisarusryhmänä. Lapsimäärä vähenee pienentyneen syntyvyyden johdosta. Vuorohoidossa painottuu edelleen alle 3-vuotiaiden lasten määrä, joka vaikuttaa myös henkilöstörakenteeseen. Lisäksi yöhoidon- ja viikonloppuhoidon tarve lapsimäärällisesti on lisääntynyt, kuin myös iltahoidon.

Uusi varhaiskasvatuksen toimintajärjestelmä eVaka otetaan käyttöön 1.1.2025; henkilöstö koulutettu ja vanhemmat ohjeistettu kirjallisesti.

Varhaiskasvatukseen haetaan aktiivisesti hankerahoitusta ja olemme mukana Kainuun alueen yhteisissä hankkeissa. eVaka on Kainuun kunnissa yhteneväinen toiminnanohjausjärjestelmä.

Toteuma TP2025

Käytimme Hakatalojen tiloja 31.5.2025 saakka ja sen jälkeen mahduimme päiväkodin tiloihin Taivalkehtoon ja Pitämän päiväkotiin. Karhulanvaaran päiväkotiryhmä jatkaa sisarusryhmänä.

Ruhtinansalmen päiväkotiryhmä jatkuu myös. Perhepäivähoitaja on aloittanut 1.8.2025

Lapsimäärä on vähentynyt pienentyneen syntyvyyden johdosta. Vuorohoidossa painottuu edelleen alle 3-vuotiaiden lasten määrä, joka vaikuttaa myös henkilöstörakenteeseen. Lisäksi yöhoidon- ja viikonloppuhoidon tarve lapsimäärällisesti on lisääntynyt kuin myös iltahoidon.

Valssi - Varhaiskasvatuksen laadunhallintajärjestelmä on otettu käyttöön 1.8.2025 ja sitä lähdetään toteuttamaan suunnitelmallisesti varhaiskasvatuksen laadun kehittämiseksi arviontien pohjalta. Hanketta koordinoi varhaiskasvatuksen opettaja.

Uusi varhaiskasvatuksen toimintajärjestelmä eVaka otettiin käyttöön 1.2.2025; henkilöstö koulutettu ja vanhemmat ohjeistettu kirjallisesti.

Varhaiskasvatukseen haetaan aktiivisesti hankerahoitusta. eVaka on Kainuun kunnissa yhteneväinen toiminnanohjausjärjestelmä, jota kehitellään edelleen koko ajan.

Vastuuhenkilöt:

Varhaiskasvatuksen johtaja Jaana Heikkinen, puh. 044 568 4321

Varhaiskasvatuksen apulaisjohtaja Birgitta Vikholm, puh. 044 777 3189

VARHAISKASVATUS ulk + sis	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Henkilöstömäärä	43,8	46,8	41,8	41,8
Henkilöstömenot, €/asukas	317,87	309,18	333,82	319,24
Toimintakulut, €/asukas	459,03	453,20	468,90	459,34
Toimintakate/asukas	440,07	432,03	454,20	443,48

Suomussalmen syntyneet

* Toteutunut

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
65	53	51	38	34	36	27	27	35	33	26	27	20

Perusopetus

Perusopetus	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkupu	2025	1-12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	408 643,85	288 802,00	288 802,00	376 609,97	130,40%	87 807,97
TOIMINTAKULUT	-8 674 156,40	-9 161 549,00	-9 061 549,00	-8 675 795,96	95,74%	-385 753,04
TOIMINTAKATE	-8 265 512,55	-8 872 747,00	-8 772 747,00	-8 299 185,99	94,60%	-473 561,01
Poistot ja arvonalentumiset	-465 243,72	-483 760,00	-483 760,00	-739 997,93	152,97%	256 237,93
Tilikauden tulos	-8 730 756,27	-9 356 507,00	-9 256 507,00	-9 039 183,92	97,65%	-217 323,08
Vyörytykset				-744 108,36		744 108,36
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-8 730 756,27	-9 356 507,00	-9 256 507,00	-9 783 292,28	105,69%	526 785,28

Perusopetus	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkupu	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	402 445,60	287 302,00	287 302,00	369 950,72	128,77%	82 648,72
TOIMINTAKULUT	-6 519 614,15	-6 947 399,00	-6 847 399,00	-6 498 347,72	94,90%	-349 051,28
TOIMINTAKATE	-6 117 168,55	-6 660 097,00	-6 560 097,00	-6 128 397,00	93,42%	-431 700,00
Poistot ja arvonalentumiset	-465 243,72	-483 760,00	-483 760,00	-739 997,93	152,97%	256 237,93
Tilikauden tulos	-6 582 412,27	-7 143 857,00	-7 043 857,00	-6 868 394,93	97,51%	-175 462,07
Vyörytykset				-744 108,36		744 108,36
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-6 582 412,27	-7 143 857,00	-7 043 857,00	-7 612 503,29	108,07%	568 646,29

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Suomussalmen kunta järjestää laadukasta esi- ja perusopetusta. Keskitymme oppilaskeskeiseen, toiminnalliseen ja aktivoivaan työskentelyyn, hyödyntäen monipuolisesti tieto- ja viestintätekniikan mahdollisuuksia opetussuunnitelman mukaisesti. Perusopetus ohjaa oppijaa hankkimaan jatko-opinnoissa ja yleisesti elämässä tarvittavat tiedot ja taidot, oppilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia tukien.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Perusopetuksen toiminnassa tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen oppimisessa on osa jokaisen arkea	Opetusteknologiaa hyödynnetään opetuksessa laajasti, pedagogiset aamukahvilat käynnistetään Oppilaiden digipassi ja henkilöstön osaamismerkkit suunnitellaan Oppilaspäätelaitteiden määrää lisätään Kainuun tv-t strategian mukaisesti Digitutorit toimivat kouluilla ja DOK-hanketta hyödynnetään koulujen kehittämistyössä	Tvt-osaamisen taitotaso on hyvä ja tekoälyn käyttöönottoa koulutyön toiminnan tukena harjoitellaan. Suunnitelma valmis Laskennallinen laitekanamitoitus tv-t strategian mukainen Digitutori-työhön kohdistetut vvt:t	Digitaitojen opetuksen suunnitelma perusopetuksessa valmistui, ltk-käsittely 18.6.2025 § 69, henkilöstön perehdytyskoulutus 25.10.2025 Toteutunut. Päivityshankinnat on tehty. Perusopetus 5,5 vvt lv. 2025-2026 ja lv. 2026-2027. DOK-hanke päättyi vuoden 2025 lopussa.
Perusopetus tekee ammatillista yhteistyötä yli kuntarajojen	Hankeyhteistyö Kainuun kuntien kanssa	Väh. 1 yhteishanke/vuosi Opetuksen järjestämisessä pyritään tarjoamaan yhteistyötä kuntarajojen yli	Toteutunut. Hankeyhteistyö UEF:n kanssa käynnissä, samoin maakunnallisesti Kainuussa ja kahdenvälisesti Hyrynsalmen kunnan kanssa.
Opetushenkilöstö osallistuu aktiivisesti täydennyskoulutukseen	Veso-koulutukset järjestetään ja myös muuhun taroituksenmukaiseen täydennyskoulutukseen osallistutaan resurssien puitteissa	Opetushenkilökunta: 4 täydennyskoulutuspäivää / vuosi (sis. vesot). Hyödynnetään OSS-ohjelmistoa koulutusten dokumentointiin.	Perusopetuksen opetushenkilökunta täydennyskoulutuksen toteutuma 3,4 pv/htv.

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Perusopetuksessa vahvistamme oppijoiden ja koko yhteisön kotiseutuidentiteettiä, alueen kulttuuritietoutta sekä historian tuntemusta	Suomussalmen luontoa, historiaa ja kulttuuria tutkitaan ja opiskellaan eri ikäkausina koko perusopetuksen ajan	Perusopetuksen MOK-kokonaisuuksien toteuttaminen kotiseutuidentiteetti huomioiden	Toteutunut

Perusopetuksessa noudetaan kulttuurikasvatussuunnitelmaa	Kulttuurikasvatussuunnitelman mukaiset työpajat toteutetaan.	Luokkatasoiset työpajat toteutuvat	Kulttuurikasvatussuunnitelman mukainen toiminta toteutui kouluilla, yksittäisiä työpajoja/vierailuja lukuun ottamatta, jotka aiheutuivat arjen ennakoimattomista esteistä.
--	--	------------------------------------	--

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen,

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Palveluiden käyttäjien aktiivista osallistumista toiminnan kehittämiseen vahvistetaan asiakaspalautekyselyiden säännöllisellä toteuttamisella	Järjestetään perusopetuksen oppilaskysely keväällä 2025	Oppilaskyselyn tulokset (ka.) >3,1 (asteikolla 1-4)	Kysely toteutettu: Perusopetus, kaikkien numerien vastausten ka. 3,1
Osallistumme aktiivisesti hanke- ja erityisavustusten hakuprosesseihin perusopetuksen toiminnan kehittämiseksi	Hanke- ja kehittämistoiminnan kriittinen tarkastelu ja toiminnan kannalta keskeisimpiin hankkeisiin aktiivinen osallistuminen, pyritään painottamaan liikuntaa ja lukutaitoa edistävät hankkeet	Hankkeiden määrä, kpl	Vuodelle 2025 siirtyi 6 projektia, vuodelle 2026 jatkuu 5 projektia
Perusopetuksessa huomioidaan ympäristönäkökulma ja kestävä kehityksen velvoitteet	Esi- ja perusopetuksen yksiköissä nostetaan kierrätys- ja kiertotalouden toimintatavat esille arkeen oppilaiden ja henkilöstön kanssa. Energialoudelliseen elämäntapaan ohjaaminen, oman toiminnan vaikutus yhteisön kulutukseen	Kouluilla järjestetään kierrätysteemainen viikko. Kierrätyksen käytänteitä kouluilla monipuolistetaan. Hävikkiruokaviikko järjestetään kouluilla Ohjaaminen oikeisiin kulutustottumuksiin ja ruokailutapoihin.	Ekokymppin kohdenneet teemapäivät toteutuneet kouluilla. Toteutunut kouluruokailussa, kouluruokailun teemaviikon sisällöissä sekä kotitalouden opetuksessa. Ruokakasvatuksen työryhmätyöskentely aktivoitunut.
Kuntaan ja yhteiskuntaan sitoutumista.	Perusopetuksen työelämäyhteistyö TET 7.lk 1pv/8.lk 1vko/9.lk 2vko Yhteisprojektit, mm. Hiljainen kansa	Kesätyösetelien käyttöaste, %-osuus Yläkouluikäisten tet-jaksojen toteutuminen Somenäkyvyys	71,67 % Toteutunut Perusopetuksen somekanavat käytössä mm. Instagram ja Facebook

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Koulukiusaamisen ennaltaehkäisy ja aktiivinen puuttuminen kiusaamistapauksiin.	Perusopetuksessa on käytössä Kiva-toimintamalli, oppitunnit pidetään ohjelman mukaan ja nimetyt tiimit selvittävät esille nousevat tapahtumat	Oppitunnit on pidetty ohjelman mukaisesti	Toteutunut.
	Kiusaamisen ennaltaehkäisy ja toimintatavat ovat esillä vanhempainilloissa.	Toteutunut / ei toteutunut	Toteutunut.
	Yhteistyötä poliisin kanssa tiivistetään ja Ankkuri-tiimin kanssa yhteistyö on käynnissä.	Toteutunut / ei toteutunut, Ankkuri-tiimin koontumiskerrat	Toteutunut, Ankkuri-tiimi toimii ja kokoontui vuoden 2025 aikana 7 kertaa.
	Nuorisotoimen kanssa yhteistyötä kouluilla tiivistetään.	Koulunuorisotyön toteutus hankerahoituksen puitteissa	Koulunuorisotyö toimi hankerahoituksella, hankesuunnitelman mukaisesti läpi vuoden. Toiminta jatkuu omarahoitteisena.
	Kummitoiminta on osa oppilaitosten arkea.	Toteutunut / ei toteutunut	Toteutuu osittain. Esiopetuksen sijainti Ruukinkankaan koululla haastaa toteutusta.
	Someturva-palvelu on käytössä kaikilla kouluilla.	Someturvan käytön aktiivisuusprosentti	Toteutunut. Ohjausryhmä on kokoontunut 3 kertaa vuoden aikana. Aktivointiprosentti joulukuussa oli 64,0 %.
Lasten osallisuutta ja vuorovaihtusmahdollisuuksia kuntapäätäjien kanssa vahvistetaan järjestämällä ”Lasten parlamentti”-tyyppistä toimintaa	Lasten parlamentti - toiminta on käynnissä ja koontumiset väh. 2 krt vuodessa.	Väh. 2 kokousta	Toteutunut. Lasten parlamentti kokoontui 2 kertaa; toukuussa ja marraskuussa.

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Perusopetuksen oppilaille on mahdollisuus mielekkääseen harrastustoimintaan koulupäivän yhteydessä	Perusopetuksen kouluilla järjestetään aktiivista kerho- ja harrastusryhmätoimintaa läpi lukuvuoden.	Järjestettävä kerhotoiminnan määrä h/luku-vuosi	Harrastamisen Suomen malli: Ohjaustunnit keväät 321 h, syyskuu 313 h.

		Toimintaan osallistuvien oppilaiden määrä (netto)	Osallistuneet oppilaat kevät 224, syksy 275. Koulun kerhotoiminnan tukeminen: ohjaustunnit kevät 147 h, syksy 87 h Osallistuneet oppilaat kevät 118, syksy 91.
Aktiivinen välituntitoiminta	Aktiivinen välituntitoiminta. Pitkän välitunnin hyödyntäminen välituntitoiminnan monipuolistamiseksi. Lajiesittelyjä ja koulun ulkopuolisia esittelijöitä kutsutaan mukaan toimintaan. Välituntien liikunnallistamista tuetaan investointivaroilla tehtävillä välinehankinnoilla	Välkkäri-ohjaajien koulutukset toteutetaan, Vamos-koulutuksiin osallistuu oppilaita. Koulutukset hyödynnetään vertaisohjauksen järjestämisessä. Toteutunut / ei toteutunut	Toteutunut, myös koulut:n ja koulu-nuorisotyöntekijän vetämiä välituntiaktiviteetteja. Toteutunut, investointimäärärahojen toteutuma 94,9 %.
Ennaltaehkäisevät palvelut ja arjen tuen toimintojen kehittäminen	Perusopetuksessa on käytössä aktiivinen koulupoissaolojen seurantamalli	Koulupoissaolojen seurantamalli on käytössä. Ennaltaehkäisy ja puuttuminen poissaoloihin tapahtuu suunnitelman raja-arvojen mukaan. Poissaolot, opp. lkm. (ei opetuksessa) Yli 300 h/lv. Yli 200 h/lv.	Toteutunut kevätlukukauden osalta. Oppilashallinto-ohjelmistoa on laajennettu Noti-palvelulla 9/2025. Kevätlukukaudella 2025 0 oppilasta yli 200 h, Syyslukukaudella 1 oppilas yli 200 h

Keskeiset muutokset, toiminta

Syksyllä 2025 Karhulanvaaran koululla on ennusteen mukaan 133 vuosiluokkien E-6 oppilasta, joista esiopetuksessa 15. Ruukinkankaan koululla on ennusteen mukaan yhteensä 366 vuosiluokkien E-9 oppilasta, joista esiopetuksessa 15 oppilasta, 187 oppilasta vuosiluokilla 1-6 ja 164 oppilasta vuosiluokilla 7-9. Ennusteiden mukaan oppilasmäärä vähenee edelleen. Oppilasmäärän väheneminen kohdistuu erityisesti alakouluikäisten lukumäärään, jossa vähenemistähti on yksi ryhmä vuodessa seuraavien vuosien ajan. Ruukinkankaan alaluokkien opetus siirtyy tämän johdosta yksisarjaisuuteen eli rinnakkaisluokat poistuvat. Syksyllä 2025 Ruukinkankaan koulussa esiopetus sekä vuosiluokat 1 ja 2 toimivat jo yksisarjaisena, ilman rinnakkaisryhmää. Ennusteen mukaan Ruukinkankaan koulu on alaluokkien (1-6) osalta yksisarjainen syksyllä 2029.

Oppilasmäärän muuttuessa alakouluikäisten ryhmien vähentyminen pystytään valmistelun ennakkotietojen mukaan huomioimaan tulevina vuosina hyödyntäen henkilöstösuunnittelussa eläke- ja muuta poistumaa. Aineenopettajien ja lehtoreiden osalta hyödynnetään entistä enemmän ns. yhteisiä opettajia lukion kanssa sekä perusopetuksen sisällä. Huomiota on tulevina vuosina kiinnitettävä myös opetusvelvollisuustuntien täyttymiseen suhteessa olemassa oleviin virkanimikkeisiin.

Esiopetuksen sekä perusopetuksen ryhmittely suhteutetaan laskevaan oppilasennusteeseen. Ruukinkankaan koulun esiopetuksen oppilaat opiskelevat Taivalkehdon päiväkodin yhteydessä.

Valmistavan opetuksen oppilaiden sekä aikuisten perusopetuksen oppilaiden lukumäärää on haastavaa ennakoita. Aikuisten perusopetuksessa varaudutaan yhden ryhmän tarpeeseen, valmistavassa opetuksessa ennakoitu tarve on myös yhdelle ryhmälle. Aikuisten perusopetus ja valmistava opetus toimivat lukiorakennuksessa

kevääseen 2025 saakka. Tämän jälkeen toimitilat ryhmille kohdennetaan uudelleen kunnan muista rakennuksista, koska lukiorakennus puretaan. Valmistava opetus siirtyy Karhulanvaaran koulun yhteyteen elokuussa 2025. Aikuisten perusopetus jatkaa toimintaansa elokuussa 2025 virastotalon 3. kerroksen tiloissa.

Ruukinkankaan uuden koulun toimintakulttuurin kehittäminen jatkuu. Perusopetuksen koulujen pedagogisen kehittämisen työstämistä jatketaan yhtenäisen perusopetuksen näkökulmasta edelleen. Yhtenäiset toimintatavat perusopetuksen yksiköissä edesauttavat yhdenvertaisuuden toteutumista ja helpottavat nivelvaihesiirtymiä. Hanketuella käynnistynyt koulun nuorisotyö tukee nivelvaihesiirtymissä. Oman toiminnan arvioinnin ja pedagogisen kehittämisen osalta tehdään yhteistyötä Kainuun muiden kuntien kanssa hyödyntäen myös Kansallisen arviointikeskuksen osaamista sekä yliopistoyhteistyön mahdollisuuksia.

Syksyllä 2025 lukio muuttaa uuteen koulurakennukseen. Yhteisten toimintatapojen ja yhteistyön kehittäminen jatkuu yhteisissä oppimisympäristöissä. Yhtenäiskouluhanke etenee 3. eli viimeiseen vaiheeseen, jossa lukiorakennus puretaan, tilalle rakennetaan pysäköinti- ja liikennealueet sekä piha-alue viimeistellään. Lukuvuoden 2024–2025 aikana valmistuva lähiliikuntapiha-alue on eri-ikäisten kuntalaisten aktiivisessa käytössä.

Perusopetuksen opetussuunnitelmaan on kohdistumassa kaksi muutosta. Valtioneuvoston päättämää perusopetuksen vähimmäistuntimäärää muutetaan korottavasti. Lisäksi varaudutaan perusopetuksen oppimisen tuen mallin kokonaisuudistukseen. Opetussuunnitelmamuutokset ovat opetuksen järjestäjää velvoittavia ja ennakotiedon mukaan ne tulevat voimaan 1.8.2025.

Hyvinvointialueen kanssa tehtävää yhteistyötä ja olemassa olevia käytänteitä vahvistetaan edelleen. Perusopetukseen haetaan aktiivisesti hankerahoitusta toiminnan kehittämiseen.

Toteuma TP2025

Perusopetuksen kalenterivuosi toteutui suunnitelmien mukaisesti. Kevätlukukausi 2025 päättyi 31.5.2025. Kesälomien jälkeen uusi lukuvuosi käynnistyi 6.8.2025. Opetusta on järjestetty opetussuunnitelman mukaisesti ja oppilasmääräkehitys on vastannut hyvin ennusteita. Suomussalmen lukio aloitti toimintansa Ruukinkankaan koulun kanssa samassa rakennuksessa lukuvuoden 2025–2026 käynnistyessä.

Toimintaa elävöitti kevätlukukaudelle sijoittuneet MOK-kokonaisuudet sekä koko kunnan varhaiskasvatusta, esi- ja perusopetusta sekä lukiokoulutusta yhdistänyt jo toista kertaa järjestetty ”Hyvän mielen liikuntapahtuma” maaliskuuhuhtikuun vaihteessa. Toukokuussa koulujen toimintaa värittivät lukuisat opinto- ja luokkaretket. Syyslukukaudelle sijoittui oppimisen tuen uudistuksen myötä enemmän opetushenkilökunnan veso- ja täydennyskoulutusta.

Tilastointipäivänä 20.9.2025 Suomussalmen kunnan perusopetuksessa oli oppilaita Karhulanvaaran koululla vuosiluokilla 1-6 yhteensä 121 oppilasta, esiopetuksessa 12 oppilasta sekä valmistavassa opetuksessa 2 oppilasta. Ruukinkankaan koulussa oli vuosiluokilla 1–9 yhteensä 352 oppilasta, esiopetuksessa 19 oppilasta sekä aikuisten perusopetuksessa virastotalolla 11 opiskelijaa. Kalenterivuoden loppuun mennessä valmistavan opetuksen ryhmä täydentyi viidellä oppilaalla, yhteismäärän ollessa syyslukukauden päättyessä seitsemän. Muilta osin oppilasmäärämuutokset olivat vähäisiä.

Koulukiusaamista ennaltaehkäisevä työ on jatkunut tiiviinä. Vuoden 2024 aikana käyttöön otettu Someturva-palvelu on käytössä, Kiva-ohjelmaa noudatetaan ja lukuvuoden 2024–2025 alusta lukien käyntiin lähtenyt koulunuorisotyö-hanke on ollut tukemassa lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Koulunuorisotyö-hanke jatkuu käynnissä olevana vuodelle 2026, omarahoitteisena. Koulukiusaamisen ehkäisemisen eteen tehty työ on näyttänyt vaikuttavan, sillä syyskuussa 2025 julkaistut THL:n kouluterveyskyselyn tulokset olivat kunnan tasolla edenneet toivotunlaiseen suuntaan. Työtä koulukiusaamisen ennalta ehkäisemiseksi jatketaan vahvasti.

Rekrytoinnit etenivät keväällä uuden lukuvuoden tarpeiden mukaan, vakinaiset rekryt vietiin päätökseen ennen lukuvuoden päättymistä. Esiopetukseen ilmoittautuminen siihen liittyvine huoltajainfoineen toteutettiin helmikuussa. Ilmoittautumistietojen pohjalta, sivistyslautakunnan päätöksen mukaisesti, syksyllä 2025 Suomussalmen kunnan esiopetuksessa aloitti 32 esiopetuksen oppilasta.

Maahanmuuttajaoppilaiden määrä on säilynyt lähes ennallaan, ilman ennalta arvaamattomia muutoksia. Valtuusto teki syyskuussa 2024 pakolaisten vastaanottopäätöksen kahdeksi vuodeksi. Alueellinen allokaatio kuitenkin näyttää vähentävän Suomussalmelle saapuvien kiintiöpakolaisten määrää ja uusia mmt-oppilaita on vuoden 2026 aikana tulossa ennakotietojen mukaan vain työperäisen maahanmuuton seurauksena.

Sivistyslautakunta käsitteli valtakunnallisen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin liittyvän tuntijakomuutoksen kokouksessaan tammikuussa. Perusopetuksen tuntijakoon kohdentui opetuksen järjestäjiä velvoittavasti lisätunnit alakouluikäisten opetukseen. Tuntijakomuutos astui voimaan 1.8.2025. Opetussuunnitelmuutokset ovat jatkuneet ja koko lukuvuoden käynnissä ollut opetussuunnitelmaudistus oppimisen tuen osalta eteni toimielinkäsittelyyn kesäkuussa 2025. Apip-toiminnan perustemuutos käsiteltiin myös, sillä termimuutokset tuen järjestämisessä vaikuttivat tähänkin, kuten myös aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelmaan. Oppimisen tuen kokonaisuudistus astui voimaan 1.8.2025. Siirtymäkausi jatkuu elokuun 2026 loppuun, jonka jälkeen kokonaisuudistus on voimassa kaikilta osin.

Kesäkuun kokouksessa sivistyslautakunta käsitteli myös perusopetuslakimuutoksen seurauksena perusopetuksen järjestyssäännöt. 1.8.2025 alkaen Suomussalmen perusopetuksessa on ollut käytössä yhteiset järjestyssäännöt, joissa on huomioitu mobiililaitteiden käyttökielto oppituntien aikana. Järjestyssääntöjen päivityksen valmistelussa kuultiin laajasti oppilaita, huoltajia sekä henkilökuntaa.

Perusopetuksen laatujärjestelmään liittyen järjestettiin keväällä 2025 arviointisuunnitelman mukaisesti oppilaskysely. Edellisenä vuonna oli vuorossa huoltajakysely. Oppilaskyselyn numeerisena tavoitteena oli tulosten ka. > 3,1 (asteikolla 1–4). Koko perusopetuksen oppilaskyselyn tulosten ka. oli 3,1. Vuonna 2023 oppilaskyselyn tulosten ka. oli 3,0.

Perusopetuksen talouden kaikkien kulujen toimintakatteen toteutumaprosentti on TP2025 osalta 94,6 %. Toimintakulujen toteutumaprosentti on 95,7 %. Henkilöstökulujen toteutuma on 96,15 %. Henkilöstökulujen toteutuma alitti talousarvion johtuen palkankorotusten ajoituksesta vasta loppusyksyyn sekä muuttuvan oppilasmäärän vaikutuksista. Sijaiskulut olivat noin 87 tuhatta euroa alhaisempia kuin vuonna 2024. Oppimisen tukeen kohdennettu talousarvion lisäresursointi vaikutti palkkoihin vasta syyslukukaudella. Matkustus- eli koulukuljetuspalveluiden toteutuma alitti talousarvion myös, perustuen indeksivaikutuksiin joihin sopimukset on sidottu. Lisäksi talousarviota parempaan tulokseen kuljetusten osalta vaikutti tarkoituksenmukainen logistiikkasuunnittelu lukukausien aikana. Sisäiset kustannukset alittuivat perusopetuksessa noin 38 tuhatta euroa. Tilinpäätöstä paransi myös talousarviota selkeästi paremmin toteutuneet tulot, erityisesti kotikuntakorvaukset. Perusopetuksen oppikirja- ja materiaalihankintoihin käytettiin kaikki talousarvioon kohdennetut varat, toteutuman ollessa 104,96 %. Perusopetuksen investointiprojektien mukaiset hankinnat Karhulanvaaran ja Ruukinkankaan kouluissa on toteutettu suunnitelman mukaisesti.

Vastuuhenkilöt:

Sivistysjohtaja Teemu Piirainen, puh. 044 688 4545
 Ruukinkankaan koulun rehtori Heli Manninen, puh. 044 777 3050

PERUSOPETUS ulk + sis	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Henkilöstömäärä	63,6	62,2	62,2	62,2
Henkilöstömenot, €/asukas	629,62	638,53	674,77	645,63
Toimintakulut, €/asukas	1254,78	1232,82	1309,28	1247,42
Toimintakate/asukas	1206,33	1174,75	1267,55	1193,27
	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Oppilaita 20.9., kpl	560	528	528	505
‘- esikoululaisia	37	42	43	32
’- peruskoulun oppilaita	503	467	467	460
‘- aikuisten perusopetuksessa	14	8	7	11
‘- valmistavassa opetuksessa	6	11	11	2

Lukiokoulutus

Lukio-opetus	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup	2025	1-12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	45 458,72	38 508,00	38 508,00	50 194,33	130,35%	11 686,33
TOIMINTAKULUT	-1 046 987,34	-1 503 496,00	-1 503 496,00	-1 296 624,99	86,24%	-206 871,01
TOIMINTAKATE	-1 001 528,62	-1 464 988,00	-1 464 988,00	-1 246 430,66	85,08%	-218 557,34
Poistot ja arvonalentumiset	-16 077,91	-25 734,00	-25 734,00	-81 239,61	315,69%	55 505,61
Tilikauden tulos	-1 017 606,53	-1 490 722,00	-1 490 722,00	-1 327 670,27	89,06%	-163 051,73
Vyörytykset				-120 768,59		120 768,59
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 017 606,53	-1 490 722,00	-1 490 722,00	-1 448 438,86	97,16%	-42 283,14

Lukio-opetus	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	45 458,72	38 508,00	38 508,00	50 194,33	130,35%	11 686,33
TOIMINTAKULUT	-843 279,58	-940 366,00	-940 366,00	-915 683,15	97,38%	-24 682,85
TOIMINTAKATE	-797 820,86	-901 858,00	-901 858,00	-865 488,82	95,97%	-36 369,18
Poistot ja arvonalentumiset	-16 077,91	-25 734,00	-25 734,00	-81 239,61	315,69%	55 505,61
Tilikauden tulos	-813 898,77	-927 592,00	-927 592,00	-946 728,43	102,06%	19 136,43
Vyörytykset				-120 768,59		120 768,59
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-813 898,77	-927 592,00	-927 592,00	-1 067 497,02	115,08%	139 905,02

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateen tien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Suomussalmen lukio on laadukas, monipuolinen, yksilölliset tarpeet huomioiva lähilukio, joka kasvattaa vastuuntuntoisia ja hyvinvoivia ihmisiä turvallisessa, paikallishistoriallisesti merkittävässä ja luonnonläheisessä ympäristössä.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Lukiokoulutuksen kehittäminen paikkakunnalla uuden opetus suunnitelman hengessä	Teemaopintojen, TO2 Vapaaehtoinen opintojakson kehittäminen osaksi paikkakunnan toimintaa tukemiseksi toimintaa	Suoritusten lkm.	Valmistelutyötä tehty, mutta suorittajia ei ole vielä saatu.
Pätevä henkilöstö, joka pysyy mukana lukio-koulutuksen kehityksessä	Täydennyskoulutus Kehityskeskustelut	Koulutuspäivät 4vrk/vuosi Käytyt kehityskeskustelut 100 %	4,5 vrk 100 %
Kehitämme toimintaamme, että pysymme ajan hermoilla	Talouden mitoitus vastaa tarvetta – niin henkilöstö kuin taloudellinen resurssi riittää myös toiminnan kehittämiseen	Pysymme raamissa ja toimintaa kehitetään; valmistelutöitä uuteen kouluun muuttamiseen	Toteutunut

	Haemme ahkerasti toimintaa tukevia valtionavustuksia/hankerahoitusta	Hankkeiden lkm. vähintään 3	4 + avustus säätiöltä
Talouden mitoitus vastaa tarvetta	Opetusryhmien koot pidetään järkevänä Yhteistyöllä takaamme tarjonnan (filiaali)	Vuorovuosina tarjottavat opintojaksot ja toteutuminen, sekä yhteistyössä järjestetyt opintojaksot (lkm. %)	Tarjotut opintojaksot toteutuneet 19

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuusiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Jakaa tietotaitoa sähköisten ympäristöjen hyödyntämisestä myös muille toimialoille	Koulutuksen järjestäminen esim. Office-ympäristön käyttömahdollisuuksiin liittyen	Järjestetyt koulutukset <ul style="list-style-type: none"> vähintään 1 kpl 	Ei ole toteutunut. Pitäisi löytää järkevä toteutustapa.
Tuemme kuntaan muutavien lukiolaisten sitoutumista yhteisössämme	Panostamme ryhmäytämiseen lukio-opintojen alussa erilaisin tapahtumin. Aihe huomioidaan myös opetuksessa pedagogisin menetelmin.	Yksinäisten opiskelijoiden lkm. <ul style="list-style-type: none"> ei yhtään Ryhmäytymisten lukumäärä (poisluettuna opintojaksojen sisäiset)	2 6 (liikuntapäiväx2, laskiaisen mäenlasku, mielen-terveysviikko, Roinila, joulujuhla)

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden.

Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Lukiokoulutuksen kilpailukyvyyn ylläpitäminen	Hyvä yhteishenki Tiivis yhteistyö perusopetuksen kanssa Monipuolinen kurssitarjonta (yhteistyö filiaali) Pitkäjänteinen henkilöstösuunnittelu takaa henkilöstön pysyvyyden ja pätevän henkilöstön saamisen Yhteistyö perusopetuksen luokkien 1-6 kanssa	Suhteellinen osuus luki-oon hakeutuvista <ul style="list-style-type: none"> >40 % Muualle perustehtäväluki-oon hakeutuminen mahdollisimman vähäistä <ul style="list-style-type: none"> ei yhtään Pätevän henkilöstön osuus <ul style="list-style-type: none"> 100 % Kohtaamisten/yhteisten tapahtumien lkm. <ul style="list-style-type: none"> >5 	49,2 %, joista meille 41 % Toteutunut 100 % 8 + joulukalenteri Oppitunti yhteistyö ko-keiluja on tehty alakou-lun kanssa
Lisätä kuntalaisten tietoutta mahdollisuudesta suorittaa lukio-opintoja	Markkinointi verkostoja hyödyntäen Verkkosivujen ja opintopolon kuvausten uudistaminen ja täydentäminen	Suoritettujen opintopisteiden määrä <ul style="list-style-type: none"> > 10 op 	Toteutunut, markkinoinnin tehostamista jatketaan, verkkosivujen tietojen uudistaminen jatkuu 2026
Yritysmuutoksen ja kuntakuvan kehittäminen	Yrittäjyys opinnot 4 op	Yhteistyötahojen määrä <ul style="list-style-type: none"> > 30 	53

myös korkeakoulutettujen työllistäjänä	- yhteistyö paikallisten yritysten kanssa - yrityksille nettisivu/so-meopastusta Korkeakoulu TET	TET-paikkoja > 10	Aikatauluhaasteiden vuoksi ei pystytty järjestämään
Taata turvallinen oppimisympäristö	Esille tulleeseen kiusaamiseen puututaan (nollatoleranssi) Ennaltaehkäisy – mm. ryhmäyttäminen, yhteiset tapahtumat, tilaratkaisut, aktiivinen opkh, tietoisuuden lisääminen, yhteishenkeä luomalla	Kiusaamistapausten määrä • – ei yhtään	1
Huomioimme ympäristöasiat toiminnassamme	Lajittelemme roskat Yrittäjyysopinnoissa järjestetään kirpputoritapahtumia	Tapahtumien määrä • 2 krt/vuosi	2

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Luoda lukiolla hyvä yhteisöllisyyttä edistävä opiskelu- ja työskentelyilmapiiri	Käytöstapoihin panostaminen Yhteisten tapahtumien ja tempausten järjestäminen myös aikuisten perusopetuksen kanssa yhteistyössä	Kouluterveyskysely kevät 2025 Henkilöstökysely Huoltajakysely	Toteutunut Toteutunut Toteutunut
Uuteen kouluun siirtymisen jouhevasti	Yhteistyön valmistelu keväällä 2024 Toiminnan siirtyminen kesä/syky 2025	Yhteisten tilaisuuksien lkm. uudella koululla keväällä Palaute	2
Näkyä kuntakuvassa ja laajemmin somen välityksellä	Facebook - tilin ylläpitäminen Instagram - tilin ylläpitäminen	Päivitysten lkm. vähintään 24/vuosi	78

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Lukiolaisten hyvinvoinnin edistäminen	Stressinhallinta – opintojakso (PS6) Yhteisöllisten tapahtumien ja tempausten järjestäminen Lukiovuosisuunnitelman kehityskohteena – toteutus suunnitelman mukaisesti Luonnon hyödyntäminen opetuksessa	Osallistumisprosentti ikäluokasta - > 50 % Osallistumisprosentti koulun yhteisiin tapahtumiin Negatiivisten keskeytysten määrä • 0 % Ulkona pidettyjen oppituntien määrä	37 % noin 80 % 0 % 50 %

	rauhoittumisen ja rentoutumisen näkökulmasta	- Jokainen opettaja vähentää hintaan kerran vuodessa	
--	--	--	--

Keskeiset muutokset, toiminta

Lukiossamme oli 20.9.2024 73 opiskelijaa. Opiskelijamäärä alkaa vakiintua hieman 70 yläpuolelle siirryttyämme yksisarjaisuuteen jokaisella vuosiluokalla. Ryhmäkoon ollessa 25 luokkaa, olemme vielä jakaneet ensimmäisenä vuotena opiskelijat kahteen ryhmään äidinkielessä, englannin ja ruotsin kielessä sekä matematiikassa. Entistä enemmän lukiossamme näkyy opiskelijoiden henkisen hyvinvoinnin haasteet, ja tähän liittyen olemme tehneet poikkeuksellisen monta 4. vuoden suunnitelmaa jo heti lukuvuoden alussa. Myös opiskelijoiden keskittymishäiriöiden yleisyys tuo entistä enemmän tarvetta erityisopetukselle, tukiopetukselle sekä pienryhmäopetukselle myös lukion puolella.

Teemme yhteistyötä filiaaliverkoston muiden lukioiden kanssa opintojaksojen järjestämisessä. Lisäksi tarjoamme johdanto-opintoja ja ylioppilaskirjoituksiin valmentavia opintoja koulukohtaisina opintojaksoina. Lukiossamme on mahdollista myös hyväksyä lukea opintoja niin Kianta-Opiston kuin musiikkiopiston puolelta. Koulukohtaisista valinnaisista opinnoista katukuvassa parhaiten näkyy yrittäjyysopinnot. Lukuvuoden 2024–2025 aikana tarkoituksenamme on kehittää TO2 vapaaehtoistyön opintojaksoa mm. tukemaan paikkakunnalla järjestettävien tapahtumien järjestämisessä. On hyvä muistaa, että lukiossamme on myös mahdollista opiskella aikuislukion opetussuunnitelman mukaisesti. Opetus tapahtuu normaalin päivälukion tuntien puitteissa.

Lukion yksisarjaisuuden myötä lukion opettajilla on paljon opetusta jo tänä lukuvuonna perusopetuksen puolella. Tätä kautta opettajilla on jo hyvä käsitys tulevasta toimintaympäristöstä ensi syksyä ajatellen. Opiskelijat ovatkin olleet jo osin opetuksessa uuden koulun puolella. Yhteisten opettajien lukumäärän lisääntyminen on tuonut myös haasteita aikataulujen yhteensovittamiseen. Uskon, että nämä haasteet ovat kuitenkin ratkaistavissa tulevanakin syksynä, vaikka tilojen rajallisuus tuokin siihen lisämaustetta.

Keväällä siirtyminen uuteen koulurakennukseen näkyy lukiolla siinä, että käymme läpi lukiolla olevaa välineistöä. Varsinainen muuttorypitys sijoittuu lukuvuoden päätteeseen ja kesäkuun alkuun. Keväällä tulemme järjestämään myös avoimia ovia ja tilaisuuksia jättää hyvästit entiselle lukiorakennukselle, joka on palvellut paikkakunnalla pitkään. Samalla suunnittelemme ja mietimme käytäntöjä, mitä siirtymiseen liittyy.

Lukiomme toimintaa on tukemassa tällä hetkellä kolme hanketta, joista kahta koordinoimme itse. OTSO-hanke kehittää toimintamalleja oppimisen tukemiseen erityisopetuksen toimintamallien kehittämisen kautta, läksyparkkitoiminnan jalkauttamisen sekä oppimismenetelmien oppimiskokonaisuuden suunnittelun kautta. Kielellinen monimuotoisuus on rikkaus – hanke taas puolestaan vankistaa ruotsin kielen asemaa lukiossamme lisäen ymmärrystä ruotsin kielen tärkeydestä myös jatko-opintoja ajatellen. Ystävyyslukiomme Mustasaaren lukio on tässä yhteistyökumppanimme. Näiden lisäksi osallistumme DOK-hankkeen mahdollistamiin koulutuksiin, joissa kehitämme digipedagogisia taitojamme.

Toteuma TP2025

Lukiossamme oli 20.9.2025 70 opiskelijaa, joista yksi opiskelee aikuisten oppimäärän mukaisesti (1 opiskelija keskeyttänyt opiskelunsa määräajaksi). Opiskelijamäärä alkaa vakiintua 70 opiskelijaan ja ikäluokan ryhmäkoko 20-26 opiskelijaan.

Lukiostamme valmistui 31.5.2025 21 uutta ylioppilasta. Heidän valmistujaispäivänään esittelimme toimintaamme myös riemuylioppilaille (40 ja 50 vuotta sitten valmistuneille), joita saapui paikalle noin 40 henkeä. Syksyllä itenäisyyspäiväjuhlassa 5.12.2025 valmistui kaksi ylioppilasta lisää vuodelle 2025.

Talous

Talous toteutui pääosin suunnitelman mukaan. Positiivisesti talousarvioomme nähden vaikutti se, että filiaaliverkoston on lähtenyt meiltä arvioitua enemmän opetusta vuonna 2025. Menoja taas koitui ennakoitua enemmän oppikirjahankinnoista, jossa ei osattu huomioida riittävästi oppikirjojen hintojen nousua aiempiin vuosiin verrattuna. Uutena menoeränä syksyille tuli myös Suomussalmen ja Hyrynsalmen välille yhteistyössä Hyrynsalmen kunnan kanssa suunnittelema kuljetuskokeilu, joka korvaa syksyllä 2025 ELY:n lopettamaa liikennöintiä Suomussalmen ja Hyrynsalmen välillä. Tällä linjalla parhaina päivinä on ollut 6 lukiolaistamme.

Alkavien läppäreiden osalta päädyttiin hankkimaan käytetyt, mutta astetta tehokkaammat käyttöön soveltuvat laitteet, ja tästä syystä investointimäärärahan käyttöaste jäi hyvin alhaiseksi.

Muutto

Lukuvuosi 2025–2026 lähti vauhdikkaasti käyntiin uusissa tiloissa. Kaikille toiminnoille on löytynyt paikkansa, vaikka tila-ahtaus on näkynyt arjessamme. Kevään tarkka suunnittelu on auttanut aikataulumme yhteensovittamisessa. Siirtyminen pienestä yksiköstä isompaan on vaatinut totuttelua niin henkilökunnalla kuin opiskelijoilakin, jotka olivat ehtineet tottua väliin luokka- ja oleskelutiloihin sekä hiljaisuuteen.

Syksyn ylioppilaskirjoitukset järjestettiin kunnantalolla Valtuustosalissa. Kirjoitukset sujuivat hyvin, parhaana päivänä meillä oli osallistujia 19 opiskelijaa. Tutkinnon aloittajia, tutkintonsa päättäviä ja jo tutkintonsa suorittaneita ns. korottajia oli yhteensä 29 eri kokelasta.

Ylioppilaskirjoitusten järjestäminen Ruukinkankaalla on mahdollista tämän hetken tiedon mukaan aikaisintaan syksyllä 2028.

Hankkeet

Lukiolla on pyörinyt vuoden aikana useita hankkeita ja hankkeita on myös aktiivisesti haettu tuleville vuosille. OTSO-hanke on näkynyt arjessamme samanaikaisopettajuuden, tehtävähelppien ja OTSO-opintojakson muodossa sekä tuen kehittämisenä. Saimme OTSO-hankkeelle jatkoaikaa ja se tulee jatkumaan ainakin 30.6.2026 asti.

DOK-hanke päättyi syksyllä 2025. Arjessamme tämä näkyi palautteiden keräämisen muodossa.

Kielellinen monimuotoisuus on rikkaus- hankkeessa järjestettiin vuoden 2025 aikana kaksi opintomatkaa yhteistyössä Mustasaaren lukion kanssa. Keväällä opintomatka kohdistui Kotkaan ja syksyllä järjestettiin pitkä melontaretki Hossassa. Näillä opintomatoilla on ollut isossa roolissa ruotsin kielen käyttäminen yhdessä saman ikäisten kanssa. Matkoja tuki myös Svenska – kulturfondenin avustukset.

Järjestimme koko lukion liikuntapäivän Hossassa Tiina ja Antti Herlin säätiöltä saaman tuen avustamana. Ohjelmassa oli melontaa Julmalla Ölkylällä ja vaellusta Ölkyn ylitysreitillä.

Vastuuhenkilö:

Rehtori Julia Pohjanoja-Kela, puh. 044 571 0264

LUKIOKOULUTUS ulk+sis	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Henkilöstömäärä	10,6	10	10	10
Henkilöstömenot, €/asukas	123,38	113,71	126,69	120,41
Toimintakulut, €/asukas	157,75	148,80	217,24	186,43
Toimintakate/asukas	154,17	142,34	211,67	179,21
Opiskelijoita 20.9.	85	74	74	70 (71)
Valtionosuus €/oppilas	9312,91	11310,81	11310,81	12057,05 (aik. 7415,08)

Kianta-Opisto

Kianta-Opisto	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup	2025	1-12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	97 789,89	204 113,00	204 113,00	189 051,37	92,62%	-15 061,63
TOIMINTAKULUT	-647 640,39	-725 951,00	-725 951,00	-719 071,11	99,05%	-6 879,89
TOIMINTAKATE	-549 850,50	-521 838,00	-521 838,00	-530 019,74	101,57%	8 181,74
Tilikauden tulos	-549 850,50	-521 838,00	-521 838,00	-530 019,74	101,57%	8 181,74
Rah. muutos/lis(-) tai väh(+)				4 995,00		4 995,00
Vyörytykset				-31 898,00		31 898,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-549 850,50	-521 838,00	-521 838,00	-556 922,74	106,72%	35 084,74

Kianta-Opisto	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	97 718,89	204 113,00	204 113,00	174 662,37	85,57%	-29 450,63
TOIMINTAKULUT	-472 321,93	-532 311,00	-532 311,00	-512 060,41	96,20%	-20 250,59
TOIMINTAKATE	-374 603,04	-328 198,00	-328 198,00	-337 398,04	102,80%	9 200,04
Tilikauden tulos	-374 603,04	-328 198,00	-328 198,00	-337 398,04	102,80%	9 200,04
Rah. muutos/lis(-) tai väh(+)				4 995,00		4 995,00
Vyörytykset				-31 898,00		31 898,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-374 603,04	-328 198,00	-328 198,00	-364 301,04	111,00%	36 103,04

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkujan Hossasta, Raatteen tien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Kianta-Opisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, joka toimii elinikäisen oppimisen periaatteella, tarjoamalla kuntalaisille mahdollisuuksia niin oppimisen kuin osaamisen kehittämiseen sekä hyvinvointiin, että elinvoimaan. Kianta-Opisto edistää osallisuutta järjestämällä kädentaitojen, liikunnan, musiikin, taideaineiden sekä yhteiskunnallisten aineiden opetusta kaikenikäisille. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa alueen sivistystä ja kulttuuria.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Kianta-Opiston palvelut kehittyvät monipuolisesti määritellyssä raamissa.	Kianta-Opiston palvelut ovat suunnitelmallisia.	Suunnitellut kurssit suhteessa toteutuneet kurssit.	Suunnitellut kurssit ovat toteutuneet erinomaisesti (85 %).
Osaaminen näkyväksi	Osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan.	Osaamisperusteiset kurssit näkyvät opetus-tarjonnassa.	OSKU-kurssitarjonta on tasaista. Kurssitarjottimella on 18 kurssia eri aineryhmissä.

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioon. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Kianta-Opisto tarjoaa monipuolisia opiskelumahdollisuuksia.	Varmistetaan monipuolinen opintotarjonta.	Toteutuneet tunnint eri ainealueilla.	Ks. *taulukko alla
Pysymme kehityksessä mukana ja ajan tasalla.	Kianta-Opisto kartoittaa mahdollisuuksia / resursseja kansalaisopistotoiminnan kehittämiseksi.	Kansalaisopisto toiminnan kehittäminen yhteistyötahojen kanssa. Hankeaihiot ja hankkeet.	KO:lla on yhteisiä rahoituksen saaneita kehittämishankkeita Meri-Pohjola

			opistopiiriin kanssa yht. 3 kappaletta. Yhteistyössä rakennettuja koulutuksia eri toimijoille oli 5 kurssia. Yksi työllisyys- ja yksi nuorisopalveluille ja Luovi sekä 4 paikallisille yrityksille.
Kianta-Opiston palvelut järjestetään eri oppimis-ympäristöissä lähellä asiakasta.	Kianta-Opiston palvelujen sijoittuminen tukevat asiakkaiden osallisuutta.	Opetuspaikkojen sijainti kunnassa. Etäosallistumismahdollisuudet.	KO tarjoaa opiskelumahdollisuuksia lähellä asiakasta (28 toimipistettä) ja etäyhteydellä. Suunnitellut etäkurssit toteutuivat 90 prosenttisesti.
Kestävä kehitys näky toiminnassamme.	Koulutustarjonta ja oma toiminta.	Koulutustarjonta ja oma toiminta.	Kestävä kehitys on yhä painopistealue kurssitarjonnan sisällöissä. Arjessa näkyvää on jätteen kierrätys ja hankinnat, joilla tehdään kestävä kehitystä.

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhteisöjen toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Kuntalaisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen.	Saavutettavat ja asiakaslähtöiset palvelut tukevat kuntalaisten hyvinvointia. Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.	Digitaalisuutta hyödyntävät kurssit. Etäosallistumismahdollisuudet.	Digitaalisuus on arkea kursseilla. Varsinkin kyllien asukkaat hyödyntävät etäopiskelumahdollisuuksia.
Kianta-Opiston tarjonta on tasa-arvoista ja yhdenvertaista kaikille kuntalaisille.	Erityistarpeet huomioidaan koulutus-suunnittelussa.	Opintosetelien käyttö. Kaikukortin käyttö. Kausikorttien käyttö.	Etukorttien käyttö on vakiintunut.
Palveluiden käyttäjien aktiivinen osallistavuus ja vaikuttamis-mahdollisuudet	Kehitetään toiveiden ja palautteiden antomahdollisuutta sekä kerätään kurssikohtaisia palautteita.	Palautteet.	Kursseista pyydetään palautetta valikoidusti lukuvuoden päätyttyä.

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Laadukkaalla sivistystyöllä ja kulttuuritoiminnalla vahvistetaan kuntalaisten hyvinvointia.	Monikulttuurisuuden sekä kansainvälistymisen ohjaaminen.	Osallistuminen monikulttuurisiin ja kansainvälisiin	Luku- ja kirjoitustaitokoulutuksen opiskelijat ovat siirtyneet kotoutuskoulutukseen.

		tapahtumiin sekä koulutuksiin.	Kotokoulutuksenpilotti käynnistyi maaliskuussa ja on ollut täynnä koko toiminnan ajan. Opettajarekrytoiminta on tehty viisi pilottiin. Kurssilaisten heterogeenisyys haastaa opetusta sekä opetuksen toteutus sopimuskunnille.
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.	Tarjotaan kaikille avoimia tilaisuuksia ja tapahtumia.	Avoimet yleisötilaisuudet.	Juhlavuoden tapahtumat ovat tuettuja tai jopa maksuttomia opiskelijoille. KO tarjosi opiskelijoille juhluvuo-tena yhden ylimääräisen opintoviikon.

Keskeiset muutokset, toiminta

Kianta-Opiston tarjonta on monipuolista vähenevässä tuntikehyksessä. Tavoitteena on tarjota kuntalaisten tarpeisiin tilaisuuksia itsensä kehittämiseksi ja oman hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Opiskelijalla on yhä enenevässä määrin mahdollisuus saada suoritusmerkintä omasta oppisesta valtakunnalliseen opintopolkupalveluun, jolloin hänen osaamisensa on tunnustettu ja tunnustettu. Opetustarjonnan kehittämisen ytimessä on kestävä kehityksen teema, joka on läpileikkaavana kaikessa kurssisuunnittelussa. Kianta-Opistolla on juhluvuosi 2025, jolloin olemme toimineet 60 vuotta. Kuukausittain tapahtumien kustannuksiin käytämme 2023 perustettua juhlarahastoa.

Toteuma TP2025

Kianta-Opiston tarjonta on yhä monipuolista tiukasta tuntikehyksestä huolimatta ja ilahduttavasti opiskelijamäärä on pysynyt vakaana. Kurssitarjonta on suunniteltu kuntalaisten toiveita ja tarpeita peilaten. Suunnitellun ja toteutuneiden tuntikehyksenä on liian tiukka haarukka, joka haastaa opetussuunnittelua (väli on 239 tuntia). Mutta tänä vuonna tuntimäärä ylitys oli ainoastaan 6 tuntia, vaikkakin muutostuntien osuus oli miinus 600 tuntia. Kurssit ovat paikkoja opiskelijalle itsensä kehittämiseksi, uuden osaamisen opiskelulle ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi.

Opiskelijoilla on yhä enenevässä määrin mahdollisuus saada suoritusmerkintä omasta oppimisestaan valtakunnalliseen opintopolkupalveluun, jolloin hänen osaamisensa on tunnustettu ja tunnustettu. Osaamispistekurssien ja Kansalliset perustaitojenosaamismerkkit (Kapos) tunnetuksi tekeminen vaatii vielä panostusta ja tiedottamista.

Opetustarjonnan kehittämisen ytimessä on kestävä kehityksen teema, mutta opiskelijat eivät enää ole niin innostuneita alan kurseista ja siksi teemat ovat kurssien sisällöissä.

Kianta-Opiston 60-vuotisjuhluvuosi oli upea. Järjestimme kuntalaisille kuukausittain tapahtumia/kursseja, joiden kustannuksiin käytettiin vuonna 2023 perustettua juhlarahastoa (n. 5000 €). Osa kurseista olivat täysin ilmaisia osallistujille ja joitakin kurseja on kompensoitu vähentämällä osallistumismaksua. Lukuvuoden loppuun tarjosimme kaikille opiskelijoille ja opettajille yhden ylimääräisen opetusviikon, josta on saatu positiivista palautetta niin opettajilta kuin opiskelijoiltakin.

Tänä vuonna käynnistynyt kotoutumiskoulutuksen pilotti, johon on tehty valtakunnalliseen opetussuunnitelmaan perustuva Suomussalmen kunnan opetussuunnitelma. Opiskelijoiden heterogeenisyys ja koulutuksen omaehtoisuus lisää opetuksen järjestämisen haastetta. Koulutuksessa on ollut vuonna 2025 yhteensä 37 opiskelijaa, joista 10 on sopimuspaikkakunnilta. Opiskelijapaikkoja on 25 ja kurssi on ollut koko vuoden täynnä. Omaehtoisuus näkyy siinä, että 12 opiskelijaa on lopettanut vuoden aikana opinnot. Usein miten syynä on ollut paikkakunnalta muutto tai työllistyminen. Heterogeenisen opiskelijaryhmän päätavoitteena on työllistyä, ja tätä lähestymme käytännön läheisillä opetusmenetelmillä, jossa suomen kieli on keskiössä.

Kianta-Opiston henkilöstö kehittyy jatkuvasti eri teemoihin keskittyvillä kehittämishankkeilla, tänä vuonna olemme olleet mukana kolmessa eri hankkeessa.

Talous on lähes raamissa. Kotoutumiskoulutuksen kulut siirrettiin Kianta-Opiston talousarvioon loppuvuodesta hallintopalveluista. Kotoutumiskoulutuksen kulut veivät Kianta-Opiston talousarvion 6 % (106,72 %) ylitykseen.

Vastuuhenkilöt:

Rehtori Tarja Peitsaho, puh. 044 775 3148

Opintosihteeri Kristiina Rautiainen, puh. 044 777 3157

KIANTA-OPISTO ulk + sis	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Henkilöstömäärä	2,41 + 60	2,51 + 60	2,41 + 50	2,41 + 50
Henkilöstömenot, €/asukas	53,97	51,03	58,29	59,48
Toimintakulut, €/asukas	96,49	92,05	104,89	103,09
Toimintakate/asukas	74,79	78,15	75,40	76,21
Opiskelijoita kv.	3238	3431	3300	2895
+ Hyrynsalmi 1.5.2020 alk. Valtionosuustunnit, kpl	6860	6658	6063 (4559 +1198) umako 364)	5948 (4584+1193) umako 364)

*Suomussalmen kurssi- ja tuntitoteuma 1.1. -31.12.2025

Pääluokan nimi	Osallistujat yhteens	Tunteja suunnitelt	Muutostunni	Tunteja toteutunu
Musiikki	486	900	86	986
Terveystoiminta	12	56	-40	16
Kielet	130	1786	-335	1451*
Historia, yhteiskunta ja talous	10	9	0	9
Tietotekniikka, viestintä, mediataidot, robotiikka	32	50	6	56
Kotitalous, maa- ja metsätalous	11	42	-22	20
Kuvataiteet ja muotoilu	132	552	-123	429
Käden taidot	400	1635	-147	1488
Tanssi ja liikunta	1445	1363	-15	1349
Esittävä taide ja kirjallisuus	44	55	0	55
Yleisöluennot ja -tapahtumat	113	20	-2	18
Palvelualat	54	57	-1	57
Muu koulutus	26	24	-9	15
Kansalliset perustaidot	0	0	0	0
	2895	6551	-602	5948

*Luku- ja kirjoitustaitokoulutus 528 h ja kotoutumiskoulutus 815 h

Kirjastopalvelut

Kirjastopalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup	2025	1-12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	8 959,81	18 000,00	18 000,00	9 059,88	50,33%	-8 940,12
TOIMINTAKULUT	-525 240,71	-535 775,00	-535 775,00	-515 895,26	96,29%	-19 879,74
TOIMINTAKATE	-516 280,90	-517 775,00	-517 775,00	-506 835,38	97,89%	-10 939,62
Poistot ja arvonalentumiset	-64 473,60	-64 474,00	-64 474,00	-64 473,60	100,00%	-0,40
Tilikauden tulos	-580 754,50	-582 249,00	-582 249,00	-571 308,98	98,12%	-10 940,02
Vyörytykset				-34 859,46		34 859,46
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-580 754,50	-582 249,00	-582 249,00	-606 168,44	104,11%	23 919,44

Kirjastopalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	8 959,81	18 000,00	18 000,00	9 059,88	50,33%	-8 940,12
TOIMINTAKULUT	-397 887,04	-407 175,00	-407 175,00	-386 773,12	94,99%	-20 401,88
TOIMINTAKATE	-388 927,23	-389 175,00	-389 175,00	-377 713,24	97,05%	-11 461,76
Poistot ja arvonalentumiset	-64 473,60	-64 474,00	-64 474,00	-64 473,60	100,00%	-0,40
Tilikauden tulos	-453 400,83	-453 649,00	-453 649,00	-442 186,84	97,47%	-11 462,16
Vyörytykset				-34 859,46		34 859,46
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-453 400,83	-453 649,00	-453 649,00	-477 046,30	105,16%	23 397,30

Tehtävä:

Suomussalmen kirjastopalvelut ovat peruspalveluna avoinna kaikille tuottaen kirjastolain määrittelemät yleisen kirjaston tehtävät. Monipuolisilla ja uudistuvilla kokoelmillaan ja palveluillaan kirjasto mahdollistaa tiedon ja kulttuurin saatavuuden kaikille kuntalaisille. Kirjasto edistää lukemista ja kirjallisuutta sekä tarjoaa tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedonhankintaan, -käyttöön ja monipuoliseen lukutaitoon. Tätä lakisääteistä tehtävänsä kirjasto toteuttaa päivittäisten asiakaskohtaamisten ohella muun muassa järjestämällä tapahtumia, ryhmäkäyntejä, näyttelyjä sekä aktiivisella palveluista tiedottamisella. Kirjastopalvelut edistävät yhteisöllisyyttä tarjoamalla kohtauspaikan tukien samalla kansalaisten mahdollisuuksia arjen hallintaan, luovuuteen ja elinikäiseen oppimiseen. Kirjaston tehtävä on myös edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua, mitä toteutetaan monipuolisilla kokoelmilla sekä näyttely- ja tapahtumatoiminnalla.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Uskallamme unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle	Uudet toimintamallit ja hankkeet: Jyskyn ja Ranstakan lukupolku, Oksanen soimaan	Toteutuu / ei toteudu	Oksanen soimaan hankkeen tavoitteet toteutuneet 5/2025. Lukupolku –hankkeen toteutus jatkuu 30.6.2026.
Olemme vastuullinen työnantaja ja pidämme huolta hyvinvoinnista henkilöstöstä	Koulutus, virkistyspäivät, TyHy, ergonomiset työpisteet	Osallistumiskerrat / hlö hyvinvointia ylläpitäviin tilaisuuksiin ja täydennyskoulutuksiin	Täydennyskoulutus 4 pv / hlö keskiarvo
Teemme päätöksiä suunnitelmallisesti ja huolehdimme taloudesta kestävästi	Ennakoimme tulevia muutoksia talousarviota laatiessa. Seuraamme toteutumista OSV:ssa. Teemme valintoja kustannustietoisesti ja tarvittaessa teemme muutoksia toimintaan.	Talousarvion ja toteutumien tunnusluvut	Toteutuu suunnitellusti
Tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti ja hyödynnämme digitalisaatiota koko kuntakonsernissa	Opastamme asiakkaita eKirjaston ja omatoimikirjaston käyttöön. Säännöllinen digiopastus asiakkaille jatkuu	Pohjoisen eKirjaston ja valtakunnallisen eKirjaston käyttö Omatoimikirjaston käyttö Digiopastusten määrä	Kuntalaisilla on vuoden alusta ollut pääsy eKirjastoon. Suomussalmelaisia asiakkaita 383, lainoja 2082 ja lehtilatauksia 16311. Omatoimikirjastoon kirjautumisia 9066, keskimäärin 24 päivässä. Kianta-Opiston maksuton kurssi kokoontui keuhkukaudella 12 kertaa kirjastossa. Syyskaudella asiakaskohtaista digiopastusta palveluaikoina.

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme	Taidenäyttelyjen, Kiantonäyttelyn, kotiseutuarkiston ja lainattavien perinneäänitteiden esille tuominen Luomme lapsille ja nuorille lukukavereiksi lähestyttävät eläinhahmot Jysky-koiran ja Ranstakka-kissan.	Näyttelyjen määrä Perinneäänitteiden lainaus Kotiseutuarkiston asiakäynnit Avoimet ovet –tapahtuma Toteutuu pvm. / ei toteudu.	Galleria Kiepissä 12 näyttelyä Taiteiden yönä Kiantonäyttelyn tehtävärastit Lukukavereiden hahmojen suunnittelu sovittu kuvataiteen opettajan Leena Juntusen kanssa. Hän toteutti Ranstakka kissahahmon kirjastoauton.
Vahva ja terve itsetunto: arvostamme omaa osaamista ja vahvuksiamme	Paikallisten taiteilijoiden, kirjailijoiden ja harrastajien esiintuominen tapahtumissa ja näyttelyissä.	Tapahtumien määrä Vuoden lukija –palkinto	10 tapahtumaa,
Lisäämme tunnettuutta nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia	Tiedotamme some-kanavissa, internet-sivuilla ja digitaalisissa tapahtumakalentereissa	Julkaisujen määrä Viestintäsuunnitelma	Yhteensä noin 80 julkaisua. Näyttelyt tiedotetaan lisäksi paikallislehden kautta. Kesken
Tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä	Kirjaston esittelykäynnit uusille asiakkaille ryhmässä tai yksittäin	Kirjastonkäytön opastusten ja esittelyjen määrä	Opastuksia 11 ryhmälle

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen	Seuraamme lukupolun toteutumista koulujen kanssa Kirjaston tilojen tarjonta eri toimijoiden käyttöön	Luokkakäyntien ja vierailujen toteutuminen lukupolun mukaisesti. Tapahtumien lukumäärä	8 luokkakäyntiä tai kirjavinkkausta Kyle-ryhmä kokoontui viikoittain ryhmätyötilassa. Ikäihmisten neuvola 1 krt / kk
Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen	Omatoimikirjasto Sotkamo liittyy Kainet-kirjastoihin Oktetti soimaan yhteishankkeessa	Kirjautumismäärät Toteutuu pvm. / ei toteudu.	Vuodessa 9066 kirjautumista Toteutui 15.5.2025. Kainet-kirjastojen asiakkailla kaikkien Kainuun kirjastojen kokoukset maksutta varattavissa ja lainattavissa.

Huomioimme ympäristöasiat päätöksenteossa ja hyödynnetään luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien	Esinelainaus, kalusteiden kierrätys, kirjojen vaihtopiste, poistokirjojen myynti	Esinelainojen määrä Poistokirjojen myynti	Esinelainoja 390 sisältäen lautapelit, liikuntavälineet, porakoneen ompelukoneen ja kirjakassit. Kirjojen vaihtopiste aktiivisessa käytössä, poistojen myynti jatkuu.
---	--	--	---

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Kuuntelemme ja kunnoitamme toisiamme luoden turvallisen ja suvaitsevan elinympäristön – kaikki yhdessä	Kirjaston koulu yhteistyön periaatesopimus Kokoamme lukupolun sisällön koulujen ja kirjaston yhteistyöryhmässä vuosittain	Hyväksytty sivistyslautakunnassa pvm. Toteutuu / ei toteudu	Keväällä 2026 Tulossa keväällä 2026
Tuemme aktiivisten yhdistysten toimintaa	Toteutamme yhteistyössä tapahtumia, näyttelyjä tai kirjasto osallistuu yhdistysten järjestämiin tilaisuuksiin	Tapahtumien määrä Yhteistyökumppanien määrä	Suomussalmen Kalevalaiset, Kennel-liiton luku-koira, KYLE-hanke, Kulttura, Ikäihmisten neuvola
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen	Palautteet ja kyselyt, suunnitelmalliset päivitykset digitaalisilla kanavilla	Julkaisut internetissä ja kirjaston some-kanavilla.	Tapahtumat, näyttelyt ja aukiolotiedotteet. Oktetti soimaan –hankkeessa asiakaskysely kirjaston maksuista.

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä	Tarjoamme hakeutuvia kirjastopalveluja eli kotipalvelua ja kirjastoautopalvelua. Tarjoamme kirjastoautosta myös monipalveluja. Elävöitämme lasten ja nuorten lukupolun sisältöä sanataiteen keinoin. Lasten ja nuorten kirjastopalvelut ovat mukana kuntakohtaisessa hyvinvointisuunnitelmassa.	Kotipalveluasiakkaiden määrä Kirjastoauton pysäkit ja lainat Monipalvelupäivien määrä Toteutuu pvm./ ei toteudu Toteutuu pvm./ ei toteudu.	1 kotipalveluasiakas Pysäkkejä 120 ja lainoja 22 432. Vaalibussi kuntaväleissä 5 pv, Voimaa vanhuuteen -hanke 2 pv 3 kirjavinkkausta Kesken
Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen	Laitamme kirjastoaineistoja esille sesongin ja vuodenaikojen mukaan.	Vaihtojen määrä	Kuukausittain

Keskeiset muutokset, toiminta

Kirjasto- ja tietopalvelut toimivat asiakaslähtöisesti palvelen kaikkia kuntalaisia.

Kirjaston toiminta järjestetään kirjastolain määrittelemien yleisen kirjaston tehtävien mukaisesti. Kirjasto edistää kuntalaisten hyvinvointia palveluillaan ja tekemällä aktiivisesti yhteistyötä kunnan muiden palveluyksiköiden kanssa sekä paikallisten yhdistysten kanssa.

Palveluiden saavutettavuutta ylläpidetään kirjastoautoa, laajoja omatoimiaikoja ja digitaalisia palveluita hyödyntämällä. Kirjastoauto Ranstakka kiertää 120:lla eri pysäkillä haja-asutusseuduilla sekä taajamien kouluilla ja päiväkodeilla. Kirjastoauton aikataulusta varataan ajopäivät erikseen monipalvelua varten. Omatoimikirjasto palvelee joka päivä klo 7–21. Kirjaston kouluyhteistyötä vahvistetaan kehittämishankkeessa Jyskyn ja Ranstakan lukupolku, johon saatiin 7000 € valtionavustus AVI:lta. Tavoitteena on saada perusopetuksen ja lukion oppilaat tasaveroisesti osallisiksi kirjastopalveluista.

Suomussalmen kirjasto kuuluu Kainuun Kainet-kirjastoihin. Sotkamon liittämistä samaan tietokantaan valmistellaan kirjastojen yhteisessä kehittämishankkeessa Oktetti soimaan, jota hallinnoi Kajaanin kaupunginkirjasto. Pohjoisen eKirjastoa kehitetään yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin alueiden kirjastojen kanssa ottaen huomioon Kansalliskirjaston hallinnoima kuntien yhteinen eKirjasto. Kunnan tekemä yhteistyösopimus eKirjastosta Kansalliskirjaston kanssa tarjoaa Suomussalmen kunnan asukkaille pääsyn eKirjaston palveluihin 1.1.2025 alkaen. Kirjasto osallistuu alueellisen kehittämiskirjaston (Oulun AKE) järjestämään täydennuskoulutukseen ja toimintaan.

Kirjallisuuden ohella kirjasto tarjoaa pääsyn kulttuurisäilöihin vaihtuvin näyttelyin Galleria Kiepiässä ja yleisötilaisuuksin läpi vuoden. Kirjasto vastaa myös kotiseutuarkiston toiminnasta sekä Ilmari Kianto -näyttelystä.

Kirjastopalveluiden tulot koostuvat aineistokorvauksista, kopioiden, kirjastokorttien ja poistokirjojen myynnistä, kaukopalvelumaksuista sekä palautuskehotus- ja myöhästymismaksuista.

Toteuma TP2025

Kirjastopalveluiden vuosi 2025 on sujunut talousarviossa esitettyjen suunnitelmien mukaisesti.

Kuntien yhteinen eKirjasto on ollut kuntalaisten käytössä 1.1.2025 alkaen. Vuoden loppuun mennessä asiakkaaksi on rekisteröitynyt 383 kuntalaista. Oktetti soimaan hankkeen keskeisin tavoite toteutui maaliskuussa, kun Kainuun 8 kuntaa tekivät myönteisen päätöksen kirjastojen yhteistoimintasopimuksesta, Sotkamon liittymisestä Kainet-kirjastoihin ja yhteisistä käytösäännöistä ja maksuista.

Kirjastotietokantojen yhdistäminen tapahtui 5.5. - 14.5.2025, jolloin kirjastot olivat suljettuina, omatoimikirjastot ja verkkokirjasto mukaan lukien. Uudet käytösäännöt ja hinnastot astuivat voimaan, kun kirjastot avasivat ovensa 15.5.2025. Samalla luovuttiin seutuvarausmaksusta, mutta käyttöön otettiin noutamattoman varauksen maksu. Myöhästymismaksuja muutettiin niin, että ne kannustavat aineiston palauttamiseen ajallaan.

Muutos merkitsee asiakkaalle saatavilla olevaa aineistoa koko Kainuun alueella. Seurauksena aineiston liikkuminen lisääntyi entisestään. Kajaani kilpailutti Kainet-kirjastolle uuden kuljetuspalvelun vuoden 2025 lopussa.

Henkilöstössä tapahtui muutoksia, kun Oktetti soimaan projektityöntekijäksi oli palkattuna kirjastonhoitaja Suomussalmen kirjastosta. Kirjastonhoitajalle oli palkattuna sijainen toukokuun loppuun asti. Lisäksi vakinaiseksi valittu kirjastovirkailija irtisanoutui maaliskuun lopussa. Tehtävän täyttäminen järjestettiin toimielimen sisäisenä tehtäväsiirtona 1.8.2025 alkaen. Väliaikaisesti tehtävää hoidettiin toimielimen sisäisillä järjestelyillä ja kesäaikana määräaikaisen työntekijän toimesta.

Kirjasto toimi kevään kuntavaaleissa ennakkoäänestyspaikkana, myös kirjastoautoa hyödynnettiin äänestyksen toteuttamisessa monitoimikäyttöperiaatteen mukaisesti. Kirjastoauto Ranstakka palveli loppuvuodesta Voimaa vanhuuteen –hankkeessa. Kiertueella kävijöitä oli yhteensä 46 kahden päivän aikana.

Talouden osalta toteutuma vastaa normaalia, talousarviovuoden kulun mukaista kertymää.

KIRJASTOPALVELUT	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Henkilöstömäärä	5,2	5,2	5,2	5,2
Henkilöstömenot, €/asukas	33,66	35,20	37,39	35,41
Toimintakulut, €/asukas	72,78	74,65	77,41	74,18
Toimintakate €/asukas	71,25	73,38	74,81	72,87
Muita mittareita:	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Kokonaislainaus/asukas	14,6	15,05	15	15,57
Fyysiset käynnit/asukas	8,6	8,93	9	9
Verkkokäynnit:	36 404	42 376	35 000	39 375
E-aineistojen käyttökerrat:	15 747	17 386	16 000	23 063
Näyttelyt	11	11	12	12
Tapahtumat	31	38	40	21
Tapahtumiin osallistujat	456	1591	400	566
Käyttäjäkoulutukset	33	33	30	25
Käyttäjäkoulutuksiin osallistujat	316	331	400	349

Kainuun musiikkiopisto Suomussalmen toimipiste

Musiikkiopisto, Suomussalmi	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup	2025	1-12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT		200,00	200,00		0,00%	-200,00
TOIMINTAKULUT	-64 266,04	-68 150,00	-68 150,00	-52 758,67	77,42%	-15 391,33
TOIMINTAKATE	-64 266,04	-67 950,00	-67 950,00	-52 758,67	77,64%	-15 191,33
Tilikauden tulos	-64 266,04	-67 950,00	-67 950,00	-52 758,67	77,64%	-15 191,33
Vyörytykset				-2 543,64		2 543,64
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-64 266,04	-67 950,00	-67 950,00	-55 302,31	81,39%	-12 647,69
Kainuun musiikkiopisto	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Suomussalmi, ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT		200,00	200,00		0,00%	-200,00
TOIMINTAKULUT	-49 426,00	-63 750,00	-63 750,00	-48 358,63	75,86%	-15 391,37
TOIMINTAKATE	-49 426,00	-63 550,00	-63 550,00	-48 358,63	76,10%	-15 191,37
Tilikauden tulos	-49 426,00	-63 550,00	-63 550,00	-48 358,63	76,10%	-15 191,37
Vyörytykset				-2 543,64		2 543,64
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-49 426,00	-63 550,00	-63 550,00	-50 902,27	80,10%	-12 647,73

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittoaikakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Suomussalmen kunnan musiikkiopistopalvelut järjestetään ostopalvelusopimuksen mukaisesti yhteistyössä Kainuun musiikkiopiston kanssa.

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Musiikkiopiston palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Musiikkiopiston opetus- ja tarjonta on monipuolista	Solistiset oppiaineet, lkm. Ryhmäaineet, lkm. Opiskelijamäärä, lkm. Toteutunut opetustuntimäärä	Oppiaineet 13 Moniaat-kuoro 17 opiskelijaa, lasten lauluvalmennus 2 opiskelijaa Oppilaat yht. 114, muskarissa 16 2298,17 h kalenterivuoden 2025 aikana.
Uusien toimintaympäristöjen yhteiskäyttö on joustavaa	Musiikkiopisto hyödyntää aktiivisesti kunnan uusia toimintaympäristöjä	Musiikkiopiston siirtovaihe Ruukinkankaan uuteen yhtenäiskouluun on toteutettu. Tilojen yhteiskäyttöön liittyviä käytänteitä vahvistetaan edelleen.	Yhteiskäyttö toteutuu suunnitelman mukaan.

Keskeiset muutokset, toiminta

Musiikkiopistopalveluiden ostopalvelusopimuksen osalta käydään vuosittain vuoropuhelua palveluiden järjestämisestä koskien. Musiikkiopiston toiminta on siirtynyt kokonaisuudessaan Ruukinkankaan uudelle yhtenäiskoululle ja uuden koulun tilojen hyödyntämistä vahvistetaan edelleen. Opetusta ostetaan vuonna 2025 Kainuun musiikkiopistolta n. 75 h/vko, kokonaistuntimääräarvio on 2620 h.

Toteuma TP2025

Musiikkiopiston toimintavuosi 2025 toteutui suunnitelmien mukaan. Kevään aikana järjestettiin oppilaskonsertti helmikuussa ja kevätkonsertti toukokuussa. Syyslukukaudella järjestettiin Pieni iltasoitto -konsertti lokakuussa, Syysunelmia -kuorokonsertti marraskuussa sekä kaksi joulukonserttia joulukuun aikana. Opetustuntimäärä oli kalenterivuoden aikana yht. 2298,17 h eli 65,67 h/vko. Muutosta edelliseen vuoteen oli n. -148 h. Oppilaita oli yhteensä 114, muskaritoimintaan osallistujia oli 16. Opetusaineita kalenterivuoden aikana oli 13 ja niitä opetti Suomussalmella yhteensä 11 musiikkiopiston opettajaa.

Talouden kaikkien kulujen toimintakatteen toteutumaprosentti TP 2025 on yhteensä 77,64 %. Euromääräisesti toimintakatteen toteutuma jäi 15,2 tuhatta euroa alle talousarvion, jota selittää talousarviota pienempi toteutuneiden tuntien määrä sekä musiikkiopiston välineiden ja laitteiden vähäiset ylläpito- ja korjaustarpeet kuluneen vuoden aikana.

Vastuhenkilö:

Sivistysjohtaja Teemu Piirainen, puh. 044 688 4545

KAINUUN MUSIIKKIOPISTO Suomussalmi, sis+ulk	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Toimintakulut, €/asukas	10,79	9,13	9,85	7,59
Toimintakate/asukas	10,72	9,13	9,82	7,59
Opetusta ostettu, tuntia	78	78	75	65,67

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup	2025	1-12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	134 975,40	135 500,00	135 500,00	142 334,87	105,04%	6 834,87
TOIMINTAKULUT	-410 789,05	-494 394,00	-494 394,00	-438 533,36	88,70%	-55 860,64
TOIMINTAKATE	-275 813,65	-358 894,00	-358 894,00	-296 198,49	82,53%	-62 695,51
Poistot ja arvonalentumiset	-8 906,76	-8 907,00	-8 907,00	-8 906,76	100,00%	-0,24
Tilikauden tulos	-284 720,41	-367 801,00	-367 801,00	-305 105,25	82,95%	-62 695,75
Rah. muutos/lis(-) tai väh(+)				1 732,73		1 732,73
Vyörytykset				-4 860,93		4 860,93
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-284 720,41	-367 801,00	-367 801,00	-308 233,45	83,80%	-59 567,55

Nuorisopalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	132 256,55	135 500,00	135 500,00	140 612,59	103,77%	5 112,59
TOIMINTAKULUT	-323 536,82	-405 594,00	-405 594,00	-349 033,63	86,05%	-56 560,37
TOIMINTAKATE	-191 280,27	-270 094,00	-270 094,00	-208 421,04	77,17%	-61 672,96
Poistot ja arvonalentumiset	-8 906,76	-8 907,00	-8 907,00	-8 906,76	100,00%	-0,24
Tilikauden tulos	-200 187,03	-279 001,00	-279 001,00	-217 327,80	77,89%	-61 673,20
Rah. muutos/lis(-) tai väh(+)				1 732,73		1 732,73
Vyörytykset				-4 860,93		4 860,93
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-200 187,03	-279 001,00	-279 001,00	-220 456,00	79,02%	-58 545,00

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raatteen tien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Nuorisolain mukaisesti Suomussalmen nuorisopalvelut luo edellytyksiä nuorisotyölle ja – toiminnalle järjestämällä alle 29-vuotiaille suunnattuja palveluita ja tiloja sekä tukemalla kansalaistoimintaa. Suomussalmen nuorisopalveluiden työmuodot ovat yksilöllinen, yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen nuorisotyö.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Hyvinvoiva henkilöstö	Kehittämiskeskustelut Työnohjaus Kouluttautuminen	1 kerta/henkilö Ryhmätyönohj4-6/vuosi 2–4 päivää/hlö	Toteutui Ryhmätyönohjauksia 2 Lyhyitä Teams-koulutuksia
Lapset ja nuoret ovat mukana suunnittelussa ja toteutuksessa	Tapahtumia, hankkeita ja ideoiden työstämistä eteenpäin	2–4 tapahtumaa/vuosi Koulunuorisotyöhanke	Järjestetty 17 tapahtumaa Koulunuorisotyö - hanke päättyi,
Digitaalinen nuorisotyö	Some-alustat käytössä Kainuun yhteinen nettipäivystys	Markkinointi ja mainonta toimii netissä	Nettisivut ja some-kanavat olivat käytössä
Kehittämisasiavustukset	Haemme aktiivisesti kehittämisavustuksia	2–3 avustusta haettu	Saatu 2 kehittämisavustusta

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Luova hulluus on sallittua	Ideoidaan ja jatko työstetään yhteistyössä	1–2 tapahtumaa/vuosi	Kutsuttu luontoon, lapsia, nuoria ja perheitä. Osallistujia n 150
Vahvistetaan nuoria ryhmän jäsenenä ja suhteessa ikäisiinsä, aikuisiin ja lähiympäristöön	Virranjakaja, nuorisotila sekä työpaja toimivat turvallisenä yhteisönä ja toimintaympäristönä	Nuorisotila: Avoinna pvä /käyntikerrat; 200/ 4000 Virranjakaja 149 varauskrt/ 912 h.	Tilat avoinna ja käytössä. Bänditila kunnostettu

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Nuorisotila ja työpaja Hanslankarit toimivat oppimisympäristönä	Tarjotaan nuorille opiskelu-, harjoittelu-, työkeilu- ja kesätyöpaikkoja. Laaditaan yksilölliset opiskelu-, työvalmennus- ja jatkosuunnitelmat.	30 nuorta/vuosi Party-Parent- ja sovaramittaristo käytössä. Yksilölliset kirjalliset suunnitelmat ovat käytössä	Työpajalla 25 nuorta. Valtakunnalliset mittaristot käytössä. Yksilöllisen tavoitteet ja suunnitelmat käytössä
Tuetaan nuorten kasvua ja kehitystä. Parannamme nuorten omia elämänhallintaitoja	Työpaja, nuorisotila ja etsivä nuorisotyö tarjoavat mahdollisuuden arjenhallinta- ja sosiaalitentaitojen opetteluun.	Säännöllistä viikkotoimintaa Yksilöllinen aikataulu Yhteisiä tapahtumia	Toteutettiin syksyllä uutena toimintana nuorten aikuisten (yli 18 v) kohtaamiskahvila 1 krt/kk: osall. 4-8/kerta.
Jokaisella lapsella ja nuorella on harrastus	Kokeilumahdollisuus ja tuki harrastuksen aloittamiseen	Tuetussa harrastamisessa 10 nuorta (yhteistyö ja Kaiku-kortti)	Työpajalla yhteinen toimintatorstai sekä liikuntakokeilu 1krt/viikko.

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhteisöjen toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Vahvistetaan nuorten ja lasten kykyä toimia aktiivisena kuntalaisena	Nuorisovaltuusto Erilaiset kuulemistilaisuudet ja digitaalisuuden hyödyntäminen.	Nuva kokoontuu 4–6 kertaa/toimikausi ja vieteenpäin 2–4 lasten ja nuorten aloitetta.	Nuva kokoontunut 6 kertaa ja järjesti vaalipaneelin, Discon ja museotapahtuman
Yhteisöllisen toiminnan lisääminen	Kaveruuden ja ystävyyden edistäminen Nuoret suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa.	Teemapäiviä ja- juhla 10.	Järjestettiin toimintapäiviä ja juhla työpajalla ja nuorisotilalla.

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
---------	--------------	----------	----------------

Nuorten ohjaaminen palveluiden piiriin	Etsivä nuorisotyö tukee nuoria tarvittavien palveluiden piiriin	Asiakkuuksia 60/vuosi.	Yhteydenottopyyntöjä 53, joista tavoitettiin 30.
Luonto lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääjänä	Tarjotaan ja järjestetään lapsille ja nuorille luontoelämyksiä ja toimintaa luonnossa.	Luonto ja ulkotapahtumia 10.	Järjestetty 3 luontotapahtumaa
Nuorisotyö mukana koulu- ja laisten arjessa	Koulunuorisotyöntekijä toimii kouluilla. 6–9 lk:n ryhmäytymispäivien järjestäminen.	Koulunuorisotyöntekijä kaikki 6-9. luokat ryhmitetty 1–2 toimintapäivää/lukuvuosi	Ylä- ja alaluokkien leirit lukuvuonna. Koulunuorisotyöntekijä toimi Ruukinkankaalla ja Karhulanvaaralla

Keskeiset muutokset, toiminta

Työpaja toimii nuorten oppimis- ja elämänhallintaa tukevaksi toimintaympäristönä. Yhteistyö KAO:n ja Luovin, eri oppilaitosten ja palveluiden tuottajien kanssa on tiivistä. Selvitetään työpajan nykyisten työtilojen kunto, korjaustarpeet sekä yhteiset tilankäyttötarpeet.

Nuorisopalvelut toimii nuoren arjessa ja kehitetään koulussa tehtävää nuorisotyötä. Nettinuorisotyötä tehdään säännöllisesti. Nuorisotoimintaa järjestetään nuorten kanssa niin, että nuoret ovat mukana tapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa.

Nuorisovaltuusto jatkaa aktiivista toimintaa. Nuorisovaltuustolta kysytään lausuntoja asioiden valmisteluvaiheessa ja nuorisovaltuuston jäsenillä on puhe- ja läsnäolo-oikeudet eri lautakunnissa sekä työryhmissä. Nuorisovaltuusto työstää nuorilta saatuja aloitteita ja vie asioita eteenpäin valmisteluun ja toteutukseen. Olemme mukana lasten parlamenttitoiminnan käynnistämisessä.

Nuorisotila ja Virranjakaja-Remppatalli ovat avoinna kaikille nuorille keskellä kylää. Nuorisotilatoimintaa järjestetään 1 viikossa kirkonkylällä ja hyödynnämme toiminnoissa monipuolisesti eri harrastuspaikkoja sekä luontoa. Uutena palveluna käynnistyy poliisin ja sosiaalityön kanssa Ankkuritoiminta.

Nuorisosihteerin työpanoksesta 20 % kohdennettiin hyvinvointia edistävään työhön: ehkäisevän päihdetyön sekä mielenterveyttä edistävän työn koordinoitiin. Suomussalmen ja Hyrynsalmen etsivää nuorisotyötä tehtiin yhden (1) henkilön työpanoksella.

Toteuma TP2025

Yhteistyö KAO:n, Luovin sekä eri oppilaitosten ja palveluiden tuottajien kanssa jatkui. Aloitettiin selvitys työpajan nykyisten työtilojen kunnosta sisäilmatutkimuksella ja seinien tiivistyksellä. Toimiston peruskorjaus on tehty. Tilatarpeen kartoitusta vielä kesken. Työpajan bänditila kunnostettiin kaiken ikäisten bänditilaksi.

Koulunuorisotyö jatkuu hankkeena vuoden 2025. Koulunuorisotyöntekijä toimi Ruukinkankaalla ja Karhulanvaaralla. Uutena toimintana järjestetty alaluokkien leirit kevätlukukaudella. Vuoden aikana järjestetty 20 erilaista tapahtumaa.

Nettinuorisotyötä tehty, nettisivut ja some-kanavat käytössä säännöllisesti. Kainuun yhteisessä nuorten Discordissa päivystys 1-2kert/kk. Nuorisotoimintaa järjestetty nuorten kanssa niin, että nuoret ovat olleet mukana tapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa.

Nuorisovaltuusto kokoontunut kuusi kertaa ja järjesti vaalipaneelin, Discon sekä museotapahtuman. Nuorisovaltuuston jäsenet osallistuneet lautakuntien ja toimielimien kokouksiin, jossa heillä on puhe- ja läsnäolo-oikeudet.

Nuorisotila ja Virranjakaja-Remppatalli ovat olleet avoinna ja käytössä kaikille nuorille keskellä kylää. Nuorisotilatoimintaa järjestetty kerran viikossa kirkonkylällä ja aloitettu uutena toimintana nuorten aikuisten (yli 18 v) nuorisotila 1 krt/kk sekä kohtaamiskahvila yhteistyössä järjestöjen kanssa. Työpajalla yhteinen toimintatorstai sekä liikuntakokeilu 1krt/viikko. Ankkuritoimintaa toteutettu yhteistyössä poliisin ja sosiaalityön kanssa. Vuoden aikana 7 Ankkuritapaamista. Kaiken ikäisten yhteinen bänditila peruskorjattiin ja kalustettiin työpajan tiloihin.

Kehittämisasiavustuksia haettu ja saatu Nuorten työpajalle ja etsivään nuorisotyöhön.

Nuorisosihteerin työpanoksesta 20 % kohdennettu hyvinvointia edistävään työhön: ehkäisevän päihdetyön sekä mielenterveyttä edistävän työn koordinointiin. Suomussalmen ja Hyrynsalmen etsivää nuorisotyötä tehty yhden (1) henkilön työpanoksella.

Vastuuhenkilö:

Nuorisosihteerä Eija Järvenpää, puh. 044 548 8949

NUORISOPALVELUT ulk + sis	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Henkilöstömäärä	7	6,3	6	6,8
Henkilöstömenot, €/asukas	37,95	39,09	45,72	43,27
Toimintakulut, €/asukas	61,50	58,38	71,43	63,05
Toimintakate/asukas	44,60	39,20	51,86	42,59

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup	2025	1-12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	387 438,55	412 350,00	412 350,00	414 915,01	100,62%	2 565,01
TOIMINTAKULUT	-1 341 862,01	-1 376 696,00	-1 376 696,00	-1 341 519,93	97,44%	-35 176,07
TOIMINTAKATE	-954 423,46	-964 346,00	-964 346,00	-926 604,92	96,09%	-37 741,08
Poistot ja arvonalentumiset	-9 994,68	-12 912,00	-12 912,00	-9 994,68	77,41%	-2 917,32
Tilikauden tulos	-964 418,14	-977 258,00	-977 258,00	-936 599,60	95,84%	-40 658,40
Vyörytykset				-19 175,99		19 175,99
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-964 418,14	-977 258,00	-977 258,00	-955 775,59	97,80%	-21 482,41

Sisäisten vuokrien laskutus jäähallia koskien on jäänyt kokonaan tekemättä vuonna 2025. Jäähallikiinteistö ostettiin kunnalle loppuvuonna 2024, minkä vuoksi se ei ollut mukana vuoden 2025 talousarviovalmistelun sisäisten vuokrien laskennassa. Asia on jäänyt huomaamatta myös varsinaisessa laskutuksessa. Sisäisiä vuokratuottoja puuttuu tilapalveluilta ja vuokratuloja liikuntapalveluilta yhteensä 101 420 €.

Liikuntapalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	355 908,22	385 650,00	385 650,00	364 671,19	94,56%	-20 978,81
TOIMINTAKULUT	-538 648,15	-558 496,00	-558 496,00	-521 408,19	93,36%	-37 087,81
TOIMINTAKATE	-182 739,93	-172 846,00	-172 846,00	-156 737,00	90,68%	-16 109,00
Poistot ja arvonalentumiset	-9 994,68	-12 912,00	-12 912,00	-9 994,68	77,41%	-2 917,32
Tilikauden tulos	-192 734,61	-185 758,00	-185 758,00	-166 731,68	89,76%	-19 026,32
Vyörytykset				-19 175,99		19 175,99
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-192 734,61	-185 758,00	-185 758,00	-185 907,67	100,08%	149,67

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raatteen tien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten liikunnalle järjestämällä kohtuuhintaisia ja helpposti saavutettavissa olevia liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät

huomioon ottaen. Tehtävänä on lisäksi tukea kansalaistoimintaa ja kehittää paikallista ja alueellista yhteistyötä. Tavoitteena on, että kuntalaiset liikkuvat terveytensä kannalta riittävästi ja saavat siitä iloa, elämyksiä ja työkykyä.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö	Täydennyskoulutukset Kehityskeskustelut Kunnan työhyvinvoinnin ja työterveyshuollon toimintasuunnitelman noudattaminen	Koulutusten määrä Henkilöstön osallistuminen Työhyvinvointi	Trimmi, EA-koulutus, Anniskelu- ja hygieniapassikoulutuksia Kehityskeskustelut käyty Tyhy-toiminta, säännöllinen sisäinen viestintä, ja kunnan työhyvinvointikampanjat
Tehostetaan liikuntaa tukevan toiminnan kohdentamista	Liikunnanedistämistyötä yhteistyössä kunnan eri hallintokuntien, paikallisten urheiluseurojen ja Kainuun Liikunnan kanssa.	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen työryhmän säännölliset kokoukset Yhteiset tapaamiset paikallisten urheiluseurojen kanssa	Työryhmä kokoontunut säännöllisesti 12.2.2025 ja 20.8.2025. Yhteistoimintaa tapahtumien, turnauksien ja perusavustuksen sekä urheilustipendien jaon yhteydessä.
Kehitetään paikallisia liikuntaolosuhteita suunnitelmallisesti	Kartoitamme uusia kehittämishanke mahdollisuuksia, liikuntakampanjoita ja toiminnan uudistamisen muotoja.	Yhteishankkeet Liikuntakampanjat Liikuntapaikkaselvityksen toimenpiteet	Voimaa vanhuuteen –ohjelma alkanut ja jatkuu vuodelle 2026. Kuka minua liikuttaisi –hanke päättyi. LIEKKI- Liikunta elämäntavaksi kaikille –hanke alkanut ja jatkuu vuodelle 2026. Kainuun Liikkumisohjelma valmistunut. Humulan ulkokuntosalin investointihanke toteutettiin vuoden 2025 aikana.
PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Tuetaan kaikille avointa paikallista urheiluseuratoimintaa	Liikuntapalvelut mukana yhteistyössä	Tapahtumat	Lasten liikuntalauantait, Kansallinen hiihtopäivä, Ruthless rajahihto,

	<p>järjestetyissä liikuntata- pahtumissa</p> <p>Liikuntatahtumia kai- kille ikäryhmille</p>	Tapahtumat	<p>Raateen marssi, Raateen maraton, Korpikansa seikkailee -kiertue, Lentopallon liigapeli. Ikiliikkujaviikko, Kunnan kevätpäivä, Hossan leiri, Vanhustenviikko, koululaisten hiihtokisat, hiihtopäivä, ja YU-kisat.</p>
Osallisuuden ja yhdenvertaisuuden lisääminen	Eri asiakas- ja ikäryhmien tarpeisiin vastaaminen	Vuosittaiset tarvekartoitukset paikallisten toimijoiden ja urheiluseurojen kanssa	<p>Palaveri hiihtäjien kanssa huhtikuussa. Urheilustipendien jakoperusteet uudistettiin yhteistyössä urheiluseurojen kanssa. Avoin kysely Kunnan liikuntateko –palkinnon saajasta.</p>

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioon. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Liikunnallisen elämäntavan edistäminen	<p>Maksuttomat liikuntavuorot urheiluseuroille ja -järjestöille</p> <p>Uudistettu liikunnan perusavustus</p> <p>Mukana Kainuun liikkumisojelman valmistelussa</p>	<p>Liikuntasalien käyttöaste</p> <p>Jaetaan vuosittain</p> <p>Liikkumisojelman Lupaun liikun!</p>	<p>Liikuntasalien käyttöaste korkea.</p> <p>Sivltk 21.05.2025/ § 46</p> <p>Valmistunut. Ohjelman käyttöönotto ja tiedottaminen.</p>
Liikuntaolosuhteiden kehittäminen	Yhteistyössä eri toimijoiden ja kunnan hallintokuntien kanssa kehitetään paikallisia liikunta- ja liikkumismahdollisuuksia	Liikuntapaikkaselvitystyön toimenpiteitä	<p>Ulkokuntosaliin varattu investointimääräraha 35 000 euroa. Lisäksi saatu Pohjois-Suomen Avin valtionavustusta 15 000 euroa. Investointihanke saatiin valmiiksi vuoden 2025 aikana.</p>

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Kainuun alueellisen yhteistyön lisääminen	Aktiivinen osallistuminen alueellisiin yhteistyöverkostoihin	Osallistuminen eri yhteistyöryhmiin ja yhteishankkeisiin	Yhteistyötä tehty Kainuun Liikunnan ja Kainuun alueellisen Hyte-työryhmän kanssa. Yhteishankkeita Voimaa Vanhuuteen, LIEKKI –hanke, Kuka minua liikuttaisi, Koulu PT.

Tapahtumia yhteisöllisyyden luojana	<p>Yhteistyön lisääminen paikallisten liikuntaseurojen ja yhdistysten kanssa</p> <p>Terveys- ja liikuntatapahtumia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa</p>	<p>Vuosittaiset ja säännölliset yhteistapaamiset liikuntatoimijoiden kanssa.</p> <p>Terveys- ja liikuntatapahtumat</p> <p>Säännölliset kuntotaukukset kuntalaisille</p>	<p>Säännölliset kokoontumiset Kainuun alueellisessa liikunnanviranhaltijoiden yhteistyöryhmässä 1 krt/kk.</p> <p>Säännöllinen yhteydenpito urheiluseurojen kanssa.</p> <p>Työpaja 26.3. liikunnan saavutettavuuden parantamiseksi ja järjestötapaaminen 6.11. Voimaa vanhuuteen –ohjelmaan liittyen.</p> <p>Liikuntapalvelut ollut mukana yhteensä 26 tapahtuman järjestämisessä.</p> <p>Vuosittainen Korpikansa seikkailee –kiertue toteutui marraskuussa.</p>
Liikunnallisen elämäntavan lisääminen eri ikäryhmissä	<p>Digitalisaation hyödyntäminen liikuntapaikka- varauksissa</p> <p>Uimakoulutoiminnan kehittäminen</p>	<p>Sähköisen varausjärjestelmän käyttöönotto</p> <p>Uimakouluryhmät</p>	<p>Uimakoulujen ja leirien varaaminen ja maksaminen sähköisesti.</p> <p>Toteutunut kaikille lapsiryhmille kesällä 2025.</p> <p>Aikuisten tekniikkauimakoulu toteutettiin syksyllä.</p>

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmissä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Liikunta kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä	<p>Hyödynnetään liikuntaneuvontaa</p> <p>Säännöllisen ja edullisen harrastustoiminnan mahdollistaminen</p>	<p>Liikuntaneuvonnan seuranta</p> <p>Liikuntaryhmien seuranta</p> <p>Kuka minua liikuttaisi –hanke</p>	<p>Hyvinvointialueen toteutettava liikuntaneuvonta toteutuu. Liikuntaneuvontaa kunnan järjestämänä kehitettiin Kuka minua liikuttaisi –hankkeessa.</p> <p>Erytisliikuntaa ja ohjattua vesivoimistelua tarjotaan 5 pv/vk. Kunta on mukana harrastamisen Suomen mallissa. Urheiluseuroille liikuntasalien käyttö on maksutonta. Jäähallivuorot alle 18-vuotiaille maksuttomia.</p> <p>Toteutui suunnitellusti ja hankkeessa mukana 14 osallistujaa.</p>
Liikuntapalveluja kaikille kuntalaisille	Järjestetään soveltavaa liikuntaa yhteistyössä Kianta-opiston kanssa	Liikuntaryhmien lukumäärä, kävijämäärät (soveltava liikunta, lapset, nuoret, työikäiset, ikäihmiset, maahanmuuttajat)	Laaditaan kuntosaliohjelmaa ja –ohjauksia, sekä kehonkoostumusmittauksia.

	Liikuntapalveluja kaikille ikä- ja kohderyhmille Liikunta-aktiivisuuden seuranta		Kylpylän liikuntaryhmien kävijämäärät: <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="text-align: center;"><u>2025</u></td> <td style="text-align: center;"><u>2024</u></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">8064</td> <td style="text-align: center;">8032</td> </tr> </table> Seniori- ja erityisliikuntaryhmien toteutuneet tunnit: <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="text-align: center;"><u>2025</u></td> <td style="text-align: center;"><u>2024</u></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Senioriliik:</td> <td style="text-align: center;">374 (444)</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Erityisliik:</td> <td style="text-align: center;">137 (145)</td> </tr> </table> Kylpylän kävijämäärät: <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="text-align: center;"><u>2025</u></td> <td style="text-align: center;"><u>2024</u></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Kylpylä:</td> <td style="text-align: center;">55008 (54517)</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Kuntosali:</td> <td style="text-align: center;">32871 (31032)</td> </tr> </table>	<u>2025</u>	<u>2024</u>	8064	8032	<u>2025</u>	<u>2024</u>	Senioriliik:	374 (444)	Erityisliik:	137 (145)	<u>2025</u>	<u>2024</u>	Kylpylä:	55008 (54517)	Kuntosali:	32871 (31032)
<u>2025</u>	<u>2024</u>																		
8064	8032																		
<u>2025</u>	<u>2024</u>																		
Senioriliik:	374 (444)																		
Erityisliik:	137 (145)																		
<u>2025</u>	<u>2024</u>																		
Kylpylä:	55008 (54517)																		
Kuntosali:	32871 (31032)																		
Liikuntapalveluja järjestetään asiakaslähtöisesti	Huomioidaan asiakastoi- veet toiminnan suunnitte- lussa	Aloitteiden/kyselyiden/ ehdotusten pohjalta teh- dyt toimenpiteet	Toukokuussa toteutettu ky- sely kylpylän asiakkaille ohjatuista vesiliikuntaryh- mistä, sekä muista kylpylän toiminnoista.																

Keskeiset muutokset, toiminta

Kuntalaisille tarjotaan liikuntapaikkoja ja -mahdollisuuksia, jotka tukevat kuntalaisten hyvinvointia sekä säännöllistä ja riittävää liikkumista koko elämänkaaren ajan. Kylpylässä tarjotaan ensisijaisesti uimaopetusta ja ohjattua vesiliikuntaa kaikille ikäryhmille sekä kuntosaliohjausta. Soveltavaa- ja terveysliikuntaa järjestetään yhteistyössä Kianta-Opiston kanssa.

Lasten ja nuorten liikuntaa tuetaan ilmaisoin salivuoroin sekä järjestämällä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen oppilaille riittävästi uimaopetusta. Koululaisten yleisurheilu- ja hiihtokilpailut toteutetaan yhteistyössä perusopetuksen ja Kainuun muiden kuntien kanssa.

Kainuun Liikunnan, paikallisten yritysten, yhdistysten ja urheiluseurojen kanssa järjestetään yhteistyössä liikuntaa ja luontoliikuntaa tukevia tapahtumia.

Lasten kesäleiritoimintaan varataan määräraha. Urheiluseuroja tuetaan keväisin jaettavalla liikunnan perusavustuksella. Lahjakkaat suomussalmelaiset urheilijat palkitaan stipendeillä ja vuoden liikuntateko –palkinnon saaja valitaan loppuvuodesta.

Toiminnan tavoitteena on myös olla mukana Kainuun alueellisen liikkumishankkeen laadinnassa, sekä korkeakoulu-kuntayhteistyö hankkeessa, jonka tavoitteena on lisätä työikäisten liikkumista psyykkistä valmennusta ja innovatiivisia työkaluja hyödyntävän liikuntaneuvonnan avulla. Jatketaan tiivistä yhteistyötä paikallisten urheiluseurojen kanssa, sekä lisätään kuntalaisten osallisuutta liikunnan näkökulmasta. Lisäksi varataan riittävä resurssi vuoden 2025 laajaan hyvinvointityöhön.

Toteuma TP2025

Liikuntapalveluiden toiminta ja yhteistyö paikallisten urheiluseurojen, järjestöjen sekä Kainuun Liikunnan kanssa on ollut tiivistä ja yhteisiä tapaamisia ja liikunnallisia tapahtumia on järjestetty vuoden aikana yhteensä 26 kpl. Liikuntaolosuhteita on edistetty suunnitelman mukaisesti teknisten palveluiden kanssa. Liikuntapalveluihin varattu investointimääräraha 35 000 € käytettiin Humulan ulkokuntosalin laitteiden uusimiseen. Hankkeeseen haettiin myös AVI:n liikuntapaikkarakentamisen avustusta ja saatiin 15 000 € avustus. Liikuntatoimen 20 000 € perusavustusemääräraha jaettiin keväällä seitsemälle suomussalmelaiselle urheiluseuralle/-yhdistykselle. Kunnan urheilustipendien jakoperusteet päivitettiin, ja vuoden 2025 urheilustipendit jaettiin joulukuussa uusituilla säännöillä yhteensä kymmenelle suomussalmelaiselle menestyneelle urheilijalle. Vuoden liikuntateko palkinto luovutettiin Kainuun urheilugaalassa ja valinnassa hyödynnettiin kansalaisäänestystä.

Liikuntapalvelut on yhteistyössä paikallisten urheiluseurojen ja yhdistysten kanssa järjestänyt Kansallisen hiihtopäivän tapahtuman, naisten lentopallon mestaruusliigaottelun, Ikiliikkujaviikon ja Vanhustenviikon ohjelmaa.

Suomussalmen Rastin kanssa on järjestetty Raatteen marssi ja Raatteen maraton, sekä viiden vuoden tauon jälkeen 15.3. järjestetty Ruthless rajahiihto, johon osallistui noin 173 hiihtäjää. Matalankynnyksen ja kaikille avoimet lasten liikuntalauantait ovat myös jatkuneet koko kevään ja syksyn ajan. Koululaisten hiihtokisat järjestettiin 11.3. ja koko perusopetuksen ja lukion yhteinen hiihtopäivä järjestettiin 4.4. yhdessä perusopetuksen kanssa. Liikuntapalvelut järjesti 26.3. työpajan, jossa tarkasteltiin liikkumisen saavutettavuutta ja ideoitin uusia keinoja kuntalaisten liikkumisen lisäämiseksi. Suomussalmen kunta on mukana kaikkien Kainuun kuntien ja Hyvinvointialueen kanssa Voimaa vanhuuteen -ohjelmassa vuosina 2025–2027. Ohjelma edistää vielä kotona itsenäisesti pärjäävien, toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten (pääosin 75+) liikkumiskykyä, osallisuutta ja itsenäistä selviytymistä terveystoiminnan avulla. Olimme myös mukana ”Kuka minua liikuttaisi” -hankkeessa, jossa aktivoitiin työikäistä väestöä uudella motiivikonseptilla, sekä pilotoitiin liikuntaneuvontaa. Hanke on osa Suomi liikkeelle -ohjelman kokeilu- ja innovaatioavustusta.

Suomussalmen jäähalli siirtyi kunnan omistukseen 1.1.2025, joten liikuntasalivuorojen lisäksi nyt myös jäähallivuorot myönnetään liikuntapalveluista. Kunnan yleisen linjauksen mukaisesti myös SuPS:n juniorijääkiekko on maksutonta alle 18-vuotiaille. Uimakoulutoimintaa on toteutettu lauantaiamuisin ja perinteiset lasten kesäuimakoulu ja Hossan leiri toteutettiin kesä-heinäkuussa. Vuonna 2025 kylpylässä kirjattiin yhteensä 55 008 (54 517) ja kuntosalilla 32 871 (31 032) asiakaskäyntiä, eli pientä nousua edellisvuoteen verrattuna. Ohjatuissa vesiliikuntaryhmissä kävijöitä on ollut 8 064 (8 032).

Liikuntapalveluiden toimintatuottojen toteuma oli 100,62 % ja toimintakulujen toteuma oli 97,44 %. Toimintakatteen toteutumaprosentti TP2025 osalta on 96,09 %. Toimintakatteen talousarviota parempaan toteutumiseen vaikutti etupäässä arvioitua pienemmät henkilöstökulut, joka johtui kylpylän henkilöstövaihdoksista kolmen henkilön osalta. Investointiohjelman mukaiset hankinnat toteutuivat suunnitelman mukaisesti.

Vastuuhenkilö:

Liikuntasihtööri Hannastiina Piikivi, puh. 044 585 9700

LIIKUNTAPALVELUT	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Henkilöstömäärä	8,8	8,8	8,8	8,8
Henkilöstömenot, €/asukas	58,24	56,87	67,30	60,80
Toimintakulut, €/asukas	180,39	190,71	198,92	192,89
Toimintakate/asukas	129,01	135,65	139,34	133,23
Avustusmäärärahat, €	20 000	20 000	20 000	20 000
Avustuksia saaneet/saavat, kpl	5	5	6	7
Kylpyläkäynnit, kpl	55 309	54 517	50 000	55 008
Kuntosalikäynnit, kpl	29 210	31 032	30 000	32 871
Urheilustipendit, €	1 750	2 560	2 000	2 900
Stipendin saaneet, kpl	5	7	8	10
Vesiliikuntaryhmät ja uimakoulu	8 592	8 032	9 900	8 064

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup	2025	1-12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	33 620,13	12 100,00	12 100,00	28 398,76	234,70%	16 298,76
TOIMINTAKULUT	-235 377,81	-217 401,00	-217 401,00	-221 660,40	101,96%	4 259,40
TOIMINTAKATE	-201 757,68	-205 301,00	-205 301,00	-193 261,64	94,14%	-12 039,36
Tilikauden tulos	-201 757,68	-205 301,00	-205 301,00	-193 261,64	94,14%	-12 039,36
Rah. muutos/lis(-) tai väh(+)	-15 324,45			-18 011,77		18 011,77
Vyörytykset				-7 379,16		7 379,16
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-217 082,13	-205 301,00	-205 301,00	-218 652,57	106,50%	13 351,57

Kulttuuripalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	33 606,13	12 100,00	12 100,00	28 398,76	234,70%	16 298,76
TOIMINTAKULUT	-194 826,70	-176 861,00	-176 861,00	-179 345,05	101,40%	2 484,05
TOIMINTAKATE	-161 220,57	-164 761,00	-164 761,00	-150 946,29	91,62%	-13 814,71
Tilikauden tulos	-161 220,57	-164 761,00	-164 761,00	-150 946,29	91,62%	-13 814,71
Rah. muutos/lis(-) tai väh(+)	-15 324,45			-18 011,77		18 011,77
Vyörytykset				-7 379,16		7 379,16
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-176 545,02	-164 761,00	-164 761,00	-176 337,22	107,03%	11 576,22

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittoaikakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Kulttuuripalvelut tarjoavat monipuolisia palveluita kaikille kuntalaisille korostaen saatavuuden, saavutettavuuden ja yhteisöllisyyden merkitystä.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta.	Alan kehityksen seuraaminen	Koulutusten määrä, laatu ja niihin osallistuminen	Alan kehitystä seurattu vertaisryhmien kokouksissa, henkilökunta on motivoitunutta ja osallistunut laajasti verkostojen tilaisuuksiin.
	Kehityskeskustelut	Osallistuminen	Toteutunut
	Virkistyspäivä ja tyhyetuus	Osallistuminen, tyhyedun käyttö	Toteutunut
Kulttuurituottajan työnkuvan kehittäminen	Yhteistyön lisääminen ylikuntarajojen, tukiverkostojen vahvistaminen, monipuolistuva kulttuuritarjonta kuntalaisille.	Yhteistyöverkostojen lisääntyminen, kuntien kulttuuripäättäjien yhteiset kokoukset ja tapaukset. Toteutetaan kuntalaisille asiakaspalvelukysely keväällä.	Kaipo- ja Oulu2026 –verkostotapaamiset, Mainetiimi ja Kainuun kulttuurituottajien yhteiset kokoukset 1-12 aikana. Kuntalaisten asiakaspalvelukysely toteutettu 5/25
PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025

Helposti lähestyttävää kulttuuria	Tuodaan kulttuuri lähelle kuntalaista, kulttuuria kylätaloille.	Asiakaspalaute. Toteutetaan asiakaspalautekysely. Kävijämäärät.	Asiakasmäärät ovat nousseet viimevuodesta, asiakaspalautekysely toteutettu
Monipuolista kulttuuria	Pidetään huolta, että kulttuurin tarjoamat tilaisuudet ovat monipuolisesti kulttuurin kaikilta osa-alueilta	Asiakaspalaute. Toteutetaan asiakaspalautekysely.	Asiakaspalautekysely toteutettu 05/25
Kulttuurin ja palveluiden asiakaslähtöisyys ja hanketyöskentely	Kuntalaisten mahdollisuus päästä vaikuttamaan tuleviin tapahtumiin. Tuetaan kulttuurille merkittäviä hankkeita, oli sitten oikoluku- tai asiantuntija-apua	Asiakaspalautteet Toteutetaan asiakaspalautekysely. Tapahtumien onnistumisen taloudellisesti.	Asiakaspalautekysely toteutettu 05/25 Tapahtumat ovat toteutuneet suunnitellusti myös taloudellisesti.
Meillä on taidetta – miten se saadaan näkyville	"Etsivä kulttuurityö" Mahdollistetaan kulttuurityötä hankkeiden ja projektien kautta.	Tarkastellaan kunnassa näkyvillä olleita taiteilijoita, ja järjestetään kuu-lemistilaisuuksia.	Asiakaspalautekysely toteutettu 05/25

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Paikallisen elinkeinoelämän tukeminen kulttuuripalveluin	Keikat, konsertit, teatterit, ym. ilta-aikaan tapahtuvat kulttuuritapahtumat tuovat asiakkaita paikallisille yrittäjille.	Asiakasmäärät, asiakaspalautekysely, kunnan yrittäjien palautteet kulttuurialan toimivuudesta. Yhteistyösopimuksessa määritetyt Näyttämö-yhdistyksen vastuut Kesäteatterialueella järjestetyt tapahtumat	Palautekysely toteutettu 05/25 Näyttämöyhdistyksen vuoden 2025 sopimus toteuma on käyty läpi ja todettu tarkoituksenmukaiseksi. Yhteistyö jatkuu 2026.
Uusien elinkeinomahdollisuuksien luominen osana kulttuurityötä	Taide tuo vierailijoita, vierailijat yrittäjiä, yrittäjät elinvoimaa.	Yhteistyön kehittäminen elinkeinopalveluiden kanssa – kulttuurin vuosikellon tarkastelu.	Kulttuuripalvelut ja elinvoimapalvelut ovat vahvistaneet yhteistyötään, kehittäen yhteisiä hankkeita ja projekteja tuleville vuosille. Kulttuurin vuosikelloa ei oteta käyttöön yhden henkilön toimistossa vuonna 2025

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Kulttuuripalveluita kaikille	Luodaan tapahtumia, joihin jokainen on tervetullut.	Raportoidut asiakasmäärät ja –palautekysely kootaan yhteen.	Asiakasmäärät kirjattu, palautekysely toteutettu 05/25

Kulttuuritapahtumia kaikkialta	Tuetaan tapahtumia, joita kuntalaiset haluavat itse toteuttaa.	Raportoidut asiakasmäärät ja –palautekysely kootaan yhteen.	Asiakasmäärät kirjattu, palautekysely toteutettu 05/25
--------------------------------	--	---	--

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmissä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma TP2025
Urheilu on kulttuuria! Kulttuuripalveluiden yhteistyö liikuntapalveluiden kanssa.	Yhteistyö kulttuuri- ja liikuntapalveluiden kanssa.	Raportoidut asiakasmäärät ja –palautekysely kootaan yhteen.	Asiakasmäärät kirjattu, palautekysely toteutettu 05/25 2025 vuoden aikana aloitimme vuoden 2026 Rastiviikkojen kulttuurillisen ohjelman suunnittelun.
Matkailu on kulttuuria! Kulttuuripalveluiden käyttö kunnan matkailupalveluissa	Yhteistyö kulttuuri- ja matkailupalveluiden kanssa. Kulttuurimatkailun vahvistamista.	Asiakaspalautekysely, saavutettavuusmittarit osana kyselyä, somemittarit.	Asiakasmäärät kirjattu, palautekysely toteutettu 05/25. Somemittareita seurattu tapahtumittain.
HYTE!	Kulttuurin merkitys kuntalaisten hyvinvoinnissa, yhteistyö HYTE-koordinaattorin kanssa	HYTE-raportointi: Kulttuurihyvinvointikertomus 2021–2024, Kulttuurihyvinvointisuunnitelma 2025–2029	Hyvinvointiraportti valmis ja –suunnitelma valmis.

Keskeiset muutokset, toiminta

Kulttuurilla on oma arvonsa kunnan imagon kannalta ja merkitystä elinkeinoelämälle sekä hyvinvoinnille. Järjestetään monipuolisia kulttuuritilaisuuksia kuntalaisten erilaisiin tarpeisiin ja edistetään kuntalaisten itse tuottamaa kulttuuria. Kunnan sisällä tapahtuvan yhteistyön lisäksi tehdään yhteistyötä kunnan ulkopuolisten kulttuuritoimijoiden kanssa. Kesäteatterialueen hyödyntämistä monipuolisiin tapahtumiin kehitetään edelleen. Erityistä huomiota kiinnitetään eri taiteen alojen ja taiteen ammattilaisten työn tukemiseen ja esille tuomiseen. Tavoitteena on vahvistaa kunnan profiilia ja imagoa aktiivisena, monipuolisena kulttuurikuntana.

Toteuma TP2025

Vuoden 2025 aikana kulttuuripalveluissa vahvistettiin koko Kainuun laajuista yhteistyötä kuntien ja kaupunkien kulttuurivastaavien kanssa.

Kesän ja alkusyksyn 2025 aikana Suomussalmella järjestettiin monipuolinen kattaus kulttuuri-, nuoriso- ja hyvinvointitapahtumia, jotka vahvistivat yhteisöllisyyttä ja rikastuttivat kuntalaisten arkea.

Luovan toiminnan tila Ränttälä ry toi taiteen keskelle arkea RiemuRätke-tapahtumassa, jossa yhteisöllisyys, luovuus ja osallistavat esitykset muuttivat Suomussalmen keskustan eläväksi kulttuurikeitaaksi.

Soiva Metsä -festivaali toi taiteen, luonnon ja yhteiskunnallisen keskustelun yhteen monitaiteisessa metsäjuhlassa, jossa metsän merkitys ihmisyydelle sai uusia muotoja.

Suomussalmen kotiseutumuseo oli avoinna heinäkuun ajan kahden työntekijän voimin ja keräsi 553 kävijää kahdeksasta eri maasta. Uutuutena esillä oli Rivieran opiskelijan pienoismalli. Kauden ohjelmaan sisältyi muun muassa avajaiskahvit, KOPS-vierailuja, NUVA:n iltaseikkailu sekä kolme opastettua ryhmää aukioloaikojen ulkopuolella.

Heinäkuussa nähtiin Teatteri Retikan kantaesitys Tonkkapostia. Esitys keräsi yleisöä Suomussalmen kesäteatteriin ja tarjosi nostalgisen katsauksen rajaseudun elämään.

Taiteiden yö 2025 tarjosi elämyksellisen illan, jossa taide valtasi Suomussalmen keskustan valoin, äänin ja esi-tyksin. Tapahtuma kokosi yhteen paikalliset tekijät ja yleisön yhteisen kulttuurikokemuksen äärelle.

Syyskuussa järjestettiin Pakko Sanoa! -teatterifestivaali, joka toi esiin valtakunnallista ja alueellista esittävää taidetta. Yhteistyöverkostot Kainuun kulttuuritoimijoiden kanssa vahvistuivat vuoden aikana.

Sotkamossa järjestetyt Kainuun kirjamesut toivat yhteen alueellisia kirjallisuuden ja kulttuurin tekijöitä, ja tilaisuus tarjosi mahdollisuuden syventää yhteisiä toimintamalleja. Vuoden päätti Oulu2026-kulttuuripääkaupunki-vuoden avajaistapahtuma Hiljaisen kansan äärellä Niittykahvilassa.

Vastuuhenkilö:

Kulttuurituottaja Veera Tavila, puh. 044 511 9871, veera.tavila@suomussalmi.fi

KULTTUURIPALVELUT	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Henkilöstömäärä	1,4	1,51	1,51	1,3
Henkilöstömenot, €/asukas	9,62	10,47	8,63	9,46
Toimintakulut, €/asukas	33,07	33,45	31,41	31,87
Toimintakate/asukas	28,52	28,68	29,66	27,79

SIVISTYSLAUTAKUNNAN PROJEKTIT

Projektien TAVOITTEET TA2025 / TOTEUTUMINEN TP2025

3190 - VARHAISKASVATUKSEN PROJEKTIT

3187 VK TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS (OKM)

Hanhakemus ja -toteutus yhdessä esi- ja perusopetuksen kanssa. Hanke on käynnistynyt vuonna 2024 ja jatkuu läpi vuoden 2025.

3200 VK VALSSI 2025 (OKM)

Varhaiskasvatuksen laadun arviointi järjestelmä, hanke on päättynyt 31.12.2025. Hankkeeseen palkattiin varhaiskasvatuksen opettaja koordinoimaan hanketta.

3290 - PERUSOPETUKSEN PROJEKTIT

3183 DIGITAALISEN OPPIMISEN POLKU KAINUUSEEN – DOK-hanke

Hankkeen tavoitteena on tehdä Kainuuseen digioppimisen polku, jossa eri kouluasteet kehitettävät yhteistyössä digitaalista toimintaansa vastaamaan oppijoiden tarpeisiin. Tavoitteeseen päästään edistämällä kainuulaisten opettajien digitaalista ja pedagogista osaamista perusopetuksessa, toisella asteella ja korkeakoulutasolla. Keskeistä on kehittää myös eri toimijoiden ja kouluasteiden välistä yhteistyötä Kainuussa.

Hankkeessa ovat omarahoituksella mukana seuraavat Kainuun kunnat - Hyrynsalmi, Kajaani, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi. Koulutusorganisaatioista ovat mukana Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos ja Kajaanin ammattikorkeakoulu.

Hanke on ESR-rahoitteinen. Hankeisäntänä ja hallinnoijana toimii Kajaanin ammattikorkeakoulu. **Hanke on päättynyt vuoden 2025 loppuun.**

3186 ESI- JA PERUSOPETUKSEN YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOHANKE VUOSILLE 2024–2027 (OKM)

Suomussalmen kunnan varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen koulutuksellisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämishankkeessa keskitytään jatkamaan pedagogisen toimintakulttuurin ja eri tutkimusalojen kehittämistä laadukkaana varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen takaamiseksi harvaan asutulla toiminta-alueellamme Kainuussa. Hankkeella pyritään varmistamaan yhdenvertaiset

toiminta- ja oppimismahdollisuudet palveluyksiköissämme yksilöiden erityistarpeet huomioiden läpi lapsen varhaiskasvatus- ja koulupolun.

Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustuspäätös on kohdennettu hakijan varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen toimintaan. Toiminnan järjestäjä päättää tarkemmasta kohdennuksesta varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen kesken. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt valtion erityisavustusta esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin, erityisopetuksen laadunkehittämiseen, siihen liittyvien avustajien palkkaamiseen ja opetusryhmien muodostamiseen sekä alueellisen eriarvoistumisen torjuntaan. Päätös kattaa hankekauden 2024–2027, mutta avustus maksetaan vuosittain tasaerissä, mikäli valtion budjetti sisältää avustukseen kohdennettavat määrärahat. **Hanke on käynnistynyt vuonna 2024, oli käynnissä läpi vuoden 2025 ja jatkuu vuodelle 2026. Varhaiskasvatuksen osuus hankkeesta on kirjattu erikseen.**

3189 KAINUUN HARRASTAMISEN MALLI 2024 (AVI)

Kajaanin kaupunki on saanut yhdessä Sotkamon, Suomussalmen ja Hyrynsalmen kuntien kanssa valtion erityisavustusta Suomen mallin harrastetoiminnan järjestämiseen. Hankkeen tavoitteena on tarjota jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus aidosti mieluisaan ja maksuttomaan harrastukseen koulupäivän yhteydessä ja koulujen tiloissa. Avustuksen on myöntänyt Pohjois-Suomen aluehallintovirasto (PSAVI) ja sitä koordinoi Kajaanin kaupunki. Hanke on jatkoa projektille 3181. **Toiminta jatkui aiemman Kainuun harrastamisen malli- hanketta vastaavana jatkorahoituspäätöksen mukaisesti vuodelle 2025. Hanke on päättynyt.**

3191 KERHOJA KAIKILLE OPPILAILLE KOULUPÄIVÄN YHTEYDESSÄ (OPH)

Hankkeella tavoitellaan ja pyritään takaamaan laadukasta kerhotoimintaa Suomussalmen perusopetuksen 1–9 luokkien oppilaille. Kerhotoiminnan jatkuminen jo usean vuoden ajan on luonut oppilaille vaihtoehdon päästä mukaan ohjattuun kerhotoimintaan. Hankkeen piiriin pyritään saamaan mukaan runsaasti oppilaita. Toimintaa tarjotaan eri osa-alueiden ja harrastamisen muodoissa. Kerhot ovat tukena oppilaan oman harrastuksen rinnalla, kerhotoiminta antaa myös mahdollisuuden uuden harrastuksen aloittamiseen. Hankerahoitus on saatu vuoden 2024 aikana, hanke jatkui 31.12.2025 saakka, päättyen kalenterivuoden loppuun.

3195 KUNTOKIPINÄ 2024–2025 (AVI)

Avustusta on saatu Suomussalmen ja Hyrynsalmen kuntien yhteishankkeeseen liikuntaneuvontaan/KouluPT:n palkkaamiseen lukuvuodelle 2024–2025 Suomussalmelle kahteen kouluun (Ruukinkankaan koulu ja Karhulanvaaran koulu), ja Hyrynsalmelle yhtenäiskoululle. Avustuksen koulukohtaiset liikuntaneuvonnan/KouluPT:n prosenttimäärät ovat Ruukinkankaan koulu 40 %, Hyrynsalmen yhtenäiskoulu 40 % ja Karhulanvaaran koulu 20 %. Yhteistyötä tehdään koulujen, kouluterveydenhuollon (Kainuun hyvinvointialue) sekä kuntien liikuntatoimien kanssa. Pohjana käytetään koulun MOVE-mittaustuloksia, sekä muita terveydenhuollon ammattilaisten arvioita. Liikuntaneuvonta/KouluPT -toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen. **Yhteishanke on käynnistynyt elokuussa 2024 ja se jatkuu vuodelle 2025. Hankeisäntänä toimii Hyrynsalmen kunta. Hanke päättyi vuoden 2025 aikana. Toimintaa jatkettiin jatkorahoituksen turvin, erillisellä jatkohankkeella.**

3198 MONIPAikkaOPETUS LAADUKKAAN PERUSOPETUKSEN ARJEKSI (OPH)

Suomussalmen kunnan perusopetus on mukana Itä-Suomen yliopiston koordinoimassa yhteishankkeessa. Hankkeeseen osallistuu Kainuun, Pohjois-Karjalan sekä Ylä-Savon kuntia sekä yliopiston ja Kainuun ammattikorkeakoulun edustajia. Hankkeen keskeisin kysymys on, millaisilla toimintamalleilla laadukasta perusopetusta voidaan järjestää yhdenvertaisista lähtökohdista kaikkialla Suomessa. Minkälaisia mahdollisuuksia nykylainsäädännön mukaan on toteutettavissa monipaikkaopetuksen järjestämiseksi paikallisten toimijoiden toimintaympäristöissä eri puolilla harvaan asuttuja alueita. Yhteisenä tavoitteena on mm. uudenlaisten toteutus-, arviointi- ja toimintamallien tutkimusperustainen kehittäminen etäyhteyksiä hyödyntävässä verkostomaisessa perusopetuksessa.

Yhteishanke on käynnistynyt kesällä 2024 ja se jatkuu 31.12.2026 saakka. Hankeisäntänä toimii Itä-Suomen yliopisto (UEF)

3204 KERHOTOIMINNAN TUKEMINEN (OPH)

Hankkeella tavoitellaan ja pyritään takaamaan laadukasta kerhotoimintaa Suomussalmen perusopetuksen 1–9 luokkien oppilaille. Kerhotoiminnan jatkuminen jo usean vuoden ajan on luonut oppilaille vaihtoehdon päästä mukaan ohjattuun kerhotoimintaan. Hankkeen piiriin pyritään saamaan mukaan runsaasti oppilaita. Toimintaa tarjotaan eri osa-alueiden ja harrastamisen muodoissa. Kerhot ovat tukena oppilaan oman harrastuksen rinnalla, kerhotoiminta antaa myös mahdollisuuden uuden harrastuksen aloittamiseen. Hanke-rahoitus on saatu vuoden 2025 aikana, hankkeen toiminta jatkuu 31.12.2026 saakka.

3206 KUNTOKIPINÄ 2025–2026 (AVI)

Avustusta on saatu Suomussalmen ja Hyrynsalmen kuntien yhteishankkeeseen liikuntaneuvontaan/KouluPT:n palkkaamiseen lukuvuodelle 2025–2026 Suomussalmelle kahteen kouluun (Ruukinkankaan koulu ja Karhulanvaaran koulu), ja Hyrynsalmelle yhtenäiskoululle. Avustuksen koulukohtaiset liikuntaneuvonnan/KouluPT:n prosenttimäärät ovat Ruukinkankaan koulu 40 %, Hyrynsalmen yhtenäiskoulu 40 % ja Karhulanvaaran koulu 20 %. Yhteistyötä tehdään koulujen, kouluterveydenhuollon (Kainuun hyvinvointialue) sekä kuntien liikuntatoimien kanssa. Pohjana käytetään koulun MOVE-mittaustuloksia, sekä muita terveydenhuollon ammattilaisten arvioita. Liikuntaneuvonta/KouluPT -toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen. **Yhteishanke on käynnistynyt elokuussa 2025 ja se jatkuu vuodelle 2026. Kyseessä on jatkohanke. Hankeisäntänä toimii Hyrynsalmen kunta.**

3207 HARRASTAMISEN SUOMEN MALLI 2025 (AVI)

Kajaanin kaupunki on saanut yhdessä Sotkamon, Suomussalmen, Ristijärven, Paltamon, Puolangan ja Hyrynsalmen kuntien kanssa valtion erityisavustusta Suomen mallin harrastetoiminnan järjestämiseen. Hankkeen tavoitteena on tarjota jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus aidosti mieluisaan ja maksuttomaan harrastukseen koulupäivän yhteydessä ja koulujen tiloissa. Avustuksen on myöntänyt Pohjois-Suomen aluehallintovirasto (PSAVI) ja sitä koordinoi Kajaanin kaupunki. Hanke on jatkoa projektille 3189. Toiminta jatkuu aiemman Kainuun harrastamisen malli- hanketta vastaavana jatkorahoituspäätöksen mukaisesti vuodelle 2026, 31.7.2026 saakka.

3350 – LUKIO-OPETUKSEN PROJEKTIT

3190 LUKIO OTSO 2024-2025 (OPH)

OTSO-hanke kehittää lukiossamme toimintamalleja oppimisen tukemiseen. Hankkeessa on neljä eri osa- aluetta: Tavoitteena on tarjota peruskoulusta lukioon siirtyneille ja juuri aloittaneille opiskelijoille tukea oppimiseen ja opiskelutaitoihin muodostaen opintojakson, jossa harjoitellaan eri opiskelutekniikoita. Opetushenkilöstön osaamisen vahvistaminen tuen tarpeen tunnistamisessa ja huomioimisessa omassa oppiaineessaan. Läksyparkkitoiminnan käynnistäminen lukiossamme. Oppimisen ja koulunkäynnin tukeminen luomalla lukioon samanaikaisopettajuuden käytänteitä.

Hankkeella on toteutettu koulutuspäivä koko henkilökunnalle oppimisen tukeen liittyen. Erityisopettaja pääsi käymään erityisopettajien päivillä. Lisäksi on suunniteltu OTSO-opintojakso, jota on ehditty testata kahdella eri toteutuksella. Samanaikaisopettajuuden toimintamalleja on ehditty aloittaa erityisopettajan jalkautuessa oppitunneilla, mutta tarkoituksena on vielä laajentaa samanaikaisopettajuuden malleja myös aineopettajien kesken. Hankkeelle on saatu jatkoaikaa kesäkuun 2026 loppuun asti.

Hankkeen käyttöaika on 18.6.2024-31.12.2025. Lisäaika 30.6.2026 saakka.

3194 LUKIO MUSTASAARI – HANKE 2024-2025 (OPH)

Kielellinen monimuotoisuus on rikkaus -hanke, on kielellis-kulttuurinen-liikuntahanke. Hankkeen päätarkoitus on vankistaa ruotsin kielen asemaa lukiossamme lisäten ymmärrystä ruotsin kielen tärkeydestä myös jatko-opintoja ajatellen. Hankkeessa yhteistyökumppanina on pitkään ystävyyskoulunamme ollut Mustasaaren lukio. Hankkeella mahdollistetaan opiskelijoiden liikkuvuutta vierailta Suomen ruotsinkielisellä alueilla ja antaa opiskelijoille mahdollisuuksia käyttää ruotsin kieltä oman ikäisten kanssa matalalla kynnyksellä luontomatkaillen lomassa samalla alueen kulttuurinähtävyyksiin tutustuen.

Syksyn aikana järjestettiin opintomatka Hossaan yhdessä Mustasaaren lukiolaisten kanssa. Hanke jatkuu vuodelle 2025.

Hankkeen käyttöaika on 15.5.2024-31.12.2025.

3208 SPRÅK ÄVENTYR 2025 (Svenska Kulturfonden)

Språk Äventyr - jatkaa pitkää perinnettä Mustasaaren lukion kanssa tehtävässä yhteistyössä. Yhteistyö toteutetaan Svenska Kulturfondenin avustuksella sekä opiskelijoiden omarahoituksena. Tarkoituksena on kohtauttaa ja kannustaa nuoria puhumaan ruotsin kieltä oman ikäistensä kanssa lisäten ymmärrystä ruotsin kielen tärkeydestä myös jatko-opintoja ajatellen. Rahoituksella mahdollistetaan opiskelijoiden liikkuvuutta vierailuilla Suomen ruotsinkielisillä alueilla tutustuen samalla paikallisiin kulttuurinähtävyyksiin. Hanke sai rahoitusta jo syksyllä 2025, mutta alkaa varsinaisesti vasta keväällä 2026.

3209 LUKIO BRYSSSELIN MATKA 2025

Lukiomme 1. vsk opiskelijat pääsivät opintomatalle Brysseliin MEP Merja Kyllösen kutsumana. Siksi retken päärahoitus tulikin Euroopan parlamentilta.

Brysselin opintoretki 2.–9.11.2025 tarjosi Suomussalmen lukiolaisille konkreettisen näkymän Euroopan päätöksentekoon, kansainväliseen yhteistyöhön ja opinto- sekä uramahdollisuuksiin. Matkan ohjelma sisälsi vierailut *House of European History* -museoon, Euroopan parlamenttiin ja tapaamiseen MEP Merja Kyllösen kanssa, Parlamentariumiin sekä vierailun NATO:n lentotukikohdassa Kleine-Brogelissa. Lisäksi ryhmä tutustui Genkin *Atlas Collegeen* ja Belgian ilmavoimien Kleine Brogelin tukikohtaan, mikä avasi näkymiä sekä koulutusjärjestelmien eroihin että turvallisuuspoliittiseen yhteistyöhön. Metsäalan edunvalvontaa ja kansainvälisiä urapolkuja esiteltiin *Forestry Housessa* eri organisaatioiden asiantuntijoiden voimin.

Matka vahvisti opiskelijoiden yleissivistystä, kansainvälisyysosaamista ja aktiivisen kansalaisuuden edellytyksiä. Monipuoliset kohteet, asiantuntijatapaamiset ja omakohtaiset kokemukset Brysselissä lisäsivät ymmärrystä siitä, miten EU ja kansainväliset verkostot vaikuttavat arkeen, koulutukseen ja tulevaisuuden mahdollisuuksiin.

3490 – KIANTA-OPISTON PROJEKTIT

3192 KIANTA-OPISTON OPINTOSETELIAVUSTUS 2024-2025 (OPH)

Hankkeen rahoittajana on opetushallitus. Kohderyhmään kuuluvien henkilöiden opintomaksujen korvaamiseen tai alentamiseen Suomussalmen kansalaisopistossa, Kianta-Opistossa. Suomussalmen kurssikohtainen toiminta vahvistaa kohderyhmään kuuluvien osallisuutta ja mahdollistaa uusia sosiaalisia suhteita. Opintopöytäkirjoja on toteutunut 4 syyslukukaudella yhteensä 53 henkilölle. Hyrynsalmella tarjotaan opiskelijoille oma valintainen opiskelumahdollisuus koko opintotarjottimesta 15 € alennus kurssimaksuista 74 henkilölle. Tämän avustuksen käyttö on alkanut syyslukukaudella 2024 ja jatkuu vuoden 2025 aikana. **Hankkeen käyttöaika 7.6.2024 – 31.12.2025. Raportointi 3/2026.**

3205 KIANTA-OPISTON OPINTOSETELIAVUSTUS 2025–2026 (OPH)

Hankkeen rahoittajana on opetushallitus. Kohderyhmään kuuluvien henkilöiden opintomaksujen korvaamiseen tai alentamiseen Suomussalmen kansalaisopistossa, Kianta-Opistossa. Suomussalmen kurssikohtainen toiminta vahvistaa kohderyhmään kuuluvien osallisuutta ja mahdollistaa uusia sosiaalisia suhteita. Tämän vuoden hakemuksessa on painopistealueena kestävä kehitys, hyvinvointi ja digitaaliset palvelut. Hyrynsalmella tarjotaan opiskelijoille oma valintainen opiskelumahdollisuus koko opintotarjottimesta 15 € alennus kurssimaksuista Hankkeen käyttöaika – 31.12.2026

3590 – KIRJASTON PROJEKTIT

3185 JYSKYN JA RANSTAKAN LUKUPOLKU (AVI)

Hankkeen rahoittaa Aluehallintovirasto, joka on myöntänyt 7000 € lukemisen edistämiseen. Suomussalmen kirjasto sopii koulu-yhteistyöstä kunnassa. Kirjasto ja koulut luovat yhdessä lukupolun niin, että perusopetuksen ja lukion oppilaat saadaan tasaveroisesti osalliseksi kirjastopalveluista. Koulujen kiireisessä arjessa lukupolku on helppo kulkea ja kirjasto pystyy toteuttamaan lakisäätöistä lukemisen edistämistä varten resurssiensa puitteissa. Hankkeessa rakennetaan lähestyttävä omaleimainen brändi lasten ja nuorten kirjastotyöhön Suomussalmella. Pääkirjastoon laaditaan tilasuunnitelma lasten ja nuorten kirjastopalveluille. **Avustuksen käyttöaika on 1.4.2024-31.12.2025. Jatkoaika 30.6.2026 saakka.**

3197 OKTETTI SOIMAAN (AVI)

Kainuun kirjastojen yhteishankkeen rahoittaja on Aluehallintovirasto, joka on myöntänyt Kajaanin kaupungille 30 000 € kirjastojen toiminnan alueelliseen kehittämiseen. Suomussalmen kunnan omarahoitusosuus on 825 €. Kainuun yleisten kirjastojen vaikuttavimpana kehityssuuntana on Sotkamon liittyminen Kainet-kirjastoihin ja järjestelmien, käytäntöjen ja palvelukulttuurin yhdenmukaistaminen. Hankkeen aikana tehdään selvitystyöt ja suunnitelmat päätöksenteon tueksi, jotta Sotkamo voisi liittyä Kainet-kirjastoihin vuoden 2025 aikana. Lisäksi Kainet-kirjastojen yhtenäisyyttä kasvatetaan luomalla yhteiset käytösäännöt, maksut ja työkäytännöt koko Kainuuseen. Hankkeeseen on palkattuna projektityöntekijä ajalle 3.11.2024-31.5.2025. **Avustuksen käyttöaika on 1.4.2024-31.12.2025. Raportointi 2/2026.**

3790 – NUORISOPALVELUIDEN PROJEKTIT

3118 NUORTEN TYÖPAJAN KEHITTÄMISTOIMINTA (AVI)

Tavoitteena Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen

Rahoittajalle tehdään vuosittain selvitys tavoitteiden saavuttamisesta. Rahoitusta voi käyttää palkkoihin sekä pajanuorille suunnattuun toimintaan. Rahoituksella voidaan palkata kaksi työvalmentajaa ja startti-/yksilövalmentaja työpajalle. Kaikille pajalaisille järjestetään erilaista toimintaa sekä lyhytkursseja, jonka tavoitteena työttömyysjakson keskeyttäminen, elämänlaadun paraneminen ja jatkosuunnitelmien selkiinntäminen pajajakson jälkeiseen tulevaisuuteen. **Toteutunut tavoitteiden mukaisesti vuoden 2025 aikana.**

3120 NUORTEN EU-TAPAAMINEN (Erasmus+)

Vuonna 2025 ei omaa Erasmus+-rahoitettua tapaamista. Yksi nuori osallistui Italian vaihtoon ja yksi ohjaaja osallistui ohjaajatapaamiseen ja – koulutukseen Saksassa. Erasmus+ vaihtoja sekä ja hankerahoitusta hallinnoitiin Oivangin nuoriso- ja luontomatkaikeskuksen kautta ja olimme mukana kumppaneina. **Kumppanuussopimus on voimassa 2026 saakka ja yhteistyö jatkuu.**

3182 ETSIVÄ NUORISOTYÖ 2025 (AVI)

Hankkeen tavoitteena on taata palvelujen saatavuus niille nuorille, tarvitsevat tukea palveluiden saamiseen ja palveluiden piirissä pysymiseen. Tavoitteena on parantaa nuorten arjenhallintataitoja ja valmiuksia hakeutua koulutukseen tai työelämään. Nuoria on pystytty tukemaan opiskelussa, arjenhallintataidoissa sekä ohjattu nuoria esim. ammatinvalintaohjaukseen, päihdehoitoon tai sosiaalitoimen asiakkaaksi. **Hankerahoituksen käyttöaika 1.2.2025-31.1.2026**

3196 KOULUNUORISOTYÖ 2024-2026 (AVI)

Hankkeen avulla aloitetaan ja kehitetään Suomussalmella yhteisöllistä ja yksilöllistä nuorisotyötä perusopetuksessa ja lukiossa. Opetus- ja nuorisotoimen yhteistyöllä vahvistetaan koulujen kasvattajayhteisöä, nuorten vertaisryhmiä ja niiden avulla yksittäisiä nuoria. Koulunuorisotyön tavoitteena on turvallinen kouluyhteisö, jossa lapset ja nuoret viihtyvät, oppivat sekä tulevat toimeen keskenään. **Hanke käynnistyi 2.9.2024 ja päättyi 31.12.2025**

3890 – LIIKUNTAPALVELUIDEN PROJEKTIT

3199 KUKA MINUA LIIKUTTAISI

Hankeisäntinä toimivat Jyväskylän yliopisto ja Kajaanin ammattikorkeakoulu. Hankkeen tavoitteena oli työikäisten liikkumisen lisääminen psyykkistä valmennusta ja innovatiivisia työkaluja hyödyntävän liikuntaneuvonnan avulla. Hankkeessa pilotoitiin uudenlaista personoitavaa ja motivoivaa Kuka minua liikuttaisi? -liikuntaan aktivointikonseptia Kainuun kuntien (Hyrynsalmi, Kuhmo, Sotkamo ja Suomussalmi) ja korkeakoulujen (JYU-Vuokatti ja KAMK) moniammatillisena yhteistyönä. Kohderyhmänä olivat terveytensä kannalta liian vähän liikkuvat, mutta elintapamuutoksesta kiinnostuneet 20-50 vuotiaat henkilöt. Pilotista tehtävä vaikuttavuuden arviointi oli osa jatkotoimenpide- ja juurruttamissuunnitelmien laatimista. Toisena tavoitteena oli ideoida hankkeen päätösseminaarin kokemusten pohjalta Kuka minua liikuttaisi? -liikuntaan aktivoiva seminaarisarja, joka esittelee tutkittua tietoa ja liikunnan terveyshyötyjä kansankielellä viestittynä. Seminaarisarjalla tavoitellaan liikunnasta innostumista ja lisää liikkuvia kuntalaisia. Hankkeen toimet on suunniteltu huomioiden

tulosten monistettavuus. **Hanketta toteutettiin aikavälillä 1.8.2024-31.12.2025. Hanke toteutui tavoitteiden mukaisesti.**

3203 LIEKKI – LIIKUNTA ELÄMÄNTAVAKSI KAIKILLE

Liekki –hanke on Kainuun Liikunnan hallinnoima yhteistyössä kaikkien Kainuun kuntien kanssa toteuttama kehittämishanke. Tavoitteena on edistää toimintarajoitteisten ja maahanmuuttajataustaisten henkilöiden terveellisiä elämäntapoja ja elämänhallintaa lisäämällä paikallista julkishallinnon sekä vapaaehtoistoimijoiden osaamista liikkumisen edistämisen keinoista ja vahvistaa paikallista liikuntapalvelutarjontaa hankkeen välillisen kohderyhmän tarpeet ja lähtökohdat huomioiden.

Päätavoitteena on luoda toimintamalleja ja palveluita toimintarajoitteisten ja maahanmuuttajataustaisten henkilöiden liikunnan edistämiseksi. Hankkeessa luodaan soveltavan liikunnan palvelupolku, jossa kuvataan kuntien, Hyvinvointialueen ja kolmannen ja neljännen sektorin toimijoiden rooleja kohderyhmän palveluiden tuottamisessa. Hankkeen toteutusaika on 1.3.2025-28.2.2027.

3990 – KULTTUURIPALVELUIDEN PROJEKTIT

3179 KULTTUURIBUSSI 2023–2024

Kirjastoautolla Kulttuuria Sydänkyllille

Suomussalmen sydänkylien asukkaista kolmasosa kokee pitkien etäisyyksien estävän osallistumisen kulttuuritapahtumiin. Tähän tarpeeseen vastasi Kulttuuribussi – Kirjastoautolla Kulttuuria Sydänkyllille -hanke, joka vei taiteen ja kulttuurin kylille kirjastoauto Ranstakan kyydissä.

Hankkeen ensimmäinen taiteilija, keraamikko Ulla Harju, toteutti kirjastoautossa näyttelyn maaliskuussa 2024. Näyttely perustui Paikallisten savimineraalien tutkiminen ja käyttö taidekeramiikassa -projektiin, johon Harju sai apurahan Taiteen edistämiskeskukselta.

Hankkeen tavoitteet ja vaikutukset: ✓ Kirjastoauto osoittautui erinomaiseksi näyttelytilaksi. ✓ Palaute on ollut erittäin positiivista niin taiteilijoilta kuin kyläläisiltäkin. ✓ Konsepti on herättänyt kiinnostusta myös muissa kunnissa.

Hanke päättyi joulukuussa 2024, mutta sen vaikutukset jäävät elämään. Suuret kiitokset kirjastotoimelle, joka mahdollisti Kulttuuribussin toteutuksen – kulttuuripalvelut ideoi, mutta kirjastotoimi teki tästä totta.

Mukana olivat:

Suomussalmen Harmonikkakerho, keraamikko Ulla Harju, kuvataiteilija Jaakko Heikkinen, joulupukki, kuvataiteilija Leena Juntunen sekä The Heater –trio.

3202 EUROOPAN KULTTUURIPÄÄKAUPUNKI OULU

Suomussalmi osallistuu Oulu2026-kulttuuripääkaupunkivuoteen tuomalla esiin paikallista kulttuuriperintöä, luontoa ja yhteisöllisiä toimintamalleja osana laajaa pohjoisen kulttuurialuetta. Marraskuussa 2025 järjestetty Valontuojat-avajaiskonsertti Hiljaisen Kansan ympäristössä vahvisti Suomussalmen roolia näkyvänä tapahtumapaikkana kulttuuripääkaupunkivuoden käynnistyessä.

Oulu2026-yhteistyö rakentuu laajalle alueelliselle ohjelmalle, johon kuuluu 40 kuntaa ja jonka tavoitteena on vahvistaa kulttuuri- ja tapahtuma-alan toimintaedellytyksiä, lisätä kulttuuriperinnön näkyvyyttä sekä edistää kestävästä kulttuurikehityksestä. Suomussalmen kulttuurituottajan työpanos on ollut osa valmistelua jo vuonna 2025: kulttuurituottaja on osallistunut alueellisiin suunnittelu- ja yhteistyökokouksiin etänä ja paikan päällä sekä toiminut Oulu2026-aluevaltuuston jäsenenä ja osallistunut sen kokouksiin. Lisäksi kulttuurituottaja on vastannut paikallisten Oulu2026-toteutusten koordinoinnista, kuten Hiljaisen Kansan Niittykahvilan avajaisiin liittyvästä kunnan omasta valmistelutyöstä. Oulu2026-hanke tarjoaa Suomussalmelle pitkäjänteisen alustan kulttuurin kehittämiseen ja osallisuuden vahvistamiseen alueellisessa verkostossa.

2.2.7. Tekninen lautakunta

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	11 410 986,65	11 219 033,00	11 099 033,00	11 024 189,80	99,33 %	-74 843,20
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	138 575,33	85 000,00	85 000,00	77 802,48	91,53 %	-7 197,52
TOIMINTAKULUT	-10 835 509,76	-10 777 204,00	-10 777 204,00	-11 182 100,69	103,76 %	404 896,69
TOIMINTAKATE	714 052,22	526 829,00	406 829,00	-80 108,41	-19,69 %	486 937,41
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 700 602,95	-3 770 121,00	-3 600 121,00	-3 247 018,76	90,19 %	-353 102,24
Arvon alentumiset	-2 241 901,80			-1 120 563,86		1 120 563,86
Poistot ja arvonalentumiset	-5 942 504,75	-3 770 121,00	-3 600 121,00	-4 367 582,62	121,32 %	767 461,62
Tilikauden tulos	-5 228 452,53	-3 243 292,00	-3 193 292,00	-4 447 691,03	139,28 %	1 254 399,03
Vyörytykset				-213 388,55		213 388,55
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5 228 452,53	-3 243 292,00	-3 193 292,00	-4 661 079,58	145,96 %	1 467 787,58

Tekninen lautakunta	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	6 208 434,82	5 751 473,00	5 631 473,00	5 605 374,70	99,54%	-26 098,30
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	138 575,33	85 000,00	85 000,00	77 802,48	91,53%	-7 197,52
TOIMINTAKULUT	-10 060 164,83	-10 104 634,00	-10 104 634,00	-10 473 579,29	103,65%	368 945,29
TOIMINTAKATE	-3 713 154,68	-4 268 161,00	-4 388 161,00	-4 790 402,11	109,17%	402 241,11
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 700 602,95	-3 770 121,00	-3 600 121,00	-3 247 018,76	90,19%	-353 102,24
Arvon alentumiset	-2 241 901,80			-1 120 563,86		1 120 563,86
Poistot ja arvonalentumiset	-5 942 504,75	-3 770 121,00	-3 600 121,00	-4 367 582,62	121,32%	767 461,62
Tilikauden tulos	-9 655 659,43	-8 038 282,00	-7 988 282,00	-9 157 984,73	114,64%	1 169 702,73
Vyörytykset				-213 388,55		213 388,55
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-9 655 659,43	-8 038 282,00	-7 988 282,00	-9 371 373,28	117,31%	1 383 091,28

Teknisten palveluiden hallinto	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	104 428,72	124 100,00	124 100,00	160 826,78	129,59 %	36 726,78
TOIMINTAKULUT	-616 505,42	-579 115,00	-579 115,00	-675 404,02	116,63 %	96 289,02
TOIMINTAKATE	-512 076,70	-455 015,00	-455 015,00	-514 577,24	113,09 %	59 562,24
Poistot ja arvonalentumiset	-2 506,92	-2 507,00	-2 507,00	-2 506,92	100,00 %	-0,08
Tilikauden tulos	-514 583,62	-457 522,00	-457 522,00	-517 084,16	113,02 %	59 562,16
Vyörytykset				369 574,10		369 574,10
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-514 583,62	-457 522,00	-457 522,00	-147 510,06	32,24 %	-310 011,94

Teknisten palveluiden hallinto	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	92 280,56	124 100,00	124 100,00	151 091,08	121,75%	26 991,08
TOIMINTAKULUT	-562 911,26	-521 115,00	-521 115,00	-616 490,67	118,30%	95 375,67
TOIMINTAKATE	-470 630,70	-397 015,00	-397 015,00	-465 399,59	117,22%	68 384,59
Poistot ja arvonalentumiset	-2 506,92	-2 507,00	-2 507,00	-2 506,92	100,00%	-0,08
Tilikauden tulos	-473 137,62	-399 522,00	-399 522,00	-467 906,51	117,12%	68 384,51
Vyörytykset				369 574,10		369 574,10
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-473 137,62	-399 522,00	-399 522,00	-98 332,41	24,61%	-301 189,59

Tehtävä:

Teknisten palvelujen tehtävänä on toimivan, terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuin-, toiminta- ja elinympäristön varmistaminen.

Teknisen hallinnon alla toimii mm. kaavoitus, yleinen suunnittelu, projektit sekä liikenneturvallisuuteen liittyvät asiat. Tekninen hallinto tuottaa laskutuspalveluja Suomussalmen Energia Oy:lle.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen

Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kaavoitus	Alanteenjärvi-Parvajärvi yleiskaavan laatiminen	Kaavaehdotus on ollut nähtävillä.	Ei toteutunut. Kaavaehdotuksen nähtävillä olo päättyy 24.2.2026.
	Kauniskankaan yleiskaavan päivittäminen	Kaavoitusmaksut ja määritetty ja kaavaluonnos on ollut nähtävillä.	Kaavoitusmaksut on päätetty, mutta luonnos ei ole ollut nähtävillä.
	Rajavartioston alueen asemakaavamuutos	Kaavaehdotus on ollut nähtävillä.	Ei ole toteutunut.
	Alvarin alueen kaavamuutos	Kaavaehdotus on ollut nähtävillä.	Kaavaehdotus tulee nähtävälle keväällä 2026.

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Vesistöjen kunnostaminen	Vesistöjen kunnostushankkeen toimenpiteet kohteissa jatkuvat suunnitelman mukaisesti	Sile II vuosikohtaiset toimenpiteet on tehty.	On toteutunut.
		Hossanjoen kunnostaminen on aloitettu	On toteutunut.
Tontit ja maaomaisuus	Ruokapuiston teollisuustonttien markkinointi	Maanvuokrasopimukset ja maakaupat (kpl)	Ei ole toteutunut. Sidoksissa asemakaavaan Ruokapuistontie ja liittymä Vt5.
	Tontinvuokrasopimukset ovat ajan tasalla	Sopimukset on uusittu ajallaan, eikä kunnalle tule seuraamuksia (kpl)	On toteutunut.
	Metsäryhmässä määritetyt ns. pienet kiinteistöt laitetaan myyntiin.	Toteutuneet kiinteistökaupat (kpl)	Ei ole toteutunut. Pienet kiinteistöt myyntiin keväällä 2026.

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Liikenneturvallisuus ja esteettömyys	Osallistumme liikenneturvallisuuden kehittämiseen ja esteettömyyden edistämiseen kaikissa toteutettavissa hankkeissa.	Toteutuneet hankkeet (kpl)	Jalonkatu hidasteet. Jäniksenpolku alku 30 km/h. Hankkeet 2 kpl.
Kuntalaistilaisuudet	Hankkeista järjestetään avoimia kuntalaistilaisuuksia.	Järjestetyt tilaisuudet (kpl) Tavoite 4 kpl	Uusi rakentamislaki 22.1. Hiihtäjien kuuleminen 29.4. Lohi- ja Tammukkatie 12.5. Vesistötilaisuus 16.5. Kunnan metsienhoito 16.6.

			Juntusrannan evakuointiharjoituksen esittely 14.8. Energiapuun korjuunäytös 15.8. Turvallisuusilta 4.9. Hossanjoen kunnostuksen esittely 11.9. Yksityistiet 7.11.
--	--	--	---

Maankäyttö ja kaavoitus

Kunta tukee ja edistää aktiivisesti tuulivoimatuotantoalueiden kaavoitushankkeiden toteutumista ja sähkönsiirtoverkon vahvistamista.

Keskustaajaman asemakaavan ajanmukaistaminen toteutetaan päivittämällä nykyistä asemakaavaa. Asemakaavan tarkistamistarpeita on Suomussalmen taajaman keskeisimmillä alueilla. Kaavoituksessa otetaan huomioon keskustan kehittämishankkeessa esille tulleet maankäytön tarpeet.

Yritystoimintaan varattu tonttivaranto tulee riittämään vuosiksi eteenpäin nykyisellä rakentamisvauhdilla. Pientalotonttien kysyntä on vähäistä.

Asemakaavahankkeista käynnissä ovat Alvarin, Rajavartioston ja Ruokapuistontien alueiden asemakaavamuutokset. Alvarin alueen kaavaehdotus asetetaan nähtäville kevään 2026 aikana. Alanteenjärvi-Parvajärvi yleiskaavaehdotus on ollut nähtävillä 22.1-24.2.2026. Kauniskankaan yleiskaavan muutos on vireillä. Kesällä 2025 alueille on tehty arkeologinen inventointi.

Tonttimaa

Kunnalla on kaava-alueilla vuoden 2025 lopussa seuraava tonttivaranto:

<u>Alue</u>	<u>Ao</u>	<u>Ar</u>	<u>Ak</u>	<u>K</u>	<u>T</u>	<u>Yht</u>
Suomussalmi	35	8	2	4	13	62
Kirkonkylä	23	3	-	-	-	26
Juntusranta	5	1	-	-	-	6
Yhteensä	63	12	2	4	13	94
Varatut	-	-	-	-	-	2
Kaikki yht.	63	12	2	4	13	94

Lyhenteet: Ao = Asuinomakotitalo
Ar = Asuntorivitalo
Ak = Asuinkerrostalo
K = Liike- ja toimistorakentaminen
T = Teollisuus- ja varastorakentaminen

Projektit

Vesistökuunnostus hankkeita on jatkettu ja uusia kohteita otettu mukaan toimenpiteisiin. Kunnostuksia tehtiin osittain yhteistyössä osakaskuntien ja muiden järjestöjen kanssa. Toimenpiteitä yhteen sovittiin metsähallituksen kunnostussuunnitelmien kanssa.

Hossanjoen kunnostukseen on suunniteltu kolmivuotinen hanke (2025-2027). Vuodelle 2025 toimenpiteille on saatu Fortum Power and Heat Oy:n OUMO rahoitusta 50 000 €. Lapin ELY-keskus on tehnyt hankkeelle myönteisen avustuspäätöksen. Avustuksen suuruus on enintään 219 950 €.

Osallistuimme Oulujoen vesivision toteutuksen koordinaatioon yhteistyössä kuntien ja eri toimijoiden kanssa. Jalonuoman ympäristövirtaama selvitys on lisätty OUMO ohjelman toimenpiteeksi vuodelle 2027.

Vastuhenkilö:

Tekninen johtaja Niina Kinnunen

puh. 044 777 3380

TEKNISET PALVELUT	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025 (ulkoiset)	TP2025 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	78,5	80,5	78	75	75
Henkilöstömenot, €/asukas	526,89	582,23	520,55	546,84	520,36
Toimintakulut, €/asukas	1570,16	1726,18	1506,79	1468,53	1505,91
Toimintakate, €/asukas	-212,93	-54,92	64,03	-625,23	-688,77

Hallinto	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025 (ulkoiset)	TP2025 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	5	5	5	5	5
Henkilöstömenot, €/asukas	52,18	44,54	41,62	39,99	43,53
Toimintakulut, €/asukas	78,14	101,35	75,01	75,43	88,64
Toimintakate, €/asukas	-68,70	-73,27	-69,97	-57,50	-66,92
Lautakunnan kokoukset, kpl	14	11	13	12	15

Kunnallistekniikka/Ympäristötekniikka

Kunnallistekniikka, ymp.tekn.	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	882 044,33	898 790,00	728 790,00	937 231,70	128,60 %	208 441,70
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	52 748,61	55 000,00	55 000,00	38 616,52	70,21 %	-16 383,48
TOIMINTAKULUT	-2 592 696,27	-2 310 826,00	-2 310 826,00	-2 479 406,33	107,30 %	168 580,33
TOIMINTAKATE	-1 657 903,33	-1 357 036,00	-1 527 036,00	-1 503 558,11	98,46 %	-23 477,89
Suunnitelman mukaiset poistot	-694 447,89	-684 906,00	-684 906,00	-731 737,93	106,84 %	46 831,93
Arvon alentumiset	-11 737,38					0,00
Poistot ja arvonalentumiset	-706 185,27	-684 906,00	-684 906,00	-731 737,93	106,84 %	46 831,93
Tilikauden tulos	-2 364 088,60	-2 041 942,00	-2 211 942,00	-2 235 296,04	101,06 %	23 354,04
Vyörytykset				-371 203,53		371 203,53
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 364 088,60	-2 041 942,00	-2 211 942,00	-2 606 499,57	117,84 %	394 557,57

Kunnallistekniikka	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	719 385,43	779 100,00	609 100,00	776 094,85	127,42%	166 994,85
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	52 748,61	55 000,00	55 000,00	38 616,52	70,21%	-16 383,48
TOIMINTAKULUT	-2 405 317,93	-2 121 756,00	-2 121 756,00	-2 260 401,59	106,53%	138 645,59
TOIMINTAKATE	-1 633 183,89	-1 287 656,00	-1 457 656,00	-1 445 690,22	99,18%	-11 965,78
Suunnitelman mukaiset poistot	-694 447,89	-684 906,00	-684 906,00	-731 737,93	106,84%	46 831,93
Arvon alentumiset	-11 737,38					0,00
Poistot ja arvonalentumiset	-706 185,27	-684 906,00	-684 906,00	-731 737,93	106,84%	46 831,93
Tilikauden tulos	-2 339 369,16	-1 972 562,00	-2 142 562,00	-2 177 428,15	101,63%	34 866,15
Vyörytykset				-371 203,53		371 203,53
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 339 369,16	-1 972 562,00	-2 142 562,00	-2 548 631,68	118,95%	406 069,68

Tehtävä:

Ympäristötekniikan tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää turvallinen ja viihtyisä toimintaympäristö, toimiva ja turvallinen tieverkko, sekä ylläpitää tarpeen mukaiset ulkoliikuntapaikat. Ympäristötekniikka tuottaa kunnan tarvitsemat konekeskuspalvelut. Ympäristötekniikan yksikköön sisältyy mittaustoimi, liikuntapaikat, yleiset alueet, metsätilat, yksityistiet, kaavatiet ja puutarha.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltamalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma

Urheilukentän tekonurmen rakentaminen	Tekonurmen kilpailutus Rakentaminen	Hanke on toteutettu	Pohjatyöt on tehnyt. Tekonurmen asennus 2026.
Keskuspysäkki	Rakentaminen	Hanke on toteutettu	On toteutunut.

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kunnan metsäomaisuuden hoito	Metsien kestävä hoito	Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on saavutettu.	Taloudellisia ja suunnitelman mukaisia tavoitteita ei saavutettu.
Puistojen ja istutuksien hoito	Puistoalueet hoidetaan	Nurmikonhoitoalueet (ha)	On toteutunut.
	Kesäkukkasvatukset ja istutukset tehdään omana työnä	Istutusalueet (kpl)	On toteutunut.
Opastaulujen uusiminen	Uudet opastaulut mm.: Jalonniemi ja Vt 5	Hanke on toteutunut	Ei toteutunut. Resurssit kohdistuivat muihin opastuskohteisiin.

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Yksityisteiden kesäkunnossapidon avustaminen	Avustuksen hakuaika järjestetään ja siitä tiedotetaan kuntalaisille.	Hakemukset (kpl)	151 kpl
Yksityisteiden talvikunnossapidon avustaminen	Avustus on haettavissa keväällä ja syksyllä. Tiedottaminen	Hakemukset (kpl)	335 kpl
Haja-asutusalueiden hiihtolatujen kunnossapidon avustaminen	Tehdään kunnossapidosta sopimus ja sen mukaisesti maksetaan avustus	Sopimukset (kpl) Tavoite 9 kpl	6 kpl
Muistomerkkien ja alueiden kunnossapito	Tehdään yhdistyksen tai yksityisen henkilön kanssa sopimus muistomerkkialueen kunnossapidosta	Sopimukset (kpl) Tavoite 3 kpl	Toteutui. Sopimuksia 2, jotka sisälsivät 6 kohdetta.
Katujen peruskorjaukset	Suunnittelu, asukastilaisuus ja toteutus	Tilaisuudet on pidetty ja hankkeet toteutettu	Toteutui.

Keskeiset muutokset, toiminta

Haja-asutusalueen latujen talvihoitoa on tuettu avustuksin.

Vuonna 2025 ei toteutunut yksityisteiden perusparannushankkeita, koska Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen pienentyneet määrärahat oli kohdistettu yksityisteiden silta -hankkeisiin.

Kunnan metsienhoito ei ole toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Kiinteistöjen Uutela (777-408-11-20) ja Niemelän kangas (777-406-130-3) osalta toimenpiteet eivät ole vielä toteutuneet teknisen lautakunnan lainvoimaisten päätöksiä 30.5.2024 § 42 ja 19.12.2024 § 107 mukaisesti. Kiinteistöjen hakuksiin liittyen kuntaan toimitettiin kuntalaisaloite 24.2.2025. Aloitteen osalta päätös tehtiin valtuuston kokouksessa 12.8.2025 § 64.

Suomen luonnonsuojeluliiton Kainuun piiri ry oli vaatinut Kainuun ELY-keskukselle 3.10.2025 toimittamassaan vireillepanossa hakkuutoimenpiteiden estämistä tai keskeyttämistä kyseisillä kiinteistöillä. Kainuun ELY-keskus

teki päätöksen 28.11.2025 vaatimukseen luonnonsuojelulain 126 §:n mukaisen pakkokeinon käyttämisestä. Päätös oli, että Kainuun ELY-keskus ei rajoita suunniteltuja metsänkäyttöön liittyviä toimenpiteitä pakkokeinoin luonnonsuojelulain 126 §:n mukaisesti. Suomen luonnonsuojeluliiton Kainuun piiri ry teki Kainuun ELY-keskuksen päätöksestä valituksen 8.12.2025 Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Vuokratonttien siivouskustannuksia kertyi 2025 vuonna 154 249 € ja sitä edeltävänä vuotena 87 340 €. Konkursipesästä kuntaan palautui 123 163 €, jota ei voitu huomioida vielä talousarviomuutoksen yhteydessä.

Vastuuhenkilö:

Tekninen johtaja Niina Kinnunen

puh. 044 777 3380

YMPÄRISTÖTEKNIikka	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025 (ulkoiset)	TP2025 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	6	6	9	**10,5	**10,5
Henkilöstömenot, €/asukas	67,70	88,01	94,01		93,13
Toimintakulut, €/asukas	253,48	297,55	368,49		325,00
Toimintakate, €/asukas	-151,76	-184,11	-235,63		-207,86

* konekeskuksen kaksi työntekijää ja kunnossapitotyöntekijä siirretty ympäristötekniikan alle.

**Puutarhuri vakinaistettu, liikuntapaikkojen hoitaja, kartoittaja 50 %

Muut mittarit	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Avustettavat yksityistiet, km	520	527/417	*540	540	540
Kevät- ja syyslanaus	480	/149	413	480	431/433
Kunnossapidettävät kaavatiet, km	60	60	60	60	60
Kunnossapidettävät kvl, km	25	25	25	25	25
Puistot ja puistometsät, ha	260	260	260	260	260
Maa- ja metsätilat, ha	2566	2566	2566	2566	2566

* Vuonna 2025 talvikunnossapidettäviä yksityisteitä ei ole, pl mm. Ruokapuistontie ja Metsärinteentie.

Ulkoliikuntapaikat	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Hiihtolatuja taajamassa, km	70	70	70	70	70
Hiihtolatuja sivukylissä, km	90	100	100	100	50 **
Pururatoja, km	20	20	20	20	20
* Pallokentät, kpl	5	5	6	6	6
Luonnonnurmikentät, kpl	1	1	1	0	0
Tekonurmikentät, kpl	2	2	2	3	3
Tenniskentät, kpl	4	4	4	4	4
Luistelualueita, kpl	4	4	4	4	4
Frisbeegolf-rata, kpl	2	2	2	2	2

* Pallokentät: Kirkkopuiston tekonurmikenttä (kumirouhe) / jalkapallo, Pitämä hiekkatekonurmi / pesäpallo, Ruukin urheilukenttä tekonurmi, joka on tulossa / jalkapallo ja yleisurheilun heittolajit, ammattikoulun hiekkakenttä, kirkonkylän koulun hiekkakenttä ja monitoimiareena (2023).

** Hossan latupoolin hiihtoladut on poistettu tästä taulukosta. Suomussalmen kunta/ Elinvoimapaalvelut osallistuvat latupoolin avustamiseen.

Tilapalvelut

Kohderahoitteinen

Tilapalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	8 267 642,82	8 247 394,00	8 297 394,00	7 981 000,68	96,19 %	-316 393,32
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	85 698,72	30 000,00	30 000,00	39 185,96	130,62 %	9 185,96
TOIMINTAKULUT	-4 999 189,26	-5 464 274,00	-5 464 274,00	-5 654 960,20	103,49 %	190 686,20
TOIMINTAKATE	3 354 152,28	2 813 120,00	2 863 120,00	2 365 226,44	82,61 %	-497 893,56
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 986 956,98	-3 067 388,00	-2 897 388,00	-2 492 325,02	86,02 %	-405 062,98
Arvonalentumiset	-2 230 164,42			-1 120 563,86		1 120 563,86
Poistot ja arvonalentumiset	-5 217 121,40	-3 067 388,00	-2 897 388,00	-3 612 888,88	124,69 %	715 500,88
Tilikauden tulos	-1 862 969,12	-254 268,00	-34 268,00	-1 247 662,44	3640,90 %	1 213 394,44
Vyörytykset				-420 568,03		420 568,03
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 862 969,12	-254 268,00	-34 268,00	-1 668 230,47	4868,19 %	1 633 962,47

Sisäisten vuokrien laskutus jäähallia koskien on jäänyt kokonaan tekemättä vuonna 2025. Jäähalliinteistö ostettiin kunnalle loppuvuonna 2024, minkä vuoksi se ei ollut mukana vuoden 2025 talousarviovalmistelun sisäisten vuokrien laskennassa. Asia on jäänyt huomaamatta myös varsinaisessa laskutuksessa. Sisäisiä vuokratuottoja puuttuu tilapalveluilta ja vuokratuloja liikuntapalveluilta yhteensä 101 420 €.

Tilapalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	4 818 675,90	4 529 354,00	4 579 354,00	4 369 993,30	95,43%	-209 360,70
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	85 698,72	30 000,00	30 000,00	39 185,96	130,62%	9 185,96
TOIMINTAKULUT	-4 594 857,34	-5 184 774,00	-5 184 774,00	-5 371 394,28	103,60%	186 620,28
TOIMINTAKATE	309 517,28	-625 420,00	-575 420,00	-962 215,02	167,22%	386 795,02
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 986 956,98	-3 067 388,00	-2 897 388,00	-2 492 325,02	86,02%	-405 062,98
Arvonalentumiset	-2 230 164,42			-1 120 563,86		1 120 563,86
Poistot ja arvonalentumiset	-5 217 121,40	-3 067 388,00	-2 897 388,00	-3 612 888,88	124,69%	715 500,88
Tilikauden tulos	-4 907 604,12	-3 692 808,00	-3 472 808,00	-4 575 103,90	131,74%	1 102 295,90
Vyörytykset				-420 568,03		420 568,03
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 907 604,12	-3 692 808,00	-3 472 808,00	-4 995 671,93	143,85%	1 522 863,93

Tehtävä:

Tilapalvelut palveluyksikön tehtävänä on kunnan omistaman rakennuskannan ylläpito kohtuullisin kustannuksin siten, että tilat ovat käyttökelpoisia ja niiden arvo säilyy.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltamalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Edistetään olemassa olevien ja uusien yritysten toimintaedellytyksiä.	Muutetaan toimitiloja yritysten tarpeiden mukaan.	Uudet/ muutetut yritystilasopimukset	16 kpl
Turvalliset ja terveelliset työympäristöt	Korjataan/huolletaan oikea-aikaisesti olemassa olevia tiloja ja kiinteistöjä	Työtapaturmien ja sairaspotilaiden vähentyminen	Vakavia työtapaturmia ei ole sattunut, sairaspotilaiden saolot normaaliilla tasolla
	Rakennusautomaation päivittäminen	Rakennusautomaatio päivitetty kiinteistöissä (kpl)	Kunnantalon, Kirjaston, Vastaanottohalli 3 ja Terveysaseman kiinteistöautomaatio päivitetty
	Ruukinkankaan piha-alueen 3-vaihe suunnittelu	Parkkipaikan suunnitelmat tarkastettu ja päivitetty	Toteutunut

	Virastotalon ylläpitäminen	Metalli-ikkunoiden ja ovien uusiminen suoritettu	Ei ole toteutunut
		Vesikaton uusiminen Tornikadun siipeen suoritettu	Ei ole toteutunut
		Tornikadun viemärien saneeraaminen suoritettu	Ei ole toteutunut
		Toimistojen remontteja suoritettu (kpl)	5 kpl
		Piha-alueen kunnostaminen	Ei ole toteutunut
	Kiinteistöjen kattoremontit	Valittuihin kiinteistöihin kattoremontti suoritettu	Miilu, korkea osa
		Urheilukentän huoltorakennuksen katon uusiminen + kuuluttamo	Toteutunut
	Kiinteistöjen lukituksen uudistaminen	Kiinteistön lukitus muutettu Abloy Cliq-tyypiseksi (kpl)	4 kpl
	Kunnan varikon ylläpito	Varistorakennuksien huoltomaalaukset	Toteutunut
	Urheilukenttien huoltorakennusten ylläpito	Julkisivujen huoltomaalaukset	Toteutunut
Kirjaston rakennuksen ylläpito	Sisävalaistuksen uusiminen	Toteutunut	
Työpaja Hanslankareiden sisäpuolen pintaremontti	Sisäpintojen uusiminen	Bänditilan sisäpinnat uusittu, yläkerran toimistotilan sisäpinnat uusittu, rakenteiden tiivistyskorjaukset suoritettu	
Kylpylän vuosihuolto	Sisäpintojen uusiminen	Suodatin astioiden pinnoitus, alakattojen kiinnitysten uusiminen, allastilojen saumat ja maalaukset	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Elinvoimaa tukevat, tuottavat investoinnit.	Toimivat ja oikein mitoitettut toimitilainvestoinnit.	Käyttäjätyytyväisyys Käyttökustannukset	Tyytyväiset käyttäjät Tulot suhteessa käyttökustannuksiin
	Ruokapuiston kiinteistön ylläpito	LVI-järjestelmien saneeraus	On aloitettu ja suoritetaan loppuun 2026

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kunta tekee aktiivista työvoimapolitiikkaa.	Järjestetään sopivia työtilaisuuksia palkkatuen ja kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille.	Työjakson onnistuminen	1 kpl oppisopimuksella, 1 kpl koulutusopimuksella, 2 kpl kuntouttavan työtoiminnan asiakkaita

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmissä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Henkilöstö on hyvinvoin- vaa, osaavaa ja motivoi- tunutta.	Täydennyskoulutus. Kehityskeskustelut. Virkistyspäivä	Koulutuspäivät Kaikki osallistuu Kaikki osallistuu	Tarpeen mukaan Kaikki suorittaneet Hossan värikalliolla käynti
Kunnan vuokra-asunnot ovat hyvässä kunnossa	Asuntojen kunnostus	Tehdyt huoneistoremon- tit vuoden aikana	4 kpl huoneistoremont- teja, pintaremontteja tehty 10 kpl
	Poromiehentie rivitalon ylläpito	Vesikaton ja julkisivun saneeraus	Julkisivut kunnostettu, vesikatko toteutumatta

Keskeiset muutokset, toiminta

Palvelutuotannossa olevia kiinteistöjä on peruskorjattu talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa. Rakennuksien peruskorjaamisessa on huomioitu energiatalouden ja sisäilman parantamismahdollisuudet. Kiinteistöautomaatiikan piiriin suunnitellut kiinteistöt on liitetty keskitetyn etävalvonnan piiriin. Kiinteistöhuollon tavoitteena on ollut toimivat ja turvalliset rakennukset. Kunnan palvelutuotannolle tarpeettomat rakennukset on myyty tai purettu.

Vuoden 2025 aikana on purettu Suomussalmen lukio, osoitteessa Ruukinkatu 3 sekä asuinrivitalo Tykkiniementie 2.

Tilapalveluiden osalta suoritettu Suomussalmen Tilapalvelut Oy yhtiöittäminen. Yhtiöittämisessä Suomussalmen kunnalta siirtyi 20 kpl teollisuuskiinteistöjä ja 7 kpl HVA-kiinteistöjä Suomussalmen Tilapalvelut Oy:lle apporttisopimuksella.

Kiinteistöjen automaatiojärjestelmiä on päivitetty tarpeen mukaan. Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalojen kiinteistöjen huolto on ollut tilapalveluiden hoidossa. Tämä sopimus on irtisanottu vuoden 2025 aikana ja Vuokratalot hoitavat kiinteistöjä omatoimisesti. Vapaana olevista yritystiloista ja asunnoista on tehty esittely kunnan nettisivuille ja niitä on päivitetty vuoden aikana tilanteen mukaan.

Tilinpäätöksen purkuvaraus 445 000 €, kohteet:

- Nuorisotalo, Kiannonkatu 33
- Ammattikoulun H-asuntola, Siikarannantie 7
- Mannilan rivitalo, Mannilantie 4 A
- Kirkonkylän urheilukentän huoltorakennus

Lisäpoistot 1 120 564 €, kohteet:

- Alvari, uudempi 23 783 (poistuva kohde)
- Ammattikoulu, H-talo 49 511 € (poistuva kohde)
- Asuinrivitalo, Mannilantie 55 939 € (poistuva kohde)
- Asuinrivitalo, Voimakatu 23 429 € (poistuva kohde)
- As. Oy Kuntopolku 92 265 € (myynti)
- Karhulanvaaran koulu 179 765 € (kohde säilyy käytössä)
- Virastotalo 695 872 € (kohde säilyy käytössä)

Vastuuhenkilö:

Kiinteistöpäällikkö Niko Vesterlund puh. 044 777 3373

TILAPALVELUT	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025 (ulkoiset)	TP2025 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	22	20	20,5	20,5	20,5
Henkilöstömenot, €/asukas	133,96	158,54	157,91	168,09	156,86
Toimintakulut, €/asukas	619,94	817,03	710,66	756,05	-772,31
Toimintakate, €/asukas	179,60	255,51	476,71	-97,28	-138,35

* konekeskuksen kaksi työntekijää ja kunnossapitotyöntekijä siirretty ympäristötekniikan alle.

Kunnossapidettävät kerrosalat, m ²	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Koulurakennukset	16 071	14 045	14 045	11 180	11 180
Hallintorakennukset	11 219	11 106	11 106	10 962	10 962
Laitosrakennukset	18 542	18 542	18 542	18 542	18 542
Teollisuusrakennukset	38 866	38 866	38 866	38 866	38 866
Vapaa-ajan rakennukset	12 597	12 547	12 547	12 547	12 547
Muut rakennukset	18 267	18 419	18 267	17 565	17 413
Asuinrakennukset	11 001	7 881	8 093	8 093	8 093

Ruoka- ja siivouspalvelut

Kohderahoitteinen

Ruoka- ja siivouspalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	1 976 608,78	1 800 449,00	1 800 449,00	1 813 122,14	100,70 %	12 673,14
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	128,00					0,00
TOIMINTAKULUT	-2 284 466,29	-2 095 448,00	-2 095 448,00	-2 046 776,43	97,68 %	-48 671,57
TOIMINTAKATE	-307 729,51	-294 999,00	-294 999,00	-233 654,29	79,21 %	-61 344,71
Poistot ja arvonalentumiset	-16 691,16	-15 320,00	-15 320,00	-18 515,57	120,86 %	3 195,57
Tilikauden tulos	-324 420,67	-310 319,00	-310 319,00	-252 169,86	81,26 %	-58 149,14
Vyörytykset				252 169,20		252 169,20
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-324 420,67	-310 319,00	-310 319,00	-0,66	0,00 %	-310 318,34

Ruoka- ja siivouspalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	398 381,22	170 619,00	170 619,00	175 746,97	103,01%	5 127,97
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	128,00					0,00
TOIMINTAKULUT	-2 170 161,36	-1 964 748,00	-1 964 748,00	-1 915 630,50	97,50%	-49 117,50
TOIMINTAKATE	-1 771 652,14	-1 794 129,00	-1 794 129,00	-1 739 883,53	96,98%	-54 245,47
Poistot ja arvonalentumiset	-16 691,16	-15 320,00	-15 320,00	-18 515,57	120,86%	3 195,57
Tilikauden tulos	-1 788 343,30	-1 809 449,00	-1 809 449,00	-1 758 399,10	97,18%	-51 049,90
Vyörytykset				252 169,20		252 169,20
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 788 343,30	-1 809 449,00	-1 809 449,00	-1 506 229,90	83,24%	-303 219,10

Ruokapalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	949 007,34	824 400,00	824 400,00	836 510,62	101,47 %	12 110,62
TOIMINTAKULUT	-1 321 837,41	-1 260 070,00	-1 260 070,00	-1 181 182,78	93,74 %	-78 887,22
TOIMINTAKATE	-372 830,07	-435 670,00	-435 670,00	-344 672,16	79,11 %	-90 997,84
Poistot ja arvonalentumiset	-8 784,24	-8 052,00	-8 052,00	-11 247,06	139,68 %	3 195,06
Tilikauden tulos	-381 614,31	-443 722,00	-443 722,00	-355 919,22	80,21 %	-87 802,78
Vyörytykset				355 918,85		355 918,85
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-381 614,31	-443 722,00	-443 722,00	-0,37	0,00 %	-443 721,63

Ruokapalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	203 409,98	72 100,00	72 100,00	75 912,29	105,29%	3 812,29
TOIMINTAKULUT	-1 218 712,27	-1 140 590,00	-1 140 590,00	-1 061 413,29	93,06%	-79 176,71
TOIMINTAKATE	-1 015 302,29	-1 068 490,00	-1 068 490,00	-985 501,00	92,23%	-82 989,00
Poistot ja arvonalentumiset	-8 784,24	-8 052,00	-8 052,00	-11 247,06	139,68%	3 195,06
Tilikauden tulos	-1 024 086,53	-1 076 542,00	-1 076 542,00	-996 748,06	92,59%	-79 793,94
Vyörytykset				355 918,85		355 918,85
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 024 086,53	-1 076 542,00	-1 076 542,00	-640 829,21	59,53%	-435 712,79

Siivouspalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	1 027 601,44	976 049,00	976 049,00	976 611,52	100,06 %	562,52
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	128,00					0,00
TOIMINTAKULUT	-962 628,88	-835 378,00	-835 378,00	-865 593,65	103,62 %	30 215,65
TOIMINTAKATE	65 100,56	140 671,00	140 671,00	111 017,87	78,92 %	-29 653,13
Poistot ja arvonalentumiset	-7 906,92	-7 268,00	-7 268,00	-7 268,51	100,01 %	0,51
Tilikauden tulos	57 193,64	133 403,00	133 403,00	103 749,36	77,77 %	-29 653,64
Vyörytykset				-103 749,65		103 749,65
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	57 193,64	133 403,00	133 403,00	-0,29	0,00 %	133 403,29

Siivouspalvelut	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	194 971,24	98 519,00	98 519,00	99 834,68	101,34%	1 315,68
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	128,00					0,00
TOIMINTAKULUT	-951 449,09	-824 158,00	-824 158,00	-854 217,21	103,65%	30 059,21
TOIMINTAKATE	-756 349,85	-725 639,00	-725 639,00	-754 382,53	103,96%	28 743,53
Poistot ja arvonalentumiset	-7 906,92	-7 268,00	-7 268,00	-7 268,51	100,01%	0,51
Tilikauden tulos	-764 256,77	-732 907,00	-732 907,00	-761 651,04	103,92%	28 744,04
Vyörytykset				-103 749,65		103 749,65
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-764 256,77	-732 907,00	-732 907,00	-865 400,69	118,08%	132 493,69

Ruokapalvelujen sisäiset tulot 780 500 € ja siivouspalvelujen 877 425 €.

Tehtävä:

Ruoka- ja siivouspalveluilla on tavoitteena tuottaa suositusten mukaisia ja sopimuksiin perustuvia palveluja asiakkaille.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Tuotannonohjauksen järjestelmän hyödyntäminen käytäntöön. Paperiset tilauslistat jäävät pois.	Tilatut ateriat ja dieetit siirtyvät näkymään Upto:n kautta keittiöllä olevasta älytaulusta	Kaikki esimiehet käyttävät järjestelmää	Toteutunut
Tuotannonohjausjärjestelmä Jamixin käyttö samassa laajuudessa jatkuu sekä Jamix-Menun käyttöönotto	Jamix-Menu ohjelman tuotantoon ottaminen	Työntekijät koulutautuvat uusien ohjelmien käyttöön	Toteutunut
Omavalvonta ohjelma Chefsteinin mobiilikäyttö	Kaikille työntekijöille mahdollisuus käyttää mobiilisovellus -ohjelmaa	Ruokapalvelun työntekijämäärän mukainen laitemäärä	Chefstein ohjelman käyttö laajentui Ruhinansalmen päivä kotiin

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Uudet työntekijät eläkkeelle jäävien tilalle	Rekrytoinnissa mainostettava Suomussalmen kunnan vahvuuksia ja mahdollisuuksia	Jokaisen eläkkeelle jäävän tilalle saadaan osaava työntekijä	Vakinaistettu 1 siivouspalvelutyöntekijä 1.8.2025
PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden.			

Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Menot ja tulot ovat tasapainossa	Käytetään kilpailutettuja sopimustuotteita	Kustannukset	Kilpailutettu 2025 siivous- ja pesuaineet ja ateriakuljetukset sekä vuokratalojen rivi -ja kerrostalojen yhteisten tilojen siivous sekä kunnan huoltorakennusten siivouspalvelut.
Oppisopimuskoulutus	Tarjoamme oppisopimuspaikkoja ateria- ja puhtauspalveluissa	Oppisopimus suoritetaan loppuun kunnassa	1 työntekijä suorittanut työn ohessa lähiesihenkilötyön erikoisammattitutkinnon oppisopimuksella
Henkilökunnan koulutus	Ajankohtaisiin koulutuksiin osallistumien	1 pv / hlö	Koulutuspäivät: 1 pv, 20 henkilöä 2 pv, 5 henkilöä 3 pv, 2 henkilöä 4 pv, 3 henkilöä Esim. työpaikkaohjaaja koulutus ja siivouksen robotiikka.
Uudet koneet ja laitteet	Hankinnoissa otetaan huomioon innovatiiviset ratkaisut	Laitteita ja koneita hankittaessa huomioidaan uusinta teknologiaa / ohjelmoitavat koneet / robotiikka	Hankittu 1 tunneli ja 1 kupuastianpesukone, pyykinpesukone ja kuivausrumpu, 2 siivouksen yhdistelmäkonetta
Lähiaruoka	Paikallistuotteiden käyttö	Oikeanlainen hankintojen kilpailutus	Käytetään paikallisia lähituotteita.

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä.

Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Huomioidaan monikulttuurisuus	Eettiset ruokavaliot huomioidaan	Tarjolla kaikissa ruokaa tarjoavissa toimipisteissä	Tarjotaan tilauksien mukaan.
Puhtaat ja terveelliset tilat	Puhtauspalveluissa ympäristöystävälliset ja turvalliset puhdistusaineet	Asiakkaiden palaute	Asiakkaiden palaute positiivista etenkin Kylpylän puhtauspalveluista.
Tähderuoan hyödyntäminen	Tähderuoan antaminen nuorisotiloihin	Nuorten työpaja ja muut kunnan nuorten tilat	Nuorten työpajalle haetaan tähderuokaa.
Tähderuoka	Tähderuoan määrän vähentäminen	Bio-vaaka	Hävikkiruokaviikko pidetään Karhulanvaaran ja Ruukinkankaan kouluilla.

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Virkistyspäivä	Irrrottaudumme päivän ajaksi virkistäytymällä yhdessä	Kaikki osallistuvat	Pidetty eri päivinä ruokapalvelun ja siivouspalvelun työntekijöille.
Tuotamme palvelut asiakaslähtöisesti	Huomioimme eri asiakasryhmät ja vieraat	Asiakaspalaute hyvä, palvelusopimukset kaikkien kanssa	Ateriatarjoilut sekä puhtauspalvelut niin henkilökunnalle sekä vieraille hoidettu sovitusta.
Ensiapuvalmius	EA 1 kurssit	Henkilökunnasta vuosittain osa suorittaa EA 1 koulutuksen	6 työntekijää on suorittanut EA 1:n v. 2025.

Keskeiset muutokset, toiminta

Ruokapalvelut tuotetaan Suomussalmen kunnan kouluihin ja päiväkoteihin sekä henkilökunnan ruokailut. Lisäksi hoidetaan mahdollisuuksien mukaan kuntien tiloissa tapahtuvat kokous- ja tapahtumatarjoilut. Aterioiden kuljetussopimus päättyi 31.7.2025. Uusi kuljetussopimus kilpailutettiin kevään 2025 aikana.

Lukio siirtyi Ruukinkankaan koulun tiloihin elokuussa 2025.

Sopimus uuden palveluntuottajan kanssa alkoi 1.2.2025. Sopimus koskee vuokratalojen rivi- ja kerrostalojen yhteisten tilojen siivous sekä kunnan huoltorakennusten puhtaanapitopalvelut. Tilojen siivoussopimus on 31.1.2027 saakka.

Investoinnit

Ruoka- ja siivouspalveluille hankittu uusia koneita ja laitteita toimivan ja turvallisen työympäristön takaamiseksi.

Henkilöstöasiat

Henkilöstö on päivittänyt osaamistaan erilaisilla koulutuksilla ja esittelytilaisuuksilla. Kaikki työntekijät ovat käyneet kehityskeskustelun joko yksilö- tai ryhmäkeskusteluna. Yksi työntekijä on suorittanut oppisopimuksella lähiesihenkilön erikoisammattitutkinnon, yksi työntekijä on rekrytoitu oppisopimusopiskelijana, lisäksi on järjestetty kuntouttavaa työtoimintaa ja työssäoppimispaikkoja.

Aterian keskihinta		Siivouksen hinta €/m ²	
2025	4,43	2025	1,57
2024	5,17	2024	1,97
2023	4,99	2023	2,53
2022	4,69	2022	2,40
2021	4,79	2021	1,95
2020	4,13	2020	2,03
2019	3,77	2019	2,29
2018	3,80	2018	2,10
2017	3,80	2017	2,08
2016	4,16	2016	2,24

Vastuuhenkilö:

Ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö Merja Heikkinen puh. 044 571 0254

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025 (ulkoiset)	TP2025 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	39	39	34	30,5	30,5
Henkilöstömenot, €/asukas	244,44	255,01	208,89	202,12	193,19
Toimintakulut, €/asukas	434,30	466,16	324,68	283,88	275,43
Toimintakate, €/asukas	+0,90	-27,41	-43,73	-259,87	-138,35

Muita mittareita	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Valmistetut ateriat, kpl (kunta)	288 900	207 863	254 284	280 000	266 520

Valmistetut ateriat, kpl (HVA:n ateriat mukana 1 kk)	154 400	126 805		0	0
Siivottava pinta-ala, m ² (HVA:n tilat pois 1.2.2024)	48 800	46 887	34 550	34 200	30 240

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	82 584,39	50 100,00	50 100,00	51 365,10	102,53 %	1 265,10
TOIMINTAKULUT	-200 415,49	-175 594,00	-175 594,00	-176 192,17	100,34 %	598,17
TOIMINTAKATE	-117 831,10	-125 494,00	-125 494,00	-124 827,07	99,47 %	-666,93
Tilikauden tulos	-117 831,10	-125 494,00	-125 494,00	-124 827,07	99,47 %	-666,93
Vyörytykset				-28 118,14		28 118,14
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-117 831,10	-125 494,00	-125 494,00	-152 945,21	121,87 %	27 451,21

Rakennusvalvonta	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	82 584,39	50 100,00	50 100,00	51 365,10	102,53%	1 265,10
TOIMINTAKULUT	-184 944,31	-160 294,00	-160 294,00	-160 521,19	100,14%	227,19
TOIMINTAKATE	-102 359,92	-110 194,00	-110 194,00	-109 156,09	99,06%	-1 037,91
Tilikauden tulos	-102 359,92	-110 194,00	-110 194,00	-109 156,09	99,06%	-1 037,91
Vyörytykset				-28 118,14		28 118,14
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-102 359,92	-110 194,00	-110 194,00	-137 274,23	124,58%	27 080,23

Tehtävä:

Lakisääteiset viranomaistehtävät. Hyvän rakentamistavan edistäminen ja asuinympäristön parantaminen.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kaikki lupahakemukset ja päätökset sähköisesti	Ajantasaiset ohjelmistot	Lupatilasto, hakemusten määrä	Kaikki lupahakemukset ja päätökset tehty sähköisesti.
Päätöksien käsittelyaika 2-3 viikkoa	Lupapisteessä jatkuva hakemusten seuranta, lupasihteeri, viranhaltija	Hakemukset kpl / aika	5 toimenpideilmoitusta 13 toimenpidelupaa 6 rakennuslupaa 5 rakennusluvan jatkoa 3 purkamislupaa 2 purkamisilmoitusta 1 laajennuslupa 2 rakentamisen aikaista muutosta 55 rakentamislupaa 17 poikkeamispäätöstä 1 maisematyölupa Käsittelyaika 1- 3 vko.

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Hyvä asiantuntemus	Käydään tarpeellisissa koulutuksissa, ELY, RTY	Koulutusten määrä	6 kpl

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Ajantasaiset kaavat	Uusitaan kaavoja ja tarvittaessa kaavoja lisätään	Kaavoituspäätökset, kpl	1 kpl

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Lakisääteiset tehtävät	Käsitellään lupahakemukset sähköisesti, tehdään tarvittavat katselmuks	Katselmuksien määrä, kpl	Katselmuksia 241 kpl

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Lakisääteiset tehtävät	Jatkuva valvonta	Suoritukset, määrä kpl	1 kpl

Keskeiset muutokset, toiminta

Lupahakemukset ja päätökset sähköisesti Lupapisteen ja KuntaNetin kautta. Ennakkoneuvontaa ja ohjausta annetaan toimistotyönä tarpeen mukaan. Viestintäkanavina toimii sähköposti, lupapisteen neuvontakanava ja puhelimen eri viestittely sovellukset.

Uusi rakentamislaki on astunut voimaan 1.1.2025. Rakennusjärjestys, taksa ja hallintosääntö päivitetty vastamaan uutta lainsäädäntöä. Rakentamislain muutoksen vuoksi lupamäärät ovat tippuneet.

Rakentamislainsäädännössä on nostettu. Alle 30 m² tai alle 120 m³ rakennus, joka ei ole asuinrakennus ja alle 50 m² katos eivät vaadi rakentamislupaa. Lakimuutoksen myötä neuvonta on lisääntynyt erityisesti luvasta vapautettujen rakennusten osalta.

Vastuhenkilö:

Rakennustarkastaja Asko Kinnunen puh. 044 777 3121

Rakennusvalvonta	TP 2022	TP2023	TP2024	TA2025 (ulkoiset)	TP2025 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Henkilöstömenot, €/asukas	17,39	20,54	19,08	12,96	13,69
Toimintakulut, €/asukas	28,63	27,48	28,48	23,16	23,08
Toimintakate, €/asukas	-19,39	-18,79	-16,74	-15,92	-15,69
Rakennus- ja toimenpideluvat, kpl	129	160	200		19
Rakentamisluvat				100	55
Poikkeamisluvat, kpl	12	3	17	10	17
Maisematyöluvat					1
Muut rakennustark. päätökset, kpl	8	24	36	10	18

Ympäristövalvonta

Ympäristövalvonta	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	97 677,61	98 200,00	98 200,00	80 643,40	82,12 %	-17 556,60
TOIMINTAKULUT	-142 237,03	-151 947,00	-151 947,00	-149 361,54	98,30 %	-2 585,46
TOIMINTAKATE	-44 559,42	-53 747,00	-53 747,00	-68 718,14	127,85 %	14 971,14
Poistot ja arvonalentumiset				-1 933,32		1 933,32
Tilikauden tulos	-44 559,42	-53 747,00	-53 747,00	-70 651,46	131,45 %	16 904,46
Vyörytykset				-15 242,15		15 242,15
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-44 559,42	-53 747,00	-53 747,00	-85 893,61	159,81 %	32 146,61

Ympäristövalvonta	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	97 127,32	98 200,00	98 200,00	81 083,40	82,57%	-17 116,60
TOIMINTAKULUT	-141 972,63	-151 947,00	-151 947,00	-149 141,06	98,15%	-2 805,94
TOIMINTAKATE	-44 845,31	-53 747,00	-53 747,00	-68 057,66	126,63%	14 310,66
Poistot ja arvonalentumiset				-1 933,32		1 933,32
Tilikauden tulos	-44 845,31	-53 747,00	-53 747,00	-69 990,98	130,22%	16 243,98
Vyörytykset				-15 242,15		15 242,15
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-44 845,31	-53 747,00	-53 747,00	-85 233,13	158,58%	31 486,13

Tehtävä:

Lakisääteiset viranomaistehtävät. Luonnon- ja ympäristönsuojelun edistäminen turvaamaan puhdas ja viihtyisä elinympäristö.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Uudistuvan lainsäädännön hallinta	Kouluttautuminen	Koulutuskerrat	Kouluttauduttu ajankohtaisiin lakimuutoksiin liittyen
Ympäristötietoisuuden kehittäminen	Tiedottaminen Lehtiartikkelit Opastus ja neuvonta	Julkaisujen määrä	Julkaisuja ei ole tehty, opastusta ja neuvontaa viikoittain

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Ympäristöä koskevan lainsäädännön täytäntöönpano	Lainsäätelyn mukaisten lupien ja ilmoitusten käsittely	Lupien ja ilmoitusten käsittelymäärät	Lupia ja lupa-asioita käsitelty 43 kpl
Ympäristönvalvontaohjelman toteuttaminen	Valvontasuunnitelman mukainen toiminta	Valvontasuunnitelman toteutuminen	Maa-ainesluvista tarkastettu kaikki, ympäristöluvista tärkeimmät

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Ympäristönsuojelumääräysten käytännön toteutus	Ympäristönsuojelumääräysten soveltaminen	Ympäristönsuojelumääräysten mukaiset päätökset/ohjeistukset	Ohjeistuksia n. 5 – 10 Päätöksiä poikkeamisista 2

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäriävä luontomme ja sen rytmisä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Ympäristöongelmien ratkaisu, lievittäminen ja ennaltaehkäisy	Päästöjen rajoittaminen ilmaan, maaperään ja vesi-töihin	Analyysit Ympäristövahinkojen määrä	Ympäristövahinkoja 9 kpl - öljyvahinkoja
Kestävän kehityksen edistäminen	Vihreä siirtymisen tukeminen	Hiilineutraalisuus	Etenee laajemmassa kokonaisuudessa

Keskeiset muutokset, toiminta

Ympäristönvalvontasuunnitelma ja -ohjelma valmistuneet ja hyväksytyt Paltamon ja Ristijärven lupa - ja valvontalautakunnissa.

Maa-ainestaksat muokattu ja hyväksytyt vastaamaan rakentamislakia toimialueen kunnissa.

Valvontaohjelmien mukaiset määräaikaistarkastukset on aloitettu suunnitelmien mukaisesti Paltamon ja Ristijärven kunnissa. Hyrynsalmen kunnan ympäristönvalvontasuunnitelman ja -ohjelman laatiminen on aloitettu.

Vastuuhenkilöt:

Ympäristötarkastaja Jukka Korhonen puh. 044 038 4341

Ympäristötarkastaja II Jenni Kuronen puh. 040 688 4546

Ympäristövalvonta	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Henkilöstömäärä	1,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Henkilöstömenot, €/asukas	11,22	15,56	18,84	20,41	19,96
Toimintakulut, €/asukas	11,98	16,59	20,21	21,95	21,44
Toimintakate, €/asukas	-8,09	-6,83	-6,33	-7,76	-9,79
Ympäristöluvut, kpl	5	0	1		1
Maa-ainesluvut, kpl	8	4	2		9
Maisematyöluvut, kpl. 1.1.2025 alkaen nämä myöntää rakennustarkastaja.	8	13	13		
Maa-aineslupien vakuuskäsittelyt	8	10	7		12
Öljyn jälkitorjuntapäätökset	7	4	2		9
Rekisteröinti-ilmoitukset		4	1		
YSL:n 118 §:n mukaiset päätökset	6	8	6		5
Kotitarveottamispäätökset	2	1	1		3
Muut ympäristöviranomaispäätökset	4	4	7		6
Lausunnot		3	7		5
Poikkeamiset ympäristönsuojelumääräyksiin		2			
MARA-asiat					2
PIMA-asiat					1

2.2.8. Vesihuoltolaitos

Kohderahoitteinen

Vesihuoltolaitos	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	1 186 682,46	1 224 500,00	1 224 500,00	1 266 938,95	103,47 %	42 438,95
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	21 071,51	39 300,00	39 300,00	29 336,97	74,65 %	-9 963,03
TOIMINTAKULUT	-848 912,35	-927 150,00	-927 150,00	-746 829,22	80,55 %	-180 320,78
TOIMINTAKATE	358 841,62	336 650,00	336 650,00	549 446,70	163,21 %	212 796,70
Rahoitustuotot ja -kulut	-102 994,04			-79 924,07		79 924,07
Suunnitelman mukaiset poistot	-256 385,52	-279 820,00	-279 820,00	-289 782,23	103,56 %	9 962,23
Arvon alentumiset	-10 689,51					0,00
Poistot ja arvonalentumiset	-267 075,03	-279 820,00	-279 820,00	-289 782,23	103,56 %	9 962,23
Tilikauden tulos	-11 227,45	56 830,00	56 830,00	179 740,40	316,28 %	122 910,40
Vyörytykset				-62 345,99		62 345,99
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-11 227,45	56 830,00	56 830,00	117 394,41	206,57 %	60 564,41

sis. laskennallisen koron kunnalle jäännöspääomasta

Vesihuoltolaitos	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	1 019 827,05	1 070 000,00	1 070 000,00	1 116 091,14	104,31%	46 091,14
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	21 071,51	39 300,00	39 300,00	29 336,97	74,65%	-9 963,03
TOIMINTAKULUT	-826 638,74	-913 930,00	-913 930,00	-717 029,46	78,46%	-196 900,54
TOIMINTAKATE	214 259,82	195 370,00	195 370,00	428 398,65	219,28%	233 028,65
Rahoitustuotot ja -kulut	-102 994,04			-79 924,07		79 924,07
Suunnitelman mukaiset poistot	-256 385,52	-279 820,00	-279 820,00	-289 782,23	103,56%	9 962,23
Arvon alentumiset	-10 689,51					0,00
Poistot ja arvonalentumiset	-267 075,03	-279 820,00	-279 820,00	-289 782,23	103,56%	9 962,23
Tilikauden tulos	-155 809,25	-84 450,00	-84 450,00	58 692,35	-69,50%	-143 142,35
Vyörytykset				-62 345,99		62 345,99
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-155 809,25	-84 450,00	-84 450,00	-3 653,64	4,33%	-80 796,36

Vesilaitos	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	372 674,13	405 500,00	405 500,00	442 803,99	109,20 %	37 303,99
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	15 260,78	20 000,00	20 000,00	16 407,42	82,04 %	-3 592,58
TOIMINTAKULUT	-311 099,80	-369 536,00	-369 536,00	-301 737,76	81,65 %	-67 798,24
TOIMINTAKATE	76 835,11	55 964,00	55 964,00	157 473,65	281,38 %	101 509,65
Rahoitustuotot ja -kulut	-51 497,02			-39 962,04		39 962,04
Suunnitelman mukaiset poistot	-123 861,87	-136 664,00	-136 664,00	-140 983,44	103,16 %	4 319,44
Arvon alentumiset	-6 621,28					0,00
Poistot ja arvonalentumiset	-130 483,15	-136 664,00	-136 664,00	-140 983,44	103,16 %	4 319,44
Tilikauden tulos	-105 145,06	-80 700,00	-80 700,00	-23 471,83	29,09 %	-57 228,17
Vyörytykset				-35 650,29		35 650,29
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-105 145,06	-80 700,00	-80 700,00	-59 122,12	73,26 %	-21 577,88

sis. laskennallisen koron kunnalle jäännöspääomasta

Vesilaitos	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	315 375,44	350 000,00	350 000,00	383 780,17	109,65%	33 780,17
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	15 260,78	20 000,00	20 000,00	16 407,42	82,04%	-3 592,58
TOIMINTAKULUT	-305 309,28	-366 016,00	-366 016,00	-295 142,94	80,64%	-70 873,06
TOIMINTAKATE	25 326,94	3 984,00	3 984,00	105 044,65	2 636,66%	101 060,65
Rahoitustuotot ja -kulut	-51 497,02			-39 962,04		39 962,04
Suunnitelman mukaiset poistot	-123 861,87	-136 664,00	-136 664,00	-140 983,44	103,16%	4 319,44
Arvon alentumiset	-6 621,28					0,00
Poistot ja arvonalentumiset	-130 483,15	-136 664,00	-136 664,00	-140 983,44	103,16%	4 319,44
Tilikauden tulos	-156 653,23	-132 680,00	-132 680,00	-75 900,83	57,21%	-56 779,17
Vyörytykset				-35 650,29		35 650,29
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-156 653,23	-132 680,00	-132 680,00	-111 551,12	84,08%	-21 128,88

Viemärlaitos	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset ja sisäiset, eur	2024	Alkup.	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	814 008,33	819 000,00	819 000,00	824 134,96	100,63 %	5 134,96
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	5 810,73	19 300,00	19 300,00	12 929,55	66,99 %	-6 370,45
TOIMINTAKULUT	-537 812,55	-557 614,00	-557 614,00	-445 091,46	79,82 %	-112 522,54
TOIMINTAKATE	282 006,51	280 686,00	280 686,00	391 973,05	139,65 %	111 287,05
Rahoitustuotot ja -kulut	-51 497,02			-39 962,03		39 962,03
Suunnitelman mukaiset poistot	-132 523,65	-143 156,00	-143 156,00	-148 798,79	103,94 %	5 642,79
Arvonalentumiset	-4 068,23					0,00
Poistot ja arvonalentumiset	-136 591,88	-143 156,00	-143 156,00	-148 798,79	103,94 %	5 642,79
Tilikauden tulos	93 917,61	137 530,00	137 530,00	203 212,23	147,76 %	65 682,23
Vyörytykset				-26 695,70		26 695,70
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	93 917,61	137 530,00	137 530,00	176 516,53	128,35 %	38 986,53

sis. laskennallisen koron kunnalle jäännöspääomasta

Viemärlaitos	TP	TA 2025	TAM	Toteuma	Tot-%	Ero
Ulkoiset	2024	Alkup	2025	1 - 12 2025	2025	TOT - TA
TOIMINTATUOTOT	704 451,61	720 000,00	720 000,00	732 310,97	101,71%	12 310,97
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	5 810,73	19 300,00	19 300,00	12 929,55	66,99%	-6 370,45
TOIMINTAKULUT	-521 329,46	-547 914,00	-547 914,00	-421 886,52	77,00%	-126 027,48
TOIMINTAKATE	188 932,88	191 386,00	191 386,00	323 354,00	168,95%	131 968,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-51 497,02			-39 962,03		39 962,03
Suunnitelman mukaiset poistot	-132 523,65	-143 156,00	-143 156,00	-148 798,79	103,94%	5 642,79
Arvonalentumiset	-4 068,23					0,00
Poistot ja arvonalentumiset	-136 591,88	-143 156,00	-143 156,00	-148 798,79	103,94%	5 642,79
Tilikauden tulos	843,98	48 230,00	48 230,00	134 593,18	279,07%	86 363,18
Vyörytykset				-26 695,70		26 695,70
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	843,98	48 230,00	48 230,00	107 897,48	223,71%	59 667,48

Tehtävä:

Vesihuoltolaitoksen tehtävä on laadukkaan veden toimittaminen kuluttajille sekä jätevesien käsitteleminen viiranomaisten asettamien vaatimusten mukaisesti.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyntämällä.	Yhteydenpitoa asiakkaisiin lisätään internetin välityksellä uudella laskutusohjelmalla. Tekstiviestillä sekä kunnan nettisivujen kautta tiedottaminen toiminnan häiriöistä. Vesimittareiden etäluennan toiminnan varmistaminen.	Asiakastyytyväisyys Tiedonvälityksen nopeus Reaaliaikainen vesimäärämittaus ja laskutus. Tarkemmat vesimittarit lisäävät myytävää vesimäärää. Mittareiden kuluu-ongelmien kartoittaminen	Vesimittareiden kuluu-ongelmissa vielä ongelmia. Tiedottaminen toteutunut.
Menot ja tulot ovat tasapainossa.	Ennakoiva huolto Pumppaamoiden vuosi-huolto Verkostojen saneerausta lisätään.	Kustannukset Vuotovesien määrä Vuotokorjaukset	Vuotovesien määrä vähenee saneerauksien myötä.

	Jätevesipumppaamoiden saneeraukset ja etävalvonta Laskuttamattoman veden määrän vähentäminen	Toimenpiteet tutkimukset, joilla saadaan minimitua	
--	---	--	--

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmissä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Turvallinen	Terveys- ja turvallisuusvaatimukset täytetään, riskienhallinnan taso on korkea ja erityistilanteisiin on varauduttu.	Viranomaisten ja käyttötarkkailun verkostoveden näytteenotto	Toteutunut
Ympäristöä säästävä	Vesistöjä ja pohjavesialueita käytetään kestävästi, veden- ja jätevedenkäsittely ei kuormita ympäristöä, eikä lisää ilmastonmuutosta kiihdyttäviä päästöjä. Tavoitteet on asetettu hiilineutraaliuden ja kiertoalouden suhteen.	Toimitaan annettujen otto- ja ympäristölupaehtojen mukaisesti Saneerataan verkostoja ennakoivasti	Toteutunut

Keskeiset muutokset, toiminta

Vesilaitoksen toimintavarmuutta parannettu investointisuunnitelman mukaisesti. Vuotovesien määrää on saatu pienennettyä saneerauksilla. Kirkonkylän vesi- ja viemäriinjojen uusiminen keskeytyi talven tulon vuoksi. Työt jatkuvat keväällä. Tästä johtuen poistot eivät lähteneet juoksemaan. Pumppaamoiden saneerauksissa oli väli-vuosi. Puhdistamon saneeraustoimina oli vuorossa laahojen uusiminen.

Asiakkaalle tiedottaminen on onnistunut tavoitteiden mukaisesti. Veden laadun poikkeamat vaikuttivat vain kolmeen kulutuspiisteeseen, muuten laatutavoitteet saavutettu lupaehtojen mukaisesti.

Henkilöstöä koulutettu ja yhteistoimintaa muiden vesilaitosten kanssa lisätty. Vesimittareiden kuuluvuusongelmia kartoitettu ja toimenpiteisiin ryhdytty.

Kaikkia suunniteltuja toimenpiteitä ja investointeja ei voitu suorittaa henkilöstövajeen vuoksi.

Vastuhenkilö:

Vesihuoltopäällikkö Miia Rytönen puh. 044 567 3458

VESIHUOLTOLAITOS	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025 (ulkoiset)	TP2025 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Henkilöstömenot, €/asukas	32,14	37,70	39,99	48,10	35,95
Toimintakulut, €/asukas	98,20	117,35	120,50	132,36	103,10
Toimintakate, €/asukas	61,68	44,88	51,00	27,91	61,60

	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP 2025
Vesijohtoverkoston pituus, km	187	187	187	187	187
Pohjavedenottoa, kpl	12	12	12	12	12
Pumpattu vesimäärä, m ³	357 554	323 490	313 922	316 000	313 892

Laskutettu vesimäärä, m ³	257 401	251 341	250 118	260 000	245 190
Viemäriverkoston pituus, km	116	116	116	116	116
Jäteveden puhdistamoja, kpl	3	3	3	3	3
Puhdistettu jätevesimäärä, m ³	467 044	431 826	531 637	530 000	421 956

Suomussalmen vesihuoltolaitos on kirjanpidossa eriytetty taseyksikkö.
Vesihuoltolaitoksen ylijäämä 179 740,40 euroa vuodelta 2025 sijoitetaan omaan pääomaan.

Tunnuslukuja:	2025	2024
Liikelyli- tai alijäämä/asukas	25,84	-1,60
Liikelylijäämä/poistot, %	62,03	4,20
Asukasluku	6 957	7 038
Korvaus jäännöspääomasta		
Vuosi	2025	2024
Ed.tp:n jäännöspääoma	3 107 467,83	2 525 601,88
Korko (12 kk:n Eb 30.6. + 0,5 %)	2,572	4,078
Jäännöspo:n korko*	79 924,07	102 994,04

2.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoiset ja sisäiset

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot						
Myyntitulot	2 362 842	-200 000	2 162 842	2 154 654	8 188	100
Maksutulot	639 150	0	639 150	603 735	35 415	94
Tuet ja avustukset	1 121 399	0	1 121 399	1 350 417	-229 018	120
Muut toimintatulot	4 803 024	80 000	4 883 024	4 929 114	-46 090	101
Valmistus omaan käyttöön	124 300	0	124 300	107 139	17 161	86
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-15 731 185	0	-15 731 185	-15 296 709	-434 476	97
Palvelujen ostot	-8 323 271	165 000	-8 158 271	-8 339 441	181 170	102
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 638 258	0	-3 638 258	-3 335 681	-302 577	92
Avustukset muille	-1 898 743	35 000	-1 863 743	-1 685 885	-177 858	90
Muut toimintamenot	-686 333	0	-686 333	-748 440	62 107	109
Toimintakate	-21 227 075	80 000	-21 147 075	-20 261 097	-885 978	96
Verotulot	16 779 000	-134 000	16 645 000	16 713 223	-68 223	100
Valtionosuudet	8 846 000	-282 380	8 563 620	8 520 425	43 195	99
Rahoitustulot ja menot						
Korkotulot muilta	85 600	0	85 600	114 091	-28 491	133
Muut rahoitustulot muilta	927 700	200 000	1 127 700	1 359 839	-232 139	121
Korkomenot	-540 400	0	-540 400	-465 995	-74 405	86
Muut rahoitusmenot	-270 300	50 000	-220 300	-177 536	-42 764	81
Vuosikate	4 600 525	-86 380	4 514 145	5 802 949	-1 288 804	129
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 666 185	170 000	-4 496 185	-4 477 774	-18 411	100
Arvonalentumiset	0	0	0	-1 120 564	1 120 564	
Tilikauden tulos	-65 660	83 620	17 960	204 611	-186 651	1 139
Rahastojen lis. (-) tai väh. (+)				-1 526	1 526	
Tilikauden ali-/ylijäämä	-65 660	83 620	17 960	203 085	185 125	1 131

Verotulot

VEROTULOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma 2025	Toteutuma% 2025	Poikkeama
Kunnan tulovero	11 207 000	-312 000	10 895 000	10 801 452	99 %	-93 548
Kiinteistövero	3 729 000	-32 000	3 697 000	3 747 433	101 %	50 433
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 843 000	210 000	2 053 000	2 164 023	105 %	111 023
Kaivosmineraalivero	0	0	0	315		315
YHTEENSÄ	16 779 000	-134 000	16 645 000	16 713 223	100 %	68 223

Vuosi	Vero%	Verotettava tulo, 1 000 €	Muutos %	Verotulo, 1 000 €
2021	21,50	104 145	2,2	22 391
2022	21,50	105 233	1,0	22 625
2023	8,86	118 488	12,6	10 498
2024	8,90	120 384	1,6	10 799
2025*	8,90	126 753	5,3	11 276

* Ennakkotieto

Lähde: Kuntaliiton ennuste 29.1.2026

Vuosi 2025	Vero%	Laskennallinen	
		kiinteistövero	Verotusarvo
Käyttötarkoitus			
Vakituiset asuinrakennukset	0,55	939 747	170 863 172
Muut kuin vak. asuinrakennukset	1,10	441 063	40 096 676
Yleinen (rakennukset)	1,05	291 350	27 747 630
Voimalaitosrakennukset	3,10	1 639 290	52 880 330
Yleishyödyllisessä käytössä (rakennukset)	0,00	0	1 519 822
Rakennukset yhteensä		3 311 450	293 107 630
Maapohjat			
Yleinen (maapohjat)	1,30	390 033	30 002 307
Yleishyödyllisessä käytössä (maapohjat)	0,00	0	176 208
Rakentamattomat rakennuspaikat	3,10	9 244	298 182
Vesivoima*		31 508	2 423 685
Maapohja yhteensä		430 785	32 900 382
Laskennallinen kiinteistövero yhteensä		3 742 235	326 008 012

* Maapohjan yleisen veroprosentin mukaisesti

Lähde: vero.fi 1.3.2026

Vuonna 2024 kunnan kiinteistöveron kokonaiskertymästä tuuli- ja aurinkovoimaloiden osuus oli n. 15 % ja vesi-voimaloiden n. 28 %. Vuoden 2025 osalta tarkkoja tietoja ei ollut saatavilla, mutta osuuksien ei arvioida juurikaan muuttuneen.

Valtionosuudet

VALTIONOSUUDET	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma 2025	Toteutuma% 2025	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 267 000	-4 630	4 262 370	4 258 682	100 %	-3 688
Verotuloihin per. valtionos. tasaus	3 594 000	0	3 594 000	3 597 689	100 %	3 689
Opetus- ja kultt. muut valtionos.	-118 000	-213 650	-331 650	-374 845	113 %	43 195
Verotulojen menetysten korvaus	1 103 000	-64 100	1 038 900	1 038 899	100 %	-1
YHTEENSÄ	8 846 000	-282 380	8 563 620	8 520 425	99 %	-43 195

2.4. Investointiosan toteutuminen

SUOMUSSALMEN KUNTA INVESTOINNIT

	Valt. 10.11.25				
1.1.-31.12.2025	TOT				
INVESTOINNIT	TP2024	TA2025	TAM2025	31.12.2025	Tot %
MENOT	3 766 068	5 829 300	4 316 600	3 398 177	78,72
TULOT	-1 324 954	-180 000	-200 000	-164 341	82,17
NETTO	2 441 114	5 649 300	4 116 600	3 233 836	78,56

	TOT				
Investoinnit yhteensä lautakunn. (netto)	TP2024	TA2025	TAM2025	31.12.2025	Tot %
Kunnanhallitus	-1 066 987	1 120 000	110 300	111 595	101,17
Sivistyslautakunta	77 195	239 300	239 300	224 398	93,77
Tekninen lautakunta	2 618 887	3 090 000	2 567 000	2 358 208	91,87
Vesihuoltolaitos	812 019	1 200 000	1 200 000	539 635	44,97

	TOT				
IRTAIN OMAISUUS	TP2024	TA2025	TAM2025	31.12.2025	Tot %
Menot	312 936	594 300	536 600	521 382	97,16
Tulot	0	0	0	-15 000	
Netto	312 936	594 300	594 300	506 382	85,21

Kunnanhallitus	0	70 000	65 300	65 262	99,94
Varaus kone-, laite- ja kalustoinvestointeihin		10 000	0	0	
Raatteen Portin kalusto		60 000	52 800	52 800	100,00
Mönkijä, moottorikelkkaurat			12 500	12 462	99,70
Sivistyslautakunta	77 195	239 300	239 300	239 398	100,04
Lukiokoulutus, kann.tietokoneet alk. luokalle		16 000	16 000	6 126	38,29
RK ICT-päätelaitteiden uudishankinnat		25 000	25 000	25 179	100,72
KV koulun ICT-päätelaitteiden uudishankinnat		22 000	22 000	22 407	101,85
Kuntosalin ja kylpylän kalusto, ulkokuntoiluväl.		35 000	35 000	47 990	137,11
Kuntosalin ja kylpylän kalusto, ulkokuntoiluväl. Tulot				-15 000	
RK:n koulun lähiliikuntapaikan kehittäminen (kal. + suojarav.)		30 000	30 000	28 478	94,93
RK:n lähiliikuntapaikan videokameravalvonta		26 300	26 300	24 219	92,09
Lukion kalusto Ruukinkankaan koululle		85 000	85 000	85 000	100,00

Tekninen lautakunta	235 741	285 000	232 000	216 721	93,41
Karhulanvaaran tiskikone		30 000	30 000	19 170	63,90
Taivalkehdon kylmiön uusiminen		10 000	10 000	7 496	74,96
Siivouspalvelujen kalusto		10 000	10 000	10 840	108,40
Varavoimakone		10 000	0	0	
A0 tulostin		20 000	0	0	
Tielana 2025		35 000	40 000	37 264	93,16
Ruohonleikkurit 2 kpl		20 000	15 000	15 000	100,00
Traktori (liikuntapaikat)		150 000	127 000	126 951	99,96

	TOT				
AINEETON KÄYTTÖOMAISUUS	TP2024	TA2025	TAM2025	31.12.2025	Tot %
Menot	0	0	5 000	5 000	
Tulot	0	0	0	0	
Netto	0	0	0	0	

Kunnanhallitus	0	0	5 000	5 000	
Osakemerkintä, Suomussalmen Tilapalvelut Oy	0	0	5 000	5 000	

KIINTEÄ OMAISUUS	TP2024	TA2025	TAM2025	TOT	
				31.12.2025	Tot %
Menot	56 000	50 000	50 000	0	0,00 %
Tulot	-12 778	0	-20 000	-12 822	
Netto	43 222	50 000	30 000	-12 822	-22,81 %

Kunnanhallitus	43 222	50 000	30 000	-12 822	-22,81 %
Maa- ja vesialueiden hankinta				0	
Maa- ja vesialueiden myynti			-20 000	-12 822	
Kiinteistöjen hankinta		50 000	50 000	0	0,00 %
Kiinteistöjen myynti				0	

TALONRAKENNUS / TILOJEN HANKKIMINEN	TP2024	TA2025	TAM2025	TOT	
				31.12.2025	Tot %
Menot	1 892 129	2 470 000	1 095 000	989 785	90,39
Tulot	-1 303 576	0	0		
Netto	588 553	2 470 000	1 095 000	989 785	90,39

Kunnanhallitus	-1 110 209	1 000 000	10 000	54 155	541,55
Teollisuustilojen hankinta		990 000	0		
Ruokapuiston LVI-järjestelmien saneeraus		10 000	10 000	20 780	207,80
AutoPower				21 988	
Bänditilan rakentaminen				11 387	

Tekninen lautakunta	1 698 762	1 470 000	1 085 000	935 630	86,23
Asuntojen kunnostus		60 000	60 000	0	0,00
Kurimontie 41, Jukola				27 320	
Poromiehentie 5 vesikaton ja julkisivun saneeraus		40 000	10 000	3 770	37,70
Uuden koulun 3-vaihe. Parkkipaikka		40 000	40 000	1 099	2,75
Rakennusautomaation päivittäminen		60 000	60 000		0,00
Kiinteistöjen kattoremontit		120 000	120 000		
Virastotalon metalliovien ja ikkunoiden uusiminen		220 000	0		
Virastotalon vesik. uusim., Tomikadun puol.siipi		300 000	0		
Virastotalon Tomikadun puol.siiven viemärisan.		390 000	0		
Virastotalon pyöräkatos ja piha-alueen kunn.		50 000	0		
Virastotalon toimistojen remontit		20 000	30 000	25 296	84,32
Miilun muutostyöt			20000	13 116	
Lukitusten uusiminen		40 000	40 000	2 497	6,24
Urheilukentän huoltorak. katon uusim.		80 000	50 000	43 876	87,75
Kirjaston sisäpuolen valaistuksen uusiminen		10 000	10 000	9 621	96,21
Puutie 6 varastohallin korjaukset		40 000	50 000	41 682	83,36
Palolaitoksen varastorakennus (Valt 24.3.2025 § 18)			535 000	553 738	103,50
Miilutie 1-3 lukitusten uusiminen				10 104	
Kiannonkatu 12 lukitusten uusiminen				6 055	
Kiannonkatu 17 lukitusten uusiminen				13 306	
Miilu, vesikaton saneeraus 2025				52 414	
Jäähalli, huoltorakennuksen lukitukset				10 662	
Virastotalon automaation uusiminen				32 691	
Kirjaston automaation uusiminen				14 448	
Vastaanottohalli 3 automaation uusiminen				12 963	
Kylpylän LVI-korjaukset			60 000	63 001	
Investointien oikaisuja (siirrot käyttötalouskuluksi)				-2 030	

JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS	TOT				Tot %
	TP2024	TA2025	TAM2025	31.12.2025	
Menot	692 984	1 515 000	1 430 000	1 342 375	93,87
Tulot	-8 600	-180 000	-180 000	-136 519	75,84
Netto	684 384	1 335 000	1 250 000	1 205 856	96,47

Tekninen lautakunta / Kaavateiden rak.	389 084	960 000	960 000	877 865	91,44
Kaavateiden rakentaminen ja kunnostus, varaus		600 000	600 000		
Jalonkadun päällystäminen				188 169	
Lohitien rakentaminen				228 009	
Tammukkatien rakentaminen				197 167	
Aittokosken alapuoliset sillat		360 000	360 000	264 517	73,48
- osarahoitus/Fortum		-180 000	-180 000	-136 519	75,84
Investointien oikaisuja (siirrot käyttötalouskuluksi)				4	

Tekninen lautakunta / Tievalaistuksen rak.	50 167	100 000	100 000	98 766	98,77
Peruskorjaukset ja täydennykset	50 167	100 000	100 000	98 766	98,77

Tekninen lautakunta / Puistot, torit ja leikkikien.	73 340	115 000	120 000	114 427	95,36
Puistot, torit ja leikkikentät		40 000	30 000	24 197	80,66
Pienkohteet (kadut, tiet, torit, puistot)				707	
Keskuspysäkki		35 000	50 000	63 072	126,14
Opasteiden uusiminen		20 000	20 000	7 351	36,76
Muut puistokohteet ja leikkikentät		20 000	20 000	19 100	95,50

Tekninen lautakunta / Vesirakenteet	0	0	0	0	
--	----------	----------	----------	----------	--

Tekninen lautakunta / Liikuntapaikat	171 793	340 000	250 000	251 318	100,53
Kirkonkylän kaukalon uusiminen		40 000	40 000	33 933	84,83
Urheilukentän tekoturmi		300 000	210 000	218 319	103,96
Investointien oikaisuja (siirrot käyttötalouskuluksi)				-935	

ERIYTETTY VESIHUOLTOLAITOS	TOT				Tot %
	TP2024	TA2025	TAM2025	31.12.2025	
Menot	812 019	1 200 000	1 200 000	539 635	44,97
Tulot	0	0	0	0	
Netto	812 019	1 200 000	1 200 000	539 635	44,97

Vesilaitos	381 243	490 000	490 000	275 148	56,15
Tonttiliittymät ja pienkohteet		30 000	30 000	2 624	8,75
Verkostojen peruskorjaus		90 000	90 000	103 858	115,40
Kirkonkylän runkovesijohto		370 000	370 000	168 666	45,59

Viemärlaitos	430 776	710 000	710 000	267 610	37,69
Tonttiliittymät ja pienkohteet		60 000	60 000		0,00
Verkostojen saneeraus		130 000	130 000	49 476	38,06
Jätevesipumppaamon saneeraus		35 000	35 000	0	0,00
Kirkonkylän viemäri linja		400 000	400 000	168 950	42,24
Pitämän jätevedenpuhdistamon laahan saneeraus		55 000	55 000	49 185	89,43
Pitämän jätevedenpuhdistamon patterit		30 000	30 000	0	0,00

Vesi- ja viemärlaitoksen investointien oikaisuja (siirrot käyttötalouskuluksi)				-3 123	
--	--	--	--	--------	--

Investoinneista on siirretty käyttötalouteen yksittäisiä pieniä kulueriä, jotka on kirjattu vuodelle 2024 ko. investointiprojektin sulkemisen jälkeen tai virheellisesti kokonaan väärälle projektille. Siirrot on esitetty ao. investointierän lopussa yhteissummana vähentäen kokonaisinvestointimenoja.

2.5. Rahoitusosan toteutuminen

Talesarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
1000 €						
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	4 601	-86	4 515	5 803	1 288	29
Satunnaiset erät	0		0	0	0	
Tulorahoituksen korjaukset	0	-85	-85	328	413	
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-5 829	1 513	-4 316	-3 398	918	-21
Rahoitusosuudet investointimenoihin	180	0	180	152	-28	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	95	95	130	35	
Toiminta ja investoinnit, netto	-1 048	1 437	389	3 015	2 626	675
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys muille	0		0	0	0	
Antolainasaamisten lisäys liikelaitoksille						
Antolainasaamisten vähennykset	259	0	259	209	-50	-19
Antolainasaamisten vähennys liikelaitoksilta						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 000	-4 000	0	0	0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 027	0	-3 027	-3 027	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos						
Oman pääoman muutokset	0		0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen				-377	-377	

2.6. Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Valtuuston hyväksymä sitovuustaso toimielin (tummennettu) ilman poistoja, sisältää sisäiset erät

2025	Sito- vuus	Määrärahat					Tuloarviot					Netto			Poik.	
		Alkup. TA	TAM	TA muut.jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Alkup. TA	TAM	TA muut.jälkeen	Toteuma	Poik.	TA	Toteuma	Poik.	%	
	N/B															ylitys -
KÄYTTÖTALOUSOSA																
1810 Keskusvaalilautakunta	N	50		50	25	25	13		13	9	4	37	17	20	55,13	
1811 Tarkastuslautakunta	N	21		21	30	-8	0		0	0	0	21	30	-8	-38,03	
1812 Valtuusto	N	56		56	63	-7	0		0	0	0	56	63	-7	-12,88	
1813 Kunnanhallitus	N	6 301	-100	6 201	6 102	99	892		892	1 060	-168	5 309	5 042	267	5,04	
18130 Kunnanhallitus	N	1 157		1 157	1 116	41	25		25	27	-1	1 132	1 089	43	3,76	
Luottamushenkilöhallinto, sis.proj.	N	1 157		1 157	1 116	41	25		25	27	-1	1 132	1 089	43	3,76	
Hallintopalvelut	N	1 752		1 752	1 766	-14	275		275	414	-139	1 477	1 352	125	8,45	
Keskushallinto	N	472		472	512	-40	0		0	4	-4	472	508	-36	-7,62	
Henkilöstöpalvelut	N	120		120	159	-40	25		25	32	-7	95	127	-33	-34,41	
Talouspalvelut	N	126		126	131	-5	0		0	0	0	126	131	-5	-3,64	
Tietoliikennepalvelut	N	164		164	162	3	0		0	0	0	164	162	3	1,70	
Tukipalvelut	N	467		467	499	-32	0		0	3	-3	467	496	-29	-6,10	
Pakolaisohjaus	N	402		402	303	99	250		250	374	-125	153	-71	224	146,48	
Elinvoimapaivalut	N	3 392	-100	3 292	3 220	72	592		592	620	-28	2 700	2 600	100	3,71	
Yrityspalvelut	N	365	0	365	405	-40	10		10	38	-28	355	368	-12	-3,52	
Maaseutupalvelut	N	97	0	97	109	-12	2		2	0	2	95	109	-14	-14,88	
Matkailupalvelut	N	314	0	314	312	1	9		9	7	2	305	306	-1	-0,19	
Elinvoimapaivalujen proj.	N	501		501	558	-57	376		376	477	-101	125	81	44	35,26	
Työllisyyden hoitaminen	N	2 116	-100	2 016	1 836	180	195		195	98	97	1 821	1 737	83	4,57	
1818 Maakunnall.yhteistoiminta, Kainuun	E	273		273	273	0	0		0	0	0	273	273	0	0,01	
18400 Sivistyslautakunta	N	17 523	-100	17 423	16 629	794	1 229		1 229	1 323	-94	16 194	15 306	888	5,48	
Sivistyspalvelut+projektivaraus	N	194		194	172	22	18		18	2	16	177	171	6	3,38	
Varhaiskasvatus	N	3 245		3 245	3 195	51	102		102	110	-9	3 144	3 084	59	1,88	
Perusopetus	N	9 162	-100	9 062	8 676	386	289		289	377	-88	8 773	8 299	474	5,40	
Lukio-opetus	N	1 503		1 503	1 297	207	39		39	50	-12	1 465	1 246	219	14,92	
Vapaa sivistystyö	N	726		726	719	7	204		204	189	15	522	530	-8	-1,57	
Kirjastopalvelut	N	536		536	516	20	18		18	9	9	518	507	11	2,11	
Kainuun Musiikkiopisto	N	68		68	53	15	0		0	0	0	68	53	15	22,56	
Nuorisopalvelut	N	494		494	439	56	136		136	142	-7	359	296	63	17,47	
Liikuntapalvelut	N	1 377		1 377	1 342	35	412		412	415	-3	964	927	38	3,91	
Kulttuuripalvelut	N	217		217	222	-4	12		12	28	-16	205	193	12	5,86	
1850 Tekninen lautakunta**	N	10 777	0	10 777	11 182	-405	11 304	-50	11 254	11 102	152	-477	80	-557	116,80	
Tekninen hallinto ja projektit	N	579		579	675	-96	124		124	161	-37	455	515	-60	-13,09	
Kunnallistekniikka	N	2 311		2 311	2 479	-169	954	0	954	976	-22	1 357	1 504	-147	-10,80	
Tilapalvelut	N	5 464		5 464	5 655	-191	8 277	-50	8 227	8 020	207	-2 763	-2 365	-398	14,40	
Ruoka- ja siivouspalvelut	N	2 095		2 095	2 047	49	1 800		1 800	1 813	-13	295	234	61	20,79	
Rakennusvalvonta	N	176		176	176	-1	50		50	51	-1	125	125	1	0,53	
Ympäristövalvonta	N	152		152	149	3	98		98	81	18	54	69	-15	-27,85	
1090 Eriytetty vesihuoltolaitos	N	927		927	747	180	1 264		1 264	1 296	-32	-337	-549	213	63,21	
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ		35 929	-200	35 729	35 051	678	14 701	-50	14 651	14 790	-138	21 077	20 261	816	3,87	
**Tulot sisältävät valmistus omaan käyttöön.																
																valtuuston sitovuustasolla ylitys
																-572
																-2,72

2025	Sito- vuus	Määrärahat					Tuloarviot					Netto			Poik.
		Alkup. TA	TAM	TA muut.jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Alkup. TA	TAM	TA muut.jälkeen	Toteuma	Poik.	TA	Toteuma	Poik.	%
1880 INVESTOINTIOSA	N														ylitys -
Kunnanhallitus	N	1 120	0	1 120	124	996	0		0	13	-13	1 120	112	1 008	90,04
Kiinteä omaisuus	N	50		50	0	50	0		0	13	-13	50	-13	63	
Talonrakennus/Tilojen hankkiminen	N	1 000		1 000	54	946	0		0	0	0	1 000	54	946	94,58
Tietohallinto ja irtaimisto	N	70		70	65	5	0		0	0	0	70	65	5	6,77
Tytäryhteisöosakkeet	N	0		0	5	-5	0		0	0	0	0	5	-5	
Sivistyslautakunta	N	239	0	239	239	0	0		0	15	-15	239	224	15	6,23
Lukiokoulutus, kann, tietokoneet alk. luokalle	N	16		16	6	10	0		0	0	0	16	6	10	-61,71
RK ICT-päätelaitteiden uudishankinnat	N	25		25	25	0	0		0	0	0	25	25	0	0,72
KV koulun ICT-päätelaitteiden uudishankinnat		22		22	22	0	0		0	0	0	22	22	0	1,85
Kuntoisalin ja kylpytän kalusto, ulko kuntoiluväl.		35		35	48	-13	0		0	15	-15	35	33	2	-5,74
RK:n koulun lähiliikuntapaik. keh. (kal. + suojar.)		30		28	28	0	0		0	0	0	28	28	0	0,00
RK:n lähiliikuntapaikan videokameravalvonta		26		26	24	2	0		0	0	0	26	24	2	-7,91
Lukion kalusto RK:n koululle		85		85	85	0	0		0	0	0	85	85	0	0,00
Tekninen lautakunta(sis.vesi- ja viemäriil.)	N	4 470	535	5 005	3 034	1 971	180	0	180	137	43	4 825	2 898	1 927	39,94
Talonrakennus*	N	1 470	535	2 005	936	1 069	0	0	0	0	0	2 005	936	1 069	53,34
Kaavateiden rakentaminen*	N	960		960	878	82	180	0	180	137	43	780	741	39	-4,96
Tievalaistuksen rakentaminen*	N	100		100	99	1	0		0	0	0	100	99	1	1,23
Puistot, torit, leikkikentät*	N	115		115	114	1	0		0	0	0	115	114	1	0,50
Liikuntapaikat	N	340		340	251	89	0		0	0	0	340	251	89	26,08
Teknisen toimen irtaimisto*	N	285		285	217	68	0		0	0	0	285	217	68	23,96
Vesilaitos*	N	490		490	275	215	0		0	0	0	490	275	215	43,85
Viemärlaitos*	N	710		710	264	446	0		0	0	0	710	264	446	62,75
INVESTOINNIT YHTEENSÄ		5 829	535	6 364	3 398	2 966	180	0	180	164	16	6 184	3 234	2 950	47,71
*Luettelo rakennuskohteista investointiosan toteutumisvertailussa.															
															Tulo merkitty -
															tässä osiossa
TUOSELASKELMAOSA															alitus -
Verotulot	B						16 779	-134	16 645	16 713	-68	-16 645	-16 713	68	0,41
Valtionosuudet	B						8 846	-282	8 564	8 520	43	-8 564	-8 520	-43	-0,50
Korkotuotot	B						86		86	114	-28	-86	-114	28	33,28
Muut rahoitustuotot	E						928	200	1 128	1 360	-232	-1 128	-1 360	232	20,59
Korkokulut	B	540		540	466	74			0		0	540	466	74	13,77
Muut rahoituskulut	E	270	-50	220	178	43			0		0	220	178	43	19,41
TUOSELASKELMAOSA YHTEENSÄ		811	-50	761	644	117	26 638	-216	26 422	26 708	-286	-25 661	-26 064	403	
RAHOITUSOSA															
Antolainasaamisten vähennys	B						259		259	209	50	259	209	50	-19,31
Antolainasaamisten lisäys	B														
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	3 027		3 027	3 027	0						3 027	3 027	0	0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						4 000	-4 000	0	0	0	-4 000	0	-4 000	-100,00
Lyh.aikaisten lainojen vähennys	E											0	0	0	
Lyh.aikaisten lainojen muutos	E											0	0	0	
Vaihtuvuus maksuvalmiuteen	E							339	339	377	-38	-339	-377	38	
RAHOITUSOSA YHTEENSÄ	E	3 027	0	3 027	3 027	0	4 259	-3 661	598	586	12	-1 053	2 859	-3 912	-371,51
YHTEENSÄ KAIKKI		45 596	285	45 881	42 120	3 761	45 779	-3 927	41 851	42 248	-396	547	290	-258	
Sitovuus N = Netto, B = Brutto, E = Ei sitova															

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. Tuloslaskelma

Ulkoiset

	2025	2024	
Toimintatuotot			
Myyntituotot	2 154 654,29		2 696 650,76
Maksutuotot	603 734,72		565 513,46
Tuet ja avustukset	1 350 416,74		1 107 964,05
Muut toimintatuotot	<u>4 929 114,38</u>	9 037 920,13	<u>5 125 307,43</u>
Valmistus omaan käyttöön		107 139,45	159 646,84
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-12 486 431,21		-12 253 901,46
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-2 463 474,26		-2 562 345,66
Muut henkilösivukulut	-346 804,24		-166 266,48
Palvelujen ostot	-8 339 440,99		-7 272 842,48
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 335 680,69		-3 416 576,87
Avustukset	-1 685 885,08		-1 118 389,69
Muut toimintakulut	<u>-748 440,19</u>	-29 406 156,66	<u>-902 920,95</u>
Toimintakate		-20 261 097,08	-18 038 161,05
Verotulot		16 713 222,66	17 025 738,86
Valtionosuudet		8 520 425,00	8 090 228,00
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	114 090,56		117 800,91
Muut rahoitustuotot	1 359 839,27		1 325 618,19
Korkokulut	-465 995,02		-723 940,09
Muut rahoituskulut	<u>-177 536,26</u>	830 398,55	<u>-143 252,12</u>
Vuosikate		5 802 949,13	7 654 032,70
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 477 774,40		-4 540 347,83
Arvonalentumiset	<u>-1 120 563,86</u>	-5 598 338,26	<u>-2 252 591,31</u>
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00
Satunnaiset kulut	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>
Tilikauden tulos		204 610,87	861 093,56
Rahastojen lisäys (-)		-18 611,77	-16 324,45
Rahastojen vähennys (+)		<u>17 085,38</u>	<u>12 500,00</u>
Tilikauden yli-/alijäämä		203 084,48	857 269,11

3.2. Rahoituslaskelma

	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	5 802 949,13		7 653 378,80	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tulorahoituksen korjaukset	327 822,63	6 130 771,76	-283 603,05	7 369 775,75
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-3 398 177,84		-3 766 071,31	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	151 518,75		103 800,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	130 468,98	-3 116 190,11	1 504 757,32	-2 157 513,99
Toiminnan ja investointien rahavirta		3 014 581,65		5 212 261,76
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0,00		0,00	
Antolainasaamisten vähennys	209 431,48	209 431,48	156 582,95	156 582,95
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 026 965,98		-3 026 965,98	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-3 026 965,98	0,00	-3 026 965,98
Oman pääoman muutokset		0,00		-10 577,88
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	7 773,16		-6 735,12	
Saamisten muutos	155 215,25		-875 235,83	
Korottomien velkojen muutos	-539 954,02	-376 965,61	-7 812,18	-889 783,13
Rahoituksen rahavirta		-3 194 500,11		-3 770 744,04
Rahavarojen muutos		-179 918,46		1 441 517,72
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	22 576 817,63		22 756 736,09	
Rahavarat 1.1.	22 756 736,09	-179 918,46	21 315 218,37	1 441 517,72

3.3. Tase

VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	59 765 299,59	62 856 529,70	OMA PÄÄOMA	57 764 308,56	57 557 964,96
Aineettomat hyödykkeet	40 651,96	78 412,60	Peruspääoma	35 568 928,40	35 568 928,40
Aineettomat oikeudet	40 651,96	78 412,60	Muut omat rahastot	3 849 139,72	3 845 880,60
Aineelliset hyödykkeet	51 957 695,54	54 289 905,68	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	18 143 155,96	17 285 886,85
Maa- ja vesialueet	6 365 213,85	6 378 035,95	Tilikauden yli-/alijäämä	203 084,48	857 269,11
Rakennukset	34 301 837,91	37 004 331,51	PAKOLLISET VARAUKSET	445 000,00	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 487 514,81	9 230 288,12	Muut pakolliset varaukset	445 000,00	
Koneet ja kalusto	947 084,75	1 219 732,21	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	338 743,39	332 702,96
Muut aineelliset hyödykkeet	121 622,65	121 622,65	Lahjoitusrahastojen pääomat	338 743,39	332 702,96
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	734 421,57	335 895,24	VIERAS PÄÄOMA	27 541 897,26	31 057 334,55
Sijoitukset	7 766 952,09	8 488 211,42	Pitkäaikainen	20 308 761,08	23 305 977,06
Osakkeet ja osuudet	7 620 013,80	7 615 013,80	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 593 678,01	6 309 769,99
Lainasaamiset	0,00	726 259,33	Lainat julkisyhteisöiltä	13 762 650,00	16 073 524,00
Muut saamiset	146 938,29	146 938,29	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	952 433,07	922 683,07
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	49 585,29	49 585,29	Lyhytaikainen	7 233 136,18	7 751 357,49
Lahjoitusrahastojen varat	49 585,29	49 585,29	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	716 091,98	716 091,98
VAIHTUVAT VASTAAVAT	26 275 064,33	26 041 887,48	Lainat julkisyhteisöiltä	2 310 874,00	2 310 874,00
Saamiset	3 698 246,70	3 285 151,39	Saadut ennakot	99 926,09	191 907,72
Pitkäaikaiset saamiset	1 949 683,64	1 822 971,97	Ostovelat	1 459 611,71	1 973 471,02
Myyntisaamiset	1 215 613,13	1 328 971,97	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	251 295,16	238 299,33
Lainasaamiset	690 070,51	450 000,00	Siirtovelat	2 395 337,24	2 320 713,44
Muut saamiset	44 000,00	44 000,00	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	86 089 949,21	88 948 002,47
Lyhytaikaiset saamiset	1 748 563,06	1 462 179,42			
Myyntisaamiset	703 265,70	651 079,36			
Lainasaamiset	316 102,75	50 000,00			
Muut saamiset	136 449,13	240 256,16			
Siirtosaamiset	592 745,48	520 843,90			
Rahoitusarvopaperit	18 691 886,98	17 808 382,39			
Osakkeet ja osuudet					
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	18 691 886,98	17 808 382,39			
Rahat ja pankkisaamiset	3 884 930,65	4 948 353,70			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	86 089 949,21	88 948 002,47			

3.4. Konsernituloslaskelma

	2025		2024	
Toimintatuotot		15 324 120,91		15 531 971,98
Toimintakulut		<u>-33 554 390,21</u>		<u>-31 628 598,60</u>
Toimintakate		-18 230 269,30		-16 096 626,62
Verotulot		16 637 811,22		16 949 324,35
Valtionosuudet		8 520 425,00		8 090 228,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	43 208,22		38 117,13	
Muut rahoitustuotot	1 261 991,41		1 227 763,76	
Korkokulut	-486 258,01		-740 499,78	
Muut rahoituskulut	<u>-185 256,56</u>	<u>633 685,06</u>	<u>-155 983,60</u>	<u>369 397,51</u>
Vuosikate		7 561 651,98		9 312 323,24
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 434 526,86		-5 333 566,43	
Arvonalentumiset	<u>-1 120 563,86</u>	<u>-5 555 090,72</u>	<u>-2 252 591,31</u>	<u>-7 586 157,74</u>
Tilikauden tulos		2 006 561,26		1 726 165,50
Tilinpäätössiirrot		6 919,23		10 166,98
Tilikauden verot		-186 614,25		-145 450,75
Laskennalliset verot		-4 076,91		-40 361,79
Vähemmistöosuudet		<u>11 163,56</u>		<u>-0,56</u>
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		1 833 952,89		1 550 519,38

3.5. Konsernirahoituslaskelma

	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	7 561 651,98		9 312 323,25	
Tilikauden verot	-186 614,25		-145 450,75	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>315 273,97</u>	<u>7 690 311,70</u>	<u>-289 876,64</u>	<u>8 876 995,86</u>
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-3 674 774,17		-4 006 471,11	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	155 227,47		103 800,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>147 113,12</u>	<u>-3 372 433,58</u>	<u>1 426 883,88</u>	<u>-2 475 787,23</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		4 317 878,12		6 401 208,63
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-518 466,94		77 873,44	
Antolainasaamisten vähennykset	<u>0,00</u>	<u>-518 466,94</u>	<u>-77 873,43</u>	<u>0,01</u>
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	95 445,30		47 750,78	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 038 535,05		-3 081 018,38	
Lyhytkaikaisten lainojen muutos	<u>-116 457,01</u>	<u>-3 059 546,76</u>	<u>-71 614,19</u>	<u>-3 104 881,79</u>
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	7 773,73		-6 739,85	
Vaihto-omaisuuden muutos	37 762,61		-307 037,18	
Saamisten muutos	789 915,65		-963 025,34	
Korottomien velkojen muutos	<u>-494 295,73</u>	<u>341 156,26</u>	<u>-95 809,98</u>	<u>-1 372 612,35</u>
Rahoituksen rahavirta		<u>-3 236 857,45</u>		<u>-4 477 494,13</u>
Rahavarojen muutos		1 081 020,68		1 923 714,50
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.		25 906 172,92		24 825 152,25
Rahavarat 1.1.		<u>24 825 152,25</u>		<u>22 901 437,75</u>
		1 081 020,67		1 923 714,50

3.6. Konsernitase

VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	63 499 223,48	65 555 084,90	OMA PÄÄOMA	61 881 199,44	60 052 433,06
Aineettomat hyödykkeet	62 997,73	102 644,28	Peruspääoma	35 568 928,40	35 568 928,40
Aineettomat oikeudet	61 598,24	101 244,79	Arvonkorotusrahasa	84 052,14	84 052,14
Muut pitkävaikutteiset menot	1 399,49	1 399,49	Muut omat rahastot	4 256 587,33	4 261 773,84
Aineelliset hyödykkeet	62 914 617,16	64 923 806,25	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	20 137 678,68	18 587 159,30
Maa- ja vesialueet	6 810 693,79	6 770 961,45	Tilikauden yli-/alijäämä	1 833 952,89	1 550 519,38
Rakennukset	37 662 417,94	39 841 033,58	VÄHEMMISTÖOSUUDET	19 126,98	30 290,54
Kiinteät rakenteet ja laitteet	16 102 410,45	16 083 283,82	PAKOLLISET VARAUKSET	556 479,77	116 049,15
Koneet ja kalusto	1 087 509,38	1 356 482,11	Muut pakolliset varaukset	556 479,77	116 049,15
Muut aineelliset hyödykkeet	462 953,38	503 747,55	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	728 462,91	1 056 233,60
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	788 632,22	368 297,74	Valtion toimeksiannot	362 521,73	696 332,85
Sijoitukset	521 608,59	528 634,37	Lahjoitusrahastojen pääomat	338 743,39	332 702,96
Osakkuusyhteisöosuudet	50 670,36	50 670,36	Muut toimeksiantojen pääomat	27 197,79	27 197,79
Muut osakkeet ja osuudet	233 062,35	241 727,22	VIERAS PÄÄOMA	30 609 673,80	34 107 956,66
Muut saamiset	237 875,88	236 236,79	Pitkäaikainen	22 396 630,67	25 409 791,26
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	412 097,79	745 909,46	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 768 533,56	22 804 397,21
Valtion toimeksiannot	362 512,50	696 324,17	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	15 230,23
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	49 585,29	49 585,29	Ostovelat	7,31	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	29 883 621,63	29 061 968,65	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 135 434,42	1 101 585,35
Vaihto-omaisuus	667 178,32	704 940,93	Laskennalliset verovelat	1 492 655,38	1 488 578,47
Aineet ja tarvikkeet	667 178,32	704 940,93	Lyhytaikainen	8 213 043,13	8 698 165,40
Saamiset	3 310 270,39	3 531 875,47	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	918 009,80	892 764,33
Pitkäaikaiset saamiset	1 332 075,36	1 445 434,20	Lainat julkisyhteisöiltä	2 326 104,24	2 359 802,58
Myyntisaamiset	1 215 613,13	1 328 971,97	Saadut ennakot	120 019,01	214 303,25
Lainasaamiset	72 462,23	72 462,23	Ostovelat	1 647 191,40	2 158 236,67
Muut saamiset	44 000,00	44 000,00	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	498 241,62	484 508,07
Lyhytaikaiset saamiset	1 978 195,03	2 086 441,27	Siirtovelat	2 703 477,06	2 588 550,50
Myyntisaamiset	1 163 716,76	1 138 022,10	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	93 794 942,90	95 362 963,01
Lainasaamiset	39 345,41	0,00			
Muut saamiset	172 901,32	400 140,27			
Siirtosaamiset	602 231,54	548 278,90			
Rahoitusarvopaperit	18 691 886,98	17 808 382,39			
Osakkeet ja osuudet					
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	18 691 886,98	17 808 382,39			
Joukkovelkakirjalainasaamiset					
Rahat ja pankkisaamiset	7 214 285,94	7 016 769,86			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	93 794 942,90	95 362 963,01			

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1. Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tilinpäätös ja sen liitetiedot on laadittu asiaa koskevien säädösten sekä kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston antamien yleisohjeiden mukaisesti.

Liitetiedot täydentävät laskelmien muodossa esitettyä tilinpäätösinformaatiota oikean ja riittävän kuvan antamiseksi tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tilinpäätöksen liitetietojen numerointi vastaa yleisohjeen liitetietonumerointia.

Kunnan tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteella mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Vyörytykset

Kunnan yleishallinnon ja tukipalvelujen kustannuksia on kohdistettu edelleen yksiköille toimintakulujen toteutumisen suhteessa erikseen sovitun vyörytyssäännön mukaisesti. Vyörytykset on aiemmin tehty vain tilastoon, mutta vuodesta 2025 alkaen ne esitetään osana käyttötalouden toteutumatietoja. Vyörytykset eivät ole sitovia eriä käyttötaloudessa.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Lainojen korkoihin liittyvää riskiä pienentääkseen Suomussalmen kunta on tehnyt koronvaihtosopimuksia. Voimassa olevat sopimukset on kuvattu liitetiedossa 40.

Edellisten tilikausien vertailukelpoisuus

Tilinpäätökseen ei ole tehty oikaisuja edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin. Vertailuvuoden tiedoissa havaitut virheet on oikaistu. Liitetiedon 41 esittämistapa on muutettu vastaamaan kunnan tehtäväalueita, myös vertailuvuoden osalta. Tilinpäätökset 31.12.2025 ja 31.12.2024 ovat keskenään vertailukelpoisia.

Konsernitilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät jäsenosuuden mukaisessa suhteessa, joissa kunta on jäsenenä. Omistusyhteisyyksiä ei ole yhdistelty niiden vähäisen merkityksen vuoksi.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä taseisiin merkityt keskinäiset saamiset ja velat on

vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistö-osuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisten omistusten eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotuseriaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksen liitteenä esitetään perusteltu selostus, jos konsernitilinpäätöksen laatimisessa ei ole noudatettu samoja arvostus- ja jaksotuseriaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Konsernitilinpäätökset 31.12.2025 ja 31.12.2024 ovat keskenään vertailukelpoisia. Suomussalmen Tilapalvelut Oy on yhdistelty konsernitilinpäätökseen tilikaudesta 2025 alkaen, mutta varsinaisen toiminnan käynnistyessä vasta 1.1.2026, ei yhtiöittämisellä vielä ole ollut merkittäviä vaikutuksia kunnan tai konsernin tulokseen tai taseeseen.

4.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Yleishallinto	8 101 367	8 629 152	8 513 301	9 010 143
Opetus- ja kulttuuripalvelut	422 298	350 174	422 433	350 392
Yhdyskuntapalvelut	1 043 246	1 065 010	78 828	106 525
Muut palvelut	5 757 211	5 487 636	23 359	28 376
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>15 324 121</i>	<i>15 531 972</i>	<i>9 037 920</i>	<i>9 495 436</i>

Suomussalmi järjestää lakisääteiset työllisyysviranomaisen tehtävät osana Kainuu-Koillismaa työllisyysaluetta, jonka vastuukuntana toimii Kajaanin kaupunki. TE-palvelu-uudistuksen takia kunnan toimintatuotot 2025 eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

Liitetieto 7

Verotulojen erittely		
	2025	2024
Kunnan tulovero	10 801 452	11 433 685
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 164 023	1 904 361
Kiinteistövero	3 747 433	3 687 693
Kaivosmineraalivero	315	
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>16 713 223</i>	<i>17 025 739</i>

Liitetieto 8

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely		
	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 258 682	3 644 644
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	3 597 689	3 070 204
<i>Siitä:</i> Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-374 845	-183 942
Verotulomenetysten korvaus	1 038 899	1 559 322
<i>Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä</i>	<i>8 520 425</i>	<i>8 090 228</i>

Liitetieto 9

Palvelujen ostojen erittely		
	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	337 440	370 488
Muiden palvelujen ostot	8 002 001	6 902 293
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>8 339 441</i>	<i>7 272 782</i>

Suomussalmi järjestää lakisääteiset työllisyysviranomaisen tehtävät osana Kainuu-Koillismaa työllisyysaluetta, jonka vastuukuntana toimii Kajaanin kaupunki. TE-palvelu-uudistuksen takia kunnan palveluostojen kustannukset 2025 eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

Liitetieto 10

Suomussalmen kunta ei ole antanut tukia valtuustoryhmille.

Liitetieto 11

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuus

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Poistosuunnitelmaan poistoajat on arvioitu taloudellisen pitoajan mukaan.

Poistot lasketaan hankintamenosta tasapoistoina. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistomenetelmät ovat:

Poistoperusteet hyväksytyt KV 23.9.1996 § 49 ja täydennetty KV 9.11.2010* ja 13.11.2012**

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet		Poistomenetelmä	
Aineettomat oikeudet		Tasapoisto	3 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		Tasapoisto	3 vuotta
	Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto	3 vuotta
	Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	3 vuotta
	Konserniliikearvo	Tasapoisto	3 vuotta
	Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
	Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	5 vuotta
	* Vuokrahuoneistojen ja rak. peruskorjaus	enintään	20 vuotta
1005 Muut		Tasapoisto	3 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Kom-luokka	Rakennukset ja rakennelmat		
1110	1110 Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
1110	1110 Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
1115	1115 Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
	** v. 2012 ja sen jälkeen valm. 20 v.	Tasapoisto	20 vuotta
1120	1120 Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
1123	1123 Muut rakennukset (varasto- ja huoltorak.)	Tasapoisto	15-20 vuotta
1123	1123 Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
1123	1123 Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

1130	1130 Katujen rakentaminen	Tasapoisto	15 vuotta
1130	1130 Katujen päällystäminen	Tasapoisto	15 vuotta
1130	1130 Puistot ym.virkistysalueet	Tasapoisto	15 vuotta
1130	1130 Urheilualueet, ladut ja pallokentät	Tasapoisto	15 vuotta
1130	1130 Venesatamat	Tasapoisto	10 vuotta
1130	1130 Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15 vuotta
1140	1140 Ulkovaistutuslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta
1140	1140 Kaukolämpöverkko	Tasapoisto	20 vuotta
1140	1140 Vesijohtoverkostot	Tasapoisto	30 vuotta
1140	1140 Viemäriverkostot	Tasapoisto	30 vuotta
1150	1150 Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	Tasapoisto	15 vuotta

Koneet ja kalusto

1160	1160 Kuljetusvälineet	Tasapoisto	5 vuotta
1170	1170 Sairaala-, terveydenh.- yms. laitteet	Tasapoisto	5 vuotta
1170	1170 Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta
1170	1170 Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta
1170	1170 Muut liikkuvat työkonet	Tasapoisto	5 vuotta
1170	1170 Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet

1184	1184 Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	
------	-----------------------------	------------	--

Liitetieto 12

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset 1.1. (ky)	116 049	111 091	0	0
Lisäykset tilikaudella	445 000	4 958	445 000	
Vähennykset tilikaudella	-4 569			
Muut pakolliset varaukset 31.12. (ky)	556 480	116 049	445 000	0
<i>Pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>556 480</i>	<i>116 049</i>	<i>445 000</i>	<i>0</i>

Liitetieto 13

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	50 447	1 574	50 447	1 574
Rakennusten luovutusvoitot	57 800	285 169	57 800	285 169
Muut luovutusvoitot	17 379	3 359	9 400	3 359
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>125 626</i>	<i>290 103</i>	<i>117 647</i>	<i>290 103</i>
Muut toimintakulut				
Kiinteiden rakenteiden luovutustappio			0	6 500
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>6 500</i>

V. 2025 ei ole satunnaisia eriä.

Liitetieto 14

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2025	2024
Osinkotuotot muista yhteisöistä	164 305	159 968
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	4 913	6 420
<i>Yhteensä</i>	<i>169 218</i>	<i>166 387</i>

Liitetieto 15

Poistoeroa ei ole kirjattu.

4.3. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot**Liitetieto 16**

Kuluksi kirjaamattomia menoja ja pääoma-alennuksia ei ole vuonna 2025.

Liitetieto 17

Arvonkorotuksia ei ole vuonna 2025.

Liitetieto 18

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.er.h	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	8 948	69 464		78 413	6 378 036	37 004 332	9 230 288	1 219 732	121 623	335 895	54 289 906
Lisäykset tilikauden aikana	0	0		0	0	0	0	0	0	3 241 190	3 241 190
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0		0	-12 822	0	0	0	0	0	-12 822
Siirrot erien välillä	0	0		0	0	1 110 694	1 225 587	506 382	0	-2 842 663	0
Tilikauden poisto	-4 669	-33 092		-37 761	0	-3 813 188	-968 361	-779 030	0	0	-5 560 578
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0
Aktivoidut korkomenot	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	4 280	36 372	0	40 652	6 365 214	34 301 838	9 487 515	947 085	121 623	734 422	51 957 696
Arvonkorotukset											
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 280	36 372	0	40 652	6 365 214	34 301 838	9 487 515	947 085	121 623	734 422	51 957 696
Olennaiset lisäpoistot						1 074 535	46 029				
Erittely olennaisista lisäpoistoista											
- Asuinrivitalo Mannilantie 4A						9 909					
- As Oy Kuntopolku Pitämänkatu						92 265					
- Asuinrivitalot Voimakatu 1						23 429					
- Karhulanvaaran koulu						179 765					
- Ammattikoulu H-talo						49 511					
- Virastotalo						695 872					
- Alvari Ervinkatu 1						23 783					
- Asuinrivitalo Mannilantie 4A							46 029				

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	169 898	169 898	104 674	104 674
Muut maa- ja vesialueet	6 640 796	6 601 064	6 260 540	6 273 362
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	<i>6 810 694</i>	<i>6 770 961</i>	<i>6 365 214</i>	<i>6 378 036</i>

Pysyvien vastaavien sijoitukset										
	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	7 286 526	50 670	169 173	108 644	7 615 014					0
Lisäykset	5 000	0	0	0	5 000					0
Vähennykset	0	0	0	0	0					0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0					0
Hankintameno 31.12.	7 291 526	50 670	169 173	108 644	7 620 014	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 291 526	50 670	169 173	108 644	7 620 014	0	0	0	0	0

Olellaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset							
	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomas- ta	Ero	
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	111 133	0	0	111 133			
Kainuun liitto	58 040	0	0	58 040			

Liitetieto 19-21

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhtiöt							
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus			
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta	
Tytäryhteisöt							
As. Oy Suomussalmen Kuntopolku	0919633-7	72 %	72 %	588 177	3 323	1 800	
As. Oy Suomussalmen Marjakangas	0757410-3	100 %	100 %	8 523	41 459	7	
Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot	1071533-3	100 %	100 %	2 036 867	892 800	7	
Suomussalmen Energia Oy	2664524-5	100 %	100 %	6 979 766	1 401 897	746 129	
Suomussalmen Tilapalvelut Oy	3544991-6	100 %	100 %	2 130	606	-2 870	
			Yhteensä	9 615 462	2 340 086	745 074	
Kuntayhtymät							
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	1744356-1	12,40 %	12,40 %	194 455	742 764	-17 941	
Kainuun liitto -kuntayhtymä	2496992-4	12,42 %	12,42 %	323 063	57 362	21 854	
			Yhteensä	517 519	800 127	3 914	
Muut omistusyhteisyyhteisöt (ei yhdistelty)							
As. Oy Suomussalmen Mäntyrinne	1100509-3	18,40 %	21 662,60				
Suomussalmen Jäähalli Oy	0945905-3	16,10 %	16 818,79				
Kiinteistö Oy Ämmänsaaren Toritalo (yhdistelemätön)	1465902-5	19,10 %	1 665,06				
Muut osakkeet ja osuudet							
Kuntarahoitus Oyj	1701683-4	0,05 %	13 750,00				
Neo Industrial B	0693494-7		8 409,40				
Tulikivi Oyj, Tulikivi A	0350080-1		706,39				
Ylä-Kainuun Osuuspankki, Suomussalmi	0350080-1		1 093,22				
Pohjois-Suomen Koulutuskeskussäätiö	0828475-7		840,94				
Osuuskunta Metsäliitto	0116300-4						
Luottokunta	2858201-4						
Kuntien Tiera Oy	2362180-3						
Monetra Oy	2930159-5						

Liitetieto 22

Saamisten erittely				
	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Lainasaamiset			726 259	
Muut saamiset	690 071	276 757	450 000	50 000
Siirtosaamiset				0
Yhteensä	690 071	276 757	1 176 259	50 000
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Siirtosaamiset		2 721		3 904
Yhteensä	0	2 721	0	3 904
Saamiset yhteensä	690 071	279 478	1 176 259	53 904

Liitetieto 23

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	0	0	72 265	91 706
Kelan korvaus työterveyshuollosta	83 107	83 756	82 300	83 000
Muut tulojäämät	516 741	461 103	392 077	292 098
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	<i>599 848</i>	<i>544 859</i>	<i>546 642</i>	<i>466 804</i>
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>599 848</i>	<i>544 859</i>	<i>546 642</i>	<i>466 804</i>

4.4. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**Liitetieto 24**

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	35 568 928	35 568 928	35 568 928	35 568 928
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	35 568 928	35 568 928	35 568 928	35 568 928
Arvonkorotusrahassto 1.1.	84 052	84 052	0	0
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahassto 31.12.	84 052	84 052	0	0
Muut omat rahastot				
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	343 506	343 506	334 817	344 817
Siirrot rahastoon				
Siiirrot rahastosta			2 812	10 000
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	343 506	343 506	332 005	334 817
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1.	3 918 268	3 871 367	3 511 064	3 507 817
Siirrot rahastoon	18 612	88 965	18 612	21 319
Siiirrot rahastosta	23 798	42 064	12 541	18 073
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	3 913 081	3 918 268	3 517 135	3 511 064
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	4 340 640	4 345 826	3 849 140	3 845 881
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	20 137 678	18 765 368	18 143 156	17 285 887
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	20 137 679	18 587 159	18 143 156	17 285 887
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 833 953	1 550 519	203 084	857 269
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>61 881 200</i>	<i>60 052 433</i>	<i>57 764 308</i>	<i>57 557 965</i>

Liitetieto 25

Kunta ei ole kirjannut poistoeroa.

Liitetieto 26

Pitkäaikaiset velat		
	2025	2024
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 906 388	11 058 484
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>7 906 388</i>	<i>11 058 484</i>

Vuoden 2025 tilinpäätöksessä esitetään velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2031 tai sen jälkeen.

Liitetieto 27

Suomussalmen kunnalla ei ole joukkovelkakirjalainoja.

Liitetieto 28

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset	556 480	116 049	445 000	0
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>556 480</i>	<i>116 049</i>	<i>445 000</i>	<i>0</i>

Liitetieto 29

Vieras pääoma				
	2025		2024	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisölle				
Ostovelat		295 844		300 522
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>295 844</i>	<i>0</i>	<i>300 522</i>
Velat kuntayhtymille, jossa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		6 121		5 187
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>6 121</i>	<i>0</i>	<i>5 187</i>
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>301 965</i>	<i>0</i>	<i>305 709</i>

Liitetieto 30

Kunnalla ei ole käytössä sekkitililimiittä.

Liitetieto 31

Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut velat				
Liittymismaksut	1 135 434	1 101 585	952 433	922 683
Muut velat	498 242	484 508	251 295	238 118
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>1 633 676</i>	<i>1 586 093</i>	<i>1 203 728</i>	<i>1 160 801</i>

Liitetieto 32

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja hlösivukulujen jaksotukset	2 079 323	1 885 121	1 889 983	1 709 137
Korkojaksotukset	107 721	146 868	104 090	143 435
Muut menojäämät	516 328	556 352	401 264	463 642
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>2 703 372</i>	<i>2 588 341</i>	<i>2 395 337</i>	<i>2 316 213</i>
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>2 703 372</i>	<i>2 588 341</i>	<i>2 395 337</i>	<i>2 316 213</i>

Siirtovelat eivät ole vertailukelpoiset edellisen tilinpäätöksen kanssa, sillä

- Työllisyyspalveluiden järjestämistä vastuun siirtyessä valtiolta kunnille, henkilöstö ja siirtyneeseen henkilöstöön liittyvä lomapalkkavelka siirtyi myös kunnille 1.1.2025.

4.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Liitetieto 33

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	14 348 778	14 914 778	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	1 377 400	1 377 400	0	0
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>15 726 178</i>	<i>16 292 178</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Kunnalla ei ole velkoja, joiden vakuudeksi on annettu osakkeita.

Liitetieto 34-36

Kunnalla ei ole omasta puolesta, kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen tai muiden puolesta annettuja vakuuksia.

Liitetieto 37

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut yhteensä	302 033	354 118	290 793	318 615
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	163 880	141 972	128 256	191 321

Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

Liitetieto 38

Vastuusitoumukset				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0	1 150 071	0	1 150 071

Lisäksi kunta on myöntänyt täydetakauksia 523 479 euroa.

Muut vastuusitoumukset

Suomussalmen kaatopaikan ympäristöluvan vakuus		
	2025	2024
Suomussalmen kaatopaikan ympäristöluvan vakuus 31.12.	44 000	44 000

Liitetieto 39

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	65 374 641	61 984 129
Kunnan osuus kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	83 678	66 515

Liitetieto 40

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt *)				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Sopimusvastuut				
Sitoumukset avustukseen	1 747 645	1 484 056	1 747 645	1 484 056
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	1 199 619	1 071 286	1 199 619	1 071 286
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	<i>1 747 645</i>	<i>1 484 056</i>	<i>1 747 645</i>	<i>1 484 056</i>
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Arvonlisäveron palautusvastuu**	158 694	174 233	158 694	174 233

Vertailutietona oleva v. 2024 arvonlisäveron palautusvastuu korjattu. V. 2024 valmistuneen Mehin automaation alv-palautus kirjattu virheellisesti v. 2024 tilinpäätöksessä.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt *)				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Koronvaihtosopimus Nordea				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	0	5 000 000	0	5 000 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0	104 749	0	104 749
Sopimus erääntynyt 17.7.2025.				
Koronvaihtosopimus OP (Suomussalmi)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	6 750 000	6 750 000	6 750 000	6 750 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	770 780	660 942	770 780	660 942
Sopimus erääntyy 2.1.2034.				
Koronvaihtosopimus OP (18854487)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	0	5 000 000	0	5 000 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0	-104 776	0	-104 776
Sopimus erääntynyt 17.7.2025.				
Koronvaihtosopimus OP (24647082)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	1 684 411	1 239 806	1 684 411	1 239 806
Sopimus erääntyy 2.1.2039.				
Yllä luetellut koronvaihtosopimukset on tehty koko lainasalkun korkorisikin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksilla vaihtuvat korot on muutettu kiinteiksi.				
Koronvaihtosopimus OP (18854887)				
Koronvaihtosopimus 18854887 on tehty yksittäisen lainan korkorisikin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.				
Sopimus erääntyy 31.5.2036.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 620 690	3 965 517	3 620 690	3 965 517
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	453 730	460 964	453 730	460 964

Kunnalla ei ole päästöoikeuden piiriin kuuluvaa toimintaa.

4.6. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

Liitetieto 41

Henkilötyövuodet 31.12.		
HTV/2	2025	2024
Kunnanhallitus	1	1
Hallintopalvelut	12,11	11,07
Elinvoimapalvelut	25,19	24,85
Sivistyspalvelut	162,16	162,91
Tekniset palvelut	79,77	87,61
Vesihuoltolaitos	3,89	4,44
<i>Yhteensä</i>	<i>284,13</i>	<i>291,89</i>

Liitetieto 42

Henkilöstökulut		
	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	15 296 710	14 982 514
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	107 139	159 647
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>15 403 849</i>	<i>15 142 160</i>

Suomussalmi järjestää lakisääteiset työllisyysviranomaisen tehtävät osana Kainuu-Koillismaa työllisyysaluetta, jonka vastuukuntana toimii Kajaanin kaupunki. TE-palvelu-uudistuksen takia kunnan henkilöstökustannukset 2025 eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

Liitetieto 43

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2025	2024
Suomen Keskusta	8 956	5 788
Suomussalmen Vasemmisto	2 096	3 633
Ylä-Kainuun Perussuomalaiset	1 178	1 574
Kansallinen Kokoomus	1 897	1 529
Suomen sosiaalidemokraattinen puolue	351	
Kainuun Vasemmisto ry	3 218	
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>17 695</i>	<i>12 525</i>

Liitetieto 44

Tilintarkastajan palkkiot		
	2025	2024
Tilintarkastusyhteisö KPMG		
Tilintarkastuspalkkiot	21 000	17 340
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>21 000</i>	<i>17 340</i>

Liitetieto 45

Intressitoimet
Kunta on antanut kokonaan omistamalleen Suomussalmen Energia Oy:lle 750 000 euron rahalainan, josta 31.12.2025 on avoimena 450 000 euroa.
Valtuusto päätti kokouksessaan 27.5.2025 § 36 yhtiöittää yritysten sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen käytössä olevien toimitilojen vuokraustoiminnan perustamalla Suomussalmen Tilapalvelut Oy:n. Yhtiötettävän kiinteistöomaisuuden tasearvo oli 31.12.2025 yhteensä 11,339 M€. Osana yhtiöittämisjärjestelyjä kunta päätti (valtuusto 10.11.2025 § 73) myöntää kokonaan omistamalleen yhtiölle 3,467 M€ suuruisen lainan, joka muodostuu lopullisesti apporttisiirron yhteydessä 1.1.2026. Lisäksi kunta päätti myöntää yhtiölle lyhytaikaista lainaa 0,195 M€ (khal 2.12.2025 § 290), jonka yhtiö saa ja maksaa takaisin vuoden 2026 aikana.
Kunta päätti ostaa Suomussalmen Jäähalli Oy:ltä jäähallirakennuksen ja irtaimistoa hintaan 56 000 € (khal 5.11.2024, § 195). Jäähalliyhtiön hallituksen jäsenenä toimivat kunnanhallituksen jäsenet eivät ole osallistuneet asiaa koskevaan päätöksentekoon kunnassa.
Kunnanjohtajan kanssa on (valtuusto 12.3.2019 § 11) solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu yhdeksän kuukauden palkan suuruudesta erokorvauksesta.
Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

4.7. Arvonlisäveron palautusvastuu

	Arvonlisä- verot*)	Oman käytön veron peruste**)	Oman käytön ALV	ALV- vastuu ***)	ALV- vastuu ***)
				2025	2024
V. 2015 valmistuneet					
Kemet, muutostyöt	36 249,75	0	0		3 624,98
Kiantaman laajennus	43 485,73	0	0		4 348,57
Raatteen Portti, vesikaton kunnostus ja jätevesikenttä	10 796,36	0	0		1 079,64
V. 2016 valmistuneet					
Kemet, muutostyöt	14 667,34	0	0	1 466,73	2 933,47
Kiantaman laajennus	125 839,76	0	0	12 583,98	25 167,95
Tulikiven ilmastointi	1 786,25	0	0	178,63	357,25
V. 2017 valmistuneet					
Mehi konepeti	2 304,00	0	0	460,8	691,2
Kiantaman laajennus	406,08	0	0	81,22	121,82
Tulikiven ilmastointi	74 196,87	0	0	14 839,37	22 259,06
V. 2018 valmistuneet					
Kemetin lattiamuutos	6 428,11	0	0	1 928,43	2 571,24
V. 2019 valmistuneet					
Ikkihongan teollisuushalli	1 669,64	0	0	667,86	834,82
V. 2020 valmistuneet					
Tulikiven korjaus ja suunnittelu	1 320,00	0	0	660	792
Kemet korjaus	11 733,24	0	0	5 866,62	7 039,94
V. 2021 valmistuneet					
Kemet, rakennusautomaation päivittäminen	162	0	0	97,2	113,4
Tulikiven varastorakennus	2 667,60	0	0	1 600,56	1 867,32
Kemet korjaus	55 270,77	0	0	33 162,46	38 689,54
Mehin valaistuksen uusiminen	86,4	0	0	51,84	60,48
V. 2022 valmistuneet					
Mehin energiatehokkuushanke	4 101,14	0	0	2 870,80	3 280,91
Kemet korjaus	22 408,74	0	0	15 686,12	17 926,99
Raatteen Portin remontti 2022	3 614,63	0	0	2 530,24	2 891,70
V. 2023 valmistuneet					
Mehin energiatehokkuushanke	22 841,44	0	0	18 273,15	20 557,30
Kemet korjaus	1 168,62	0	0	934,9	1 051,76
Kemet rakennusautom.päivittäminen	1 380,00	0	0	1 104,00	1 242,00
Raatteen Portin remontti 2023	3 614,63	0	0	2 891,70	3 253,17
V. 2024 valmistuneet					
Mehin automaatio	11 476,89	0	0	10 329,20	11 476,89
V. 2025 valmistuneet					
Miilun muutostyöt, lukitusten uusiminen ja vesikaton saneeraus	3 965,56	0	0	3 965,56	
Neuolan kiinteistöautomaation päivittäminen	1 619,25	0	0	1 619,25	
Puutie 8:n varastohallin korjaukset	4 988,19	0	0	4 988,19	
Pelastuslaitoksen varastorakennus	9 760,03	0	0	9 760,03	
Ruokapuiston LVIS-järjestelmät	4 377,88	0	0	4 377,88	
AutoPower -tilamuutos	2 411,41	0	0	2 411,41	
Vastaanottohalli 3:n automaation uusiminen	3 305,57	0	0	3 305,57	
Arvonlisäveron palautusvastuu 31.12., kunta		0	0	158 693,70	174 233,41
Arvonlisäveron palautusvastuu, yhteensä konserni				158 693,70	174 233,41

*) Vähennyksenä tai palautuksena käsitellyt ostoihin sisältyvät arvonlisäverot rakentamisen ajalta

**) Itse suoritettujen rakentamispalvelujen osalta välittömät ja välilliset kustannukset

***) Sarakkeet Arvonlisäverot ja Oman käytön ALV yhteensä

Vertailutietona oleva v. 2024 arvonlisäveron palautusvastuu korjattu. V. 2024 valmistuneen Mehin automaation alv-palautus kirjattu virheellisesti v. 2024 tilinpäätöksessä. Kiantaman teoll.rak.laajennus vuosilta 2022 ja 2023 (proj.nro 8107) poistettu tiedoista, koska kulut siirretty käyttötalouteen ja laskutettu alvillisena yhtiöltä.

5. ERITYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

5.1. Vesihuoltolaitos

Tuloslaskelma	2025		2024	
Liikevaihto		1 263 924,57		1 185 543,76
Valmistus omaan käyttöön		29 336,97		20 007,13
Liiketoiminnan muut tuotot		3 014,38		1 138,70
Materiaalit ja palvelut				
Aineet ja tarvikkeet				
Ostot tilikauden aikana	-220 914,34		-233 726,57	
Palvelujen ostot	-254 315,57	-475 229,91	-279 085,62	-512 812,19
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-202 836,78		-231 141,99	
Henkilöstösivukulut				
Eläkekulut	-41 387,73		-45 048,66	
Muut henk.sivukulut	-5 822,29	-250 046,80	-5 231,48	-281 422,13
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-289 782,23		-256 385,52	
Arvonalentumiset	0,0	-289 782,23	-10 689,5	-267 075,03
Liiketoiminnan muut kulut		-21 552,51		-53 613,65
Liikelylijäämä / -alijäämä		259 664,47		91 766,59
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korvaus jäännöspääomasta	-79 924,07		-102 994,04	
Muut rahoituskulut	0,00	-79 924,07	0,00	-102 994,04
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä		179 740,40		-11 227,45
Yli-/alijäämä ennen varauksia		179 740,40		-11 227,45
Tilikauden ylijäämä /alijäämä		179 740,40		-11 227,45

Tuloslaskelman tunnusluvut	TP2025	TP2024
Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,86	2,82
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	2,86	2,82
Voitto, %	17,08	1,87

Jäännöspääoman koron laskenta	TP2025	TP2024
Jäännöspääoma tilinpäätöksessä	3 107 467,83	2 525 601,88
Korko, % (12 kk:n Eb 30.6. + 0,5 %)	2,572	4,078
Jäännöspääoman koron määrä	79 924,07	102 994,04

Rahoituslaskelma	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Liikeli-/alijäämä	259 664,47		91 766,59	
Poistot ja arvonalentumiset	289 782,23		267 075,03	
Rahoitustuotot ja -kulut	-79 924,07	469 522,63	-102 994,04	255 193,68
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-539 635,29		-812 018,72	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	-539 635,29	16 025,57	-795 993,15
Toiminnan ja investointien rahavirta		-70 112,66		-540 799,47
Rahoituksen rahavirta				
Oman pääoman muutokset	56 113,65	56 113,65	581 865,97	581 865,97
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos muilta	-42 542,46		6 851,63	
Korottomien velkojen muutos muilta	51 791,47		-52 668,13	
Liittymismaksujen muutos	4 750,00	13 999,01	4 750,00	-41 066,50
Rahoituksen rahavirta		70 112,66		540 799,47
Rahavarojen muutos		0,00		0,00

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 €	-870	-939
Investointien tulo-rahoitus, %	0,47	0,44
Quick ratio	1,81	2,11
Current ratio	1,81	2,11

TASE, VASTAAVAA	2025	2024	TASE, VASTATTAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	4 186 984,74	3 937 131,68	OMA PÄÄOMA	3 491 533,36	3 255 679,31
Aineettomat hyödykkeet	36 372,46	69 464,38	Jäännöspääoma	3 163 581,48	3 107 467,83
Aineettomat oikeudet	36 372,46	69 464,38	Edellisten tilikausien ylijäämä	148 211,48	159 438,93
			Tilikauden yli-/alijäämä	179 740,40	-11 227,45
Aineelliset hyödykkeet	4 150 612,28	3 867 667,30	VIERAS PÄÄOMA	1 096 436,53	1 039 895,06
Rakennukset	121 317,66	104 738,44	Pitkäaikainen	874 385,91	869 635,91
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 622 576,15	3 644 188,20	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	874 385,91	869 635,91
Koneet ja kalusto	69 650,97	81 278,73	Lyhytaikainen	222 050,62	170 259,15
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	337 067,50	37 461,93	Ostovelat	94 068,57	45 330,17
			Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	55 354,26	51 626,63
VAIHTUVAT VASTAAVAT	400 985,15	358 442,69	Siirtovelat	72 627,79	73 302,35
Vaihto-omaisuus			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 587 969,89	4 295 574,37
Saamiset	400 985,15	358 442,69			
Lyhytaikaiset saamiset	400 985,15	358 442,69	Taseen tunnusluvut	2025	2024
Myyntisaamiset	369 440,83	328 958,26	Omavaraisuusaste, %	76,10	75,79
Muut saamiset	31 544,32	29 484,43	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	76,10	87,63
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 587 969,89	4 295 574,37	Lainakanta 31.12., 1 000 €	0,00	0,00
			Lainat ja vuokratuotot 31.12.	0,00	0,00
			Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	0,00	0,00
			Velat ja vastuut käyttötuloista, %	86,54	87,63

5.2. Tytäryhteisöjen toimintakertomus- ja tilinpäätöstiedot

5.2.1. Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot

Tehtävä

Asuntoja eri-ikäisille kaikissa elämäntilanteissa

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Tyytyväiset asiakkaat	Asiakaspalvelun pelisäännöt	Asukaskysely ja asiakaspalautteet	Tyytyväinen asiakas toimivassa kodissa Asukastoimikunnan kokoukset pidetty
Palvelujen hyvä saata- vuus ja osaava henkilökunta	Henkilöstön riittävyys ja koulutus sekä työkyvyn ylläpito. Toimivat yhteydenpitokanavat.	Asiakaskyselyt ja -palautteet, henkilökunnan sairauspoissaolot	Hyvä ja joustava palvelu sekä tyytyväinen henkilökunta

Päämäärä: Toteutamme kestäväää taloudenpitoa			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Asuntojen peruskorjauksista huolehtiminen	Korjaussuunnitelma	urot/korjaukset	Kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen
Käyttöasteen parantaminen	Kilpailukykyiset asunnot asuntokannan suhteuttaminen kysyntää vastaavaksi	Käyttöaste %	Käyttöaste yli 86 % Toteutunut 82,72 %
Maksuvalmius	Kassaseuranta	Kassan riittävyys pv	70 pv Toteutunut 64 pv
Vuokrasaatavat	Tehokas perintä	Vuokrasaatavat liikevaihdosta	Vuokrasaatavat < 2 % liikevaihdosta Toteutunut 3,30 %
Kannattavuus Vakavaraisuus	Järkevä taloudenpito	Tilinpäätös lainat/ asuntoneliö	Sijoitetun pääoman tuotto 3 % Toteutunut 2,33 % Omavaraisuusaste 30 % Toteutunut 90,3 % Lainat lyhennetty suunnitelman mukaisesti.

Perustelut/Toiminta

Vuokratalojen työntekijät ovat osallistuneet työtehtäviensä edellyttämiin koulutuksiin.

Vastuhenkilö: Toimitusjohtaja Pekka Matero puh. 044 777 4000

Tilinpäätös 31.12.2025

KIINTEISTÖ OY SUOMUSSALMEN VUOKRATALOT

		TP 2024	TP 2025	TA 2025	TOT%	TA 2026
Tuloslaskelma	Vuokraustoimen liikevaihto	2 513 533	2 505 553	2 564 387	94	2 665 361
	Muut kiinteistön tuotot	40 687	51 691	35 500	106	38 230
	Liikevaihto yhteensä	2 554 220	2 557 245	2 599 887	94	2 703 591
	Henkilöstökulut	-272 886	-333 098	-290 260	53	-519 059
	Poistot	-305 546	-294 549	-289 975	109	-280 730
	Muut kulut	-1 933 193	-2 019 091	-2 000 464	103	-1 880 109
	Liikevoitto	42 595	-89 493	19 189	180	23 693
	Rahoitustuotot	2 760	3 036	1 500	184	1 500
	Rahoituskulut	-29 877	-16 606	-20 689	259	-11 520
	Varausten lisäys/vähennys	-15 470	103 070	0		-13 673
	Tuloverot	0	0	0		0
	Tilikauden tulos	8	7	0		0
Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat	7 618 261	7 337 578	7 272 236		7 047 556
	Vaihtuvat vastaavat					
	Vuokrasaamiset	63 081	82 477	30 000		30 000
	Muut saamiset	21 139	44 925	25 000		25 000
	Rahat ja pa saam.	652 146	570 828	746 496		830 119
		8 354 627	8 035 807	8 073 733		7 932 675
Vastattavaa	Oma pääoma	2 036 860	2 036 867	2 036 852		2 036 852
	Vapaaeht. varaukset	5 209 210	5 106 140	5 052 076		5 065 748
	Vieras pääoma pitkäaik.	500 850	290 071	290 071		99 295
	Vieras pääoma lyhytaik.	607 707	602 730	694 735		730 780
		8 354 627	8 035 807	8 073 733		7 932 675
Käyttöomaisuus ja sijoitukset	Arvo 1.1.	7 884 139	7 618 261	7 581 736		7 328 286
	Lisäykset/vähennykset	39 669	13 866	0		0
	Myyntitappiot	0	0	0		0
	Poistot EVL	-305 546	-294 549	-289 975		-280 730
	Arvonalentumiset	0	0	0		0
	Arvo 31.12	7 618 261	7 337 578	7 291 761		7 047 556
	Lainojen lyhennykset	211 699	209 431	209 431		210 780
Tunnusluvut	Käyttöaste %	87,66	82,72	85,50		86,62
	Keskineliövuokra eur	9,08	9,22	9,22		9,22
	Lainat eur/asm²	27,98	19,73	19,68		12,22
	Maksuvalmius, QR	2,00	1,90	1,19		1,25
	Omavaraisuusaste	87,60	90,30	86,00		88,00
	Henkilöstön määrä	5	9	5		9
	Hlstkulut eur/hlö	54 577	37 011	58 052		57 673
Asuntoja yhteensä 471 kpl	Pinta-ala asm²	v. 2024	25 383,00			
Asuntoja yhteensä 471 kpl	Pinta-ala asm²	v. 2025	25 383,00			

Suomussalmi 31.12.2025

Pekka Matero

KIINTEISTÖ OY SUOMUSSALMEN VUOKRATALOT

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025

Yleistä Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot on Suomussalmen kunnan 100 % omistama kiinteistö-osakeyhtiö. Yhtiön toimiala on rakennuttaa, omistaa ja hallita kiinteistöjä, ostaa ja vuokrata alueita ja rakennuksia sekä antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneita. Kulunut tilikausi on yhtiön 28.

Yhtiön toimintaan vaikuttava lainsäädäntö

Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot noudattaa toiminnassaan mm. osakeyhtiölakia, aravalakia ja arava-asetusta sekä lakia yhteishallinnosta vuokrataloissa. Asukasvalinnoissa noudatetaan valtioneuvoston päätöksiä ja ympäristöministeriön ohjeita. Asuntokannan vuokranmääritys tapahtuu omakustannusperiaatteen mukaisesti, jolloin vuokratuloilla katetaan rakentamisesta ja korjaamisesta aiheutuneet pääomakulut sekä hyvän kiinteistönpidon edellyttämät hoitokulut.

Henkilöstö

Palveluksessamme on yhdeksän (9) vakinaista työntekijää. Kaksi (2) henkilöä on toimistotyössä, kaksi (2) kirvesmiestä, neljä (4) huoltohenkilöä ja toimitusjohtaja. Syrjäkylällä on kaksi osa-aikaista talonmiestä, jotka hoitavat kesäisin ruohonleikkaamisen. Samalla henkilökunnalla olemme hoitaneet myös kahden erillisen asuntoyhtiön isännöintipalvelut ja vuokrauksen sekä Suomussalmen kunnan asuntojen vuokrauksen, että Suomussalmen kirkonkylän Vanhustentalojärjestö ry:n isännöinnin ja vuokrauksen. Toimitusjohtajat 2025: Kela Leena 1.1. – 21.4.2025, Kati Heikkinen 21.4. – 11.7.2025 ja Pekka Matero 1.8.2025 alkaen.

Henkilöstössä tapahtui vuoden 2025 aikana muutoksia. Toimitusjohtaja vaihtui alkuvuodesta 2025. Toimitusjohtaja vaihtui uudestaan heinäkuussa. Nykyinen toimitusjohtaja aloitti työt 1.8.2025. Palkanlaskija/vuokravalvoja eläköityi 31.12.2025. Tilalle valittu henkilö aloitti vuokravalvojan tehtävässä 19.11.2025.

Uusi huoltohenkilö siirtyi Vuokratalojen palvelukseen 1.9.2025 ja toinen uusi huoltohenkilö 1.10.2025. Kaksi muuta hakemuksella valittua huoltohenkilöä aloittivat Vuokratalojen palveluksessa 29.12.2025.

Huoltosopimukset ostopalveluna irtisanottiin päättyväksi 31.12.2025. Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot teki sopimuksen kiinteistöjen huollosta kolmen uuden yhtiön kanssa alkaen 1.1.2026.

Yhtiön hallitus

Yhtiön hallitukseen ovat toimintavuoden aikana kuuluneet:

Varsinaiset jäsenet 1.1.2025 – 23.9.2025

Tuula M. Heikkinen, puheenjohtaja
Merja-Liisa Seppänen, varapuheenjohtaja
Mikko T. Tolonen
Jonne Heikkinen
Sami Tolvanen
Ritva Juntunen

Varsinaiset jäsenet 24.9.2025 – 31.12.2025

Leena Kela, puheenjohtaja
Merja-Liisa Seppänen, varapuheenjohtaja
Tuula M. Heikkinen
Sami Juntunen
Olli Seppänen
Mervi Seppänen, asukasjäsen
Kirsi Myllynen, asukasjäsen

varajäsenet 1.1.2025 – 23.9.2025
Erja Helttunen ja Veijo Holappa
varajäsenet 24.9. – 31.12.2025
Jonne Heikkinen ja Erja Helttunen

Yhtiökokousedustaja

1.1.2025. – 23.9.2025 ja 24.9.2025 – 31.12.2024

Taina Matero Suomussalmen kunta, varalla Keijo Mulari Suomussalmen kunta.

Tilintarkastajat

KPMG Oy Ab ja vastuunalaisena tarkastaja KHT, JHT Antti Kääriäinen.

Yhtiön osakepääoma

Yhtiön osakepääoma 1 181 500,85 euroa. Kaikki osakkeet 7 024 885 kpl nimellisarvoltaan 0,1681 euroa. Koko osakekannan omistaa Suomussalmen kunta.

Toiminimen kirjoitusoikeus

Toiminimen kirjoitusoikeus on hallituksen puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla yksin ja kahdella hallituksen jäsenellä yhdessä.

Vakuutukset

Yhtiöllä on kiinteistöjen täysarvovakuutukset Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fenniassa.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Taustaa

Yhtiöllä on lainaa Suomussalmen kunnalta vuoden 2025 jälkeen 500 850,00 euroa ja maksusuunnitelman mukaan lainat maksetaan loppuun vuoden 2028 aikana. Muita lainoja ei ole.

Vuokratalot 1.1.2015 alkaen on vastannut kunnan suoraan omistamien asuntojen vuokrauksesta ja ostanut osan kiinteistönhoidosta- ja siivouspalvelut Suomussalmen kunnan teknisiltä palveluilta omakustannushintaan. Vuoden 2025 palkatun henkilöstön toimesta ostopalveluita ei käytetä kuin siivouspalveluissa Suomussalmen kunnalta.

Yhtiöllä on hoidossa Asunto Oy Suomussalmen Marjakangas ja Asunto Oy Suomussalmen Kuntopolku sekä Suomussalmen kirkonkylän Vanhustentalojärjestö ry.

Liikevaihto ja talous

Yhtiön vuokraustoiminnan liikevaihto oli 2 505 553,38 euroa, joka oli 7 979,47 euroa suurempi kuin edellisellä tilikaudella. Muut liiketoiminnan tuotot olivat 51 691,23 euroa.

Käyttöaste oli 82,72 % ja tavoitteemme vuodelle 2025 oli 86,00 %.
Käyttöastetta pienentää myyty kohde Myllylahden rivitalot.

Korjauksiin toimintavuoden aikana käytettiin 324 559,28 euroa.

Huoneistokorjaukset on tehnyt omat kirvesmiehet, ulkopuoliset yrittäjät ja pieniä maalauksia ja mattojen uusimisia on teetätetty huoltomiehillä.

Merkittävämpiä asuntojen peruskorjauksia tehtiin Joosepintie 1, Metsärinteentie 4 ja 6. Säröskuja 1 ja Säröskuja 3 taloihin uusittiin rännit sekä Säröskuja 1 lisättiin lumieste. Pesiönrannantie 4 C-talo tuhoutui vesivahingossa, joka johtui vesikatteen hajoamisesta. Rakennus on kylmillään ja odottaa purkua. Pesiönrannantie 4 A-talo ja B-talo sekä varaston katot pinnoitettiin uudella huopapinnoitteella.

Vääkiön rivitalojen huopakate tuli myös käyttöiän päähän ja pinnoitimme kaikki kohteen katot uudestaan. Myllylahden rivitalo myytiin huutokaupassa, Kaupat tehdään vuoden 2026 tammikuussa.

Tilikaudella suunnitelman mukaan tehdyt poistot olivat 294 548,74 euroa.

Yhtiössä on varauduttu tuleviin korjauksiin tekemällä asuintalovarausta 5 106 139,89 euroa. Tilikauden varausten vähennys on 103 070,00 euroa.

Yhtiön taloudellinen tilanne tulee pitkälti riippumaan käyttöasteesta.

Tilikauden aikana keskineliövuokraksi budjetoitiin 9,22 €/kk/jm².

Vuokra- ja käyttökorvaussaatavia oli 31.12.2025 yhteensä 82 779,89 euroa. Luottotappioihin kirjattiin kaikki yli vuoden perinnässä olleet ja varattomaksi todetut kuolinpesien saatavat 123,29 euroa.

Toiminnan keskeisimmät tunnusluvut

Laajuustiedot

Huoneistoalat	2016–2025	Tilavuus	2016–2025
31.12.2016	25658,0 asm ²	31.12.2016	100281 rm ³
31.12.2017	25311,5 asm ²	31.12.2017	99011 rm ³
31.12.2018	24940,5 asm ²	31.12.2018	97671 rm ³
31.12.2019	24564,5 asm ²	31.12.2019	94905 rm ³
31.12.2020	24564,5 asm ²	31.12.2020	94905 rm ³
31.12.2021	24401,0 asm ²	31.12.2021	93660 rm ³
31.12.2022	24401,0 asm ²	31.12.2022	93660 rm ³
31.12.2023	25383,0 asm ²	31.12.2023	97485 rm ³
31.12.2024	25383,0 asm ²	31.12.2024	97485 rm ³
31.12.2025	25383,0 asm ²	31.12.2025	97485 rm ³

Tunnusluvut	2022	2023	2024	2025
Käyttöaste taloudellinen %	87,79	87,45	84,66	82,72
Lainat €/asm ²	64,55	36,62	27,98	23,86
Quick ratio/ normaali	1,1	1,1	2,0	1,9
Quick ratio/ arava	2,1	1,8	4,4	4,4
Omavaraisuusaste normaali	71,1	82,9	87,6	90,3
Omavaraisuusaste arava	84,8	92,3	92,0	91,7
VPO takaisinmaksuaika	3,2	1,2	2,4	1,3
Sijoitetun pääoman tuotto	8,80	11,02	2,64	2,33

Kulutus	2022	2023	2024	2025
Lämpö MWh/m ³	52,30	52,90	83,81	50,50
Vesi m ³ / vrk	66,66	55,42	56,64	53,30
Sähkö kWh /m ³	3,63	3,33	3,55	3,18

Olennaiset tapahtumat tilikauden jälkeen

Oma huoltohenkilöstö hoitaa vuoden 2026 alusta eteenpäin kaiken huoltoon liittyvän, myös varallaolon 24/7. Uusia huoltokohteita ovat lisäksi As Oy Suomussalmen Kuntopolku, As Oy Suomussalmen Marjakangas sekä Suomussalmen kirkonkylän Vanhustentalojärjestö ry. Ostopalvelut jatkuvat ainoastaan siivouksissa, konelimitöissä sekä jätehuollossa. Myllylahden rivitalo myytiin tammikuussa 2026.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiön asuntojen kysyntä tulee tulevaisuudessa painottumaan pieniin keskustan alueella sijaitseviin asuntoihin. Vuokra-asuntojen tarjonta ylittää varsinkin Taivalalaisella kerrostalojen kysynnän ja näin ollen asukkailla on aidosti varaa valita myös asuinalueensa ja vuokra-asuntonsa. Sivukylien vajaakäyttöisiä rivitaloja pyritään myymään suunnitelman mukaan.

Tuloksen käyttäminen

Hallitus esittää, että tilikauden voitto 7,21 euroa kirjataan yhtiön vapaaseen pääomaan edellisten tilikausien voitto- ja tappioutilille.

VUOKRAT JA KÄYTTÖKORVAUKSET

Jyvitetyt keskineliövuokrat olivat 2025 seuraavat

		euroa/m ²
RANTAKATU 3	1.1.-31.12.2025	9,83
RANTAKATU 5	1.1.-31.12.2025	9,83
JOOSEPINTIE 1	1.1.-31.12.2025	9,50
LEHTOLANTIE 2	1.1.-31.12.2025	7,67
HALSITIE 14	1.1.-31.12.2025	9,75
PESIÖNRANNANTIE 4	1.1.-31.12.2025	7,51
VIITOSTIE 806	1.1.-31.12.2025	7,23
AKONKATU 2/ VAIHE 1	1.1.-31.12.2025	9,49
AKONKATU 2/ VAIHE 2	1.1.-31.12.2025	9,89
JÄNIKSENPOLKU 20	1.1.-31.12.2025	9,73
JÄNIKSENPOLKU 22	1.1.-31.12.2025	9,83
RAHTIMIEHENTIE 15	1.1.-31.12.2025	9,65
RAHTIMIEHENTIE 5	1.1.-31.12.2025	7,80
HOSSANTIE 279	1.1.-31.12.2025	7,79
METSÄRINTEENTIE 2, 4, 6	1.1.-31.12.2025	9,75
HAKAKATU 1 (Talot A, D, E)	1.1.-31.12.2025	8,54
RETRIIKANTIE 1	1.1.-31.12.2025	9,06

SÄRÖSKUJA 1	1.1.-31.12.2025	9,83
SÄRÖSKUJA 3	1.1.-31.12.2025	9,31
MIILUTIE 4	1.1.-31.12.2025	9,31
LEVÄKOSKENTIE 159	1.1.-31.12.2025	7,51
RANTAKATU 11	1.1.-31.12.2025	9,96
RANTAKATU 7	1.1.-31.12.2025	10,36
KÄENKUJA 2-4	1.1.-31.12.2025	
	saunalliset asunnot	9,75
	saunattomat asunnot	9,10

KÄYTTÖKORVAUKSET

Kylmävesi	1.1. - 31.12.2025	5,57 euroa/m ³
Lämminvesi	1.1. - 31.12.2025	9,90 euroa/m ³
Saunamaksut		
	yksi henkilö	7,00 euroa/kk
	perhe	10,00 euroa/kk
Autopaikka	1.1.-31.12.2025	8,00 euroa/kk

5.2.2. Asunto Oy Suomussalmen Kuntopolku

TILINPÄÄTÖS 31.12.2025							
Asunto Oy Suomussalmen Kuntopolku							
Pitämäkatu 1							
			TP 2024	TP 2025	TA 2025	TOT %	TA 2026
Tuloslaskelma	Kiinteistön tuotot		47 652	50 763	51 646	88	54 379
	Kiinteistön hoitokulut		-42 536	-47 165 -	50 646	82	-52 154
	Hoitokate		5 117	3 598	1 000		2 225
	Poistot		-5 115	-1 098 -	1 000	-	2 225
	Rahoitustuotot		0	0	0		0
	Tilikauden tulos		2	2 500	0		0
Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat		774 875	773 778	780 259		779 259
	Vaihtuvat vastaavat						
	Saamiset		5 204	4 527	2 500		2 500
	Rahat ja pankkis.		38 523	43 222	30 250		30 250
			818 603	821 527	813 009		812 009
Vastattavaa	Oma pääoma		814 412	816 912	810 509		810 509
	La vieraspääoma		4 191	4 615	2 500		1 500
			818 603	821 527	813 009		812 009
Käyttöomaisuus ja sijoitukset	Arvo 1.1.		779 990	774 875	780 259		779 259
	Poistot		-5 115	-1 098 -	1 000		-2 225
	Arvo 31.12.		774 875	773 778	779 259		777 034
Tunnusluvut	Vastike	1.1.–29.2.2024	0,34 €/osake	1.1.–28.2.2025	0,34 €/osake		
		1.3.–31.12.2024	0,34 €/osake	1.3.–31.12.2025	0,36 €/osake		
Asuntoja yhteensä 10 kpl	Pinta-ala			763	asm2		
Asunnot Suomussalmen kunta 7 kpl	Pinta-ala			545	asm2		
	Yht.			1308	asm2		
Suomussalmi 9.2.2026							
Pekka Matero							

5.2.3. Asunto Oy Suomussalmen Marjakangas

TILINPÄÄTÖS 31.12.2025						
Asunto Oy Suomussalmen Marjakangas						
Säröskuja 2						
		TP 2024	TP 2025	TA 2025	TOT%	TA 2026
Tuloslaskelma	Kiinteistön tuotot	84 579	86 178	86 775	97	89 514
	Kiinteistön hoitokulut	-45 481	-47 757	-52 611	86	-54 486
	Hoitokate	39 098	38 421	34 165	114	35 028
	Poistot	-12 068	-11 564	-11 564		-11 086
	Rahoituskulut	814	-619	-509		-51
	Varausten muutos	-27 837	-26 230	-22 092		-23 892
	Tilikauden tulos	8	7	0		0
Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat	308 458	296 894	296 894		296 894
	Vaihtuvat vastaavat					
	Saamiset	790	8	500		500
	Rahat ja pankkis.	33 210	22 748	26 617		26 617
		342 457	319 649	324 011		324 011
Vastattavaa	Oma pääoma	8 516	8 523	8 494		8 494
	Vapaaeht.varaukset	243 437	269 667	266 694		290 586
	Vieras pääoma	90 505	41 459	33 360		33 360
		342 457	319 649	308 548		332 440
Käyttöomaisuus ja sijoitukset	Arvo 1.1.	320 526	308 458	308 458		296 894
	Poistot	-12 068	-11 564	-11 564		-11 086
	Arvo 31.12.	308 458	296 894	296 894		285 808
Tunnusluvut	Vuokra	1.1.-28.2.2024	9,50 e/asm²	1.1.-29.2.2025	9,64 e/asm²	
		1.3.-31.12.2024	9,64 e/asm²	1.3.-31.12.2025	9,83 e/asm²	
	Käyttöaste %		100	100	100	100
Asuntoja yhteensä 14 kpl		Pinta-ala	670,5 asm²			
Lainat 31.12.2025	Valtiokonttori	15 230	eur			
	Suomussalmen kunta	15 977	eur	46,54		eur/asm ²
Suomussalmi 9.2.2026						
Pekka Matero						

5.2.4. Suomussalmen Energia Oy

Toiminnan tavoitteet 2025

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Visio:

Suomussalmen Energia Oy on biotaloudessa toimiva haluttu työnantaja ja vahvan brändin omaava yritys. Lisäämme elinvoimaa tuottamalla hiilineutraalisti, taloudellisesti ja kannattavasti lämpöenergiaa suomussalmelaisille.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltamalla samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Menot ja tulot ovat tasapainossa ja ennakoitavissa	Taloutta hoidetaan kestäväällä tavalla	Talousarvio ja yhtiön tulos	Tulos talousarvion mukainen
Teemme työmme turvallisesti, yhdessä tehden	Turvallisuusajattelun lisääminen ja turvallisuuskoulutukset	Talouden, tuotannon ja turvallisuuden mittarit	Vakiintuneet turvallisuuskäytännöt
Kaikella toiminnallamme on tarkoitus	Toimintamme on joustavaa, tehokasta ja osaamme resursoida sen oikein	Tuotannon ja talouden mittarit	Toimintamme on mitattavissa ja tähtää jatkuvaan parantamiseen

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettavuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Etsimme rohkeasti tapoja tehdä työmme tehokkaasti	Uusien työtapojen, ideoiden ja työvälineiden rohkeaa etsimistä	Talouden, tuotannon ja hyvinvoinnin mittarit	Löydämme parhaat ja tehokkaimmat tavat tehdä töitä
Henkilökuntamme on motivoitunut ja ammattitaitoisia	Henkilökunnan koulutukset ja kannustaminen	Työhyvinvoinnin mittarit ja tyytyväisyyskyselyt	Motivoitunut ja ammattitaitoinen henkilökunta

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen. Hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea vauvasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Elinvoimaa ja omaisuuden hallintaa tukevat tuottavat investoinnit	Tutkimme tulevaisuuden tuotantomuodot, teknologiat ja mahdollisuudet	Talouden tunnusluvut, CO ² -päästöt	Hiilineutraali tuotanto
Turvaamme puhtaan ja kilpailukykyisen energian Suomussalmelaisille asiakkaille	Kehitämme ja kehitämme, johdamme tiedolla	Kaukolämmön hinta, CO ² -päästöt	Pystymme tarjoamaan edullisen ja puhtaan lämmitysratkaisun
Tutkimme fossiilisten polttoaineiden korvaajat tulevaisuuden tuotannon turvaksi	Tutkimus- ja kehitysprojektit hiilineutraaluiden saavuttamiseksi	CO ² -päästöt	Hiilijalanjälkemme pienenee entisestään

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia sekä terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen sekä kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Korostamme paikallisuutta luomalla vahvan brändin yhtenäistämällä yrityskuvaa ja ulkoasua	Korostamme paikallisuutta toiminnassamme	Asiakastyytyväisyys, yrityskuva	Olemme tunnettu ja tavoitettavissa oleva paikallinen yritys
Olemme vakaa, luotettava ja ammattitaitoinen paikallinen toimija	Investoimme tuotantovarmuuteen ja kehitämme asiakaspalvelua	Asiakastyytyväisyys, tuotantohäiriöt, verkostovuodot	Asiakkaamme ovat tyytyväisiä ja tuotantovarmuus hyvällä tasolla
Digitalisaation lisääminen toiminnassamme	Kartoitamme parhaat tavat ja työkalut toimintaamme, hyödynnämme digitalisaation tuoman lisäarvon toiminnassamme	Tehtävien toimivuus, raportointi, automaatiotaso, asiakastyytyväisyys	Yrityksen ohjelmistot ovat päivitettyjä, turvallisia, asiamukaisia ja tukevat nykyisen toiminnan vaatimuksia.

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Otamme luontoarvot huomioon toiminnassamme	Olemme kestävyyskriteerijärjestelmässä oleva toimija	Kestävyyskriteerit on mitattavissa	Toimimme kestävyyskriteereiden mukaisesti
Toimintamme on kestävä ja hiilijalanjälkemme laskeva	Pienennämme hiilijalanjälkeä sekä päästöjä BAT-tekniikkaa käyttäen	Toimintamme on ohjaavan lainsäädännön mukaista	Toimimme ohjaavan lainsäädännön mukaisesti

Toiminta

Kaukolämpöverkostoa saneerataan saneeraussuunnitelman ja ennakoivan kunnossapidon periaatteiden mukaisesti.

Tuhka käytetään metsälannoitteena mahdollisuuksien mukaan.

Tuotetaan kunnan tilapalveluille Kirkonkylän ja Karhulanvaaran lämpökeskusten työajan ulkopuoliset varallaolo- ja hoitopalvelut.

- lämpökeskukset 3 kpl (Pitämä, Ristee ja Siikaranta), lämpöteho yhteensä 40 MW
- rakennettua lämpöverkkoa noin 29 km
- myyty lämpömäärä 38,5 GWh
- tuotanto yli 99 % puupohjaisilla polttoaineilla

Vastuuhenkilöt:

Janne Palojärvi
Toimitusjohtaja
puh. 040 688 4560

Kaukolämpösopimukset kpl

2022	2023	2024	2025
313	314	310	301

Henkilöstömäärä

2022	2023	2024	2025
5	5	5	5

Tilinpäätös 31.12.2025						
SUOMUSSALMEN ENERGIA OY						
		TP 2024	TP 2025	TA 2025	TOT%	TA 2026
Tuloslaskelma	Liikevaihto	3 006 021	3 111 306	3 068 910	99	3 068 910
	Liiketoiminnan muut tuotot	986 820	1 171 172	700	0	735
	Ostot ja ulkopuoliset palvelut	-2 208 186	-1 970 846	-1 897 500	96	-1 842 500
	Hakevaraston muutos	307 037	-37 763	0	0	0
	Henkilöstökulut	-371 519	-370 885	-374 768	101	-385 335
	Poistot	-580 472	-533 315	-442 914	83	-485 169
	Liiketoiminnan muut kulut	-259 076	-283 738	-228 198	80	-274 970
	Liikevoitto	880 625	1 085 931	126 230	12	81 671
	Rahoitusuotot	2 635	2 752	622	23	653
	Rahoituskulut	-52 681	-58 715	-52 804	90	-79 401
	Poistoeron muutos	-158 502	-97 225	0	0	0
	Tuloverot	-145 451	-186 614	0	0	-584
	Tilikauden tulos	526 627	746 129	74 048	10	2 339
Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat	7 087 751	6 739 645	6 822 520		8 314 718
	Vaihtuvat vastaavat					
	Vaihto-omaisuus	704 941	667 178	424 737		424 737
	Myntisaamiset	371 052	371 552	408 582		429 011
	Saamiset konserni	300 335	286 949	358 883		376 827
	Muut saamiset	144 335	0	2 155		2 155
	Rahat ja pa saam.	1 067 373	2 403 809	894 142		703 077
		9 675 787	10 469 133	8 911 019		10 250 525
Vastattavaa	Oma pääoma	6 333 637	6 979 766	5 789 349		6 823 438
	Kertynyt poistoero	1 990 245	2 087 470	1 831 744		2 069 871
	Vieras pääoma pa konserni	596 938	546 938	546 938		496 938
	Vieras pääoma pa muut	178 902	182 402	178 902		178 902
	Vieras pääoma lyhytaik.	576 064	672 557	564 086		681 376
		9 675 787	10 469 133	8 911 019		10 250 525
Käyttöomaisuus	Arvo 1.1.	7 457 246	7 087 751	6 915 433		6 789 087
	Lisäykset	210 976	185 210	350 000		2 010 800
	Poistot	-580 472	-533 315	-442 914		-485 169
	Arvo 31.12.	7 087 751	6 739 645	6 822 519		8 314 718

SUOMUSSALMEN ENERGIA OY TOIMINTAKERTOMUS 2025

Yleistä

Suomussalmen Energia Oy on Suomussalmen kunnan omistama yhtiö, jonka toimiala on sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, sekä jäähdytysliiketoiminta. Kunta perusti Suomussalmen Energia Oy:n vuoden 2014 lopussa, joten kulunut tilikausi oli yhtiön yhdestoista.

Yhtiön kotipaikka on Suomussalmi ja yhtiön kiinteän polttoaineen lämpölaitokset sijaitsevat Teollisuustie 1:ssä. Yhteensä lämpökeskuksia on kolme, kaukolämpöverkostoa on 29,1 km ja asiakkaita 301 kpl. Lämmitettävä rakennustilavuus on noin. 908 870 m³.

Tilikauden aikana yhtiö on harjoittanut sääntöjensä mukaista toimintaa.

Yhtiön toimintaan vaikuttava lainsäädäntö

Suomussalmen Energia Oy noudattaa toiminnassaan osakeyhtiölakia, päästökauppalakia ja kestävyyslakia. Sopimukset asiakkaiden kanssa on solmittu Suomussalmen kunnanvaltuuston hyväksymien liittymis- ja lämmön toimitusehtojen mukaisesti. Sopimusehdot täyttävät sisällöltään ja esitystavaltaan kuluttajansuojalain asettamat vaatimukset.

Henkilöstö

Suomussalmen Energia Oy:n lämmöntuotanto toteutetaan yhtiön oman henkilökunnan voimin. Yhtiön palveluksessa on neljä lämmittäjää ja toimitusjohtaja. Yhtiön toimitusjohtajana toimi Timo Nissinen 27.10.2025 saakka. Loppuvuoden ajan juoksevia asioita hoiti hallituksen puheenjohtaja. Uusi toimitusjohtaja Janne Palojärvi aloittaa 1.2.2026 alkaen.

Yhtiön hallitus

Yhtiön hallitukseen ovat toimintakauden aikana kuuluneet varsinaiset jäsenet:

Seppo Nyman puheenjohtaja 29.10.2021 alkaen
Veijo Holappa varapuheenjohtaja 26.9.2025 saakka
Merja Kyllönen varapuheenjohtaja 26.9.2025 alkaen
Petteri Matero 24.9.2021 alkaen
Miia Heikkinen 26.9.2025 saakka
Eila Säkkinen 26.9.2025 saakka
Marko Väyrynen 26.9.2025 alkaen
Jonna Seppänen 26.9.2025 alkaen

Toimintavuoden aikana yhtiön hallitus piti yhteensä yhdeksän kokousta.

Yhtiökokousedustaja

Suomussalmen kunnan edustajina ovat toimineet 10.6.2025 saakka Keijo Mulari ja Jari Paasovaara 10.6.2025 alkaen. Vараedustajana toimi Sami Pihlajamaa.

Tilintarkastaja

Yhtiön tilintarkastajana on toiminut KPMG Oy Ab. Vastuunalainen tarkastaja on JHT, KHT Antti Kääriäinen.

Yhtiön osakepääoma

Yhtiön osakepääoma on 100 000 euroa. Osakkeen (1kpl) omistaa Suomussalmen kunta.

Toiminimen kirjoitusoikeus

Toiminimen kirjoitusoikeus on hallituksen puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla yksin ja kahdella hallituksen jäsenellä yhdessä.

Vakuutukset

Yhtiöllä on omaisuus-, vastuu- ja keskeytysvakuutukset Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fenniassa.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Toiminta

Suomussalmen Energian Oy:n toiminta perustuu lämmön myyntiin asiakkaille. Ulkolämpötilalla on suuri vaikutus lämmön myyntiin ja sitä kautta myös yhtiön liikevaihtoon. Kuluneella vuodella lämmitystarveluku oli 4778, kun edellisenä vuotena se oli 4403.

Suomussalmen Energia Oy:n energian myynti asiakkaille oli 38 492,69 Mwh. Tuotannostamme 99,9 % tuotettiin uusiutuvilla polttoaineilla.

Yhtiö ostaa talous- ja henkilöstöhallinnon Azets Oy:ltä. Kunnalta yhtiö ostaa kaukolämmön laskutuspalvelun.

Vuoden 2025 aikana Alvarin kiinteistöllä oli kaukolämpöverkon muutostöitä.

Siikarannan lämpökeskuksella tehtiin normaalit huoltoseisakit kesän aikana.

Suomussalmen Energia Oy on päästökauppain 14 §:n mukainen toiminnanharjoittaja. Toiminnan siirtyminen kunnalta yhtiölle on ilmoitettu Energiavirastolle. Energiavirasto on tehnyt päätöksen 13.4.2015, jolla Suomussalmen kunnan myönnettyt kasvihuonekaasujen päästöluvat on siirretty Suomussalmen Energia Oy:lle 1.1.2015 alkaen.

Suomussalmen Energian tulee noudattaa myös kestävyyslakia biomassapolttoaineiden kestävyysosoittamiseksi.

Kestävyyslakiin ja päästökauppaan liittyvät todentajatehtävät hankittiin Kiwa Oy:ltä.

Suomussalmen Energia myi päästöoikeuksia toimintavuoden aikana.

Liikevaihto ja talous

Yhtiön kaukolämpötoiminnan liikevaihto oli 3 111 305,84 euroa.

Tilikaudella suunnitelman mukaan tehdyt poistot olivat 533 314,84 euroa. Tilinpäätökseen sisältyy lisäksi poistoeron muutos, joka on suuruudeltaan 97 224,55 euroa.

Tilikauden aikana kuluttajilta perittävä kaukolämmön arvonlisäverollinen (alv 25,5 %) hinta oli 89,57 €/MWh. Perusmaksut omakotitaloille olivat vuodessa 210 €/v (sis. alv 25,5 %).

Suomussalmen Energia Oy:n liiketoiminnan tulos on 746 129,42 euroa.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiön liikevaihdon kehitykseen vaikuttaa kuluttajien lämmön kysyntä. Asiakkaiden määrän arvioidaan säilyvän nykyisellään, mutta asiakkaiden kiinteistömäärä vähenee. Liikevaihdon muutoksiin vaikuttavat myös vuotuiset sääolot. Lämmitettävän rakennuskannan purkamisen vähentää tulevaisuudessa lämmön menekkiä ja sen takia liikevaihtoa. Toiminnan kustannuksista suurin osa muodostuu polttoaineiden hankinnasta, joten polttoaineiden hintakehitys vaikuttaa yhtiön kannattavuuteen merkittävästi. Kaukolämmöllä on myös merkittävä rooli puhtaamman energian toimittajana ja mahdollistajana, kun siirrymme yhä puhtaampiin energiantuotantomuotoihin.

Yhtiöllä on suunnitelmissa uuden rakennuksen rakennuttaminen sekä sähkön kulutuksen korvaamista omalla tuotannolla.

Uusiasiakashankintaan tulee myös panostaa jatkossa, jotta saadaan lämmön myyntiä kasvatettua. Liikevaihtoon tulee jatkossa myös vaikuttamaan päästökaupasta poistuminen 2026 alkaen.

Tilikaudelta 2025 päästökaupan osalta ei ole ilmaisjakoja enää saatavilla, mutta raportointivelvollisuus olemassa. Vuodesta 2026 alkaen tipumme kokonaan pois päästökaupan piiristä.

Tuloksen käyttäminen

Vuoden 2025 tulos 746 129,42 euroa kirjataan vapaan pääoman voitto/tappio tilille.

Suomussalmen Energia Oy:n hallitus esittää yhtiökokoukselle, että omistajalle maksetaan vuodelta 2025 osinkoa 100 000 euroa.

5.2.5. Suomussalmen Tilapalvelut Oy

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025

Yleistä

Suomussalmen Tilapalvelut Oy on Suomussalmen kunnan 100 % omistama osakeyhtiö. Yhtiön toimialana on omistaa, hallita, ylläpitää ja vuokrata kiinteistöjä, rakennuksia ja toimitiloja sekä hankkia ja omistaa kiinteistöjen ja huoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita sekä vuokrata asuntoja. Yhtiö voi tarkoituksen toteuttamiseksi toimia rakennuttajana sekä tarjota kiinteistöjen isännöinti-, hoito- ja huoltopalveluita. Yhtiö voi lisäksi huolehtia hallitsemiensa kiinteistöjen rakennusten ja muiden toimitilojen hallinto-, huolto- ja muista vastaavista tehtävistä. Kuluva tilikausi on yhtiön ensimmäinen, koska yhtiö on perustettu vuonna 2025.

Yhtiön toimintaan vaikuttava lainsäädäntö

Suomussalmen Tilapalvelut Oy noudattaa toiminnassaan mm. osakeyhtiölakia, kirjanpitolakia, tilintarkastuslakia, kaupparekisterilakia ja verolainsäädäntöä. Lisäksi yhtiöllä tulee noudattaa korjaus- ja uudisrakentamisessa ympäristönsuojelulakia. Vuokratilojen vuokranmääritys tapahtuu omakustannusperiaatteen mukaisesti, jolloin vuokratuloilla katetaan rakentamisesta ja korjaamisesta aiheutuneet pääomakulut sekä hyvän kiinteistöpidon edellyttämät hoitokulut.

Henkilöstö

Palveluksessa ei ole varsinaista henkilöstöä, vaan toimitusjohtajan sekä toimistotyöntekijöiden työpanos ostetaan Suomussalmen kunnan teknisiltä palveluilta. Lisäksi kiinteistöjen laitosmies ja muut tekniset kunnossapitopalvelut ostetaan Suomussalmen kunnalta.

Yhtiön hallitus

Yhtiön hallitukseen ovat toimintavuoden aikana kuuluneet:

Varsinaiset jäsenet 18.6.2025 – 6.10.2025
Niko Vesterlund, puheenjohtaja
Paula Seppänen, varapuheenjohtaja
Asko Kinnunen

Varsinaiset jäsenet 6.10.2025 – 31.12.2025
Raimo Härkönen, puheenjohtaja
Veijo Holappa, varapuheenjohtaja
Anne Holappa
Marko Tauriainen
Eila Säkkinen

Yhtiökokousedustaja

18.6.2025. – 31.12.2025
Suomussalmen Tilapalvelut Oy:lle on määritetty kunnanhallituksessa yhtiökokousedustajaksi Jari Paasovaara.

Tilintarkastaja

KPMG Oy Ab ja vastuunalaisena tarkastaja KHT, JHT Antti Kääriäinen.

Yhtiön osakepääoma

Yhtiön osakepääoma 5 000 euroa. Osakkeet 100 kpl omistaa Suomussalmen kunta. Kunta tulee merkitsemään apporttisiirrossa 9900 osaketta lisää 1.1.2026, joka jälkeen yhtiön koko osakekanta on 10 000 kpl.

Toiminimen kirjoitusoikeus

Toiminimen kirjoitusoikeus on hallituksen puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla yksin ja kahdella hallituksen jäsenellä yhdessä.

Vakuutukset

Yhtiöllä on kiinteistöjen täysarvovakuutukset Pohjola Vakuutusyhtiössä

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Taustaa

Suomussalmen kunta on perustanut 18.6.2025 Suomussalmen Tilapalvelut Oy:n. Varsinaisen toiminnan yhtiö aloittaa vuoden 2026 aikana.

Yhtiöllä on vastinparilainaa Suomussalmen kunnalta 3 466 914 euroa ja maksusuunnitelman mukaan lainat maksetaan 2040 loppuun mennessä.

Liikevaihto ja talous

Yhtiöllä ei tilikaudella ole ollut liikevaihtoa, koska yhtiö aloittaa varsinaisen toiminnan vasta vuonna 2026.

Olennaiset tapahtumat tilikauden jälkeen

Yhtiön varsinainen toiminta alkaa vuonna 2026. Yhtiöön siirtyy apporttisopimuksella 20 kpl teollisuuskiinteistöjä ja 7 kpl HVA:lla vuokralla olevia kiinteistöjä.

Yhtiöllä on vastinparilainaa Suomussalmen kunnalta 3 466 914 euroa ja maksusuunnitelman mukaan lainat maksetaan 2040 loppuun mennessä.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiön tulevaisuus riippuu pitkälti paikkakunnalla säilyivistä/tulevista Suomussalmen Tilapalvelut Oy:n tiloissa vuokralla olevista yritysistä sekä HVA:n tarpeesta kiinteistöjen vuokraukseen.

Tuloksen käyttäminen

Hallitus esittää, että tilikauden tappio - 2 870,23 euroa kirjataan yhtiön vapaaseen pääomaan edellisten tilikausien voitto- ja tappioutilille.

TULOSLASKELMA

18.6. - 31.12.2025

Henkilöstökulut	
Henkilösivukulut	
Muut henkilösivukulut	-63,13
Henkilösivukulut yhteensä	-63,13
Henkilöstökulut yhteensä	-63,13
KIINTEISTÖN MUUT HOITOKULUT	
Hallinto	-2.807,10
KIINTEISTÖN MUUT HOITOKULUT YHTEENSÄ	-2.807,10
LIIKEVOITTO (- TAPPIO)	-2.870,23
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS- SIIRTOJA JA VEROJA	-2.870,23
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)/YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-2.870,23

Tase

	Kauden muutos	Tilik. alusta	Ed. tilinp. saldo	Muutos	%
VASTAAVAA					
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Rahat ja pankkisaamiset					
1911 OP	2 736,15	2 736,15	0,00	2 736,15	
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 736,15	2 736,15	0,00	2 736,15	
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
Osake-, osuus- tai muu vastaava pääoma					
2000 Osakepääoma	5 000,00	5 000,00	0,00	- 5 000,00	
Osake-, osuus- tai muu vastaava pääoma yhteensä	5 000,00	5 000,00	0,00	- 5 000,00	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	- 2 870,23	- 2 870,23	0,00	2 870,23	
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 129,77	2 129,77	0,00	- 2 129,77	
VIERAS PÄÄOMA					
Lyhytaikainen vieras pääoma					
Ostovelat					
2850 Ostovelat, lyhytaikaiset	7,31	7,31	0,00	- 7,31	
Ostovelat yhteensä	7,31	7,31	0,00	- 7,31	
Muut velat					
Veroihin ja sosiaaliturvaan liittyvät velat					
2961 Ennakonpidätysvelka	599,07	599,07	0,00	- 599,07	
Muut velat yhteensä	599,07	599,07	0,00	- 599,07	
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	606,38	606,38	0,00	- 606,38	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 736,15	2 736,15	0,00	- 2 736,15	

6. LUETTELOT JA SELVITYKSET

6.1. Kirjanpitokirjat ja selvitys kirjanpidon säilyttämisestä

Päiväkirja
Pääkirja
Myyntireskontra
Ostoreskontra
Palkkakirjanpito
Käyttöomaisuuskirjanpito
Tasekirja
Tase-erittelyt

Tase-erittelyiden sisältö

Saldoselvitykset

Tilinpäätöksen säilyttäminen

Pysyvästi säilytettävät

Tilinpäätöskirja
Tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus

Vähintään 10 vuotta säilytettävät

Kirjanpitokirjat
Tililuettelo järjestettynä siten, että tietojenkäsittelyn suorittamistapa voidaan vaikeuksista todeta.

Vähintään 6 vuotta

Tilikauden tositteet (huomioitava pidemmän ajan vaatimat tositteet).
Liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto (sisältyy tositteisiin).
Koneellisen kirjanpidon täsmäytys selvitykset sekä muu kuin edellä mainittu kirjanpitoaineisto (mm. tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt).

6.2. Tositelajit ja tositenumerosarjat

Tlaji	Nimi	Tositteet		
10	Kassatositteet	1	-	334
30	Pankkitositteet	1	-	617
31	Salaiset ostolaskut P2P	1	-	2
32	Ostolaskut P2P	1	-	12970
34	Hyvitysten kohdistus OSRE	6	-	7
35	Ostolaskujen maksut	1	-	264
40	Myren viitesuoritukset	1	-	254
41	Myre käsintallennetut suorituk	3	-	120
42	Intime yleislaskutus	20006624	-	21000564
46	Viitesuoritukset/Perintätsto	1	-	65
47	Myre enn. ja maksumäär. kohdistu	1	-	39
49	Korkolaskut	99000000	-	99000024
5I	Päivähoito	30005414	-	30006364
5L	Kansalaisopisto	50005839	-	50006882
5S	Tonttivuokrat	40003504	-	40004365
5T	Vuokralaskutus	90004591	-	90005806
5U	Rakennusvalvonta	60000668	-	60000864
5X	Vesilaskut	24339932	-	25348542
5X	Vesilaskut	24150042	-	24150043
63	eMemo Payment maksut	24100002	-	24100044
65	InWorks vesilaskut sisäiset	47	-	74
75	Sisäiset laskut JAMIX	1	-	19
77	SIS Web-muistiotositteet	1	-	99
80	Web-muistiotosite	1	-	451
81	Käsinkirjatut muistiotositteet	1	-	27
82	Matkalaskut M2	1	-	52
84	Palkkatositteet	1	-	52
85	Luottotappiot	1	-	11
86	Hyvitysten kohdistus MYRE	1	-	35
87	Sumu-poistot	1	-	30
88	Käyttöomaisuuden luovutukset	1	-	62
91	Kirjanpidon laskennalliset	1004000	-	12004185
93	Sisäisenlaskennan laskennalli	1004000	-	12004185
95	Jaksotukset	1	-	4
96	Kirjanpidon tulos	1	-	15
97	Kirjanpidon tulos laskennallinen	1	-	15
98	Sisäisenlaskennan tulos	1	-	15
99	Sisäisen laskennan tulos laske	1	-	15
C4	Verkkomaksuportaali	394	-	616
T1	Tilinpäätösarvio	1	-	2

6.3. Tunnuslukujen laskentakaavat

Esitetyt asukaskohtaiset tunnusluvut on saatu jakamalla tunnusluku 31.12. asukasmäärällä. Tunnusluvut lasketaan samojen kaavojen mukaisesti sekä kunnan, että konsernin osalta.

Tuloslaskelma

Toimintatuotot/toimintakulut, %
= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate/Poistot, %
= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Rahoituslaskelma

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €
= rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirran summa tilinpäätösvuodelta ja neljältä edelliseltä vuodelta

Investointien tulo-rahoitus, %
= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien omahankintameno
= Investointimenot – Rahoitusosuudet investointeihin

Laskennallinen lainanhoitokate
= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$
Laskennalliset lainanlyhennykset = Taseen lainakanta 31.12. / 8 (oletettu jäljellä oleva laina-aika)

Kassan riittävyys, pv
= $365 \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$
Kassasta maksut tilikaudella = Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön + Korkokulut + Muut rahoituskulut + Investointimenot + Antolainojen lisäys + Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset tilikaudella

Quick ratio (vesilaitos) I. maksuvalmiussuhde
= $(\text{Rahavarat} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Curret ratio (vesilaitos) I. käyttöpääomasuhde
= $(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahavarat}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Tase

Omavaraisuusaste, %
= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
Koko pääoma = Taseen vastattavien loppusumma

Suhteellinen velkaantuneisuus, %
= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / (\text{Toimintatuotot} + \text{Verotulot} + \text{Valtionosuudet})$

Kertynyt yli-/alijäämä
= Taseen edellisten tilikausien yli-/alijäämä + tilikauden yli-/alijäämä

Lainakanta
= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainat ja vuokravastuut
= Lainakanta + Vuokravastuut liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena

Lainasaamiset
= Pysyvien vastaavien sijoituksiin merkityt joukkovelkakirja- ja muut lainasaamiset

6.4. Projektit

HALLINTO- JA ELINVOIMAPALVELUT Projektit 2025									
Päävastuualue: Hallinto- ja elinvoimapalvelut									
Laati ja päiväys: AK 27.1.2026									
PROJEKTI	Hankkeen kok.kust. arvio €	Tyyppi	Aloittamis- päätös tai sopimus	Alkaa/ alkanut vuosi	Päättyy/ päättynyt vuosi	Vastuu- henkilö	Kustan- nukset yhteensä	TP 31.12.2025	Määräraha- esitys 2025
KUNNANHALLITUKSEN PROJEKTIIT JA RAHOITUSOSUDET									
Omalla uralla - työurajohtamisella kohti uudistuvaa henkilöstöpolitiikkaa -hanke		Oma	kh § 169 5.9.2023	2024	2025	Niemelä	MENOT TULOT NETTO	55 225 25 460 29 765	75 307 25 460 49 847
KEVA 49 % tuki, kunnan omarahoitusosuus 51 %									
Vaikuttavampaa yhteistyötä rajakaupungeissa ja -kunnissa -hanke		Rahoitus	kh § 170 5.9.2023	2023	2025	Heikkinen Maaninka	MENOT TULOT NETTO	1 954 0 1 954	1 390 0 1 390
Kuhmon kaupunki, 7437 euroa/koko hanke									
Kainuun puupohjaisen energialogistiikan ja polton kehittämisen energiaturpeen tilalle -hanke (KaiPuu-hanke)		Rahoitus	kh § 12/2023 3.5.2023	2023	2025	Heikkinen	MENOT TULOT NETTO	0 0 0	390 0 390
Suomen Metsäkeskus									
Kohdistamaton varaus						Heikkinen	MENOT TULOT NETTO	0 0 0	10 000 0 10 000
Kunnanhallituksen projektit yhteensä									
						Yhteensä	MENOT TULOT NETTO	57 179 25 460 31 719	87 087 25 460 61 627
PROJEKTI	Hankkeen kok.kust. arvio €	Tyyppi	Aloittamis- päätös tai sopimus	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päättyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuu- henkilö	Kustan- nukset yhteensä	TP 31.12.2025	Määräraha- esitys 2025
ELINVOIMAPALVELUIDEN PROJEKTIIT JA RAHOITUSOSUDET									
Projektien loppuselvitykset							MENOT TULOT NETTO	509 318 191	0 0 0
KAMK:n Esteetön ja saavutettava vieraanvaraisuus matkailualalla -hankkeen käyttämättä jääneen rahoitusosuuden palautus, projektien loppuselvitysten erot									
Puolustusteollisuuden testauskeskus Vuosankaan -hanke	500 000	Rahoitus		2024	2027	Maaninka	MENOT TULOT NETTO	2 204 0 2 204	2 204 0 2 204
KAMK (v. 2024 748 eur, v. 2025 2204 eur, v. 2026 1207 eur, v. 2027 905 eur)									
Ylä- ja Itä-Kainuun vihreän siirtymän osaamiskeskus -hanke	858 213	Rahoitus		2023	2025	Maaninka	MENOT TULOT NETTO	12 904 0 12 904	11 778 0 11 778
JTF-hanke (v. 2025 11896 eur)									
Uudistuvaa elinvoimaa matkailusta -hanke		Rahoitus		2023	2025	Maaninka	MENOT TULOT NETTO	1 635 0 1 635	1 635 0 1 635
KAMK (V. 2023 1879 eur, v. 2024 1671 eur, v. 2025 1635 eur)									
Kalatalouden kuljetuslogistiikan kehittämisen Kainuussa -hanke		Rahoitus		2024	2025	Maaninka	MENOT TULOT NETTO	1 065 0 1 065	1 155 0 1 155
KAMK (v. 2024 562 eur, v. 2025 1155 eur)									
Kainuun uudistuva metalliala (KUMEA) -hanke		Rahoitus		2024	2025	Maaninka	MENOT TULOT NETTO	0 0 0	1 000 0 1 000
KAMK (v. 2024 1000 euroa)									
Kasvun paikka - investointeja Kainuuseen -hanke		Rahoitus		2024	2025	Maaninka	MENOT TULOT NETTO	2 711 0 2 711	2 711 0 2 711
KAMK (v. 2024 2169 eur, v. 2025 2711 eur)									
Kimppakyyti Kainuu: Kuhmo & Suomussalmi -hanke		Rahoitus		2024	2025	Maaninka	MENOT TULOT NETTO	739 0 739	892 0 892
KAMK (v. 2024 1782,50 eur, v. 2025 892 eur)									
Vieraskielisten yrittäjyysvalmiuksien edistäminen Kainuussa ja Koillismaalla (MAKEA) -hanke		Rahoitus		2024	2026	Maaninka	MENOT TULOT NETTO	1 300 0 1 300	1 300 0 1 300
KAMK (v. 2024 867 eur, v. 2025 1300 eur, v. 433 2026 eur)									
Työn ja perheen Kainuu -hanke		Rahoitus		2024	2026	Maaninka	MENOT TULOT NETTO	1 133 0 1 133	1 133 0 1 133
KAMK (v. 2024 1039 eur, v. 2025 1133 eur, v. 2026 94 eur)									
Uusiutuvan energian Kainuu - Pk-yritykset markkinoille -hanke		Rahoitus		2024	2025	Maaninka	MENOT TULOT NETTO	729 0 729	729 0 729
KAMK (v. 2024 1458 eur, v. 2025 729 eur)									

Kelkka Kainuu -hanke		Rahoitus		2023	2025	Maaninka	MENOT	1 217	1 217
KAMK							TULOT	0	0
							NETTO	1 217	1 217
Rethinking North - Ympärivuotisuus matkailun menestystekijäksi -hanke		Rahoitus	kh § 49	2023	2026	Maaninka	MENOT	199 546	157 230
Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy			21.2.2023				TULOT	163 750	125 784
							NETTO	35 796	31 446
Yrittäjyyden ja omistajanvaihdosten edistäminen osana oikeudenmukaista ja vihreää siirtymää -hanke		Rahoitus		2024	2026	Maaninka	MENOT	3 019	3 019
Kainuun Yrittäjät ry (v. 2024 3019 eur, v. 2025 3018 eur, v. 2026 3018 eur)							TULOT	0	0
							NETTO	3 019	3 019
Suomussalmen teollisuuden kasvuloikka	255 476	Oma	kh § 21	2024	2026	Maaninka	MENOT	156 923	114 363
Suomussalmen kunta			16.1.2024				TULOT	128 192	91 490
							NETTO	28 731	22 873
Suomussalmen Taitotehdas	295 592	Oma	kh § 33	2024	2027	Maaninka	MENOT	88 458	98 531
Suomussalmen kunta ja KAO			30.1.2024				TULOT	68 487	78 825
							NETTO	19 971	19 706
Reittikehitys maastopyöräily ja melonta -hanke		Rahoitus		2023	2024	Maaninka	MENOT	80 000	80 000
Kulut laskutetaan täysimääräisinä Metsähallitukselta, joka hallinnoi projektille myönnettyä valtion rahoitusta (ns. joululahjarahaa)							TULOT	80 000	80 000
							NETTO	0	0
Lomaa ja lajittelua - Hossan jätehuollon kehittämisen (LOLA) -hanke		Rahoitus		2024	2025	Maaninka	MENOT	3 750	0
KAMK							TULOT	0	0
							NETTO	3 750	0
Ruokapuiston kalankäsittelytilojen kunnostus- ja kehityshanke II	35 884	Oma	kh § 66	2024	2025	Maaninka	MENOT	0	0
Yhteistyöhanke paikalliset kalastajat ja Kainuu-Koillismaan KalaLeader			12.3.2024			Komulainen	TULOT	36 304	0
							NETTO	-36 304	0
Kohdistamaton varaus hankkeisiin						Maaninka	MENOT	0	20 000
							TULOT	0	0
							NETTO	0	20 000
MAASEUTUPALVELUJEN PROJEKTIIT JA RAHOITUSOSUUED						Maaninka	MENOT	0	2 000
Kohdistamaton varaus							TULOT	0	0
							NETTO	0	2 000
Einvoima- ja maaseutupalveluiden projektit yhteensä						Yhteensä	MENOT	557 841	500 897
							TULOT	477 050	376 099
							NETTO	80 791	124 798
		Hankkeen	Tyyppi	Aloittamis-	Alkaa/	Päättyy/	Vastuu-	Kustan-	Määräraha-
		kok.kust.		päätös tai	alkanut	päättynyt	henkilö	nukset	esitys
		arvio €		sopimus	kk/vuosi	kk/vuosi	yhteensä	31.12.2025	2025
KAIKKI PROJEKTIIT YHTEENSÄ							Projektit	MENOT	615 020
							yhteensä	TULOT	502 510
							NETTO	112 510	186 425

Suomussalmen kunnan projektit									
Päävastuualue:		SIVISTYSLAUTAKUNTA TP 2025							
Laatija ja päiväys:		Kristiina Rautiainen 13.2.2026							
Proj. nro	PROJEKTI	Hankkeen kok.kust.€	Omarah.	Alkaa/ alkanut	Päättyy/ päättynyt	Vastuuhenkilö	KUNNAN KUSTANNUKSET		
	Projektin nimi	Avustus €		kk/vuosi	kk/vuosi	kunnassa	Määrärahaesitys		
							TA 2025	TP 2025	
VARHAISKASVATUS									
3187	VK Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus 24-27					Jaana Heikkinen	MENOT	32 540	32 542
	3190 Varhaiskasvatus						TULOT	26 700	0
	OKM/282/520/2024			17.4.2024	31.12.2027		NETTO	0	32 542
3200	VK VALSSI	25 194				Jaana Heikkinen	MENOT	0	35 914
	3190 Varhaiskasvatus	avustus	oma				TULOT	0	20 155
	OKM/394/520/2024	20 155	5 039	1.1.2025	31.12.2025		NETTO	0	15 759
	Kunnan omarahoitus 20 %								
PERUSOPETUS									
3183	Digitaalisen oppimisen polku (DOK)					Teemu Piirainen	MENOT	4 462	4 462
	3290 Perusopetus (KAMK hallinnoi)	vuosi	omarah.				TULOT	0	0
	EURA 2021/202433/09 02 01 01/2023/POPELY	2023	535	1.10.2023	30.9.2025		NETTO	0	4 462
		2024	7 662						
		2025	4 462						

Suomussalmen kunnan projektit									
Päivastuualue: Laatija ja päiväys:		SIVISTYSLAUTAKUNTA TP 2025							
		Kristiina Rautiainen		13.2.2026					
Proj. nro	PROJEKTI Projektin nimi	Hankkeen kok.kust.€ Avustus €	Omarah.	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päätyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuuhenkilö kunnassa	KUNNAN KUSTANNUKSET		
							Määrärahaesitys		TA 2025
3186	Esi/Po Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus 24-27					Teemu	MENOT	92 000	
	3290 Perusopetus	92 500				Piirainen	TULOT	73 000	96 244
	OKM/282/520/2024	avustus	oma	17.4.2024	31.12.2027		NETTO	0	0
	2024	74 000	18 500						
	2025	74 000	18 500						
	2026	74 000	18 500						
	2027	74 000	18 500						
	Kunnan omarahoitus 20 %								
3189	PO Suomen malli 2024 (Kajaanin hall.)	42 075				Teemu	MENOT	23 600	23 616
	3290 Perusopetus	avustus	oma			Piirainen	TULOT	16 452	16 404
	PSAVI/2091/2024	29 452	12 622	1.8.2024	31.7.2025		NETTO	0	7 212
	Kunnan omarahoitus 30 %								
3191	PO Kerhotoiminnan tukeminen 8	11 429				Teemu	MENOT	12 196	11 565
	3290 Perusopetus	avustus	oma			Piirainen	TULOT	8 000	8 000
	OPH 75/170/2024	8 000	3 429	20.5.2024	31.12.2025		NETTO	0	3 565
	Kunnan omarahoitus 30 %								
3195	PO KuntoKipinä 24-25 (Hyrnsalmi hall.)	28 608				Teemu	MENOT	6 277	7 075
	3290 Perusopetus	avustus	oma			Piirainen	TULOT	0	0
	PSAVI/5497/2024	17 100	11 508	1.8.2024	30.6.2025		NETTO	0	7 075
	Kunnan omarahoitus 40 %								
3198	PO Monipaikkaopetus (UEF hallinnoi)	5 000				Teemu	MENOT	0	0
	3290 Perusopetus	avustus	oma			Piirainen	TULOT	0	0
	OPH 54/974/2024	4 500	500	20.6.2024	31.12.2026		NETTO	0	0
3204	PO Kerhotoiminnan tukeminen 9	10 714				Teemu	MENOT	0	0
	3290 Perusopetus	avustus	oma			Piirainen	TULOT	0	0
	OPH 14/370/2025	7 500	3 214	20.5.2025	31.12.2026		NETTO	0	0
	Kunnan omarahoitus 30 %								
3206	PO KuntoKipinä 25-26 (Hyrnsalmi hall.)					Teemu	MENOT	0	5 024
	3290 Perusopetus	avustus	oma			Piirainen	TULOT	0	0
	PSAVI/3928/2025			1.8.2025	31.7.2026		NETTO	0	5 024
	Kunnan omarahoitus								
3207	PO Suomen malli 2025 (Kajaani hallinnoi)	37 709				Teemu	MENOT	0	14 023
	3290 Perusopetus	avustus	oma			Piirainen	TULOT	0	9 800
	PSAVI/2325/2025	26 396	11 312	8.1.2025	31.7.2026		NETTO	0	4 223
	Kunnan omarahoitus 30 %								
LUKIO									
3190	Lukio OTSO 2024-2025	32 700				Julia	MENOT	20 700	9 086
	3350 Lukio	avustus	oma	15.5.2024	30.6.2026	Pohjanoja-	TULOT	18 630	8 595
	OPH 80/1021/2024	29 430	3 270			Kela	NETTO	2 070	491
	Kunnan omarahoitusosuus 10 %								
3194	Lukio Mustasaari-hanke 2024-2025	10 300				Julia	MENOT	7 864	10 035
	3350 Lukio	avustus	oma	18.6.2024	31.12.2025	Pohjanoja-	TULOT	5 878	7 878
	OPH 36/796/2024	7 700	2 600			Kela	NETTO	1 986	2 157
	Kunnan omarahoitusosuus 25,2 %								
3208	Språk äventyr					Julia	MENOT	0	0
	3350 Lukio	avustus	oma			Pohjanoja-	TULOT	0	0
	Svenska kulturfonden	2 500		1.7.2025	26.9.2026	Kela	NETTO	0	0
	Kunnan omarahoitusosuus 0 %								
3209	Lukio Brysselin matka 2025					Julia	MENOT	0	9 036
	3350 Lukio	avustus	oma			Pohjanoja-	TULOT	0	9 036
						Kela	NETTO	0	0

Suomussalmen kunnan projektit									
Päävastuualue: Laatija ja päivät:		SIVISTYSLAUTAKUNTA TP 2025							
Proj. nro		Hankkeen kok.kust.€ Avustus €	Omarah.	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päätyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuu- henkilö kunnassa	KUNNAN KUSTANNUKSET		
PROJEKTI Projektin nimi		avustus oma					Määrärahaesitys		
							TA 2025	TP 2025	
KIANTA-OPISTO									
3192	K-O opintoseiteli Su 24-25					Tarja	MENOT	3000	1 541
	3490 Kianta-Opisto	avustus	oma			Peitsaho	TULOT	3000	1 541
	OPH/15/658/2024	4 500		7.6.2024	31.12.2025		NETTO	0	0
	Kunnan omarahoitus 0 %								
3205	K-O opintoseiteli 2025-2026					Tarja	MENOT	0	162
	3490 Kianta-Opisto	avustus	oma			Peitsaho	TULOT	0	162
	OPH/188/679/2025	4 400		16.5.2025	31.12.2026		NETTO	0	0
	Kunnan omarahoitus 0 %								
KIRJASTOPALVELUT									
3185	Jyskyn ja Ranstakan lukupolku	8750				Aino	MENOT	8750	0
	3590 Kirjasto	avustus	oma			Satama	TULOT	7000	0
	PSAVI/14963/2023	7000	1750	1.4.2024	30.6.2026		NETTO	1 750	0
	Kunnan omarahoitus 20 %								
3197	Oktetti soimaan (Kajaani hall.)					Aino	MENOT	825	0
	3590 Kirjasto	avustus	oma			Satama	TULOT	0	0
	PSAVI/14964/2023		825				NETTO	825	0
NUORISOPALVELUT									
3118	Työpajan kehittäminen 2025	114 667				Eija	MENOT	113045	138 672
	3790 Nuorisopalvelut	avustus	oma			Järvenpää	TULOT	84784	86 221
	PSAVI/14963/2024	86 000	28 667	1.1.2025	31.12.2025		NETTO	28 261	52 451
	omarahoitus 25 %								
3182	Etsivä nuorisotyö 2024	38 017				Eija	MENOT	50370	2 508
	3790 Nuorisopalvelut	avustus	oma			Järvenpää	TULOT	25000	0
	PSAVI/14977/2023	25 000	13 017	1.1.2024	31.1.2025		NETTO	25 370	2 508
	omarahoitus 34,24 %								
3196	Koulunuorisotyö 2024-2026	38 017				Eija	MENOT	37700	31 184
	3790 Nuorisopalvelut	avustus	oma			Järvenpää	TULOT	21500	17 773
	PSAVI/5797/2024	25 000	13 017	1.1.2024	31.1.2025		NETTO	16 303	13 411
	omarahoitus 10 %								
3201	Etsivä nuorisotyö 2025	49 750				Eija	MENOT	0	42 402
	3790 Nuorisopalvelut	avustus	oma			Järvenpää	TULOT	0	32 000
	PSAVI/15136/2024	27 500	22250	1.2.2025	31.1.2026		NETTO	0	10 402
	Kuntien omarahoitus 44,72 %								
LIIKUNTAPALVELUT									
3199	Kuka minua liikuttaisi (JYU ja KAMK hall.)	1 500				Hannastiina	MENOT	0	0
	3890 Liikuntapalvelut	avustus	oma			Piikivi	TULOT	0	0
		0	1 500	1.8.2024	31.12.2025		NETTO	0	0
3203	LIEKKI - liikunta elämäntavaksi kaikille (Kainuun Liikunta)	1703				Hannastiina	MENOT	0	850
	3890 Liikuntapalveluiden projektit	avustus	oma			Piikivi	TULOT	0	0
	EURA 2021/208317/09 020101/2024/POPELY		1703	1.3.2025	28.2.2027		NETTO	0	850
KULTTUURIPALVELUT									
3179	Kulttuuribussi					Veera	MENOT	0	1 172
	3990 Kulttuuripalvelut	avustus	oma			Tavila	TULOT	0	0
	MV/10/02.05.02.00/2022	10 000	1 250	2023	2024		NETTO	0	1 172
	Kunnan omarahoitusosuus 20 %								
3202	Euroopan kulttuuripääkaupunki Oulu 2026					Veera	MENOT	0	2 127
	3990 Kulttuuripalvelut	avustus	oma			Tavila	TULOT	0	0
					2025-2026		NETTO	0	2 127
SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ							MENOT	413 329	479 240
							TULOT	289 944	313 809
							NETTO	76 565	165 431

Suomussalmen kunnan projektit									
TP 2025 TEKLA									
PROJEKTI Projektin nimi	Tyyppi	Alkaa/ alkanut kk/wosi	Päättyy/ päättynyt kk/wosi	Vastuu- henkilö kunnassa	Kustannukset				
					Yht.	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TAS 2026
5. Vesistöjen kunnostushankkeet (Sile II, Peranka, virtavesien kunnostus) (7006)	2	2014		Jukka Korhonen	MENOT TULOT NETTO	20 226 8 321 -11 905	20 000 10 000 -10 000	24 793 10 000 -14 793	20 000 10 000 -10 000
6. Vieraslajit veks (7007)		2022		Jukka Korhonen	MENOT TULOT NETTO	0 0 0	5 000 0 -5 000	3 700 0 -3 700	5 000 0 -5 000
7. Kainuu Viisu (7008)					MENOT TULOT NETTO	49 006 45 709 -3 297			
8. RH-Helmi (7009)	2	2024	2024	Jukka Korhonen	MENOT TULOT NETTO	18 749 14 943 -3 805			
9. Hossanjoki kunnostus (7010)	2	2025		Jukka Korhonen	MENOT TULOT NETTO		65000 50000 -15 000	123 678 115 372 -8 306	15 000 50 000 35 000
TEKNINEN LAUTAKUNTA					MENOT TULOT NETTO	87 980 68 973 -19 007	90 000 60 000 -30 000	152 171 125 372 -26 799	40 000 60 000 20 000

7. TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suomussalmella 31.3.2026

SUOMUSSALMEN KUNNANHALLITUS

Tuovi Kempainen

Erno Heikkinen

Mikko Juntunen

Jari Paasovaara

Keijo Moilanen

Pirjo Heikkinen

Merja-Liisa Seppänen

Janne Laatikainen

Taina Matero

Jukka-Pekka Alanko

_____

_____

_____

_____

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on annettu kertomus

Suomussalmella 9.4.2026

KPMG Oy Ab Tilintarkastusyhteisö

Antti Kääriäinen

Antti Kääriäinen
Partner, KHT, JHT